

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Internationale en binnenlandse liquiditeit, door Prof. Fr. Machlup — Inleiding van het Verslag van de Gouverneur van de Nationale Bank van België aan de Algemene Vergadering der Aandeelhouders — Literatuur in verband met de economische en financiële problemen van België — Economische wetgeving — Statistieken.

INTERNATIONALE EN BINNENLANDSE LIQUIDITEIT

door Fritz MACHLUP,

Hoogleraar aan de Universiteit te Princeton.

Indien het waar is, zoals wel eens beweerd wordt, dat sommige auteurs verliefd kunnen worden op hun onderwerpen, dan kan men de schrijver van onderhavige studie ervan verdenken een voorliefde te hebben voor de goudwisselstandaard en de dollarwisselstandaard waaraan hij, lang geleden, twee boeken wijdde ⁽¹⁾. Bij een nauwkeurige lezing van die boeken kan de lezer evenwel vaststellen dat de auteur vrij onpartijdig bleef, dat hij de zwakheden van deze internationale geldstelsels erkend heeft en tegen sommige risico's die aan de werking van deze stelsels verbonden zijn, gewaarschuwd heeft.

Oppositie en verdediging.

De huidige tegenstanders van de goudwisselstandaard zijn ervan overtuigd dat hij vergankelijk is. Zij zijn er zeker van dat hij of wel zal prijsgegeven worden — indien men verstandig is — of wel zal ineenstorten — indien men blind of besluiteloos is. Zij wijzen op het kortstondig bestaan van de internationale goudwisselstandaard na de eerste wereldoorlog : opgebouwd tussen 1922 en 1928, ging hij in 1931 ten onder. De verdedigers van de goudwisselstandaard geven de gebreken en de broosheid ervan toe. Zij zijn evenwel van oordeel dat er thans geen andere bruikbare oplossing bestaat, dat de gebreken

kunnen verzacht worden en dat de stevigheid van het stelsel kan verbeterd worden.

De economen die tegen de goudwisselstandaard gekant zijn, houden er zeer verschillende meningen op na wat hun voorkeur voor een ander stelsel betreft. Robert Triffin, bij voorbeeld, stelt een veruimd Internationaal Monetair Fonds voor, dat een internationale centrale bank voor alle nationale centrale banken zou zijn. Diametraal ertegenover staan Michael Heilperin en Jacques Rueff, die een terugkeer voorstaan naar een volledig goudreservestelsel met een goudvoorraad die door middel van een prijsstijging van het goud aanzienlijk zou verhoogd worden. Om slechts enkele verdedigers van de goudwisselstandaard te vermelden : Per Jacobsson meent « dat het huidige stelsel zou moeten gehandhaafd worden, omdat het de wereld sedert het einde van de tweede wereldoorlog zeer goed gediend heeft » ⁽¹⁾; Wilfrid Baumgartner, alhoewel « zich rekenschap gevend van de risico's van het stelsel », gelooft « dat de wereld in de huidige stand van zaken het niet zonder de goudwisselstandaard kan stellen » ⁽²⁾; Xenophon Zolotas stelt maatregelen voor gericht « op een versterkte goudwisselstandaard » ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Op de slotvergadering van de zestiende jaarlijkse bijeenkomst van de Raad van Gouverneurs van het Internationaal Monetair Fonds te Wenen, 1961.

⁽²⁾ Tijdens de discussie op de bijeenkomst te Wenen.

⁽³⁾ Bank van Griekenland, *Geschriften en Lezingen*, n° 7, Athene, 1961.

⁽¹⁾ Fritz Machlup, *Die Goldkernwährung*, Halberstadt, 1925, geschreven in 1922 en 1923, en *Die neuen Währungen in Europa*, Stuttgart, 1927.

Een indeling van de vakkundige meningen naargelang de graad van verzet tegen de goudwisselstandaard zou evenwel weinig zin hebben. Meer essentiële argumenten dienen ontleed en vergeleken te worden, wil men zich een juist begrip van de hoofdproblemen vormen.

Liquiditeit onder de goudwisselstandaard.

In de jongste discussie over het huidige internationale geldstelsel werd veel gesproken over de « liquiditeit » die het verschaft. Laten wij, alvorens de betekenis van het woord te onderzoeken, sommige meningen opsommen die over de « doelmatigheid » van de liquiditeit in dit stelsel gelden.

A. De liquiditeit tijdens de voorbije jaren (bijv. gedurende de vijftiger jaren) :

1. Het stelsel verschaftte te weinig liquiditeiten.
2. Het stelsel verschaftte voldoende liquiditeiten.
3. Het stelsel verschaftte teveel liquiditeiten.

B. De liquiditeiten in de branding van de geldstromen :

1. Bij een ernstige crisis kan het stelsel geen voldoende liquiditeiten verschaffen en het is niet tegen stormen bestand.
2. Het stelsel kan verstevigd worden om bij een ernstige crisis voldoende liquiditeiten te kunnen verschaffen.

C. De liquiditeiten in de komende jaren (bijv. gedurende de periode 1960-1970).

1. Het stelsel kan geen voldoende liquiditeiten op lange termijn leveren.
2. Het stelsel kan voldoende liquiditeiten op lange termijn leveren.
3. Het stelsel vertoont een tendentie om teveel liquiditeiten op lange termijn te leveren.

Het zou mogelijk zijn vertegenwoordigers van haast ieder van deze strekkingen aan te halen, doch dit zou teveel tijd en plaats vergen. Slechts enkele namen zullen hier vermeld worden, ten einde een overzicht te geven van de opvattingen der deskundigen. De meest logische houding was deze van Roy Harrod die niet afweek van de stellingen A.1 en *a fortiori* B.1 en C.1. De uitlatingen van Robert Triffin klonken soms alsof hij de opvatting bijtrad, alhoewel hij die thans uitdrukkelijk verwerpt; hij is evenwel een overtuigd aanhanger van B.1 en C.1. Per Jacobsson verwerpt A.1, B.1 en C.1; hij houdt zich aan A.3 en wordt in dit opzicht bijgetreden door M.W. Holtrop en anderen. In zijn krachtige steun aan B.2, wordt Jacobsson bijgevallen door vele anderen, waaronder E.M. Bernstein en Xenophon Zolotas, die het huidig stelsel tegen stormen willen bestand maken. Alhoewel hij niet meent dat B.2 noodzakelijk C.2 insluit, verwacht Zolotas daarenboven, dat zijn verweermiddelen niet enkel de goudwisselstandaard tegen schokken zullen harden, doch

eveneens « beslissend zullen bijdragen tot de oplossing van het vraagstuk van de liquiditeiten op lange termijn » (1).

Ten einde deze tegenstrijdige meningen te beoordelen, zou de betekenis van het woord « liquiditeit » duidelijk dienen omschreven te worden. Sommige meningsverschillen zijn blijkbaar toe te schrijven aan de verschillen in de betekenis welke aan die term wordt gehecht.

Behoeftte aan verklaring van de terminologie.

De behoefte aan een discussie over de betekenis van het woord « liquiditeit » zou, gelet op de ouderdom van het woord, verwondering kunnen wekken indien de economen niet de onthutsende gewoonte hadden hun geleerde taal te veranderen. De grillen van de mode volgend, gebruiken de economen het woord « liquiditeit » thans veel vaker en voor veel meer zaken of verhoudingen dan vroeger. Er was een tijd dat zij spraken over de liquiditeit van bijzondere activa en over de liquiditeit van bijzondere debiteuren of groepen van debiteuren zoals de handelsbanken van een land. Zij zouden dan geen weg geweten hebben met uitdrukkingen zoals de liquiditeit van een ganse economie, of de « internationale liquiditeit » van de ganse wereld. Nu zijn zulke eenvoudige woorden zoals « geldhoeveelheid », « geldvoorraad » of reserves, schijnbaar te klaar, te eenvoudig, te verstaanbaar voor moderne experts. Het blijkt immers dat men in de meeste gevallen de term « liquiditeit » met goed gevolg door deze eenvoudige oude woorden zou kunnen vervangen en dat inderdaad menige zin na zulke vervanging duidelijker zou worden. Dit geldt voor discussies zowel over binnenlandse als over internationale monetaire problemen.

Verwijzingen naar « internationale liquiditeit » komen in de oudere literatuur over het internationale monetaire stelsel niet dikwijls voor. De problemen hebben nochtans altijd bestaan. De voorgangers van hen die nu voor onvoldoende internationale liquiditeit waarschuwen, plaachten zich bezorgd te maken over een onvoldoende goudvoorraad, een slechte verdeling van de bestaande goudvoorraden, en de aanhoudende strijd van de centrale banken tegen een « al te geringe » gouddekking.

Goudschaarste en strijd tegen de geringe dekking.

De eerste lessen over de gouden standaard, die de student in de oudere teksten te zien kreeg, had-

(1) X. Zolotas, *op. cit.*, blz. 13. In een andere passage verklaart Zolotas : « Wanneer rekening gehouden wordt met de goud- en nettodeviezenvoorraad van de landen met sleutelvaluta's tezamen met de rest van de wereld, dan ligt het voor de hand dat de goudwisselstandaard enkel de deviezenvoorraden van de rest van de wereld kan doen stijgen ten koste van een overeenstemmende daling van de goud- en nettodeviezenvoorraad van de landen met sleutelvaluta's. Dientengevolge zijn het peil en het groeipercentage van de internationale liquiditeiten, niettegenstaande de goudwisselstandaard, afhankelijk van de hoeveelheid monetair goud en van de goudproductie. *Ibid.*, blz. 9.

den gewoonlijk betrekking op de waarborgen die dit systeem tegen de waardevermindering van het geld bood. Er was, voor alles, de « natuurlijke » schaarste aan monetair metaal, te wijten aan het feit dat de jaarlijkse nieuwe aanvoer, die niet willekeurig kan verhoogd worden, slechts een klein percentage van de gezamenlijke voorraad vertegenwoordigt. Zolang alle landen de « gouden standaard » trouw blijven en ervan afzien het goud door andere « reservevaluta's » te vervangen, zal er zich geen geldinflatie kunnen ontwikkelen. Er was, in de tweede plaats, het beruchte « geldstroommechanisme », met zijn onverbiddelijke sancties voor de landen welke te inschikkelijk geweest waren met hun binnenlandse kredietpolitiek. Telkens een land dat aangesloten was bij het stelsel van de internationale gouden standaard zich veroorloofde grotere « kredietfaciliteiten » te verlenen, had het af te rekenen met een afvloeiing van goudreserves, die een automatische inkrimping van zijn binnenlandse geldhoeveelheid tot gevolg had en aan de monetaire autoriteiten een strenge tucht oplegde.

Deze twee kenmerken van het stelsel van de internationale gouden standaard — de schaarste van de totale goudvoorraad en de strijd van elk land afzonderlijk voor een minimumaandeel van de « geringe dekking » — werden door de tegenstanders van de inflatie geloofd en door de tegenstanders van de deflatie verwenst. Zij die van oordeel waren, dat betrekkelijke waardevastheid de hoofdverdienste van het geld was, beschouwden de goudschaarste en de sancties tegen inschikkelijke monetaire autoriteiten als een zegen. Degenen die daarentegen meenden dat de expansie van de geldomloop de economische groei kon bevorderen, beschouwden de beperkingen welke dit stelsel aan de binnenlandse geldschepping oplegden als zeer betreurenswaardig.

Behoudens de terminologie, is hieraan in feite niets veranderd. Waar onze voorgangers meenden dat de goudschaarste en de strijd voor goudreserves de expansie van de binnenlandse geldhoeveelheid en deposito's remden, verklaren onze tijdgenoten dat de ontoereikendheid van de wereldliquiditeit en de strijd van elk land om over voldoende internationale liquiditeiten te beschikken de hoeveelheid binnenlandse liquiditeiten beperken. En zij die inflatie vrezen, loven deze beperkingen op de internationale zowel als op de binnenlandse liquiditeit, terwijl de voorstanders van een versnelde groei door een voortdurende expansie van de vraag, klagen over een ontoereikende liquiditeit. Wat bezit de nieuwe terminologie dat in de oude ontbrak ?

De betekenissen van de liquiditeit.

Wanneer wij de betekenis van de liquiditeit als de eigenschap van een tegoed buiten beschouwing laten en ons beperken tot de betekenissen van de liquiditeit als een toestand van een enkeling of een groep — van gelijk welke omvang, gaande tot een ganse natie en zelfs tot de gehele wereld —, stellen

wij voor ze te omschrijven als het vermogen om onmiddellijk te betalen. Zij kan uitgedrukt worden als een verhouding van de beschikbare middelen tot de middelen die over een bepaalde periode nodig zijn. Men moet zich echter afvragen : het vermogen van wie om voor wat te betalen en met welke middelen ? En daar op elk van deze vragen verscheidene antwoorden kunnen gegeven worden, die verschillende combinaties mogelijk maken, zullen wij voor de juiste betekenis van het woord een enorm aantal varianten bekomen. Wij mogen ook aannemen dat de vaagheid van de betekenis waarschijnlijk de populariteit van de term verklaart.

Voor een beter begrip is het nodig na te denken over de verschillende antwoorden die op de drie gestelde vragen kunnen gegeven worden. Wij zullen beginnen met de mogelijke bronnen van *geldmiddelen*, vervolgens de aanwending van deze middelen na-gaan om, ten slotte, te komen tot de mogelijke *subjoecten* waarvan het betaalvermogen ter sprake komt. Bij het opmaken van de lijst van de mogelijke bronnen, toepassingen en subjecten, zullen wij geen volledige opsomming nastreven, maar ons beperken tot een illustrerende lijst.

Mogelijke bronnen van geldmiddelen.

- a) Bestaande geldsaldi.
- b) Bestaande saldi van geld en quasi-geld.
- c) Bestaande saldi van geld en quasi-geld *plus* de ontvangsten uit andere vorderingen ⁽¹⁾ die snel kunnen geïnd worden.
- d) Bestaande saldi van geld en quasi-geld *plus* ontvangsten uit andere vorderingen die snel kunnen geïnd worden *plus* inkomsten uit andere activa die gemakkelijk zonder ernstige (?) verliezen kunnen verkocht worden.
- e) Al de middelen waarvan sprake onder d) *plus* de fondsen die snel en tegen redelijke (?) voorwaarden kunnen beleend worden.
- f) Al de middelen opgesomd onder d) *min* de middelen nodig om vervallen of kortlopende schulden terug te betalen.
- g) Al de middelen opgesomd onder d) *min* de middelen nodig om vervallen, kortlopende en dadelijk opvraagbare schulden terug te betalen.
- h) Al de middelen opgesomd onder d) *min* de middelen nodig om vervallen, kortlopende en dadelijk opvraagbare schulden terug te betalen, en *min* de middelen nodig (?) voor de aankoop van activa, of de terugkoop van uitstaande obligaties, die niet onverkocht mogen (?) blijven.

⁽¹⁾ Wij spreken over « andere » vorderingen omdat (juridisch) de meeste geld- en quasi-geldsoorten wettelijke vorderingen zijn op de overheid of op de banken. Ik veronderstel dat de lezer weet dat de boekhoudkundige rekeningen over de bronnen en toepassingen van geldmiddelen zowel « geldvoorraden » als « geldstromen » bevatten.

i) Al de middelen opgesomd onder *e*) *min* de middelen nodig voor de terugbetaling van schulden (zoals in *g*).

j) Al de middelen opgesomd onder *e*) *min* de middelen nodig voor de terugbetaling van schulden en de aankoop van activa of van obligaties (zoals in *h*).

Enkele van de tien opgesomde bronnen van middelen zijn vaag of onbepaald, bijzonder waar subjectieve interpretaties bij te pas komen, zoals in verband met « ernstige » verliezen en « redelijke » voorwaarden of « nodige » aankopen van activa of van obligaties die « niet onverkocht mogen blijven ». Waar het om het betaalvermogen van een individuele schuldenaar gaat, levert de subjectiviteit van de interpretatie geen gevaar op; in dat geval is zij zelfs gewenst. Gaat het integendeel om de solvabiliteit van een groep debiteuren, dan wordt het probleem van de subjectiviteit zeer ingewikkeld. Wij zullen op dit vraagstuk terugkomen bij de bespreking van de mogelijke liquiditeitssubjecten en de mogelijke groepen van betalende, alsook wanneer wij het zullen hebben over de mogelijke aanwending van geldmiddelen. Een kleine moeilijkheid zal zich voordoen, wanneer zal blijken dat de aftrekkingen die in vijf van de bronnen (*f* tot *j*) gedaan worden, eveneens als aanwending van geldmiddelen kunnen beschouwd worden. Indien zij aldus worden beschouwd, dienen dubbeltellingen vermeden te worden, d.w.z. dat deze « nettobronnen van geldmiddelen » niet mogen vermeld worden bij de aanwendingen van middelen die dezelfde terugbetalingen van schulden of aankopen van activa en obligaties omvatten.

Mogelijke aanwendingen van geldmiddelen.

1. Aankopen van goederen en diensten voor de kleinst toelaatbare (?) bedragen.

2. Aankopen van goederen en diensten voor de gebruikelijke bedragen.

3. Aankopen van goederen en diensten voor bedragen die in een bepaald tempo stijgen.

4. Aankopen van goederen en diensten voor om het even welk gewenst bedrag (?).

5. Betalingen van vervallen of kortlopende schulden.

6. Betalingen van vervallen of kortlopende schulden *plus* direct opeisbare schulden.

7. Betalingen van vervallen, kortlopende of dadelijk opvraagbare schulden (zoals in 6) *plus* aankopen van activa of inkopen van uitstaande obligaties, die niet onverkocht mogen blijven of die men zich tegen aantrekkelijke voorwaarden kan aanschaffen ⁽¹⁾.

8. Aankopen van goederen en diensten zoals in 1 *plus* betalingen van schulden zoals in 5.

9. Aankopen van goederen en diensten zoals in 1 *plus* betalingen van schulden zoals in 6.

10. Aankopen van goederen en diensten zoals in 1 *plus* betalingen van schulden en aankopen van activa of obligaties zoals in 7.

11. Aankopen van goederen en diensten zoals in 2 *plus* betalingen van schulden zoals in 5.

12. Aankopen van goederen en diensten zoals in 2 *plus* betalingen van schulden zoals in 6.

13. Aankopen van goederen en diensten zoals in 2 *plus* betalingen van schulden en aankopen van activa of obligaties zoals in 7.

Overeenkomstig de waarschuwing tegen dubbeltellingen bij het verbinden van bronnen en aanwending van middelen, moeten wij erop wijzen dat de bronnen *a*, *b*, *c*, *d* en *e* met elk van de dertien opgesomde aanwendingen mogen gecombineerd worden, terwijl het niet gewettigd zou zijn een van de bronnen *f*, *g*, *h*, *i* of *j* te combineren met om het even welke aanwending behalve 1, 2, 3 of 4. Natuurlijk zouden verschillende formuleringen andere variaties en andere combinaties opgeleverd hebben, maar ons doel is alleen door voorbeelden aan te tonen dat het aantal mogelijkheden uiterst groot is.

Mogelijke subjecten die over geldmiddelen beschikken :

A. Een individuele gezinshuishouding of firma.

B. Een groep gezinshuishoudingen, bijv. al de verbruikers van een land.

C. Een groep firma's, excl. financiële instellingen, bijv. alle private handels- en nijverheidsfirma's van een land.

D. Een groep financiële instellingen, bijv. alle depositobanken van een land.

E. De regering, incl. de openbare instellingen en bedrijven, excl. de biljettenemitterende overheid.

F. De gezinshuishoudingen *plus* de firma's van een land, excl. de financiële instellingen.

G. De gezinshuishoudingen *plus* de firma's van een land, incl. de financiële instellingen, behalve de depositobanken.

H. De gezinshuishoudingen *plus* de firma's van een land, excl. depositobanken, *plus* de regering, behalve de monetaire overheid.

I. De gezinshuishoudingen van een land *plus* de firma's *plus* de depositobanken *plus* de regering, behalve de monetaire overheid.

J. De gezinshuishoudingen van een land *plus* de firma's *plus* de depositobanken *plus* de regering *plus* de monetaire overheid.

K. De gezinshuishoudingen *plus* de firma's *plus* de depositobanken *plus* de regering *plus* de monetaire overheid van een groep landen.

L. De monetaire overheid van een land.

M. De depositobanken *plus* de monetaire overheid van een land.

⁽¹⁾ De lezer zal hier de « speculatieve beweegredenen » voor de liquiditeitsvoorkeur herkennen.

N. De monetaire autoriteiten van een groep landen.

O. De depositobanken *plus* de monetaire autoriteiten van een groep landen.

P. Al de monetaire autoriteiten van de wereld.

In al de voorbeelden, behalve A en L — waar verwezen wordt naar een individuele gezinshuishouding, firma, bank of centrale bank —, rijst een zeer vervelende vraag betreffende elk van de toepassingen en elk van de bronnen van geldmiddelen. Moeten schulden onder leden van de groep en betalingen voor aankopen binnen de groep meegerekend of uitgeschakeld worden? Het antwoord zal vanzelfsprekend afhangen van het behandelde probleem, doch wanneer men nalaat de vraag te stellen en te beantwoorden, kan dit tot ernstige verwarringen leiden. Indien, bij voorbeeld, een onderzoek ingesteld wordt naar de « liquiditeit » van al de depositobanken van een land, kan het wenselijk zijn leningen en deposito's tussen banken uit te sluiten. Zo is het eveneens mogelijk dat, bij een onderzoek naar het vermogen van een land om de aankopen in, of de schulden aan andere landen te betalen, de binnenlandse aankopen en schulden van het land dat betaalt ter zake geen rol spelen; bovendien is de samenstelling van « geldsaldi » — bron *a* van het betalende land — waarschijnlijk geheel verschillend van die der geldsaldi van de meeste gezinshuishoudingen, firma's en banken binnen het land. In sommige gevallen zal een duidelijk antwoord haast onmogelijk zijn, omdat het geld of quasi-geld van een persoon de schuld van een andere persoon vertegenwoordigt en het heeft niet veel zin naar de gecombineerde liquiditeit van de twee samen te vragen.

Niet optelbare liquiditeit.

De liquiditeit van een firma, haar vermogen om onmiddellijk te betalen, kan bepaald worden zodra men weet welke bronnen of toepassingen van middelen in aanmerking dienen genomen te worden. Zo, bij voorbeeld, is het begrip A-9-e betrekkelijk onduidelijk. Het heeft betrekking op de middelen die een firma — tijdens een gegeven periode — zal nodig hebben om de gewone hoeveelheden goederen en diensten te kopen en om vervallen, kortlopende of onmiddellijk betaalbare schulden te vereffenen, alsook op de middelen waarover zij kan beschikken in de vorm van voorraden chartaal geld, dadelijk opvraagbare deposito's, deposito's op termijn, dadelijk inbare vorderingen, overheidseffecten en andere activa die dadelijk tegen contanten kunnen verkocht worden. Doch zodra wij de samengevoegde liquiditeit van twee of meer firma's wensen te bepalen, stoten wij op fundamentele moeilijkheden. Dienen wij rekening te houden met de aankopen van een firma bij een andere firma van de groep, met de schulden die een firma van de groep aan een andere firma van de groep moet betalen? Deze vragen kunnen niet gewoonweg beantwoord worden. Het ver-

mogen van de firma's binnen de groep om elkaar te betalen is een zaak; het vermogen om firma's buiten de groep te betalen, is een andere zaak. Hun gecombineerde liquiditeit bepalen zonder de bedoeling van de kwestie te specificeren, heeft geen zin.

Wij hebben toegegeven dat het wel zin kan hebben een onderzoek in te stellen naar de liquiditeit van de depositobanken van een land. Doch wat kan de betekenis zijn van een gecombineerde of samengevoegde liquiditeit van alle gezinnen, firma's en depositobanken als groep beschouwd, vermeld op de lijst als « subject I »? Moeten wij de beschikbare saldi (hoofdzakelijk dadelijk opvraagbare deposito's) van de gezinshuishoudingen en firma's voegen bij de beschikbare saldi (hoofdzakelijk centrale-bankmiddelen) van de depositobanken? Moeten wij de dadelijk betaalbare schulden in mindering brengen, die in feite de contante saldi van de depositohouders compenseren? Zulk een compensatie eist het begrip I-2-g, waarbij voorgeschreven wordt dat alle middelen nodig voor het betalen van vervallen, kortlopende of dadelijk betaalbare schulden moeten afgetrokken worden van de beschikbare « liquide » middelen. Anderzijds, zou het begrip I-2-b een samenvoeging vergen van de banksaldi van de deponenten met de liquide activa van de banken — wat in feite zou neerkomen op een optelling van de direct opeisbare passiva en de activa van de banken. Weinig analisten zouden aan zulke optelling veel betekenis hechten. Toch zullen we later zien dat een gelijkaardige werkwijze op een ruime schaal wordt toegepast bij de berekening van de « gezamenlijke liquiditeit » van een groep centrale banken of van de « internationale liquiditeit » van de vrije landen van de wereld.

Uit deze korte overweging blijkt dat het verfijnde liquiditeitsbegrip, dat zeer geschikt kan zijn om de positie van een individu of van een betrekkelijk homogeen groep te beschrijven, niet langer geschikt is voor groepen heterogene types van houders van kasmiddelen, debiteuren en betalsters. Inzonderheid moet men niet trachten niet optelbare posten samen te voegen. Wanneer « geldsaldi » een verschillende inhoud dekken naargelang zij toebehoren aan verschillende leden van de groep, zoals industriële firma's, depositobanken en centrale banken, zal het totaal van de « geldsaldi », in het bezit van die verschillende soorten « subjecten », geen bepaalde betekenis hebben, en nog minder hun gecombineerde « liquiditeit ». Daar de beschikbare middelen van de firma de passiva van de bank uitmaken en de beschikbare middelen van de bank, de passiva van de centrale bank, heeft het geen zin te spreken over de totale liquiditeit van de groep, zonder nauwkeurig te omschrijven wat er wel en wat er niet onder verstaan wordt, en waarvoor zij moet dienen. Het gebruik van technische termen is gewettigd wanneer ze beknopter en/of nauwkeuriger zijn dan de woorden die ze vervangen. De term « liquiditeit » is slechts beknopt ten koste van de nauwkeurigheid; hij kan slechts nauwkeurig of zelfs begrijpelijk gemaakt wor-

den door een volledige aanduiding van alle elementen die in aanmerking genomen worden. Dit maakt hem echter in vele gevallen onbruikbaar.

Wanneer analisten, bij discussies over de binnenlandse monetaire toestand van een land, weigeren te spreken van de hoeveelheden chartaal en giraal geld, en zich daarentegen houden aan de totale liquiditeit, zijn zij blijkbaar van oordeel dat nog andere posten buiten chartaal geld en deposito's in aanmerking dienen genomen te worden. De term liquiditeit kan ertoe bijdragen de toevoorders te waarschuwen de « andere zaken » niet te verwaarlozen, doch het zal niet veel nut hebben wanneer die andere zaken niet nader bepaald worden, of indien ze wel nader omschreven worden, maar niet meetbaar zijn, of zelfs wanneer ze meetbaar, maar niet kunnen samengegeld worden.

Internationale liquiditeit.

Ten aanzien van de zogenaamde « internationale liquiditeit » rijzen dezelfde moeilijkheden. De positie van een individuele centrale bank kan besproken worden uit het oogpunt van haar vermogen om haar buitenlandse verplichtingen na te komen door middel van haar beschikbare reserves aan internationale betaalmiddelen en van sommige andere middelen waarover zij vlug kan beschikken. Het is niet verkeerd wanneer men aan dit betaalvermogen de naam geeft van « internationale liquiditeit » van die centrale bank. De moeilijkheden beginnen wanneer verscheidene of alle centrale banken als een groep beschouwd worden en men een raming tracht te maken van hun vermogen om elkaar te betalen door middel van hun goudvoorraad, hun convertibele valuta's en hun buitenlandse banksaldi, of met middelen herkomstig van de verkoop van andere buitenlandse tegoeden of van buitenlandse leningen. Hier rijst het probleem van de optelbare en niet optelbare activa en passiva. Een ander probleem, dat later dient besproken, ligt in het feit dat de eventuele buitenlandse verplichtingen van de centrale banken niet alleen het gevolg zijn van hun eigen buitenlandse schulden (of zelfs van hun aankopen in het buitenland), maar hoofdzakelijk van aankopen en schulden van individuen en firma's in de landen waarvan het binnenlandse geld door die centrale banken verstrekt of gecontroleerd wordt.

Het vraagstuk van de optelbaarheid is wezenlijk hetzelfde als de moeilijkheid die zich voordoet bij het onderzoek van de « gezamenlijke liquiditeit » van depositohouders en bankiers. Laten wij een ogenblik veronderstellen dat alle landen, behalve de Verenigde Staten en het Verenigd-Koninkrijk, hun buitenlandse reserves aanhouden in de vorm van dollar- of sterlingsaldi die natuurlijk passiva zijn van de Verenigde Staten en van het Verenigd-Koninkrijk. Beschouwt men deze reserves als « internationale liquiditeit » van « alle centrale banken samen », dan voegt men de buitenlandse dadelijk opvraagbare passiva van de Verenigde Staten en het Verenigd-

Koninkrijk bij de monetaire goudvoorraad. Was al het goud geconcentreerd in de reserves van de Verenigde Staten en het Verenigd-Koninkrijk, dan zou de zogenaamde « gezamenlijke liquiditeit » van de twee « bankierslanden » samen met alle « deponentenlanden » gelijk zijn aan de som der activa van de eerstgenoemde landen (goud) en hun dadelijk opvraagbare passiva (verschuldigd aan de deponentenlanden).

Het gebruik van de passiva van de reserve-deviezenlanden als buitenlandse reserves van andere centrale banken is juist de « kracht » zowel als de « zwakheid » van de goudwisselstandaard. Onder dit stelsel is het totaal van de middelen, die als centrale-bankreserves gebruikt worden, toegenomen. Doch dit groter brutototaal van reserves bestempelen als « liquiditeit » van het internationaal monetaire stelsel, draagt niets bij tot de oplossing van het probleem — het doet de verwarring integendeel toenemen. We zouden er beter aan doen te aanvaarden dat de liquiditeiten van bankierslanden en deponentenlanden evenals de liquiditeiten van bankiers en deponenten niet optelbaar zijn. Wanneer men erop aandringt dat het leenvermogen en het vermogen tot liquidatie van de activa van een centrale bank eveneens als een deel van haar liquiditeit zouden beschouwd worden, kan men hiermede akkoord gaan, evenwel zonder dergelijke faciliteiten op te nemen in een « gezamenlijke liquiditeit » van het internationaal systeem. Waar een bank slechts kan ontlene wat een andere bank voorschiet, en slechts zoveel activa kan verkopen als door andere gekocht worden, onderstelt een verhoging van de liquiditeit van de leners en de verkopers een overeenstemmende vermindering van de liquiditeit van de geldschieters en de kopers. Dat is waar, ondanks het onbetwistbaar feit dat de bereidwilligheid van de centrale banken hun reserves te gebruiken om de deficitlanden te helpen zowel voor deze laatste als voor het internationaal stelsel in zijn geheel van uitzonderlijk belang kan zijn ⁽¹⁾.

Nationale en internationale liquiditeitsvoorkeur.

Het dient wellicht vermeld te worden dat het begrip « liquiditeitsvoorkeur », dat in de Keynesiaanse en post-Keynesiaanse monetaire theorie zulk een belangrijke rol speelde, in geen enkele van deze ingewikkelde en sofistieke opvattingen een voorkeur voor (of een vraag naar) liquiditeit betekent. Het is een voorkeur voor of een vraag naar geld (of voor een bijzondere geldsoort), en de curve van de liqui-

(1) In zekere zin stemt dat lenen van reserves onder centrale banken overeen met het lenen onder banken in de « Federal Funds Market » in de Verenigde Staten. Ik zeg « in zekere zin », aangezien de overeenstemming onvolledig is doordat de « Federal Funds » die door handelsbanken geleend en ontleend worden, deposito's bij de Federal Reserve Banks vertegenwoordigen; centrale banken werken samen door het lenen van goud of deposito's in andere landen, doch geen deposito's in een supra-centrale bank.

diteitsvoorkeur wordt gesneden door de curve van de geldhoeveelheid ⁽¹⁾.

Worden sommige niet monetaire activa als goede geldsurrogaten aanvaard of laten bepaalde leenovereenkomsten toe dat men het met minder kasmiddelen kan stellen, dan betekent dit volgens de Keynesiaanse zienswijze een vermindering van de liquiditeitsvoorkeur en niet een stijging van het liquiditeitsaanbod. Het heeft een voordeel de begrippen zo te kiezen dat ze meetbare of ten minste kwantitatieve tegenwaarden hebben. Indien liquiditeitsvoorkeur hetzelfde is als vraag naar chartaal geld en/of deposito's en indien eraan voldaan wordt door een aanbod van chartaal geld en/of deposito's, dan wordt de verwarring veroorzaakt door het inbrengen van niet meetbare of niet optelbare bestanddelen vermeden. Een internationale liquiditeitsvoorkeur zou, indien men een dergelijk begrip gebruikt, eveneens een vraag moeten zijn naar een meetbare en optelbare internationale munt.

Vermits verscheidene internationale geldsoorten door de monetaire autoriteiten als officiële deviezenreserves aanvaard en aangehouden worden, kan men een liquiditeitsvoorkeur onderscheiden voor het goud, de dollar, het pond sterling, de Duitse mark, enz. Men kan zelfs modellen opstellen om deze functies kwantitatief te bepalen. Zo stelde Peter B. Kenen ⁽²⁾ een functie voor volgens welke de bereidheid van een land om dollartegoeden aan te houden, zou afhangen van het rentepercentage dat voor dergelijke tegoeden zou betaald worden (vergeleken met de rentetarieven elders) en van de verhouding tussen de goudvoorraad en de dollarverplichtingen op korte termijn van de Verenigde Staten (of veeleer de dollarvorderingen van de centrale banken).

Daar zulke modellen veeleer een heuristische, vooral didactische, waarde hebben, ben ik van oordeel dat samenvoegende functies niet dienen gebruikt waar de beschreven gedragslijn wordt verklaard als een voortbrenger van politieke beslissingen. Een redenering in termen van een vraagfunctie heeft wel zin indien zij een afbeelding is van de vermoedelijke beslissingen van een groot aantal individuele huishoudingen en bedrijven, die in hun streven naar een maximumnut of -voordeel handelen volgens eigen voorkeur en opvattingen. Het heeft minder zin te redeneren in termen van een vraagfunctie (bijv. voor dollarsaldi) indien aangenomen wordt dat zij de vermoedelijke beslissingen van enkele grote cen-

trale banken weergeeft. Men kan spreken van een liquiditeitsvoorkeur voor de dollar en de wijzigingen ervan vergelijken met die van de liquiditeitsvoorkeur voor het goud, maar men moet niet teveel rekenen op de stabiliteit van de factoren die de vorm en de posities van de respectievelijke curven kunnen bepalen.

Laten wij even nagaan welke soorten voorstellen kunnen geformuleerd worden in termen van « voorkeur voor internationale liquiditeit ». Gesteld dat de betalingsbalans van de Verenigde Staten via de rekeningen van het lopend verkeer en van de kapitaaltransacties aan de rest van de wereld een stijgende hoeveelheid dollars verschaft. Met de gegeven liquiditeitsvoorkeur voor de dollar zou het aanbod te groot worden en een herstel van het evenwicht zou de volgende aanpassingen, of tenminste één ervan, vergen : hogere rentetarieven voor dollartegoeden, lagere rentetarieven in landen die dollars ophopen; hogere prijzen in die landen; anderzijds kan een wisseling van dollars tegen goud de dollarvoorraden op de internationale markten verminderen of kunnen sommige centrale banken de Verenigde Staten steunen door het aanhouden van grotere dollarbedragen. Dergelijke steun zou betekenen dat de liquiditeitsvoorkeur voor de dollar niet langer « gegeven » is, doch met de dollarhoeveelheid kan toenemen. (Sommige monetaire politici zouden wensen dat er een Keynesiaanse « liquiditeitsreservoir » bestond, d.i. een oneindig elastische vraag naar dollar- en sterlingtegoeden vanwege de rest van de wereld).

De veelvuldige klachten over een ontoereikende groei van de internationale liquiditeiten (of hoeveelheid internationale betaalmiddelen) kunnen als volgt geformuleerd worden : gesteld dat de vraag naar vreemde geldsoorten voor transactiedoeleinden toeneemt wanneer de wereldhandel stijgt; dit zal de curve van de internationale liquiditeitsvoorkeur naar rechts verschuiven en een tekort doen ontstaan dat alleen kan opgeheven worden door hogere rentepercentages, vermindering van de investeringen, van de handel, van de prijzen, van het inkomen en van de werkgelegenheid. (Blijkbaar bestaat er geen liquiditeitsreservoir dat dollars en ponden sterling kan beschikbaar stellen om de vraag te bevredigen.) Indien men deze ongemakken wenst te vermijden, dan moet dus de voorraad internationale betaalmiddelen verhoogd worden.

Opdat dit modelproces niet als een « bewijs » zou beschouwd worden, leg ik er de nadruk op dat de toeneming van de behoeften aan kasmiddelen voor transactiedoeleinden in het model vooropgesteld en niet bewezen werd.

De « behoeften van het handelsverkeer ».

Dat de internationale reserves aanhoudend moeten toenemen om tegemoet te komen aan de gestadige groei van de buitenlandse handel, wordt doorgaans beschouwd als een vanzelfsprekend feit, dat niet

(1) De Keynesiaanse opvatting van de liquiditeitsvoorkeur duidt op een vraagcurve voor de kasvoorraden, uitgedrukt in termen van rentepercentages (of het tegenovergestelde van een prijsindexcijfer voor effecten). In de oudere opvatting was sprake van een vraag naar kasmiddelen, uitgedrukt in termen van geldwaarde (of het tegenovergestelde van een prijsindexcijfer voor goederen en diensten). Waar verscheidene geldsoorten in omloop en onderling onwisselbaar zijn, kan men de theorie uitbreiden door voor iedere geldsoort afzonderlijke vraag- (of liquiditeitsvoorkeur)curven te onderscheiden. Zo kan er een liquiditeitsvoorkeur bestaan voor chartaal geld en een liquiditeitsvoorkeur voor deposito's.

(2) Peter B. Kenen, « International Liquidity and the Balance of Payments of a Reserve-currency Country », *Quarterly Journal of Economics*, 1960, Deel LXXIV, blz. 572-586.

hoeft bewezen te worden. Deze theorie over « de behoeften van het handelsverkeer » verschilt van de theorie die eens gold als een argument voor een onbepaalde discontering van handelspapier. Men kan zich evenwel voorstellen dat een nieuwe theorie over de behoeften van het handelsverkeer naar voren zou gebracht worden die zou pleiten voor de oprichting van een internationale supra-centrale bank die een steeds stijgende hoeveelheid handelswissels zou disconteren. De theorie dat een toegenomen internationale handel grotere internationale reserves vereist, betekent dat tussen reserves en handelsverkeer, of liever invoer, of wel een minimumverhouding of wel een optimumverhouding moet bestaan. Gaan wij de beschikbare statistieken na, dan stellen wij vast dat deze verhoudingen van jaar tot jaar en van land tot land schommelden en dat er grote veranderingen zijn geweest. Zo bedroeg de verhouding tussen goudvoorraad en invoer 5,3 pct. voor het Verenigd-Koninkrijk in 1913 en 60 pct. voor Frankrijk in 1928. De verhouding van de goud- en deviezenreserves tot de invoer beliep voor Frankrijk 165 pct. in 1937 en slechts 13 pct. in 1957; voor Portugal 21 pct. in 1928 en 187 pct. in 1954; voor Zwitserland 30 pct. in 1928, 187 pct. in 1937 en 98 pct. in 1957. De verhouding van de gezamenlijke goudvoorraad tot de gezamenlijke invoer van alle landen, het Communistisch blok uitgezonderd, bedroeg 19 pct. in 1913, 32 pct. in 1928, 110 pct. in 1938, 55 pct. in 1948 en 35 pct. in 1957. Vermoedelijk waren sommige verhoudingen in bepaalde landen op zekere tijdstippen verontrustend laag, doch er is weinig empirisch bewijsmateriaal waaruit zou kunnen blijken welke verhouding in de afzonderlijke landen, of in alle landen samen, tussen reserves en invoer zou moeten bestaan. Uit de statistieken blijkt evenmin of de huidige reserves al dan niet toereikend zijn in vergelijking met de invoer. De verhouding tussen de gezamenlijke officiële goud- en deviezenvoorraden van alle landen, het Communistisch blok uitgezonderd, en de invoer van die landen bedroeg 49 pct. in 1960; dat was aanzienlijk minder dan de 110 pct. in 1938, doch veel meer dan de 19 pct. in 1913. Die « drastische daling » en « scherpe stijging », naargelang het jaar waarmee de vergelijking gemaakt werd, bevestigen terloops de oude waarschuwing dat men geen vertrouwen moet hebben in tendensen en wijzigingspercentages die van willekeurig gekozen « basisjaren » afgeleid zijn.

In de veronderstelling dat de verhouding van de wereldreserves tot de wereldhandel tijdens zeker « basisjaar » « bevredigend » was, op welke grond zou dan kunnen beweerd worden dat het groeitempo van de internationale reserves hetzelfde moet zijn als dat van de handel? Zo men terecht kan aannemen dat de verhouding van de kasvoorraden der gezinshuishoudingen tot hun uitgaven min of meer stabiel is in de tijd, dan mogen wij daaruit niet afleiden dat een gelijkaardige vaste verhouding tussen de monetaire reserves en de invoer van de landen moet bestaan. In sectoren waarin het verrekening-

stelsel wordt toegepast, is de verhouding van de kasvoorraden tot de totale transacties het minst stabiel. Zo kunnen de transacties op de effectenmarkt tot het tienvoud oplopen, terwijl de banktegoeden van de makelaars slechts zeer licht zullen stijgen. Ik beweer niet dat de buitenlandse handel meer gelijkt op de effectenhandel dan op de handel in verbruiksgoederen. Als geldige maatstaf voor de omvang der liquiditeiten die voor de buitenlandse handel « vereist » zijn, heeft de ene vergelijking evenwel niet meer waarde dan de andere.

Wellicht dient hieraan toegevoegd dat de groei van de wereldhandel wijzigingen in de samenstelling van het handelsverkeer kan meebrengen, met een hetzij groter, hetzij kleiner aandeel van het handelsverkeer van landen die met relatief grotere seizoen- en cyclische schommelingen te kampen hebben. Dat is een andere reden waarom de verhouding tussen wereldreserves en wereldhandel niet meer betekenis heeft.

Reserves voor eventuele verplichtingen.

Bij het aanhouden van kasmiddelen, stemmen noch de gebruiken van de gezinnen, noch die van de handelsbedrijven of effectenmakelaars nauwkeurig overeen met de behoeften of gewoonten der centrale banken inzake reserves. Het voornaamste verschil ligt in het feit dat gezinnen, bedrijven en makelaars, kasmiddelen nodig hebben om hun eigen aankopen te betalen (in het geval van de makelaars voor aankopen voor rekening van hun cliënten), terwijl de centrale banken deviezenreserves aanhouden met het oog op betaling van aankopen die noch zichzelf, noch hun cliënten, noch voor hen onbekende personen in het buitenland hebben afgesloten. Deze kopers bezitten binnenlands geld en de centrale banken verbinden er zich toe dat geld op ieder ogenblik tegen vreemde munt om te wisselen.

De « liquiditeitsbehoeften » van de centrale banken zijn dus bestemd voor betalingen die zichzelf niet bepalen. Doch de bedragen van de eventuele verplichtingen waarvan sprake, vallen onder de controle van de centrale banken. Door de bedragen binnenlands geld, waarover al de gezinnen en ondernemingen in het land beschikken, te controleren, oefenen zij een indirecte controle uit op de bedragen die de houders van binnenlands geld kunnen besteden aan aankopen in het buitenland of aan andere buitenlandse transacties. Aangezien elke eenheid binnenlands geld, die gebruikt wordt voor het verkrijgen van deviezen van de monetaire autoriteiten, de nationale kasvoorraden van gezinnen en bedrijven doet dalen — tenzij de banken de bedragen die de gezinnen en bedrijven aan deviezen hebben besteed door een grotere kredietverlening vervangen —, hoeven de autoriteiten niet te vrezen dat hun eventuele verplichtingen (ingevolge de belofte elke vraag naar deviezen tegen een vaste koers te bevredigen) onbepaald of zelfs overdreven hoog zijn. De nationale kasvoorraad neemt af met iedere aankoop van

deviezen bij de monetaire autoriteiten en het afvloeien van deviezenreserves kan dus niet blijven doorgaan, op voorwaarde dat de autoriteiten de klassieke regels van het spel volgen.

In verscheidene landen is de nieuwe methode van de autoriteiten nochtans in strijd met de klassieke regels van het spel. In plaats van de binnenlandse geldomloop (« liquiditeit ») automatisch te laten afnemen via de verkoop van deviezen aan binnenlandse geldbezitters, en in plaats van dit automatisch mechanisme te versterken door het orthodoxe middel van de kredietbeperking, trachten de monetaire autoriteiten volgens de nieuwe methode de effectieve vraag te handhaven (of zij doen ze zelfs toenemen ter ondersteuning van de economische groei en van een hoge graad van werkgelegenheid bij stijgende lonen). Bij zulke politiek kunnen de eventuele verplichtingen van de monetaire autoriteiten inderdaad onbeperkt zijn en kunnen de reserveverliezen blijven doorgaan tot een *deus ex machina* optreedt. Zo kan een enigszins sterk inflatoir beleid van vreemde landen die belangrijke invoerders of concurrerende uitvoerders zijn, het tij doen keren. Natuurlijk kan men op zulk « gelukkig toeval » niet rekenen en daarom zal geen enkele deviezenvoorraad toereikend kunnen zijn voor een land dat al maar doorgaat met een beleid dat op de handhaving van de effectieve vraag gericht is, ondanks een overdreven vraag naar deviezen tegen vaste wisselkoersen.

Deze beschouwingen hebben betrekking op de reserveverhoudingen van afzonderlijke landen veeleer dan op die van de wereld als een geheel. Doch een reserveschaarste zal nooit in alle landen tegelijk optreden; zij zal altijd slechts enkele landen treffen, met name de deficitlanden. En elk land dat de nieuwe methode volgt, stelt zich bloot aan een reserve tekort, terwijl elk land dat de klassieke regels toepast, zulks kan vermijden. Een werkelijk tekort in de gezamenlijke reserves in een wereld waarin alle landen de klassieke regels naleven, zal in een aanhoudende algemene prijzendeﬂatie tot uiting komen, gepaard gaande met werkloosheid in die landen waar de nominale lonen niet kunnen verlaagd worden. Dergelijk verschijnsel hebben wij in de jongste vijfentwintig jaar niet waargenomen en wij voorzien er geen in de toekomst.

Ruime, geringe of geen reserves.

Of een land ruime, of slechts bescheiden of helemaal geen deviezenreserves « nodig heeft », hangt in grote mate af van het gevolgde beleid. De uiteenlopende voorkeur in dat opzicht kan met verschillende doelstellingen of graden van afkeur in verband worden gebracht. Stel dat een land volstrekt *geen* deviezenreserves bezit. Wat zou er gebeuren in een periode van overdreven vraag naar deviezen? Of wel zal het land een directe controle op de invoer en de betalingen instellen, of wel zal het de valutakoersen moeten laten stijgen. Met andere woorden, het ver-

langen naar reserves onderstelt een afkeer 1) van een directe controle en 2) van vlottende wisselkoersen. Laten wij thans veronderstellen dat een land slechts reserves van *bescheiden* omvang bezit. In dat geval kan een directe controle vermeden worden en een overdreven vraag naar deviezen kan tegen vaste wisselkoersen bevredigd worden, op voorwaarde dat de klassieke spelregels van de gouden standaard gevolgd worden en een inkrimping van de geldomloop en de kredietverlening aanvaard wordt telkens vreemde geldsoorten uit de voorraad verkocht worden. *Ruime* reserves zijn slechts vereist indien dergelijke inkrimpingen verhinderd worden door een kredietpolitiek die gericht is op het handhaven van de effectieve vraag. Met andere woorden, het bezit van ruime reserves onderstelt een sterkere afkeer, met name 3) een afkeer van een krappere kredietverlening met daarmee gepaard gaande verminderingen in de nominale inkomens en de prijzen. Zonder de neutraliserende kredietexpansie die de centrale banken toelaten wanneer hun reserves afnemen, zou de betalingsbalans snel omslaan. Maar dit zou strijdig zijn met de moderne doelstelling die een steeds toenemende effectieve vraag waarborgt, ter ondersteuning van de volledige werkgelegenheid in een stelsel van starre of stijgende lonen.

Ruime reserves zijn dus alleen vereist indien de « ouderwetse » aanpassingen van de binnenlandse geldcirculatie (inkomens en prijzen), de vrij schommelende wisselkoersen en de directe controle van de handel en het betalingsverkeer verworpen worden. Naar mijn mening, moet in een stelsel van economische en politieke vrijheid alleen de directe controle verworpen worden. Met orthodoxe aanpassingen van geld en krediet zouden slechts *weinig* reserves, en met vrij fluctuerende wisselkoersen zouden *geen* reserves nodig zijn.

Wie is vrij om te kiezen ?

De vrees voor deﬂatie en het verlangen naar volledige werkgelegenheid werden in sommige landen dwangvoorstellungen. Moest men op de inkrimping van de geldomloop rekenen als een remedie tegen betalingsbalansmoeilijkheden, dan zouden die moeilijkheden in voornoemde landen niet verholpen worden. Doch zoals reeds gezegd, zijn de reserves nooit groot genoeg om landen met een betalingstekort toe te laten hun overdreven uitgaven voort te zetten, terwijl zij hun vaste wisselkoersen en hun onbeperkte betalingen handhaven. Voor landen die voornemens zijn wisselbeperkingen te vermijden en die evenmin bereid zijn ooit een besnoeiing van de effectieve vraag toe te laten, blijft slechts één oplossing over : schommelende wisselkoersen.

Beschouwt men deze bewering als een aanbeveling voor schommelende wisselkoersen, dan heeft zij beslist geen absolute waarde. Zij drukt niet *mijn* voorkeur uit, doch de stilzwijgende voorkeur van hen die de kredietpolitiek niet ondergeschikt willen maken

aan de eisen van de betalingsbalans. Mijn eigen voorkeur zou gaan naar schommelende geldinkomens en prijzen onder een stelsel van vaste wisselkoersen. Doch sommigen schijnen iedere daling van geldinkomens en prijzen verworpen te hebben en indien deze houding definitief is, zijn schommelende wisselkoersen de enige uitweg om periodieke moeilijkheden en uiteindelijk het gevaar voor directe controles te vermijden.

Hoofdbezwaren tegen ongebonden wisselkoersen.

Ons oordeel over de gedragingen van, en de invloeden op de centrale banken, zou in niet geringe mate onze houding moeten bepalen t.a.v. de vrij schommelende wisselkoersen. De voornaamste en de moeilijkste taak van een centrale bank bestaat erin inflatie te voorkomen. Een te inschikkelijke goedkoop-geldpolitiek leidt vlug tot een verlies van reserves indien de wisselkoersen vastgelegd zijn, en tot een daling van de buitenlandse waarde van de munt indien de wisselkoersen vrij kunnen bewegen. Welke van beide mogelijkheden berokkent de centrale bank het meeste last en zal bijgevolg haar wil versterken om aan de aanhoudende politieke druk voor het handhaven van goedkoop geld te weerstaan?

Sommige economen beweren dat, eens de schommelende wisselkoersen aanvaard, de waardevermindering van het geld veel van haar schrikwekkend karakter zal verliezen en alle belemmeringen tegen de inflatie zullen wegvallen. Andere economen zijn ervan overtuigd, dat zo de vaste wisselkoersen onaantastbaar blijven, de vrees voor een voortdurende of volledige uitputting van de wisselreserves niet het prijsgeven van een politiek van goedkoop geld, doch het invoeren van wisselbeperkingen tot gevolg zal hebben. Is de inflatie een euvel en zijn de wisselbeperkingen een kwaal, dan is het samengaan van beide ongetwijfeld een kanker.

Indien alle centrale banken vastberaden en sterk genoeg waren om de inflatie in alle omstandigheden te vermijden, zou het verschil tussen vaste en vlottende wisselkoersen niet groot zijn. Zonder inflatie zouden de vlottende koersen inderdaad vrij stabiel zijn. « Wisselkoersstabiliteit zonder officiële vastlegging » zou het hoofddoel van het monetaire beleid kunnen worden. Doch indien vreemde landen die in de wereldhandel een belangrijke plaats innemen een inflatoire politiek voeren, zou het behoud van de wisselstabiliteit een binnenlandse kredietexpansie vergen ten einde de buitenlandse inflaties « na te volgen », zoals ook in een stelsel van vastgelegde wisselkoersen de buitenlandse inflaties ingevoerd worden via overschotten op de betalingsbalans. Zelfs de voorstanders van de vastgelegde wisselkoersen moeten hun pariteit periodiek aanpassen indien zij aan de inflatie het hoofd wensen te bieden, terwijl vreemde landen zich te inschikkelijk betonen bij de bevrediging van de chronische « voorkeur » voor steeds meer liquiditeit via goedkoop geld.

Het voornaamste en meest aangevoerde argument van de tegenstanders van de schommelende wisselkoersen heeft betrekking op de risico's van de buitenlandse handel bij fluctuerende wisselkoersen. De mogelijkheid om zich hiertegen op beter ontwikkelde termijnmarkten te dekken, geeft geen afdoend antwoord op deze opwerping; een meer overtuigend argument is de verwijzing naar de mogelijkheid dat de risico's van *wisselbeperkingen*, ingesteld om de vastgelegde wisselkoersen te « beschermen », groter kunnen zijn dan de risico's van *wisselschommelingen* op de vrije markten, en dat de gevolgen van beperkingen zwaarder kunnen wegen dan de kosten om zich tegen de risico's van de schommelingen te dekken. De voorstander van de vastgelegde wisselkoersen wijst op de grote voordelen die de binnenlandse handel trekt uit de nationale eenheid van het geld, uit het feit dat het algemeen a pari aanvaard wordt, dat bankcheques in alle steden en verschillende delen van het land a pari kunnen geïnd worden en uit de zekerheid dat zulks in de toekomst niet zal veranderen. Hij besluit hieruit dat vastgelegde wisselkoersen aan de internationale handel gelijkwaardige voordelen verlenen. Een juist antwoord zou deze bewering niet tegenspreken, doch zou de voorstander van vaste wisselkoersen eraan herinneren dat het « pari-stelsel » in een land uitgaat van de veronderstelling dat geen enkel deel van het land een « soevereine » kredietpolitiek kan voeren. Indien bepaalde provincies of gewesten van een land een regionale politiek van volledige tewerkstelling zouden voeren door een verhoging van de effectieve vraag door middel van regionale kredietverlening, zou de nationale eenheid van het geld niet lang kunnen gehandhaafd worden. Een soevereine regionale geldschepping is niet verenigbaar met een enkel nationaal geldstelsel; zo ook is een eigenmachtige nationale geldschepping buiten bepaalde enge grenzen niet verenigbaar met een internationaal stelsel van vaste wisselkoersen. Daarom is het onredelijk terzelfder tijd de lof te maken van de vaste wisselkoersen en van een monetaire politiek van volledige werkgelegenheid en expansie.

De onverenigbaarheid van een expansiepolitiek gericht op volledige werkgelegenheid en economische groei met vaste wisselkoersen wordt door verschillende leiders van centrale banken erkend. Hun namen zijn gekend. Zij wijzen erop dat economische groei en volledige tewerkstelling door andere middelen dan door de uitbreiding van kredieten en begrotingen kunnen bekomen worden. Zij hebben voldoende tact om de gehechtheid van de politici aan monetaire en financiële maatregelen voor volledige werkgelegenheid en versnelde groei niet steeds af te keuren; doch terecht verlenen zij voorrang aan de vrijwaring van de geldstabiliteit en nemen zij de betalingsbalans veeleer dan de graad van werkgelegenheid en het groeipercentage als gids voor hun kredietpolitiek. Uitgaande van zulk standpunt, mag men consequent en vastberaden stelling nemen tegen het loslaten van de vaste wisselkoersen en voor de handhaving van

de vaste wisselstandaard. Zij die evenwel bereid zijn de geldscheppende bevoegdheid van het bankwezen dienstbaar te maken aan een beleid, gericht op volledige werkgelegenheid en economische groei, ongeacht de staat van de betalingsbalans, kunnen zich uiteraard niet verzetten tegen een schommende wisselkoers.

Sommige « praktische » opwerpen.

Theoretici klagen vaak over het conservatisme van de practici die er vlug bij zijn om de voorstellen van de theoretici als onpraktisch te verwerpen. Soms zijn die voorstellen alleen onpraktisch omdat de « praktische » mensen ze niet ernstig onderzoeken. Soms verwaarlozen of negeren de theoretici evenwel omstandigheden, gewoonten, praktijken of bijkomstige problemen die voor de praktische mens belangrijk blijken te zijn. Ten aanzien van het voorstel voor niet vastgelegde wisselkoersen moeten wij er rekening mee houden dat verscheidene onopgeloste vraagstukken bij de praktische bankier twijfel kunnen doen ontstaan. Die vraagstukken zullen een bevredigende oplossing moeten krijgen wil men de bezwaren zien verdwijnen.

Terwijl centrale banken met zeer kleine monetaire reserves wellicht betrekkelijk gemakkelijk de wisselkoersen kunnen loslaten, vooral wanneer zij bij de tot dusver geldende koers af te rekenen hebben met betalingsbalansmoeilijkheden, kan een centrale bank die aanzienlijke monetaire reserves bezit — hetzij in goud, in dollars of in ponden sterling — het veel moeilijker hebben om het loslaten van de wisselkoers te rechtvaardigen. De beslissing zou even moeilijk zijn bij een positief als bij een negatief saldo van de betalingsbalans van vraag en aanbod (market balance of payments) tegen de historische wisselkoers.

Waarom zouden de monetaire autoriteiten, bij een *negatief* saldo, weigeren een deel van hun overvloedige reserves te verkopen? Waarom zouden zij de wisselkoers loslaten en de prijzen van de buitenlandse geldsoorten en van het goud laten stijgen tot een peil waarop de lopende vraag teruggebracht wordt tot het volume van het lopende aanbod? Waarom zouden zij hun overvloedige reserves ongebruikt en opgesloten laten liggen, en ze niet ter beschikking stellen van degenen die er werkelijk naar vragen? Bij een *positieve* positie kan de overheid meer redenen hebben om de wisselkoers los te laten. Want in dat geval kunnen de autoriteiten aanvoeren dat een verdere ophoping van monetaire reserves normaal een inflatoire invloed zal hebben op de economie. Zal, aan de andere kant, de weigering nog meer goud of vreemde geldsoorten te kopen, de prijzen ervan niet op een drastische wijze doen dalen en angstkreten uitlokken vanwege de uitvoerders die minder inkomsten zullen hebben, en vanwege de producenten die met goedkope invoer zullen te kampen hebben? Hoe zou de centrale bank een vermindering van de boekwaarde van haar monetaire reserves kunnen

rechtvaardigen en hoe zou zij dit aanzienlijke kapitaalverlies kunnen verantwoorden?

Wellicht zou men op die vragen kunnen antwoorden dat het bezit van een aanzienlijke goud- en deviezenvoorraad voor een land geen geschikte toestand is om een stelsel van schommelende wisselkoersen in te voeren. Zo dat werkelijk het antwoord is, zullen de voorstanders van het stelsel aan de centrale banken onderrichtingen moeten verstrekken betreffende de beste methode om hun monetaire reserves te verlagen, ter voorbereiding van de dag waarop de wisselkoers zal losgelaten worden. De landen met sleutelvaluta's vertegenwoordigen een uitzonderlijk geval dat bijzondere onderrichtingen vergt. Laten wij aannemen, in strijd met de feiten en uitsluitend ter wille van het argument, dat de monetaire autoriteiten in de landen met reservevaluta's van hun zware verantwoordelijkheid zouden willen verlost zijn en dat zij beslist hebben dat de afschaffing van de vaste wisselkoersen een goede manier zou zijn om dat te bereiken. Zouden zij als eerlijke bankiers het vertrouwen van hun deponenten kunnen teleurstellen? Zouden zij kunnen weigeren goud te verkopen en zouden zij een daling van de buitenlandse waarde van hun valuta's kunnen toelaten? Zouden zij ooit het initiatief kunnen nemen voor een campagne ten gunste van schommelende wisselkoersen indien zulks zou kunnen beschouwd worden als het verbreken van uitdrukkelijke of stilzwijgende beloften?

Ik heb die vragen gesteld, niet omdat ik eraan twijfel of zij voor redelijke antwoorden vatbaar zijn, doch alleen omdat ik de aandacht wil vestigen op de behoefte aan discussie. Bij voorbeeld, om de lijn van een van de mogelijke antwoorden aan te geven, zouden de landen met een reservevaluta aan hun wettelijke en morele verplichtingen kunnen voldoen door middel van hun bestaande goudvoorraden, indien alle buitenlandse crediteuren het recht hadden goud te bekomen tegen de huidige goudpariteit. In zover van dit recht zou gebruik gemaakt worden, zou deze procedure de landen met een reservevaluta er inderdaad niet meer toe dwingen steriele goudvoorraden te bewaren of rentegevende buitenlandse schulden aan te gaan. Kortom, de monetaire overheden zouden, na een algemene vrijmaking van de goudprijs en de wisselkoersen, geen speciale reden meer hebben om goudvoorraden aan te houden.

De toekomst van het goud.

Dit inzicht doet een andere vraag rijzen welke dient bestudeerd te worden, met name de vraag betreffende de toekomst van het goud. De weigering van de monetaire overheden om goud te kopen en hun onbeperkt verlangen om het te verkopen, zouden het goud van de ene dag op de andere waardeloos kunnen maken. Slechts hun verenigde inspanningen om de goudprijs te ondersteunen door het in stand houden van de goudvoorraden, door het goud niet tegen om het even welke prijs op de markt te

brengen, kunnen verhinderen dat het « edel metaal » in een feitelijk waardeloos metaal verandert.

Die opmerkingen kunnen vreemd klinken voor hen die voortdurend horen fluisteren dat de goudprijs zou kunnen verhoogd worden of die periodiek met luider stem horen verkondigen dat hij zou moeten verhoogd worden. Bankiers die geneigd zijn slechts als praktisch te beschouwen wat niet te zeer in tegenspraak is met politieke belangen, kunnen het belachelijk vinden dat goud als potentieel waardeloos voorgesteld wordt. Of het goud ooit zijn monetaire waarde zal verliezen, hangt af van de ideologische strekking die de bovenhand zal halen. In een wereld waar het stelsel van de gouden standaard vooreerst als een last wordt aangevoeld, en waar het monetair beleid in de

eerste plaats wordt beschouwd als een instrument van de nationale politiek tot bevordering van de groei en de werkgelegenheid, zou zelfs de meest vindingrijke vertegenwoordiger van gevestigde belangen niet bij machte zijn de mythe in stand te houden dat de ontmunting van het goud « onpraktisch » is.

Wellicht is het voor de aanhangers van het goud een geruststelling te vernemen dat de auteur een oude en trouwe voorstander is geweest van de orthodoxe gouden standaard zoals hij in de meest verouderde leerboeken beschreven is. Hij zou nog stemmen voor een 100 pct. zuivere gouden standaard, waar goud werkelijk een « standaard » is, en niet alleen een koopwaar waarvan de prijs kunstmatig wordt ondersteund.

INLEIDING VAN HET VERSLAG

VAN DE GOUVERNEUR VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË

AAN DE ALGEMENE VERGADERING DER AANDEELHOUDERS

Het jaar 1961 begon met weinig gunstige vooruitzichten.

Enerzijds gaf de verslechting van de economische betrekkingen met de Kongolese Republiek aanleiding tot bezorgdheid. Men vreesde dat de daling van de uitvoer van goederen en diensten naar dat land het nationale inkomen en vooral de betalingsbalans nadelig zou beïnvloeden.

Anderzijds was het groeitempo van de nationale economie een punt van tegenspraak. De structurele crisis van de steenkolenmijnen, de moeilijkheden in andere sectoren en de betrekkelijke ernst van de recessie van 1958 verwekten in sommige streken en kringen ongerustheid die, aangewakkerd door andere motieven, op het einde van 1960 tot uiting kwam in stakingen van een ongewone omvang.

Bracht het voorbije jaar geen oplossing voor alle vraagstukken, toch heerste op het einde ervan minder onzekerheid. Het besef van de moeilijkheden versterkte de wil om tot een oplossing te komen. In elk geval kan de jongste economische ontwikkeling als bevredigend beschouwd worden, vooral indien men rekening houdt met de aanvankelijke bezorgdheid en, bovendien, met de vertraging van het stijgingstempo van de buitenlandse vraag in vergelijking met vorig jaar.

*
**

In de Europese Economische Gemeenschap bleef de produktie op een hoog peil, maar ze boekte een tragere vooruitgang. In West-Duitsland en Nederland werden tijdens de eerste maanden van het jaar de grenzen van het produktievermogen bereikt, zonder dat hiermee ernstige storingen op het gebied van de prijzen of de betalingsbalans gepaard gingen; de herwaardering van hun geldeenheid in maart heeft het gevaar voor overspanning in die landen doen afnemen. In Nederland was de toeneming van de industriële bedrijvigheid in 1960 bijzonder snel geweest, maar in het voorbije jaar trad een vertraging in, omdat de fysische grenzen van de expansie bereikt werden. Ook in Duitsland is die vertraging merkbaar, hoewel zij er minder nadrukkelijk is. Dit is ook het geval in Frankrijk en Italië, waar de expansie nochtans langer schijnt te duren.

In Groot-Brittannië vertoonde de industriële produktie slechts een trage groei, wegens de speci-

fieke moeilijkheden waarmee dat land te kampen heeft.

Er blijft een tijdsverschil tussen de conjunctuurbeweging in de Verenigde Staten en die in de landen van de Europese Gemeenschap : op het ogenblik dat deze laatste tekenen van vertraging vertoonden, trad de Amerikaanse economie in een herstelfase die ongetwijfeld een steun voor de buitenlandse vraag zal betekenen.

*
**

Over de eerste tien maanden is de bedrijvigheid van de gezamenlijke Belgische nijverheid met een weinig minder dan 3 pct. gestegen. Voor elk van de eerste drie kwartalen van 1961 vertoonde ze, vergeleken met vorig jaar, achtereenvolgens een daling van 3 pct. en twee verhogingen van 7 en 4 pct.; deze laatste cijfers liggen iets hoger dan de overeenstemmende twee percentages voor de gehele Gemeenschap.

Tijdens de laatste maanden van het jaar werden de kentekenen van een vertraging in sommige sectoren merkbaar; oorzaak hiervan was een verzwakking van de vraag op de Europese markten.

Het hoge peil van 's lands bedrijvigheid vond een steun in de omvang van de binnenlandse investeringen. De bestedingen voor industriële uitrusting en bouwwerken namen immers verder uitbreiding, op grond van de vroegere stijging van de inkomens en mede dank zij een doelbewuste expansiepolitiek. De binnenlandse bestellingen van uitrustingsgoederen, spoorweg- en scheepvaartmaterieel aan de metaalverwerkende nijverheid stegen tijdens de eerste negen maanden van 1961 met 25,5 pct. in verhouding tot dezelfde periode van vorig jaar, tegen 8,3 pct. voor het jaar 1960. Gedurende dezelfde periode groeide de invoer van uitrustingsgoederen met 19 pct., tegen 15,5 pct. in 1960. De bouwnijverheid werkte met volledige aanwending van haar produktievermogen. Ook van de overheidshuishouding ging een expansieve impuls uit op dat gebied : begin november overtroffen de nieuwe aanbestedingen van openbare werken met 8 pct. het overeenstemmende cijfer van vorig jaar.

Het verbruik van de particulieren werd ongetwijfeld beïnvloed door het hoge peil van de inkomens en inzonderheid door de toeneming van de

totale loonsom, in verband met de verhoging van de werkgelegenheid, de verdere stijging van de gemiddelde uurverdiensten en de effectieve verlenging van de arbeidsduur die in de loop van 1960 plaatsgreep.

Na de remmende invloed van de stakingsbeweging, kende de uitvoer een herleving. Op grond van de cijfers betreffende de eerste elf maanden lag hij in waarde meer dan 4 pct. hoger dan in 1960. Het aandeel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in de internationale handel bleef onveranderd.

De werkloosheid liep terug tot om en bij het minimum van de vorige periode van hoogconjunctuur; verscheidene bedrijven ondervonden moeilijkheden bij de aanwerving van personeel. De jongste inspanningen op het gebied van de bedrijfsuitrusting verbeteren evenwel de produktiviteit en zullen aldus opnieuw een zekere marge voor uitbreiding van de produktie scheppen, daar waar het produktievermogen overbezet is.

*
**

Geen enkele verontrustende beweging in de kosten- en prijzenstructuur verstoorde de hoogconjunctuur waarmee het land begunstigd werd. De ontwikkeling van de bedrijvigheid verliep evenwichtig. Het indexcijfer van de industriële groothandelsprijzen was vanaf het tweede kwartaal eerder neerwaarts gericht, ingevolge een scherpere concurrentiestrijd. Het officiële indexcijfer van de kleinhandelsprijzen vertoonde tot in augustus een lichte stijging, waarna het stabiel bleef; het heeft het peil waarop de indexering der bezoldigingen de verhoging van brede categorieën nominale lonen teweegbrengt, niet overschreden.

Over het geheel beschouwd en blijkens de beschikbare indexcijfers, evolueerden de dispariteiten van de groothandelsprijzen, de kleinhandelsprijzen, de lonen en wellicht ook van de loonkosten in het voordeel van België.

De hoogconjunctuur verwekte evenmin spanningen in de binnenlandse financiële toestand en in het betalingsverkeer met het buitenland.

Na het onrustig klimaat van de eerste maanden, liepen de deviezennoteringen op de vrije valutamarkt terug en bleven tot het einde van het jaar dicht bij de parikoers; voor sommige valuta's lag deze laatste zelfs boven de vrije koers.

Op de obligatiemarkten ging de rentestand naar omlaag. De interestpercentages van het bij gunning uitgegeven overheidspapier zijn tijdens de laatste maanden van het jaar een weinig gedaald; begin 1962, bij de eerste gunning volgend op de hierna beschreven hervorming van de geldmarkt, tekende die beweging zich nog duidelijker af. Het gemiddelde peil van de daggeldrente ligt beneden dat van vorig jaar.

Tijdens de eerste elf maanden vormde het publiek nieuwe termijn- en spaardeposito's in de banken voor een bedrag van F 7,3 miljard; de aangroei van de

geldhoeveelheid was relatief minder belangrijk en bedroeg F 8,8 miljard. Ongetwijfeld houdt dat verschijnsel ten dele verband met de hogere rente toegekend aan de termijndeposito's; het wijst in elk geval op de globale toereikendheid van de geldschepping en op de overvloed aan liquiditeiten in de economie.

Op de geldmarkt bleek deze overvloed eveneens uit het geringe beroep op het herdisconto van de Bank en uit de belangrijke portefeuille overheidspapier, die de banken boven hun reglementaire verplichtingen aanhielden; de opbrengst van de inschrijvingen op de certificaten van het Rentenfonds diende niet te worden aangewend voor interventies op de markten van het overheidspapier; aldus bleven hoge bedragen ongebruikt in rekening bij de Bank en werden de risico's van een inflatoire druk, die uit de belangrijke schatkistleningen in het buitenland had kunnen voortvloeien, uitgeschakeld.

De voornaamste bron van nieuwe liquiditeiten was de kredietverlening van de geldscheppende instellingen aan de Staat. Die kredietverlening geschiedde in verscheidene vormen, doch vooral door plaatsing van schatkistcertificaten in buitenlandse valuta's bij de banken. Minder belangrijke factoren waren de aankopen van de banken op de markt van de overheidsobligaties en de kredietverlening aan bedrijven en particulieren.

Ten slotte waren de transacties met het buitenland, exclusief de kapitaalverrichtingen van de overheidssector, omstreeks het midden van het jaar opnieuw een oorzaak van geldschepping. De stakingen en de stijging van de aankopen in het buitenland — inzonderheid van uitrustingsgoederen — hadden in het begin van het jaar een tekort op de balans van het goederenverkeer tot gevolg; dit tekort nam daarna geleidelijk af. De dienstprestaties en de particuliere transfers vertoonden tijdens de eerste drie kwartalen een kleiner overschot dan over dezelfde periode van 1960, ingevolge de daling van sommige ontvangsten uit Kongo. De nettoafvloeiing van particulier kapitaal was veel geringer dan in 1960. Het gezamenlijke tekort van de betalingsbalans — exclusief de kapitaaltransacties van de overheid — bereikte tijdens het eerste en het tweede kwartaal van 1961 F 0,8 en F 1,2 miljard en maakte gedurende het derde kwartaal plaats voor een overschot van F 2,2 miljard; in de loop van de laatste drie maanden van het jaar bleef het overschot tenminste even groot.

*
**

De verbetering van de toestand der staatsfinanciën en de versteviging van de buitenlandse positie van de nationale economie zijn geen doeleinden op zichzelf; ze versterken evenwel de middelen waarover het land beschikt om op meer ingrijpende wijze de economische, sociale en culturele vooruitgang na te streven.

Wat de sanering van de openbare financiën betreft, werd in 1961 belangrijke vooruitgang geboekt. Op

de gewone begroting van het dienstjaar overtreffen de aangevraagde kredieten — F 129,2 miljard — de vermoedelijke ontvangsten met F 7,1 miljard. Het tekort zal ongetwijfeld kleiner zijn na de schrapping van de niet gebruikte kredieten. Voor het dienstjaar 1960 bedroeg het tekort F 6,8 miljard; de uitgaven ingeschreven op de gewone begroting van 1961 omvatten evenwel lopende uitgaven die tot in 1960 op de buitengewone begroting voorkwamen. Tijdens het jaar 1961 was de toestand van de Schatkist minder ongunstig. De werkelijke stijging van de rechtstreekse staatsschuld, die de omvang van het uiteindelijke schatkisttekort weerspiegelt, bedroeg in 1961 F 14 miljard, tegenover F 22 miljard in 1959 en in 1960.

In de loop van het jaar verbeterde bovendien de structuur van de schuld. In 1960 was de gezamenlijke rechtstreekse schuld in buitenlandse valuta's met meer dan F 10 miljard toegenomen. Die beweging zette zich voort in een nog sneller tempo tot in mei 1961; op dat ogenblik bereikte die deviezenschuld F 50,4 miljard, tegen F 44,4 miljard op het einde van 1960. Terugbetalingen brachten haar op einde december tot F 47 miljard terug. Daarenboven streefde de regeringspolitiek naar een consolidatie van de kortlopende deviezenschuld : tijdens de laatste zeven maanden van het jaar daalde deze laatste met F 9,7 miljard, terwijl de deviezenschuld met half lange en lange looptijd met F 6,3 miljard vermeerderde.

*
**

De goud- en nettodeviezenvoorraad van de Bank steeg tijdens het jaar 1961 met F 12,1 miljard.

Was de ontwikkeling van het lopende betalingsverkeer en van het particuliere kapitaalverkeer gunstiger dan verwacht werd, toch komen de door de Bank verworven reserves bijna voor de helft voort uit andere verrichtingen en wel uit de aangroei van de deviezenschuld van de Staat en van sommige parastatale bedrijven. Als tegenpost van hun deviezenleningen aan de Schatkist, verhoogden de banken hun verplichtingen tegenover het buitenland. De gezamenlijke nettotoegoden op het buitenland van de geldscheppende instellingen zijn dan ook met bijna F 1 miljard gedaald : op einde november bedroegen ze ongeveer F 75,1 miljard.

De door de Staat ontleende deviezen werden aan de Bank overgedragen; meestal gaf de overdracht aanleiding tot een termijn aankoop. Daarnaast dekte de Schatkist op dezelfde wijze de terugbetaling van schulden op langere termijn, die nog slechts enkele maanden looptijd hadden. De verplichtingen tot levering van deviezen, die hieruit voor de Bank voortvloeien, vormen de tegenpost van de rubriek : « Debiteuren wegens termijnverkoop van vreemde valuta's en goud », die van F 11,8 miljard op 31 december 1960 tot F 18,5 miljard op einde december 1961 steeg.

*
**

De geleidelijke vrijmaking van het kapitaalverkeer en de terugkeer tot de inwisselbaarheid van de valuta's hebben de geldbewegingen van de ene markt naar de andere vergemakkelijkt. Valutacrisissen kunnen aldus uitbreken in de landen die, in verband met die geldbewegingen, gedwongen zijn buitenlandse verplichtingen terug te betalen of kasvoorraden van hun ingezetenen in deviezen om te zetten. Treffen ze landen waarvan de buitenlandse verplichtingen een deel uitmaken van de beschikbare hoeveelheid internationale liquiditeiten, m.a.w. landen waarvan de valuta als reserve gebruikt wordt, dan vormen die crisissen een bedreiging voor de huidige organisatie van het internationale betalingsverkeer.

De moeilijkheden van de dollar in 1960 en die van het pond sterling in 1961 vestigden de aandacht op het bestaan van dat risico.

De centrale banken en het Internationale Monetair Fonds hielpen, respectievelijk in maart en augustus, het Verenigd-Koninkrijk doorheen zijn valutamoelijkheden, door middel van kredietverlening.

De internationale monetaire autoriteiten hebben zich beijverd om ruimere actiemiddelen te verschaffen aan de instellingen die over de bestendige goede gang van het internationale betalingssysteem moeten waken. De septembervergadering van het Internationale Monetair Fonds overwoog een mechanisme te organiseren dat, op grond van een voorafgaande overeenkomst tussen het Fonds en sommige van zijn leden, aan dit laatste meer mogelijkheden zou bieden voor de uitoefening van het leningsrecht waarover het krachtens artikel VII van zijn statuten beschikt.

De raadplegingen onder de voornaamste industriële landen leidden tot een principiële akkoord over de kredietlijnen die ieder van de deelnemers aan het Fonds zal verlenen, en over de aanwendingsprocedure van die aanvullende faciliteiten.

Vermits België ten volle wil bijdragen tot de stabiliteit van het internationale betalingssysteem, zal het aan dit akkoord deelnemen. De opvragingen vanwege het Fonds, waaraan België gebeurlijk zal moeten beantwoorden, zouden hoofdzakelijk in goud of deviezen van andere landen ter beschikking van dit laatste dienen gesteld. Het is immers weinig waarschijnlijk dat die opvragingen ten behoeve van de deelnemende landen enkel zouden geschieden met het oog op de dekking van een tekort tegenover België van dezelfde omvang als de bijdrage van dit laatste.

In ruil van het goud en de deviezen die de Bank zou afstaan, zou zij evenwel op het Fonds een vordering verkrijgen, waarvan de terugbetaling gebeurlijk vóór de vervaldag zou kunnen bekomen worden.

De aldus aangegane nieuwe verplichtingen voegen zich bij diegene die reeds uit de deelneming aan het Internationale Monetair Fonds voortvloeiden. In tegenstelling echter met wat tijdens de vorige jaren gebeurde, toen het Fonds hoofdzakelijk dollars ter beschikking stelde van de leden die een beroep deden op zijn middelen, moet het thans evenzeer, zo niet

meer, gebruik maken van de valuta's van de voornaamste landen van het Europese vasteland, waaronder België. Aldus maakte het Fonds in 1961 gebruik van zijn tegoeden in Belgische franken, in antwoord op een verzoek om hulp van het Verenigd-Koninkrijk en Argentinië. Ter gelegenheid van die twee verrichtingen verstrekte de Bank, krachtens de in 1959 met de Staat gesloten overeenkomsten, de door het Fonds gevraagde 3,6 miljard Belgische frank. Als tegenpost vermeerderde de vordering op deze instelling, welke de Bank krachtens de voornoemde overeenkomsten in haar rekeningen boekt; ze bereikte op het einde van 1961 F 7.989 miljoen.

*
**

Het was hoofdzakelijk met het doel het onontbeerlijke evenwicht tegenover het buitenland gedurende een moeilijke periode te vrijwaren, dat de Bank een jaar lang de officiële discontovoet, die zij op 4 augustus 1960 tot 5 pct. had verhoogd, onveranderd liet.

De ontspanning op de vrije valutamarkt en de verbetering van de lopende rekening der betalingsbalans waren in augustus van het voorbije jaar aanleiding tot de beslissing om een verlaging van de rentetarieven op korte termijn in te zetten. Overigens heerste op de geld- en obligatiemarkten, wegens de grote geldruimte, een willige stemming die in een spontane daling van de rentestand tot uiting kwam.

Op 24 augustus verlaagde de Bank haar tarieven met 0,25 pct., waardoor de discontovoet voor de geaccepteerde, bij een bank gedomicilieerde wissels tot 4,75 pct. teruggebracht werd. Hierbij sloten aan de tarieven die sedert november 1957 aan de beweging van de discontovoet gebonden waren. De verlaging bleef beperkt wegens het voortduren van de hoogconjunctuur.

Op 28 december verlaagde de Bank andermaal haar rentegamma met 0,25 pct., waardoor de discontovoet voor de geaccepteerde, bij een bank gedomicilieerde wissels tot 4,5 pct. teruggebracht werd.

In het licht van de gunstige evolutie van de betalingsbalans met het buitenland, kan die aanpassing matig schijnen. Zij vormt een stap in een ontwikkeling die trapsgewijze zal kunnen voortgezet worden, voor zover zij geen buitensporige afwijkingen doet ontstaan tegenover de rente uitgekeerd op de kortlopende beleggingen in het buitenland. In dat verband dient rekening gehouden met de verhoging van de rentetarieven op de termijndeposito's, waartoe de Amerikaanse banken onlangs vergunning kregen.

*
**

Enkele dagen na de wijziging van de rentetarieven in december volgde een hervorming van de geldmarkt, omvattende een geheel van bepalingen betreffende de bankstructuurcoëfficiënten en de wijze waarop de rentevoet van sommige op de markt ver-

handelbare overheidseffecten en van de termijndeposito's bij de banken vastgesteld wordt. Tevens werd een nieuw instrument ter beschikking van de monetaire overheid gesteld, door de vaststelling van een kasreservepercentage.

Het coëfficiëntenstelsel werd in 1946 ingevoerd om te vermijden dat de uit de oorlogsinflatie ontstane en bij de banken ondergebrachte kortlopende schuld naar de centrale bank zou terugvloeien. Het betrof inzonderheid de proportionele dekking van de deposito's door overheidsfondsen. Het onderging verschillende aanpassingen.

In 1949 werd het een eerste maal versoepeld, in die zin dat de banken geleidelijk meer vrijheid kregen bij de keuze van de activa die ze als dekkingsverplichting aanhielden.

Een nieuwe aanpassing, in 1957, verbrak de band tussen de bewegingen van de bankdeposito's en het bedrag van de kredietverlening van de banken aan de Schatkist. De bij de banken ondergebrachte kortlopende schuld werd in overheidspapier van de tranche A en van de tranche B van een bijzondere staatslening omgezet. De partiële dekking van de banken met grote en gemiddelde circulatie moest nog slechts samengesteld zijn uit effecten van de bijzondere lening, uit certificaten uitgegeven door het Rentenfonds en uit kasmiddelen.

Het door de hervorming van 1957 ingevoerde regime bood ongetwijfeld voordelen.

Vooreerst stelde het een einde aan het multiplicatoreffect dat tevoren zijn uitwerking liet gelden, doordat de middelen voortkomend van de certificaten waarop de banken moesten intekenen in verhouding tot de aangroei van hun deposito's, door de deficitaire Schatkist onmiddellijk opnieuw in omloop gebracht werden.

Bovendien beveiligde het nieuwe regime de Schatkist tegen de moeilijkheden verbonden aan de terugbetaling van grote bedragen schatkistcertificaten, wanneer de deposito's, in plaats van te stijgen, terugliepen.

Ten slotte werd de reglementaire belegging van de middelen voortvloeiend uit de toeneming van de bankdeposito's naar het Rentenfonds geleid; aldus kreeg het Fonds de beschikking over een reserve aan liquide middelen die meer mogelijkheid boden om, in het raam van zijn verruimde opdracht, tussen te komen op de markten van de overheidsobligaties, van het korte overheidspapier en van het daggeld.

Nochtans onderwierp het in 1957 ingevoerde stelsel de activaverrichtingen van de banken nog aan reglementaire verplichtingen.

Hoewel deze laatste de financiering van de bedrijven niet bepaald belemmerden en de vraag naar kredieten, behoudens korte periodes van spanning, zonder moeilijkheden kon gedekt worden, bleek het niettemin wenselijk om, in het raam van de maatregelen tot aanwakkering van de expansie, aan de banken een ruimere marge te laten voor de financiering van de bedrijven.

Bij een besluit van de Bankcommissie van 21 december 1961, goedgekeurd door de Ministers van Financiën en van Economische Zaken en Energie, werden met ingang van 1 januari 1962 de beschikkingen van het reglement van 11 oktober 1949 betreffende de kasmiddelen en de dekking opgeheven. Overgangsbepalingen in het besluit komen er echter op neer de vrijstelling van de dekkingsverplichtingen tot de toekomstige aangroei van de deposito's te beperken.

Verder mogen de banken, behalve wat de certificaten A betreft, met de in aanmerking komende activa naar eigen keuze de dekking samenstellen, welke in de overgangsbepalingen voorgeschreven is.

De koppeling van de rente der schatkistcertificaten tranche B en der certificaten van het Rentenfonds aan de discontovoet van de Bank werd afgeschaft.

Dat mechanisme van de rentevoeten bestond sedert november 1957. Alhoewel het gerechtvaardigd was, inzonderheid uit het oogpunt van de doeltreffendheid van de discontopolitiek, kon het nochtans, in bepaalde omstandigheden, de nodige beweegbaarheid aan de rentevoeten der verschillende categorieën overheidspapier op de geldmarkt ontnemen.

De getroffen maatregelen inzake de dekking van de passiva der banken maken het mogelijk de vorming van de rentetarieven op de markt opnieuw te versoepelen. Voortaan zullen deze laatste bewegen in functie van het aanbod van en de vraag naar liquiditeiten, onder controle van de monetaire overheid, derwijze dat het gamma van de rentetarieven voor de korte en halflange termijn op meer normale wijze kan tot stand komen.

De certificaten van het Rentenfonds zullen, zoals vroeger, een looptijd van vier maanden hebben, doch zij zullen bij wekelijkse gunningen tegen één enkele rentevoet worden uitgegeven.

De schatkistcertificaten op zeer korte termijn zullen, zoals in het verleden, worden uitgegeven door tussenkomst van de Bank.

De openbare gunningen van schatkistcertificaten op zes, negen en twaalf maanden zullen voortgezet worden.

Door haar tussenkomst op de geldmarkt, naast die van het Rentenfonds, en door haar medewerking met de Schatkist, inzonderheid bij de vaststelling van het bedrag en de voorwaarden van uitgifte van de certificaten, zal de Bank de beweging van de rentevoeten kunnen beïnvloeden in functie van de ontwikkeling van de betalingsbalans zowel als van de conjunctuur.

Zij zal trouwens op de vaststelling van de creditrentepercentages in de banken invloed blijven uitoefenen. Deze laatste zijn weliswaar niet meer aan haar discontovoet gebonden, maar daarentegen zullen ze voortaan gewijzigd worden krachtens beslissingen getroffen na onderling overleg tussen de Bank en de Belgische Vereniging der Banken, in functie van de toestand op de geldmarkt, de positie van de betalingsbalans en de conjunctuurontwikkeling; in

het kader van de monetaire politiek, zullen de andere financiële instellingen die middelen aantrekken in de vorm van deposito's, er ongetwijfeld toe gebracht worden zich bij dit eensgezind optreden inzake creditrentepercentages aan te sluiten.

Deze verschillende beschikkingen werden aangevuld met de invoering van een kasreservepercentage.

De gezamenlijke vraag kan op bepaalde tijdstippen worden opgedreven, dank zij kredietverlening door de geldscheppende instellingen, en op andere tijdstippen beperkt worden door terugbetalingen op de kredieten. De Bank kan er dus toe bijdragen om die vraag en derhalve ook de ontwikkeling van de conjunctuur en van de betalingsbalans te reguleren, in de mate waarin zij de omvang van de kredietverlening door de geldscheppende instellingen kan beïnvloeden.

De instrumenten waarover de Bank thans beschikt zijn de hantering van de discontovoet, de voorwaarden die zij stelt voor het verstrekken van haar visum en voor de herdiscontering van handelspapier, alsook het openmarktbeleid.

Een doeltreffende hantering van de discontovoet onderstelt dat de vraag naar kredieten betrekkelijk vlug op een verandering van het rentepeil zou reageren. Dit is echter niet steeds het geval. De handelingsvrijheid waarover de Bank beschikt voor de hantering van haar discontovoet wordt overigens beperkt door overwegingen in verband met de onderlinge positie van de Belgische en de buitenlandse rentevoeten en de gevaren voor kapitaaluitvoer die hieraan verbonden zijn.

De voorwaarden waartegen de Bank haar visum verleent en handelspapier herdisconteert, houden rekening met bepaalde gebruiken in handel en nijverheid en kunnen slechts binnen zekere grenzen gewijzigd worden.

De instrumenten van de openmarktpolitiek werden door de hervormingen van de geldmarkt aanmerkelijk verbeterd. Niettemin kan de tussenkomst op de markt van het overheidspapier ontoereikend zijn om het krediet te reguleren of strijdig zijn met het overheidsbeleid inzake openbare schuld.

Tal van landen hebben de doeltreffendheid van de disconto- en openmarktpolitiek verhoogd door aan de monetaire overheid de mogelijkheid te bieden een kasreservepercentage op te leggen. Dit instrument heeft sedert vele jaren zijn deugdelijkheid bewezen. Door zijn rechtstreekse weerslag op de liquiditeit van de geldscheppende instellingen, maakt het kasreservestelsel de controle van de kredietcapaciteit van deze instellingen mogelijk.

Ondanks haar voordelen, werd de techniek van het kasreservepercentage tot dusverre in België niet aangewend. De kascoëfficiënt van 4 pct., die in 1946 ingevoerd werd, had tot doel de individuele structuur van de banken te bevestigen en te verstevigen. De mechanismen voortvloeiend uit de hervorming van de geldmarkt van november 1957 hadden niet dezelfde soepelheid als een kasreservestelsel.

De invoering hiervan maakte het voorwerp uit van het tweede besluit van de Bankcommissie van 21 december 1961, eveneens goedgekeurd door de Ministers van Financiën en van Economische Zaken en Energie. Krachtens dit besluit mag de Commissie, op met redenen omkleed voorstel van de Bank, die zich hierbij laat leiden door de vereisten van de monetaire politiek en van de kredietcontrole, een bepaald percentage van de diverse categorieën monetaire en quasi-monetaire verplichtingen doen beleggen in de vorm van een speciaal deposito in rekening-courant bij de Bank, of van tegoeden op zicht bij het Rentenfonds of in een bijzondere bij de Bank te deponeren soort overheidspapier.

Het kasreservepercentage zal niet hoger dan 20 pct. mogen stijgen voor de direct en op ten hoogste één maand opeisbare verplichtingen en niet hoger dan 7 pct. voor de verplichtingen op meer dan één maand en voor de depositoboekjes. Behoudens goedkeuring door de Minister van Financiën en door de Minister van Economische Zaken, zal het met niet meer dan drie punten per periode van dertig dagen mogen verhoogd worden.

Aangezien het nieuwe instrument de uitwerking van de discontovoet en van de openmarktpolitiek versterkt, zal het van groot nut kunnen zijn, hetzij om te verhinderen dat overdreven kredietaanvragen het monetaire evenwicht in gevaar zouden brengen, hetzij gebeurlijk om een economische herleving in de hand te werken door de vrijmaking van de voordien bevrozen bankliquiditeiten.

Dat kasreservepercentage kan nu reeds toegepast worden wat de banken betreft. Maar zelfs al spelen deze laatste op monetair gebied een bijzondere rol, toch zijn zij niet de enige categorie financiële instellingen waarvan de kredieten een ongewenste uitbreiding van de vraag kunnen financieren. De particuliere of overheidsinstellingen die quasi-monetaire middelen beheren, kunnen eveneens, op ongepaste ogenblikken, ongebruikte kasvoorraden, die zij met het oog op kredietverlening zouden aangetrokken hebben, terug in omloop brengen. Het ware dan ook wenselijk de actiemiddelen van de Bank aan te vullen door de geleidelijke uitbreiding van het kasreservestelsel tot alle instellingen die quasi-monetaire liquiditeiten beheren.

*
**

De hierboven beschreven hervormingen beantwoorden, op het technische vlak, aan de bezorgdheid om de weg vrij te maken voor een financiële politiek die rekening houdt zowel met de noodzaak van economische groei als met de vereisten van het binnenlandse en buitenlandse evenwicht.

De handhaving van een toereikend groeitempo blijft één van de voornaamste doelstellingen van de economische politiek. Een aantal belangrijke vraagstukken blijft inderdaad gesteld, inzonderheid op het

vlak van de nijverheids- en landbouwstructuur; met hun oplossing is uiteraard veel tijd gemoeid. Het energieprobleem is hiervan een voorbeeld. Tot dezelfde groep behoren de vraagstukken van de streek-economie: in sommige economisch achteruitgebleven of achteruitgaande gewesten dienen belangrijke reconversies verwezenlijkt of nieuwe bedrijven opgericht. Eveneens is een overschakeling naar expansieve bedrijvigheden nodig geworden, in verband met structurele verschuivingen van de vraag. De wet voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel van 14 februari bracht aanvullende maatregelen bij de wetten van juli 1959 tot bevordering van de particuliere investeringen.

Een Fonds voor landbouwinvesteringen en een Steenkolendirectorium werden opgericht.

Ten slotte werd aan het Parlement een wetsontwerp voorgelegd tot oprichting van een Nationale Investeringsmaatschappij en van gewestelijke investeringsmaatschappijen die tot taak zullen hebben de financiering van de ondernemingen te vergemakkelijken door risicodragend kapitaal ter beschikking te stellen.

Het welslagen van een ruim opgevatte politiek tot bevordering van de investeringen onderstelt dat de financiering ervan niet zou worden belemmerd door de globale ontoereikendheid der beschikbare middelen noch door een gebrekkige werking van de mechanismen die de beschikbare middelen aantrekken en verdelen.

Een Regeringscommissie werd opgericht met het doel de huidige financieringsmechanismen te bestuderen en aan de Regering de voorstellen tot hervormingen voor te leggen die zij wenselijk zal achten met het oog op een betere werking van de kapitaalmarkten en de mobilisatie van de beschikbare financiële middelen.

Het huidige vraagstuk ligt waarschijnlijk niet in een globaal tekort aan financiële middelen. Op sommige markten evenwel kunnen de middelen ontoereikend zijn ingevolge een starre en gesloten structuur. De financiële organisatie is derhalve voor verbetering vatbaar, vooral waar het er om gaat de kapitalen te leiden naar de produktieve investeringen, zo publieke als private, die aan de doelstellingen van de economische programmering beantwoorden. Bovendien zou de oprichting kunnen voorzien worden van zekere institutionele lichamen die de Regering zouden helpen bij de uitwerking en de toepassing van een financiële politiek in dienst van de economische ontwikkeling.

Die financiële politiek kan ertoe bijdragen om de investeringsbeslissingen in de mate van het mogelijke aan te wakkeren. Maar zij moet evenzeer beletten dat de uitbreiding van de bestedingen de draagkracht van de economie zou te boven gaan en ongeregelde ontwikkelingen verhinderen.

Deze richtlijnen van de financiële politiek beheersen eveneens het optreden van de centrale bank.

De economische vooruitgang moet inderdaad reëel zijn, d.w.z. niet berusten op een zuiver nominale verhoging van het inkomen.

In een afhankelijke volkshuishouding zou elke inflatie de economische groei in de weg staan in plaats van hem te bevorderen. Zij zou inderdaad het evenwicht van het betalingsverkeer met het buitenland aantasten en bijgevolg de aanvoer van de nodige deviezen voor de economische ontwikkeling in het gedrang brengen.

De inspanningen ertoe strekkend het expansietempo te verhogen, moeten, onder overigens gelijke omstandigheden, een stijging van de invoer teweegbrengen. Inzake kapitaalverkeer dient erop gewezen dat België traditioneel een deel van zijn lopende besparingen ter beschikking stelt van het buitenland. Bovendien zullen op de buitenlandse overheidsschuld — weliswaar in de tijd gespreide — terugbetalingen gedaan worden.

Bovendien zullen de goud- en deviezenreserves ongetwijfeld ten dele dienen aangesproken voor de naleving van de verplichtingen waartoe de Bank gehouden is, in het raam van haar bijdrage tot de goede werking van het internationale betalingssysteem.

Ten slotte moet men rekening houden met de gevolgen van de ongunstige wending van de betrekkingen met Kongo. Weliswaar werden deze laatste door de onafhankelijkheid niet volledig verbroken; ondergingen de Belgische uitvoer en het vervoer naar Kongo een aanmerkelijke daling, de invoer uit dit land bleef belangrijk. Hetzelfde geldt voor de verwerking van Kongolese grondstoffen en de prestatie van handels- en technische diensten voor rekening van in Kongo gevestigde bedrijven; tijdens de eerste drie kwartalen van 1961 bereikten de netto-ontvangsten uit het betalingsverkeer met de Kongolese economie dan ook nog een aanzienlijk bedrag.

Het is echter niet uitgesloten dat in de toekomst hierin verandering zal komen.

Bijgevolg zal het evenwicht van de betalingsbalans slechts verzekerd zijn wanneer de expansie van de lopende ontvangsten uit hoofde van uitvoer van goederen en diensten opweegt tegen de stijging van de invoer, de eventuele daling van de ontvangsten uit Kongo en het tekort van de kapitaalbewegingen.

De politiek van economische ontwikkeling ondersteunt dus de bevordering van de exportbedrijvigheid, te meer daar de verwezenlijking van de Gemeenschappelijke Markt verandering brengt in de concurrentievoorwaarden waartegenover de Belgische ondernemingen zich gesteld zien.

Hoe bevredigend de verbetering in de concurrentiepositie van België ook moge zijn, zowel ten aanzien van de interne kosten als van de uitvoerprijzen, zij dient zonder onderbreking voortgezet. Zij is trouwens ook afhankelijk van andere factoren, zoals de vervaardiging van nieuwe producten die België op de internationale markt in een voordelige positie zouden plaatsen. In dat opzicht is het zuiver en toegepast wetenschappelijk onderzoek van onontbeerlijk belang.

Op het einde van het jaar 1961 kan men er zich stellig over verheugen dat de ontwikkeling van de Belgische economie in vele opzichten bevredigend was. De onzekerheid nopens de onmiddellijke toekomst kon weggeruimd worden, dank zij de wilskracht en het dynamisme waarvan het land blijk heeft gegeven. Maar die wilskracht en dat dynamisme moeten gericht blijven op de verwezenlijking van een taak van langere adem, die het land heeft ondernomen. Het gaat er vooreerst om de verworven resultaten te bevestigen; vervolgens dient onverpoosd verder gewerkt aan de structurele ontwikkeling, de technische vernieuwing, de modernisering van de methodes en de verjonging van de opvattingen.

LITERATUUR IN VERBAND MET DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE PROBLEMEN VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Januari-nummer 1962 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

COLLIN F., De financiering van de kleine en middelgrote bedrijven. (*De Belgische Textielnijverheid*, Brussel, III, n° 12, december 1961, blz. 117-120.)

COLONNE F., Het ontstaan en de evolutie der Belgische hypothecaire markt (II) (*Economisch en Sociaal Tijdschrift*, Antwerpen, XV, n° 5, december 1961, blz. 339-353.)

De Belgische aandelenmarkt in 1961. (*Weekberichten van de Kredietbank*, Brussel, XVII, n° 2, 13 januari 1962, blz. 9-12.)

De Belgische obligatiemarkt in 1961. (*Weekberichten van de Kredietbank*, Brussel, XVII, n° 3, 20 januari 1962, blz. 17-20.)

GORDON G., Special Deposits for Belgian Banks. (*The Banker*, Londen, CXII, n° 432, februari 1962, blz. 104-110.)

GROSFILS M., L'efficacité de la politique monétaire. Le cas de la Belgique. (*Recherches économiques de Louvain*, Leuven, XXVII, n° 8, december 1961, blz. 815-838.)

Het internationaal renteverloop op een keerpunt? (*Weekberichten van de Kredietbank*, Brussel, XVI, n° 50, 30 december 1961, blz. 461-465.)

La réforme des coefficients bancaires et du marché monétaire. (*Bulletin économique de la Banque de la Société Générale*, Brussel, n° 2, februari 1962, blz. 1-4.)

Les marchés boursiers en 1961. (*Bulletin financier de la Banque de Bruxelles*, Brussel, n° 1, 12 januari 1962, blz. 1-15.)

Un marché libre de l'argent-métal. (*Bulletin mensuel de la First National City Bank*, New York, december 1961, blz. 10-15.)

VAN DEN ABEELE A., Die Krediterleichterungen für das Gewerbe in Belgien. (*Internationales Gewerbe-archiv*, St-Gall, IX, n° 4, december 1961, blz. 172-175.)

VAN PRAET P., Le régime des coefficients bancaires. (*Bulletin de Documentation du Ministère des Finances*, Brussel, n° 12, december 1961, blz. 5-56.)

2. NATIONAAL INKOMEN - SPAARWEZEN - INVESTERINGEN

DE VIS J., Problèmes de gestion d'une société d'investissement. (*Industrie*, Brussel, XVI, n° 1, januari 1962, blz. 20-30.)

DE VOGHEL L., Comparaison internationale des taux d'investissement. (*Recherches économiques de Louvain*, Leuven, XXVII, n° 8, december 1961, blz. 767-814.)

Financement des investissements. (Texte de la note remise par Fabrimétal à la Commission chargée par le Gouvernement de soumettre des propositions concernant la réforme des marchés financiers). (*Bulletin hebdomadaire de Fabrimétal*, Brussel, n° 811, 20 januari 1962, blz. 45-53.)

Les investissements dans l'industrie des fabrications métalliques. (*Bulletin hebdomadaire de Fabrimétal*, Brussel, n° 807-808, 23 december 1961, blz. 1.008-1.015.)

NABOKOFF N., Le développement de la Flandre et de la Wallonie. (*La Revue Nouvelle*, Brussel, XVIII, n° 1, 15 januari 1962, blz. 6-16.)

Why U.S. Companies are going to Europe. (*U.S. News and World Report*, Washington, LII, n° 1, 1 januari 1962, blz. 30-33.)

3. PRIJZEN EN LONEN

Salaires et charges sociales en Belgique et dans les pays voisins. (*Industrie*, Brussel, XV, n° 12, december 1961, blz. 820-824.)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

De « economische dubbele belasting » der dividenden. Belgisch en buitenlandse stelsels. (*Bulletin der Belastingen*, Brussel, XXXVIII, n° 382, januari 1962, blz. 154-186.)

DEQUAE A., Conférence donnée à la séance d'ouverture de la session 1961-1962. (*Société Royale d'Economie politique de Belgique*, Comptes rendus des travaux, Brussel, n° 281, oktober 1961, 25 blz.)

ERAUW F., Naar de hervorming van de Rijkscomptabiliteit. (*Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiek Recht*, Brussel, XVI, n° 6, november-december 1961, blz. 396-402.)

LOECKX F. & anderen, Eléments de la science des impôts. (*Ministerie van Financiën*, Brussel, dl. I, 2e uitgave, 1961, 206 blz.)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE VERRICHTINGEN

ANGELL J., The Reorganisation of the International Monetary System : An Alternative Proposal. (*The Economic Journal*, Londen, LXXI, n° 284, december 1961, blz. 691-708.)

AUBOIN R., L'étalon de change-or en pratique : le vrai problème monétaire de l'Occident. (*Revue d'Economie Politique*, Parijs, LXXI, n° 6, november-december 1961, blz. 725-749.)

DELL'AMORE G., La difesa della stabilità monetaria dopo la caduta del sistema aureo. (*Bancaria, Rome, XVII, n° 11, november 1961, blz. 1.187-1.213.*)

FLEMING J.M., International Liquidity : Ends and Means. (*International Monetary Fund Staff Papers, Washington, VIII, n° 3, december 1961, blz. 439-463.*)

HABERLER G., Das Dollarproblem. Bemerkungen zur Frage des Gleichgewichts der internationalen Zahlungsbilanzen. (*Weltwirtschaftliches Archiv, Kiel, LXXXVII, n° 2, 1961, blz. 171-185.*)

HEXNER E., Das Problem der internationalen Liquidität und die Inanspruchnahme der finanziellen Mittel des Internationalen Währungsfonds durch die Vereinigten Staaten. (*Weltwirtschaftliches Archiv, Kiel, LXXXVII, n° 2, 1961, blz. 208-234.*)

L'élargissement des moyens d'action du Fonds Monétaire International. (*Bulletin économique de la Banque de la Société Générale, Brussel, n° 2, februari 1962, blz. 4-6.*)

SAMUELSON P., America's Negative Attitude to Gold. (*Optima, Johannesburg, XI, n° 4, december 1961, blz. 222-228.*)

STOBBE A., Neuere Vorschläge zur Reform des internationalen Währungssystems. (*Weltwirtschaftliches Archiv, Kiel, LXXXVII, n° 2, 1961, blz. 238-270.*)

The Key Currencies. (*The Bulletin of the C.J. Devine Institute of Finance, New York, n° 17, november 1961, blz. 3-27.*)

TRIFFIN R., After the Gold Exchange Standard? (*Weltwirtschaftliches Archiv, Kiel, LXXXVII, n° 2, 1961, blz. 188-204.*)

9. EUROPESE INTEGRATIE

DE BIEVRE C., L'élargissement de la Communauté Européenne. (*Industrie, Brussel, XVI, n° 1, januari 1962, blz. 16-19.*)

De Euromarkt in haar tweede fase. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XVII, n° 5, 3 februari 1962, blz. 41-44.*)

DREZE J., Les exportations intra-C.E.E. en 1958 et la position belge. (*Recherches économiques de Louvain, Leuven, XXVII, n° 8, december 1961, blz. 717-738.*)

FORMENTINI P., Le développement régional et la Banque Européenne d'Investissement. (*Revue du Marché commun, Parijs, n° 41, november 1961, blz. 402-409.*)

LOCHNER N., Was bedeuten die Begriffe Harmonisierung, Koordinierung und gemeinsame Politik in den europäischen Verträgen? (*Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft, Tübingen, CXVIII, n° 1, januari 1962, blz. 35-61.*)

OTTEL F., Avance dirigiste ou communauté d'entreprises au sein de la Communauté Economique Européenne. (*Revue de la Société d'Etudes et d'Expansion, Luik, LX, n° 198, november-december 1961, blz. 711-717.*)

Stelling van het V.B.N. betreffende de criteria en modaliteiten voor een deelneming van nieuwe Staten aan de E.E.G. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, XVII, n° 3, 20 januari 1962, blz. VI-XVIII.*)

REBOUD L., Systèmes fiscaux et Marché commun. (*Sirey, Parijs, 1961, IV + 37 blz.*)

SNOY et d'OPPUERS (Baron), Le caractère évolutif des institutions européennes. (*Res Publica, Brussel, III, n° 4, 1961, blz. 330-337.*)

West-Europa en de Euromarkt. (*Nederlandse Overzee Bank, Amsterdam, december 1961, 20 blz.*)

10. ALGEMEEN

ALLEGOET F., De distributie en de hedendaagse ontwikkeling der stedelijke woonruimte. (*Economisch en Sociaal Tijdschrift, Antwerpen, XV, n° 5, december 1961, blz. 329-338.*)

De economische toestand in België, 4° kwartaal 1961. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XVII, n° 4, 27 januari 1962, blz. 29-36.*)

DE STAERCKE R., Patronat 1961. (*Revue de la Société d'Etudes et d'Expansion, Luik, LX, n° 198, november-december 1961, blz. 603-618.*)

DE STAERCKE R., Patronat 1962. (*Industrie, Brussel, XVI, n° 1, januari 1962, blz. 5-12.*)

DREZE J., VAN DER REST J. & VAN OVERBEKE J., Analyse de la balance commerciale de l'U.E.B.L. en 1958-1959. (*Recherches économiques de Louvain, Leuven, XXVII, n° 8, december 1961, blz. 739-766.*)

L'économie belge en 1961. (*Bulletin économique de la Banque de la Société Générale de Belgique, Brussel, n° 1, januari 1962, blz. 2-7.*)

VAN ELSLANDE R., Het streekplan als instrument van ruimtelijke ordening. (*E.R.V.-Mededelingen, Brussel, VIII, n° 4, 1961, blz. 7-25.*)

WOITRIN M., Le diagnostic de la conjoncture économique de la Belgique. (*Recherches économiques de Louvain, Leuven, XXVIII, n° 1, 1 februari 1962, blz. 3-19.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publikatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan ervan te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I. — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Koninklijk besluit van 27 december 1961

tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 november 1959 tot aanduiding van de ontwikkelingsgewesten (Staatsblad, 24 januari 1962, blz. 520).

Wet van 28 december 1961

houdende verlenging van de toepassing van de wet van 15 juli 1959 tot bevordering van de opslorping of de fusie van vennootschappen en de inbreng van bedrijfstukken (Staatsblad, 18 januari 1962, blz. 348).

Enig artikel. — In de artikelen 1, § 1, eerste lid, en 2, eerste lid, van de wet van 15 juli 1959 tot bevordering van de opslorping of de fusie van vennootschappen en de inbreng van bedrijfstukken, worden de woorden « tot 31 december 1961 » vervangen door de woorden « tot 31 december 1962 ».

Koninklijk besluit van 15 januari 1962

betreffende de organisatie van de samenwerking met de ontwikkelingslanden (Staatsblad, 18 januari 1962, blz. 349).

Artikel 1. — Ingesteld wordt :
1° een Ministercomité voor de ontwikkelingssamenwerking, hieronder genoemd « het Comité »;
2° een raad van advies voor de ontwikkelingssamenwerking, hieronder genoemd « de Raad »;
3° een dienst voor de ontwikkelingssamenwerking, hieronder genoemd « de dienst ».

Art. 2. — Het Comité bepaalt het algemeen beleid van de Natie inzake de ontwikkelingssamenwerking en waakt over de toepassing daarvan; het coördineert daartoe de werking van de onderscheiden departementen, die daarbij zijn betrokken.

Art. 9. — De Raad heeft een adviserende taak. Hij bezorgt het Comité de gegevens voor het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking.

Art. 26. — De Dienst wordt onder het rechtstreeks gezag van de Minister geplaast, onder wie de Technische Bijstand ressorteert. Hij is belast met alles wat betrekking heeft op :
1° de aanwerving, de selectie, de opleiding en voorbereiding van Belgische deskundigen en technici en hun aanwijzing voor zendingen die in het kader van de ontwikkelingssamenwerking moeten worden vervuld ;

3° de coördinatie van de tenuitvoerlegging van overeenkomsten voor samenwerking die betrekking hebben op de totstandbrenging van projecten, welke overeenkomsten met ontwikkelingslanden of internationale of supranationale organisaties zijn gesloten;

4° het ter beschikking van ontwikkelingslanden stellen van installaties of kapitaalgoederen, gekozen onder de investeringen in openbare, sociale of opvoedingsinfrastructuur, zonder onmiddellijke rendabiliteit, of ook nog onder industriële of landbouwinvesteringen die werkelijk gelden als richtvestigingen.

II. — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN),
MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Ministerieel besluit van 18 december 1961

houdende vaststelling van het gedeelte van hun leningen dat de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom en het Woningenfonds van de Bond der Kroostrijke Gezinnen van België in 1962 zullen dienen te besteden aan de krotopruiming (Staatsblad, 22 januari 1962, blz. 480).

Enig artikel. — Het gedeelte voorzien in de tweede alinea van artikelen 2 en 4 der wet van 7 december 1953, gewijzigd bij de wet van 27 juni 1956, is vastgesteld op dertig percent wat betreft de leningen in 1962 uitgegeven door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom en het Woningenfonds van de Bond der Kroostrijke Gezinnen van België.

Wet van 27 december 1961

houdende de begroting van Pensioenen voor het dienstjaar 1962 (Staatsblad, 4 januari 1962, blz. 52).

Enig artikel. — Voor de aan het dienstjaar 1962 verbonden (...) uitgaven betreffende de begroting van Pensioenen zijn kredieten geopend die de som van F 18.974.669.000 belopen.

Koninklijk besluit van 28 december 1961

tot regeling voor het dienstjaar 1961, van de verdeling van de tranche van het Fonds der gemeenten bedoeld in artikel 16, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten en besluiten betreffende de gemeentelijke en provinciale financiën (Staatsblad, 15 januari 1962, blz. 274).

Wet van 28 december 1961

houdende wijziging van de wet van 27 maart 1957, betreffende de gemeenschappelijke beleggingsfondsen en tot wijziging van het Wetboek der zegelrechten en het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen (Staatsblad, 18 januari 1962, blz. 347).

Wet van 28 december 1961

houdende verlenging van de toepassing van de wet van 15 juli 1959 tot bevordering van de opslorping of de fusie van vennootschappen en de inbreng van bedrijfstakken (Staatsblad, 18 januari 1962, blz. 348). (Zie tekst, rubriek I).

Wet van 4 januari 1962

houdende de begroting van de Rijkswacht voor het Teverkstelling en Arbeid voor het dienstjaar 1962 (Staatsblad, 31 januari 1962, blz. 731).

Artikel 1. — Voor de aan het dienstjaar 1962 verbonden (...) gewone uitgaven betreffende het Ministerie van Teverkstelling en Arbeid worden kredieten geopend die de som van F 2.711.084.000 belopen.

Wet van 15 januari 1962

houdende de begroting van de Rijkswacht voor het dienstjaar 1962 (Staatsblad, 30 januari 1962, blz. 699).

Artikel 1. — Voor de aan het dienstjaar 1962 verbonden (...) gewone uitgaven betreffende de Rijkswacht, worden kredieten geopend die de som van F 1.592.228.000 belopen.

Ministerieel besluit van 18 januari 1962

betreffende het Tarief van invoerrechten (Staatsblad, 20 januari 1962, blz. 439).

Wet van 22 januari 1962

houdende de begroting van de Diensten van de Eerste-Minister voor het dienstjaar 1962 (Staatsblad, 27 januari 1962, blz. 642).

Artikel 1. — Voor de aan het dienstjaar 1962 verbonden (...) gewone uitgaven betreffende de begroting van de Diensten van de Eerste-Minister, worden kredieten geopend die de som van F 134.817.000 belopen.

**Koninklijk en ministerieel besluit
van 23 januari 1962.**

betreffende de uitgifte van de lening, 1962-1982 (Staatsblad, 26 januari 1962, blz. 614).

Artikel 1. — Onze Minister van Financiën wordt ertoe gemachtigd om onder de door hem vast te stellen voorwaarden een binnenlandse lening, genaamd « Lening 1962-1982 », uit te geven.

Art. 2. — De lening is vertegenwoordigd door toonderobligaties (...) welke renten tegen de hierna vermelde rentevoeten :

5 pct. 's jaars vanaf 8 februari 1962 tot 7 februari 1967;
5,25 pct. 's jaars vanaf 8 februari 1967 tot 7 februari 1972;
5,50 pct. 's jaars vanaf 8 februari 1972 tot 7 februari 1982.

Art. 4. — De lening wordt afgelost van het tweede jaar af.

De terugbetaling geschiedt tegen volgende percentages :
op 8 februari van de jaren 1964 tot 1971 : a pari;
op 8 februari van de jaren 1972 tot 1976 : tegen 103 pct.
op 8 februari van de jaren 1977 tot 1981 : tegen 106,50 pct.

De niet vóór 8 februari 1962 afgesloten obligaties zijn op die datum terugbetaalbaar tegen 110 pct. van hun nominale waarde.

.....
Art. 6. — De houders kunnen de vervroegde terugbetaling van hun obligaties bekomen :

op 8 februari 1967, a pari van hun nominale waarde;
op 8 februari 1972, tegen 103 pct. van hun nominale waarde;
op 8 februari 1977, tegen 106,50 pct. van hun nominale waarde.

.....
Art. 9. — De renten en de terugbetalingspremie van de obligaties zijn vrijgesteld van alle huidige en toekomstige zakelijke belastingen en taksen ten bate van de Staat, de provincies en de gemeenten.

.....
*
*
.....

Art. 3. — De uitgifteprijs wordt vastgesteld op F 985 netto voor F 1.000 nominaal kapitaal; hij is volledig in specie te betalen op het ogenblik van de indiening der inschrijvingen.

Art. 11. — Aan de in België gevestigde banken en effectenmakelaars wordt een plaatsingscommissieloon van 1,25 pct. van het door hun toedoen ingeschreven nominaal kapitaal toegekend.

Het half-commissieloon mag aan de financiële instellingen worden toegekend op de door hun bemiddeling ingezamelde inschrijvingen.

Ministerieel besluit van 25 januari 1962

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 30 januari 1961, betreffende een door de Nationale Stichting voor de Financiering van het Wetenschappelijk Onderzoek uit te geven tweede tranche, groot F 300 miljoen, van haar lening van F 3 miljard (Staatsblad, 31 januari 1962, blz. 752).

III. — LANDBOUW

Koninklijk besluit van 30 december 1961

tot aanvulling van het koninklijk besluit van 10 november 1960 betreffende het verlenen van toelagen ter aanmoediging van de fruitteelt (Staatsblad, 18 januari 1962, blz. 362).

Ministerieel besluit van 2 januari 1962

houdende vaststelling van het bedrag der premies toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen (Staatsblad, 10 januari 1962, blz. 193).

Ministerieel besluit van 22 januari 1962

betreffende de ontaarding en de vervanging van inlandse tarwe bij het malen in de nijverheidsmaalderijen (Staatsblad, 24 januari 1962, blz. 517).

IV. — NIJVERHEID

Koninklijk besluit van 28 november 1961

waarbij een maandelijkse statistiek van de bouwvergunningen en van de in de loop der maand begonnen of voltooide gebouwen voorgeschreven wordt (Staatsblad, 4 januari 1962, blz. 62).

Ministerieel besluit van 29 november 1961

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 16 augustus 1956 waarbij het opmaken van een maandelijkse statistiek van de bedrijvigheid en van de voorraden van sommige bedrijven uit de voedingsnijverheid voorgeschreven wordt (Staatsblad, 1 januari 1962, blz. 3).

Ministerieel besluit van 29 november 1961

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 7 januari 1957 waarbij het opmaken wordt voorgeschreven van een maandelijkse statistiek van het personeel en de verkopen in de kledings- en confectienijverheid (Staatsblad, 1 januari 1962, blz. 2).

Ministerieel besluit van 29 november 1961

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 24 december 1955 waarbij een maandelijkse statistiek wordt voorgeschreven van de beweging van het personeel der nijverheidsinrichtingen welke tien en meer arbeiders tewerkstellen (Staatsblad, 5 januari 1962, blz. 106).

Koninklijk besluit van 6 december 1961

waarbij een jaarlijkse statistiek van de op 31 december bestaande voorraden gezaagd of ongezaagd hout wordt voorgeschreven (Staatsblad, 5 januari 1962, blz. 103).

V. — ARBEID

Koninklijk besluit van 28 december 1961

houdende sommige uitvoeringsmaatregelen van de wet van 27 juli 1961 houdende sommige maatregelen ten gunste van het beroepspersoneel van de kaders van Afrika (Staatsblad, 17 januari 1962, blz. 314).

Koninklijk besluit van 19 januari 1962

tot verlenging van de geldigheidsduur van de bepalingen van het koninklijk besluit van 29 maart 1961 betreffende de duur van de werkelijke arbeid van de werknemers tewerkgesteld in zekere diensten der grootwarenhuizen (Staatsblad, 27 januari 1962, blz. 656).

Koninklijk besluit van 19 januari 1962

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 17 oktober 1961 van het Gewestelijk Paritair Comité voor de handel in brandstoffen van Oost-Vlaanderen tot wijziging van zijn beslissing van 27 september 1960 betreffende de verkorting van de arbeidsduur, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 27 juni 1961 (Staatsblad, 27 januari 1962, blz. 656).

VI. — BINNENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 22 januari 1962

houdende goedkeuring van sommige wijzigingen aan het reglement van de Termijnbeurs voor Wol, te Antwerpen, en aan het reglement van de Liquidatiedienst der Termijnbeurs voor Wol, te Antwerpen (Staatsblad, 27 januari 1962, blz. 647).

VII. — BUITENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 9 januari 1962

tot wijziging van het koninklijk besluit van 11 maart 1953 houdende verhoging van de overdrachtaks bij de invoer (Staatsblad, 12 januari 1962, blz. 236).

Ministerieel besluit van 23 januari 1962

houdende instelling van het bijzonder recht op de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 31 januari 1962, blz. 754).

Ministerieel besluit van 27 januari 1962

houdende instelling van een bijzonder recht bij de invoer van sommige landbouw- en voedingsprodukten (Staatsblad, 31 januari 1962, blz. 755).

VIII. — VERKEERSWEZEN

Koninklijk besluit van 2 januari 1962

tot wijziging, wat het bijzonder reglement van het kanaal van Charleroi naar Brussel en vertakkingen betreft, van het koninklijk besluit van 7 september 1950 houdende bijzondere reglementen van sommige scheepvaartwegen (Staatsblad, 15 januari 1962, blz. 275).

IX. — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 6 augustus 1958 van het Nationaal Paritair Comité voor de gezondheidsdiensten, tot vaststelling van de bezoldigingsvoorwaarden van de werknemers der gezondheidsdiensten. Vernietiging door de Raad van State (Staatsblad, 17 januari 1962, blz. 320).

Koninklijk besluit van 13 december 1961

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 17 oktober 1961 van het Aanvullend Nationaal Paritair Comité voor de bedienden tot vaststelling van de bezoldigingsvoorwaarden der bedienden tewerkgesteld in de ondernemingen welke onder dit paritair comité vallen (Staatsblad, 4 januari 1962, blz. 80).

Koninklijk besluit van 21 december 1962

waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de beslissing van 14 juli 1961 van het Nationaal Paritair Comité voor de zelfstandige kleinhandel waarbij de beslissing van 25 november 1960, tot vaststelling van de bezoldigingsvoorwaarden der bedienden tewerkgesteld in de kleinhandelszaken, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 24 maart 1961, wordt aangevuld (Staatsblad, 6 januari 1962, blz. 125).

Koninklijk besluit van 27 december 1961

tot verlenging van de geldigheidsduur van de bepalingen van de artikelen 14 tot 19 en 21 tot 26 van de wet van 20 juli 1960 tot invoering van het gewaarborgd weekloon (Staatsblad, 1 januari 1962, blz. 10).

Ministerieel besluit van 10 januari 1962

houdende vaststelling der prijzen der koekjes (Staatsblad, 13 januari 1962, blz. 250).

Ministerieel besluit van 15 januari 1962

houdende vaststelling der prijzen der bakstenen (Staatsblad, 17 januari 1962, blz. 319).

Ministerieel besluit van 15 januari 1962

waarbij het ministerieel besluit van 17 maart 1961 gewijzigd wordt, welke zekere betalingsmodaliteiten in Belgische franken voorziet, voor een gedeelte van de bezoldiging van de beroepsmagistraten, de beambten van het Bestuur in Afrika, de kaders van het onderwijs, het erkend onderwijs inbegrepen, van de rechterlijke orde en van de gerechtelijke politie der parketten, de officieren en onderofficieren van de Weermacht, evenals de aanvullingsambtenaren (Staatsblad, 24 januari 1962, blz. 514).

X. — SOCIALE WETGEVING

(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 27 december 1961

tot wijziging van het organiek besluit van de Regent van 26 mei 1945 betreffende de inrichting van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (Staatsblad, 6 januari 1962, blz. 129).

Koninklijk besluit van 27 december 1961

tot vaststelling van het bedrag van de werkloosheidsuitkeringen (Staatsblad, 6 januari 1962, blz. 142).

Ministerieel besluit van 29 december 1961

tot wijziging van het ministerieel besluit van 13 juni 1945 betreffende de controle over de werklozen (Staatsblad, 6 januari 1962, blz. 145).

Koninklijk besluit van 30 december 1961

tot vaststelling, in percent, van de heffing welke door de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers dient gedaan op het gedeelte der bijdragen voor maatschappelijke zekerheid, dat bestemd is voor de kinderbijslag voor de dienstjaren 1960 tot 1961 (Staatsblad, 25 januari 1962, blz. 558).

STATISTIEKEN

(De inhoudsopgave en de lijst van de gebruikte afkortingen komen voor op het einde van het Tijdschrift)

Na ieder hoofdstuk vindt de lezer bibliografische referenties; zij vermelden enkele statistische publikaties die meer omstandige gegevens over het onderwerp van het hoofdstuk of overeenstemmende gegevens voor het buitenland bevatten

I. — BEVOLKING EN NATIONALE REKENINGEN

1. — BEVOLKING

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Ministerie van Arbeid.

	Bron	1947	1958	1959	1960
		(duizenden, per einde jaar)			
Totale bevolking	N.I.S.	8.512	9.079	9.129	9.178
Bevolking op werkbekwame leeftijd (15 tot 65 jaar)	»	5.850	5.904	5.902	5.906
waarvan : Mannen	»	2.902	2.929	2.927	2.928
Vrouwen	»	2.948	2.975	2.975	2.978
Actieve bevolking ¹ :	Arbeidsblad	3.481	3.512	3.506	3.504
waarvan : Landbouw	»	423	276	264	257
Extractienijverheid	»	191	168	161	131
Fabrieksniijverheid	»	1.311	1.194	1.174	1.203
Bouwbedrijf	»	197	240	240	241
Vervoer	»	243	248	244	240
Handel, banken, verzekeringen en diensten	»	1.024	1.266	1.291	1.312
Volledige werklozen	»	92	120	142	120

¹ Incl. de werklozen en excl. de gewapende macht.

**I - 2. — NETTO NATIONAAL INKOMEN TEGEN VERGOEDINGSWAARDE
VAN DE PRODUKTIEFACTOREN**

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	1948	1950	1951	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
1. Bezoldiging van de loon- en weddetrekken- den (vóór belastinghef- fing :										
a) Lonen en wedden	112,50	121,99	139,39	151,90	160,86	173,30	187,52	192,99	195,01	207,22
b) Bezoldiging van de gewapende macht	4,35	5,22	6,59	9,04	9,61	9,36	9,90	10,63	11,16	12,10
c) Werkgevers- bijdrage voor de maatschappelijke zekerheid	16,28	16,19	18,29	22,10	24,08	26,35	29,97	30,74	29,89	32,90
Totaal ...	133,13	143,40	164,27	183,04	194,55	209,01	227,39	234,36	236,06	252,22
2. Inkomen der zelfstan- dige arbeiders (vóór belastingheffing) :										
a) Land-, tuin- en bosbouw	22,06	19,41	21,58	21,43	21,61	20,83	23,27	22,26	23,72	22,62
b) Vrije beroepen ...	6,26	6,78	7,90	9,29	9,52	9,95	10,19	11,20	11,86	12,52
c) Handel en ambachtswezen .	62,60	62,10	64,60	69,30	71,60	73,90	74,10	73,80	74,60	77,00
Totaal ...	90,92	88,29	94,08	100,02	102,73	104,68	107,56	107,26	110,18	112,14
3. Ondernemersinkomen voortvloeiend uit de ac- tiviteit der personenven- nootschappen (na belas- tingheffing)	3,75	4,46	5,22	5,31	5,99	6,45	6,20	5,58	5,96	6,33
4. Interesten, huur en dividenden uitgekeerd aan particulieren en private verenigingen zonder winstoogmerk (vóór belastingheffing) :										
a) Interesten	6,16	7,25	7,79	10,68	11,87	12,78	13,56	14,70	15,70	16,95
b) Huur	14,10	16,80	18,00	26,90	28,00	30,00	31,70	33,40	35,60	37,00
c) Dividenden en tantièmes	5,68	6,73	8,59	8,94	10,32	11,93	12,93	11,88	11,07	12,91
Totaal ...	25,94	30,78	34,38	46,52	50,19	54,71	57,59	59,98	62,37	66,86
5. Giften der vennoot- schappen	0,21	0,31	0,40	0,39	0,48	0,53	0,49	0,40	0,40	0,50
6. Niet uitgekeerde winst der vennootschappen op aandelen (na belasting- heffing)	4,11	7,31	9,81	8,80	11,38	12,51	9,40	6,28	9,74	9,92
7. Directe belastingen der vennootschappen in wel- ke juridische vorm ook	4,30	4,64	8,22	6,87	6,74	8,26	8,66	7,79	7,52	8,98
8. Inkomen uit vermogen en ondernemersinkomen toevloeiend aan de over- heid	0,08	0,88	0,91	1,67	1,56	1,43	1,43	0,10	1,56	2,00
9. Niet uitgekeerde winst der autonome openbare instellingen	0,23	0,44	0,51	0,72	0,97	0,82	0,84	0,89	0,89	0,82
10. Min : interest der over- heidsschuld	-6,70	-7,17	-7,30	-8,98	-10,09	-10,62	-11,04	-11,89	-13,20	-14,93
Netto nationaal inkomen tegen vergoedingswaarde van de produktiefactoren	255,97	273,34	310,50	344,36	364,50	387,78	408,52	410,75	421,48	444,84

I - 3. — BRUTO NATIONAAL PRODUKT
(Systeem van de Groupe d'Etudes de la Comptabilité Nationale de Dulbea)

**I - 3a. — B.N.P. BEREKEND DOOR ONTLEDING VAN DE VOORTBRENGING,
TEGEN COURANTE PRIJZEN**

(miljarden franken)

Bron : Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles (Dulbea).

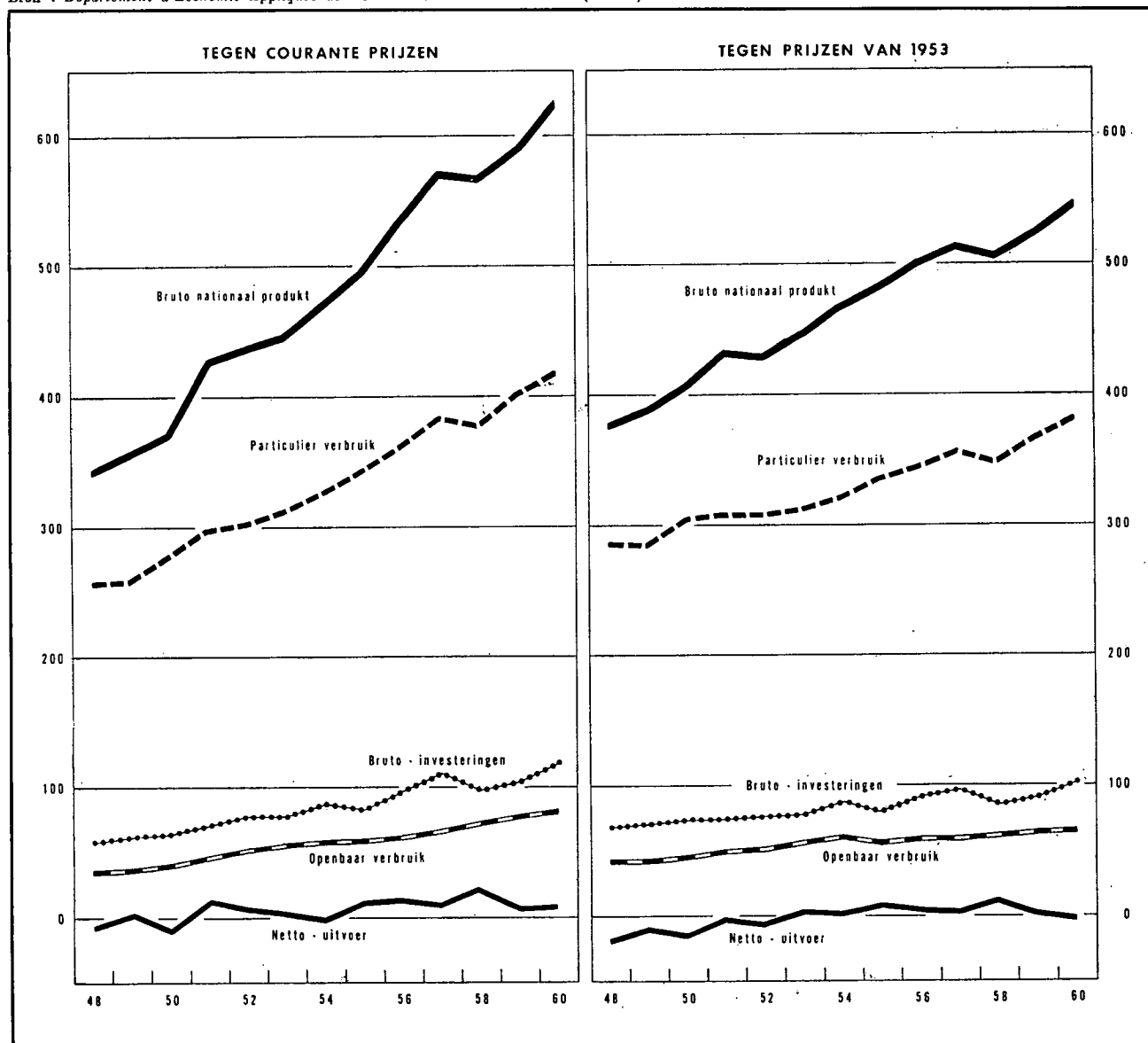
	1948	1950	1951	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
A. Land- en bosbouw, visserij	32,2	30,6	33,4	35,6	34,9	34,6	36,1	35,4	36,9	36,2
B. Energie	19,1	23,6	26,7	28,8	30,7	33,0	35,2	33,5	29,7	30,8
C. Voedings- en tabaksnij- verheid	25,9	25,9	30,4	32,8	33,4	37,4	39,3	40,2	41,3	44,4
D. Textiel- en kleding- nijverheid	17,0	18,2	20,3	18,1	17,2	19,3	20,6	16,7	18,3	20,4
H. Bouwmaterialen	8,0	7,9	9,8	10,6	12,2	13,7	13,1	13,1	13,7	15,0
I. Nijverheid der basismet- talen	11,5	10,0	17,0	12,6	17,5	20,3	22,2	21,0	21,8	26,3
J. Metaalverwerkende nij- verheid	22,6	22,0	25,2	29,6	29,9	32,9	33,6	31,7	34,5	37,4
E. F. G. K. andere nijverheden	22,9	27,6	34,6	36,8	41,0	44,8	46,4	46,2	50,1	53,9
<i>Gezamenlijke nijverheid (B tot K) ¹</i>	<i>126,9</i>	<i>135,3</i>	<i>164,2</i>	<i>169,2</i>	<i>182,1</i>	<i>201,4</i>	<i>210,5</i>	<i>202,4</i>	<i>209,5</i>	<i>228,2</i>
L. Bouwbedrijf	20,7	25,7	25,7	29,6	29,3	32,4	37,9	36,0	38,2	40,9
M. Vervoer en verkeer	22,0	25,9	30,1	32,8	35,3	39,0	41,1	41,7	43,9	47,1
N. Groot- en kleinhandel	23,4	25,6	27,7	28,7	30,1	31,8	35,3	32,5	34,3	35,9
O. Banken, financiële maatschappijen en ver- zekeringen	6,3	7,2	8,3	9,9	10,5	11,6	12,4	12,5	13,1	13,9
P. Woonhuizen	16,0	19,8	21,4	31,0	31,8	32,2	32,6	32,6	33,3	33,9
S. Burgerlijke administra- tie en landsverdediging	28,4 ¹	25,4	30,0	36,8	38,0	40,4	43,2	47,0	47,9	49,5
Q. R. T. Diverse diensten	38,7	47,3	51,2	56,3	59,1	62,0	65,7	71,3	73,9	79,3
U. Andere bijdragen	5,7	4,9	5,7	5,5	6,3	8,6	8,8	8,9	7,7	9,9
V. Bruto nationaal produkt berekend tegen vergoe- dingswaarde van de produktiefactoren (A tot U)	320,4	347,7	397,7	435,5	457,5	494,1	523,5	520,2	538,7	574,8
W. Indirecte belastingen min de overheidstoelagen	24,5	28,6	31,3	35,8	39,4	41,7	44,2	41,8	47,6	51,9
<i>Indirecte belastingen</i>	<i>32,6</i>	<i>32,6</i>	<i>36,6</i>	<i>40,7</i>	<i>44,8</i>	<i>49,2</i>	<i>51,5</i>	<i>52,4</i>	n.b.	n.b.
<i>Min overheidstoelagen</i>	<i>- 8,1</i>	<i>- 4,0</i>	<i>- 5,2</i>	<i>- 4,8</i>	<i>- 5,4</i>	<i>- 7,5</i>	<i>- 7,3</i>	<i>- 10,6</i>	n.b.	n.b.
X. Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen (V + W)	345,0	376,3	429,1	471,3	496,9	535,8	567,7	562,0	586,3	626,8
Y. Statistische aanpassing	- 0,7	- 4,4	- 0,2	- 0,1	- 1,2	- 1,1	+ 3,3	+ 6,5	+ 3,8	- 0,9
Z. Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen (X + Y)	344,3	371,9	428,9	471,2	495,7	534,7	571,0	568,5	590,1	625,9

¹ Daar de uitgaven voor het openbare onderwijs voor 1948 niet konden gescheiden worden van de andere Staatsuitgaven, werd de overeenkomstige bij-gevoegde waarde opgenomen onder de rubriek « Burgerlijke administratie en landsverdediging ».

I - 3b en 3c. — **B.N.P. BEREKEND DOOR ONTLEDING VAN DE BESTEDINGEN**

(Systeem van de Groupe d'Etudes de la Comptabilité Nationale de Dulbea)
(miljarden franken)

Bron : Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles (Dulbea).

I - 3b. — **BESTEDINGEN TEGEN COURANTE PRIJZEN**

	1948	1950	1951	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
1. Particulier verbruik	257,1	277,5	299,3	327,8	343,3	360,6	383,8	377,1	400,9	416,6
2. Openbaar verbruik	35,8	40,6	47,4	58,7	59,5	63,4	67,1	73,6	78,6	83,4
3. Brutovorming van vast-kapitaal	53,0	63,3	64,9	81,2	82,1	93,2	102,0	96,5	104,0	113,8
<i>Bedrijven</i>	48,3	54,7	53,1	67,4	70,3	79,8	87,7	84,6	91,3	100,4
<i>Staat</i>	4,7	8,6	11,8	13,8	11,8	13,4	14,3	11,9	12,7	13,4
4. Voorraadvorming	5,3	0,4	5,4	4,4	-0,1	4,7	8,1	0,7	-0,6	4,0
5. Binnenlandse bestedingen van de economie	351,2	381,8	417,0	472,1	484,8	521,9	561,0	547,9	582,9	617,8
6. Netto-uitvoer :	-6,9	-9,9	11,9	-0,9	10,9	12,8	10,0	20,6	7,2	8,1
<i>Uitvoer</i>	85,0	97,1	146,8	136,9	162,6	188,7	195,8	191,6	194,7	221,8
<i>Min invoer</i>	91,9	107,0	134,9	137,8	151,7	175,9	185,8	171,0	187,5	213,7
7. Bruto nationaal produkt	344,3	371,9	428,9	471,2	495,7	534,7	571,0	568,5	590,1	625,9

I - 3c. — BESTEDINGEN TEGEN PRIJZEN VAN 1953
(Systeem van de Groupe d'Etudes de la Comptabilité Nationale de Dulbea)
(miljarden franken)

Bron : Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles (Dulbea).

	1948	1950	1951	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
1. Particulier verbruik ...	286,0	304,5	308,5	320,5	337,4	346,4	356,6	349,6	368,4	381,8
2. Openbaar verbruik	43,7	46,0	51,0	60,8	58,0	59,6	59,9	62,0	65,4	65,6
3. Brutovorming van vast-kapitaal :										
<i>Bedrijven</i>	61,3	73,5	69,5	82,4	80,2	86,9	88,8	83,6	90,3	96,9
<i>Staat</i>	55,2	63,1	57,6	68,0	69,5	75,3	77,4	73,4	79,6	86,0
<i>Staat</i>	6,1	10,4	11,9	14,4	10,7	11,6	11,4	10,2	10,7	10,9
4. Voorraadvorming	5,8	0,1	4,7	4,4	...	4,3	7,4	0,4	- 0,2	3,8
5. Binnenlandse bestedingen van de economie	396,8	424,1	433,7	468,1	475,6	497,2	512,7	495,6	523,9	548,1
6. Netto-uitvoer :										
<i>Uitvoer</i>	- 18,9	- 15,0	- 0,7	1,2	8,5	4,9	2,7	11,3	1,4	- 1,2
<i>Min invoer</i>	90,8	108,1	123,9	144,2	165,6	182,0	184,4	190,1	203,2	226,5
<i>Min invoer</i>	109,7	123,1	124,6	143,0	157,1	177,1	181,7	178,8	201,8	227,7
7. Bruto nationaal produkt	377,9	409,1	433,0	469,3	484,1	502,1	515,4	506,9	525,3	546,9

I - 4. — BRUTOINVESTERINGEN IN DE GEZAMENLIJKE ECONOMIE
(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Energie, Algemene Directie voor Studiën en Documentatie.

Jaar	Particuliere sector								Overheidssector 1				Eind-totaal (Particuliere en overheids-sector)
	Woon-huizen	Beroeps-lokalen	Indus-triële bedrijfs-uitrusting	Andere bedrijfs-uitrusting 2	Bedrijfs-voertuigen	Andere voertuigen	Diversen 3	Totaal	Gebouwen en burgerlijke bouw-kunde	Bedrijfs-uitrusting	Lands-verdediging	Totaal	
1950	17,1	6,5	n.b.	n.b.	2,5	2,5	n.b.	47,7	n.b.	n.b.	1,7	16,8	64,5
1951	14,0	7,1	n.b.	n.b.	2,0	2,8	n.b.	46,5	n.b.	n.b.	4,4	19,1	65,6
1952	14,3	6,4	n.b.	n.b.	2,4	3,0	n.b.	50,1	n.b.	n.b.	9,2	23,1	73,2
1953	15,6	7,5	19,3	5,1	2,1	3,3	0,8	53,7	9,9	4,1	8,5	22,5	76,2
1954	18,1	8,1	18,9	5,5	2,6	4,1	0,7	58,0	10,2	3,8	6,4	20,4	78,4
1955	18,0	8,9	20,2	5,8	2,4	4,6	0,4	60,3	11,7	5,8	5,0	22,5	82,8
1956	19,0	9,8	25,6	7,7	2,3	4,6	0,5	69,5	13,3	4,3	4,3	21,9	91,4
1957	28,0	10,9	25,4	7,8	2,4	4,8	1,2	80,5	13,2	4,7	5,0	22,9	103,4
1958	24,3	10,4	24,6	8,4	2,3	4,8	0,9	75,7	13,6	4,7	4,1	22,4	98,1
1959	25,5	9,0	25,2	7,2	2,1	5,0	1,3	75,3	17,1	5,5	2,8	25,4	100,7
1960	27,0	9,0	27,9	9,9	2,7	5,5	0,4	82,4	14,1	4,5	3,4	22,0	104,4

1 Staat, ondergeschikte openbare besturen, N.M.B.S., N.B.V., N.M.B., R.L.W., Posterijen en Bestuur der Postchecks, R.T.T., B.R.T., N.M.W.V., Waterwegen, zeehavens en binnenhavens.

2 Vliegtuigen, schepen en vaartuigen, landbouwuitrusting, spoor- en tramwegen, materieel bestemd voor andere bedrijfstakken.

3 Landbouwwerken en beweging van de veestapel.

Bibliografische referenties :

Bevolking : *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Publikaties van het Nationaal Centrum voor mechanische berekeningen. — Statistisch Jaarboek voor België. — Algemene telling van de bevolking, de nijverheid en de handel op 31 december 1947. — Bulletin de l'I.R.E.S.P. — Annuaire démographique (O.V.N.). — Revue Internationale du Travail (I.A.B.). — Annuaire des statistiques du Travail (I.A.B.).*

Nationaal Inkomen en B.N.P. : *Cahiers Economiques de Bruxelles (D.U.L.B.E.A.). — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — International Financial Statistics (I.M.F.). — Bulletin statistique (E.O.E.S.). — Données statistiques (Raad van Europa). — Yearbook of International Accounts Statistics (O.V.N.).*

Investerings : *De Belgische Economie (Ministerie van Economische Zaken).*

II. — TEWERKSTELLING EN WERKLOOSHEID

1. — INDEXOIJFERS VAN DE TEWERKSTELLING IN DE NIJVERHEID (arbeiders)

Basis 1958 = 100

Bron : Ministerie van Arbeid.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer	Extractie-bedrijven	Fabrieksbedrijven							Bouw-nijverheid
			Totaal	Nijverheid der basis-metalen	Metaalverwerkende nijverheid				Textiel (excl. confectie)	
					Fabricage van metaal-producten (exclusief machines en transportmaterieel)	Machinebouw (exclusief elektrische machines)	Bouw van elektrische machines, apparaten en toebehoren	Bouw van transportmaterieel		
1959	96,4	89,3	97,2	99,6	92,4	97,7	94,6	88,3	98,7	97,8
1960	97,6	76,9	100,7	103,4	98,8	108,8	100,3	89,5	99,5	99,7
1959 4 ^e kwartaal ...	97,9	84,6	99,0	102,2	94,5	101,4	96,8	88,2	100,9	103,4
1960 1 ^e kwartaal ...	95,9	82,4	98,5	101,8	97,8	104,5	94,7	86,0	99,9	95,0
2 ^e kwartaal ...	97,5	78,7	100,0	102,8	96,6	107,1	97,8	90,6	99,1	100,6
3 ^e kwartaal ...	98,3	73,9	101,6	103,8	99,1	110,8	101,7	92,9	98,6	102,4
4 ^e kwartaal ...	98,6	72,7	102,6	105,1	101,8	112,9	106,8	88,5	100,3	100,7
1961 1 ^e kwartaal ...	97,1	71,0	101,9	106,2	103,0	113,2	110,6	86,2	99,9	93,0
2 ^e kwartaal ...	99,6	68,6	103,6	106,7	106,3	116,3	111,4	88,9	99,7	101,8
1960 Augustus	98,3	73,3	101,7	103,6	99,7	110,9	101,9	93,8	99,0	102,5
September	99,1	73,4	102,6	104,9	100,5	111,8	103,8	92,5	99,4	103,4
Oktober	99,0	72,9	102,7	103,2	100,7	113,4	105,4	88,8	100,0	102,5
November	98,9	72,7	102,8	105,7	101,0	113,0	106,2	89,8	100,8	101,6
December	97,8	72,4	102,2	106,3	103,6	112,4	108,8	86,9	100,0	97,9
1961 Januari	94,8	71,6	100,1	105,9	102,6	109,6	111,5	83,7	99,0	86,4
Februari	97,5	71,1	102,1	105,5	103,2	114,4	110,3	86,1	99,9	94,0
Maart	99,1	70,2	103,4	107,1	103,3	115,6	110,1	88,7	100,9	98,6
April	99,2	69,4	103,3	106,4	105,2	115,3	110,7	88,9	99,7	100,1
Mei	99,6	68,6	103,7	106,7	107,5	115,2	111,7	89,0	99,9	101,6
Juni	100,0	67,8	103,9	107,0	106,2	118,5	111,8	88,7	99,4	103,6
Juli	99,2	67,2	104,0	106,9	105,6	120,4	112,3	90,6	97,6	103,0
Augustus	99,7	66,2	104,9	107,3	106,4	122,4	115,2	90,5	98,6	104,2

II - 2. — WERKLOOSHEID

Algemene gegevens

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

	Aantal werkdagen per periode 1	Aantal gecontroleerde werklozen (duizenden) 2			Maand-gemiddelde van het aantal verloren werkdagen (duizenden)	Gemiddeld aantal werkloosheidsdagen per maand 3		Door de openbare besturen tewerkgestelde werklozen (duizenden) 2
		Totaal	Volledige	Gedeeltelijke en toevallige		Werklozen		
						Volledige	Gedeeltelijke en toevallige	
1953	303	245,8	183,6	62,2	6.207	20,8	8,7	8,7
1954	303	224,8	167,0	57,8	5.677	20,7	7,9	14,0
1955	304	172,4	116,5	55,9	4.366	20,2	8,9	22,7
1956	308	144,8	91,0	53,8	3.717	20,5	8,5	9,8
1957	302	116,8	77,9	38,9	2.942	19,9	7,6	5,3
1958	302	180,9	109,7	71,2	4.556	20,0	7,0	10,5
1959	302	199,2	125,0	74,2	5.014	20,7	8,2	17,3
1960	304	158,1	110,1	48,0	4.005	20,9	6,8	9,8
1961	308	126,3	87,9	38,4	3.241	21,2	7,7	7,1
1960 2 ^e kwartaal	74	148,6	105,1	43,5	3.664	20,2	6,9	12,9
3 ^e kwartaal	76	123,0	92,3	30,7	3.117	20,2	5,0	13,2
4 ^e kwartaal	76	137,4	104,0	33,4	3.481	20,6	5,6	6,5
1961 1 ^e kwartaal	78	177,4	119,2	58,2	4.614	22,0	8,2	4,3
2 ^e kwartaal	74	111,2	85,0	26,2	2.408	20,4	6,5	8,5
3 ^e kwartaal	76	90,3	70,6	19,7	2.288	20,9	6,3	8,5
4 ^e kwartaal	80	124,5	76,5	48,0	3.320	21,0	8,5	6,9
1961 Januari	30	225,5	128,1	97,4	6.766	25,2	9,5	3,0
Februari	24	159,8	121,6	38,2	3.835	20,4	7,0	4,3
Maart	24	135,0	105,7	29,3	3.240	20,1	6,0	5,7
April	28	120,4	92,8	27,6	3.371	22,5	6,9	7,7
Mei	22	108,9	83,1	25,8	2.396	18,4	6,0	8,7
Juni	24	102,4	77,6	24,8	2.458	19,9	6,6	9,2
Juli	29	92,5	72,1	20,4	2.683	23,7	6,6	8,2
Augustus	23	89,4	69,9	19,5	2.057	19,2	5,6	8,7
September	24	88,4	69,3	19,1	2.122	19,6	6,7	8,7
Oktober	29	92,6	69,2	23,4	2.687	22,3	6,8	8,0
November	23	101,8	75,6	26,2	2.341	19,0	6,3	6,9
December	28	176,2	84,7	91,5	4.933	21,6	10,0	5,7
1962 Januari	24	158,3	90,4	67,9				

1 De werkloosheidsmaand omvat 4 of 5 weken.

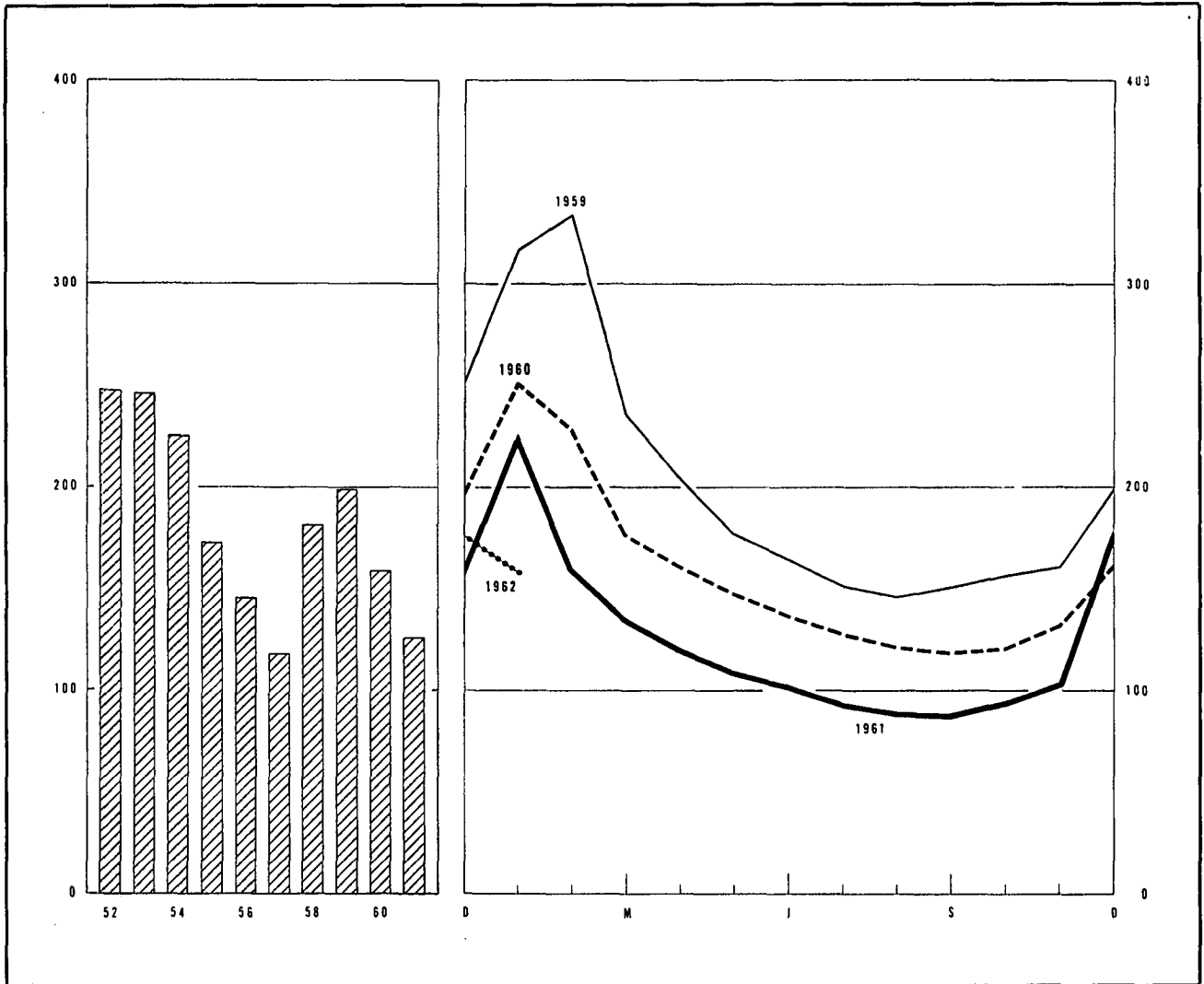
2 Daggemiddelde per werkloosheidsmaand.

3 Gemiddelde duur van de werkloosheid = $\frac{\text{Aantal verloren werkdagen per maand}}{\text{Aantal werklozen ingeschreven in de gemeentelijke stempellokalen, per maand}}$

II - 3. — WERKLOOSHEID

Daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen
Volledig + gedeeltelijk werklozen
(duizenden)

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

	Jaar	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal		1959	1960	1961	1962
1952	247	289	239	206	251	Januari	317	252	226	158
1953	246	296	230	212	243	Februari	335	229	160	
1954	225	319	219	179	179	Maart	236	177	135	
1955	172	280	152	116	137	April	205	161	120	
1956	145	247	122	95	115	Mei	177	148	109	
1957	117	144	96	88	138	Juni	165	137	102	
1958	181	204	166	149	204	Juli	152	128	93	
1959	199	292	182	150	171	Augustus	146	122	89	
1960	158	221	149	123	137	September	151	119	88	
1961	126	177	111	90	124	Oktober	157	121	98	
						November	161	132	102	
						December	199	162	176	

III. — LANDBOUW EN VISSERIJ

1. — LANDBOUWPRODUCTIE

Bronnen : Ministerie van Landbouw (plantaardige produktie) — Nationaal Instituut voor de Statistiek (aantal dieren, dierlijke produktie en betoeld areaal).

	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961 (r)
Betoeld areaal ¹ (duizenden hectaren)									
Broodgranen	259	274	272	260	280	296	275	273	258
waarvan : tarwe	170	184	191	188	208	219	201	203	205
rogge	82	82	74	68	66	69	66	63	46
Andere granen	258	233	234	254	238	240	256	252	261
Nijverheidsgewassen	96	95	98	99	92	94	89	96	92
Wortel- en knolgewassen	161	163	152	151	145	141	143	131	118
Groenten geteeld voor het zaad	12	13	13	14	13	12	12	11	10
Hooi- en weiland	821	815	815	818	814	811	827	819	819
Diversen	148	149	147	132	137	128	133	134	157
Totaal ...	1.755	1.742	1.731	1.728	1.719	1.722	1.735	1.716	1.715
Plantaardige produktie (duizenden tonnen)									
Tarwe	560	575	714	597	751	779	793	773	722
Andere graangewassen	997	972	1.008	985	961	983	1.046	1.034	991
Suikerbieten	2.389	2.132	2.246	2.203	2.486	2.832	1.485	3.063	
Vlas (zaad en stro)	193	236	272	235	182	170	125	214	196
Cichorei	34	109	95	54	51	56	44	55	
Aardappelen	1.919	2.634	2.184	2.034	2.044	1.914	1.466	1.894	
Aantal dieren ¹ (duizenden stuks)									
Landbouwpaarden	219	208	195	189	182	178	170	159	147
Totaal der runderen	2.291	2.373	2.393	2.413	2.485	2.596	2.630	2.690	2.700
waarvan : melk- en trekkoeien ...	930	971	985	973	976	995	1.012	1.022	1.020
Varkens	1.156	1.310	1.419	1.471	1.366	1.423	1.447	1.726	1.760
Dierlijke produktie									
Melkleveringen aan de melkerijen (miljoenen liters)	1.091	1.153	1.168	1.198	1.277	1.319	1.303	1.420	
Slachtingen (nettogewicht van het vlees - duizenden tonnen)	370	381	392	400	391	412	424	441	

¹ Telling op 15 mei van ieder jaar.

III - 2. — ZEEVISSERIJ

Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens

(maandgemiddelden in tonnen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
Schelvis	387	383	448	546	519	445	374	232	262
Kabeljauw	678	852	715	870	764	662	834	653	689
Pladijs	337	421	378	392	379	427	451	381	390
Tong	453	502	465	323	299	289	315	257	350
Rog	306	277	241	312	314	356	337	342	323
Haring	1.168	1.370	1.400	1.650	716	254	201	260	528
Garnaal	217	164	122	178	266	84	64	89	39

Bibliografische referenties : Landbouwtijdschrift (Ministerie van Landbouw). — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Statistisch Jaarboek voor België. — Données statistiques (Raad van Europa). — Bulletin mensuel : Economie et statistique agricoles (F.A.O.).

IV. — NIJVERHEID

1. — ALGEMENE INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUCTIE

Basis 1953 = 100

Maandgemiddelden of maanden	Bron : N.I.S.		Bron : I.R.E.S.P.		Bron : Agefi
	Algemeen indexcijfer	waarvan : fabrieksnijverheid alleen	Algemeen indexcijfer	waarvan : fabrieksnijverheid alleen	Algemeen indexcijfer ¹
1954	104	106	106	108	105
1955	112	116	116	120	111
1956	119	126	123	128	120
1957	120	126	124	129	123
1958	114	121	116	122	116
1959	115	126	122	131	121
1960	125	139	129	140	132
1960 2 ^o kwartaal	127	141	133	144	134
3 ^o kwartaal	120	134	124	135	129
4 ^o kwartaal	129	144	131	142	132
1961 1 ^o kwartaal	123	138	v 126	v 137	130
2 ^o kwartaal	134	149	v 142	v 155	145
3 ^o kwartaal	v 125	v 141	v 129	v 141	v 138
4 ^o kwartaal					v 143
1961 Januari	99	112	98	107	104
Februari	125	140	v 138	v 149	134
Maart	145	162	v 142	v 154	152
April	130	145	v 141	v 153	142
Mei	132	147	v 144	v 156	145
Juni	139	156	v 142	v 156	147
Juli	v 112	v 127	v 118	v 130	126
Augustus	v 127	v 142	v 131	v 143	142
September	v 136	v 153	v 138	v 151	v 147
Oktober	v 144	v 163	v 142	v 155	v 146
November	v 140	v 157	v 145	v 158	v 143
December			142 ²		v 139
1962 Januari					144 ²

¹ De weging van het indexcijfer werd gewijzigd van januari 1960 af.
² Programm.

IV - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUCTIE (Voornaamste sectoren)

Basis 1953 = 100

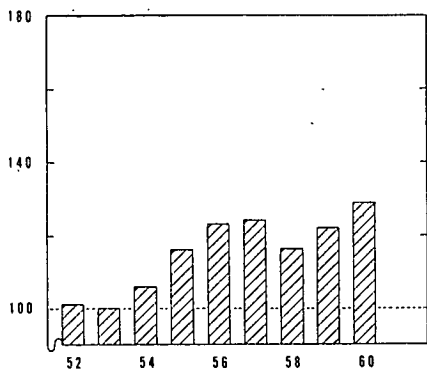
Bron : Institut de Recherches Economiques, Sociales et Politiques (Centre de Recherches Economiques).

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer	waarvan :													
		Brandstof en energie	Bouwmaterialen					Textielnijverheid :			Brei-goed nijverheid				
			Totaal	waarvan : vlakglas	IJzer- en staal-nijverheid en non ferro-metalen	Metaal-verwerkende nijverheid	Voedings-nijverheid	Totaal	Spinnerijen			Weverijen			
1952	101	97	92	66	110	105	98	90	88	91	77	93	92	93	89
1953	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1954	106	99	106	108	109	107	104	106	110	111	102	108	112	106	107
1955	116	103	119	136	127	126	109	110	109	105	110	108	108	112	120
1956	123	105	124	151	137	135	112	118	115	109	120	115	116	121	137
1957	124	104	121	190	131	135	113	122	121	113	126	119	125	118	139
1958	116	99	117	148	126	127	115	101	99	89	102	96	99	93	128
1959	122	88	131	186	136	132	116	113	115	102	126	108	110	108	139
1960	129	89	143	212	148	140	122	121	125	108	138	118	126	110	149
1960 1 ^o kwartaal	129	93	133	214	152	144	111	120	129	113	142	115	124	104	141
2 ^o kwartaal	133	88	155	225	152	147	125	122	126	105	142	119	126	112	145
3 ^o kwartaal	124	84	146	211	148	131	129	110	112	97	120	108	115	103	143
4 ^o kwartaal	131	89	139	198	142	143	124	133	134	116	149	127	137	122	168
1961 1 ^o kwartaal	v 126	86	124	180	126	v 141	115	128	134	117	152	120	127	122	160
2 ^o kwartaal	v 142	91	155	169	162	v 161	128	134	136	117	153	126	127	130	159
3 ^o kwartaal	v 129	82	v 147	177	149	v 140	v 132	v 118	118	104	128	v 110	112	113	v 151
1960 November	138	94	146	203	155	147	132	137	138	116	155	130	142	126	182
December	119	82	124	191	115	133	112	124	123	94	145	121	128	119	151
1961 Januari	98	66	105	182	52	108	110	119	127	108	144	112	120	113	140
Februari	v 138	96	128	181	159	v 156	115	132	138	124	155	125	131	126	167
Maart	v 142	95	138	176	168	v 160	119	133	137	119	156	125	131	127	172
April	v 141	92	145	168	161	v 161	120	132	136	120	152	123	127	129	160
Mei	v 144	91	155	171	161	v 163	124	135	138	119	156	126	127	132	161
Juni	v 142	89	155	170	166	v 160	139	134	134	113	151	129	127	129	156
Juli	v 118	73	v 142	179	137	v 128	v 136	102	103	102	91	99	108	92	112
Augustus	v 131	83	v 150	182	148	v 142	v 133	v 121	122	101	143	109	108	116	v 168
September	v 138	89	v 149	170	161	v 151	v 128	v 131	129	108	149	v 123	121	132	v 174
Oktober	v 142	v 91	v 153	v 195	158	v 155	v 133	v 141	v 139	124	155	v 134	134	142	v 180
November	v 142	v 93	v 157	v 214	v 154										

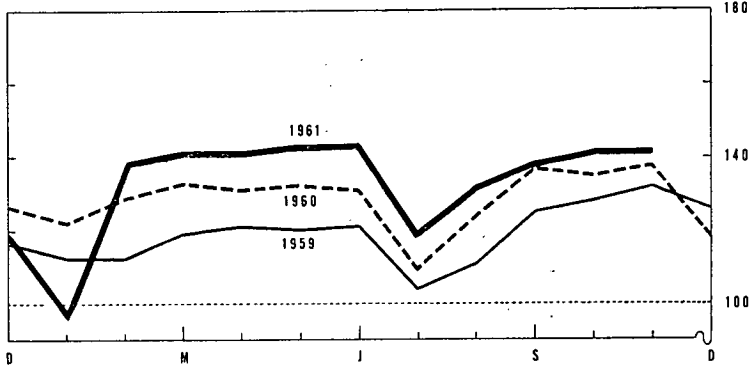
¹ Vanaf 1954 werden het algemeen indexcijfer, het indexcijfer van de brandstoffen en energie, het indexcijfer van de bouwmaterialen en van de voedings-nijverheid berekend op basis van een hoger aantal ondernemingen (cfr Recherches Economiques de Louvain van 2 november 1961).

IV - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUKTIE (I.R.E.S.P.)

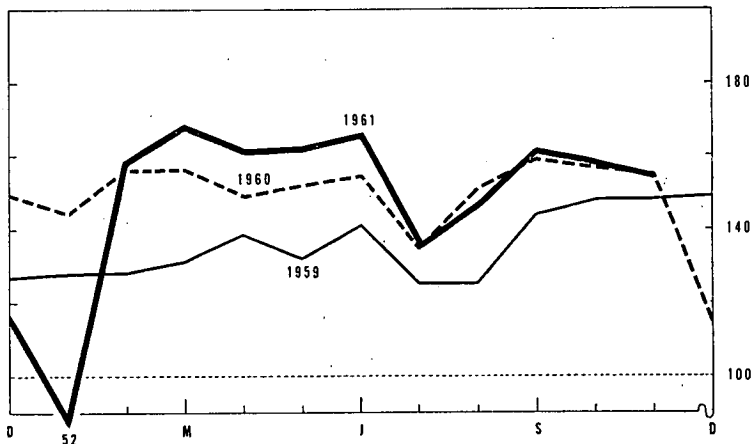
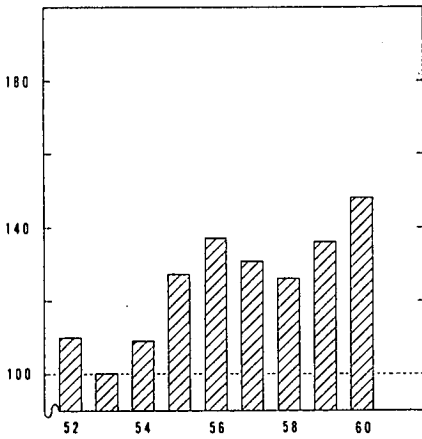
Basis 1953 = 100

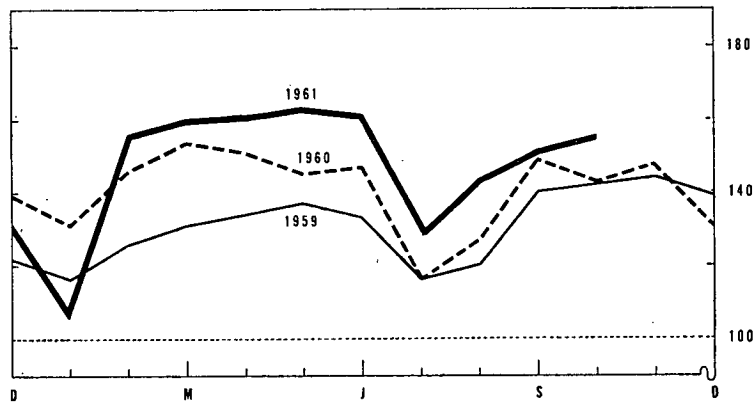
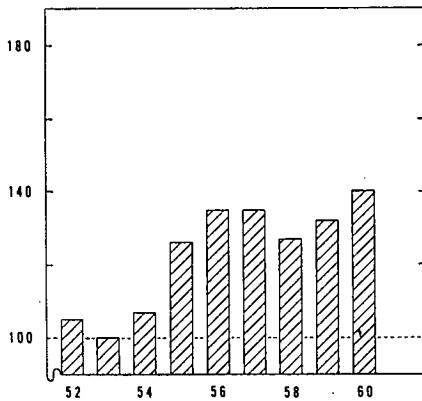
GEZAMENLIJKE NIJVERHEID

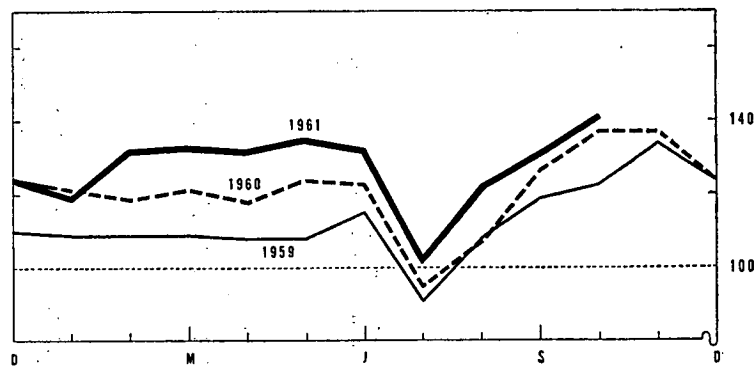
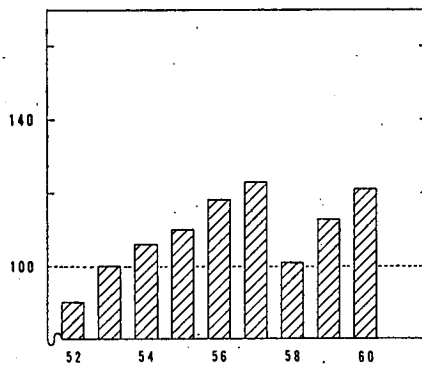
IJZER - EN STAALNIJVERHEID EN NON FERROMETALEN

METAALVERWERKENDE NIJVERHEID

TEXTIELNIJVERHEID

IV - 3. ENERGIE

Bronnen : *Algemene Directie van het Mijnwezen* [kol. (1), (2) en (5)] — *Administratie van de Nijverheid* [kol. (8) en (9)] — *Berekeningen door de N.B.B.* [kol. (4)] — *N.I.S.* [kol. (3), (6) en (7)].

Maandgemiddelden of maanden	Steenkool					Elektriciteit	Ruwe petroleum	Gas	
	Totale produktie	Voorraden per einde periode op de mijn-terreinen	Netto-invoer	Waarneembaar verbruik van ruwe steenkool ¹	Dagelijks rendement per onder- en bovengrondse arbeider	Totale produktie	Verwerking	Produktie der cokesfabrieken voor rechtstreekse leveringen aan de nijverheid	Totaal beschikbaar gas
	(duizenden tonnen)				(kg)	(miljoenen kWh)	(miljoenen l)	(miljoenen m ³)	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1953	2.505	3.074	— 133	2.479	766	799	308	75	145
1954	2.437	2.815	— 125	2.563	784	862	365	84	159
1955	2.498	371	— 287	2.702	826	912	453	92	168
1956	2.463	179	35	2.777	841	987	522	99	182
1957	2.424	1.413	126	2.738	838	1.051	520	97	180
1958	2.255	6.928	221	2.319	841	1.043	630	100	182
1959	1.896	7.496	233	2.410	907	1.097	643	103	188
1960	1.872	6.565	159	2.472	1.019	1.177	669	109	200
1961	v 1.793	v 4.373			v 1.092	1.247	769	102	196
1960 2 ^o kwartaal	1.873	7.417	185	2.408	1.004	1.122	652	111	196
3 ^o kwartaal	1.757	6.979	135	2.419	1.021	1.132	725	113	197
4 ^o kwartaal	1.897	6.565	150	2.539	1.072	1.238	605	101	198
1961 1 ^o kwartaal	1.761	6.505	162	2.326	1.071	1.194	712	88	187
2 ^o kwartaal	1.914	6.203	116	2.530	1.104	1.199	768	115	201
3 ^o kwartaal	1.656	5.384	94	2.394	1.074	1.188	836	104	185
4 ^o kwartaal	v 1.842	v 4.373			v 1.115	1.406	759	102	212
1961 Januari	1.338	6.491	121	1.913	1.041	1.080	629	38	186
Februari	1.863	6.357	221	2.589	1.079	1.196	698	105	202
Maart	2.082	6.505	145	2.476	1.094	1.306	810	121	224
April	1.864	6.440	137	2.463	1.095	1.182	802	118	206
Mei	1.930	6.361	147	2.572	1.111	1.196	827	115	205
Juni	1.947	6.203	65	2.556	1.106	1.219	676	110	194
Juli	1.386	5.957	134	2.128	1.054	1.072	818	102	175
Augustus	1.770	5.701	98	2.522	1.081	1.198	851	105	190
September	1.812	5.384	49	2.531	1.087	1.295	838	105	189
Oktober	1.864	5.109	145	2.677	1.091	1.412	684	107	203
November	1.888	4.826			1.126	1.400	788	100	210
December	v 1.774	v 4.373			v 1.127	1.405	804	99	224
1962 Januari	v 1.918	v 4.100				1.426			

¹ Steenkolenproduktie + netto-invoer van steenkolen, cokes en agglomeraten + voorraadbeweging (1,3 ton cokes en 0,9 ton agglomeraten = 1 ton ruwe steenkolen).

IV - 4. — METAALPRODUKTIE

Bronnen : *N.I.S.* [kol. (1) en (2)] — *Fabrimetal* [kol. (3) tot (6)].

Maandgemiddelden of maanden	Ijzer- en staalnijverheid (duizenden tonnen)		Metaalverwerkende nijverheid (miljarden franken)			
	Produktie van ruwstaal	Produktie van afgewerkt staal	Binnengekomen bestellingen			Totaal der verzendingen
			voor de binnenlandse markt	voor de uitvoer	Totaal	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1953	369	280	2,93	1,26	4,19	4,69
1954	413	302	3,12	1,67	4,79	4,86
1955	492	366	3,49	1,96	5,45	5,54
1956	532	397	4,34	2,78	7,12	6,32
1957	523	371	3,87	2,27	6,14	6,63
1958	501	350	3,44	1,99	5,43	6,62
1959	536	386	3,98	2,55	6,53	6,69
1960	599	407	4,40	2,93	7,33	7,26
1961	v 584					
1960 2 ^o kwartaal	610	409	4,33	2,82	7,15	7,61
3 ^o kwartaal	620	403	4,35	2,75	7,10	6,68
4 ^o kwartaal	560	382	4,63	3,42	8,05	7,58
1961 1 ^o kwartaal	480	339	4,94	3,25	8,19	7,49
2 ^o kwartaal	649	440	5,96	4,02	9,98	8,23
3 ^o kwartaal	614	403	v 4,94	v 3,03	v 7,97	v 7,96
4 ^o kwartaal	v 594					
1961 Januari	130	118	4,41	2,72	7,13	5,59
Februari	600	414	4,81	3,28	8,09	7,45
Maart	709	484	5,59	3,75	9,34	9,44
April	638	424	5,68	4,80	10,48	8,11
Mei	653	436	6,52	3,50	10,02	7,90
Juni	656	461	5,67	3,77	9,44	8,69
Juli	563	350	v 4,97	v 2,98	v 7,95	v 7,84
Augustus	633	409	v 5,07	v 3,15	v 8,22	v 7,16
September	647	450	v 4,79	v 2,95	v 7,74	v 8,88
Oktober	634	455	v 7,56	v 4,53	v 12,09	v 8,81
November	574	431	v 4,99	v 4,89	v 9,88	v 8,06
December	573 ¹					
1962 Januari	603 ¹					

¹ Raming op basis Afgefi-cijfer.

IV - 5. — BOUWNIJVERHEID : jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Jaar	Gebouwen hoofdzakelijk of uitsluitend voor huisvesting bestemd					Gebouwen die niet hoofdzakelijk voor huisvesting bestemd zijn				
	Toegestane bouwvergunningen				Begonnen gebouwen	Toegestane bouwvergunningen				Begonnen gebouwen
	Nieuwbouw of volledige herbouw		Verbouwingen, vergrotingen of gedeeltelijke herbouw			Nieuwbouw of volledige herbouw		Verbouwingen, vergrotingen of gedeeltelijke herbouw		
	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal	Te bouwen volume (duizenden m ³)	Aantal	
1952	28.622	18.584	8.080	1.110	—	2.566	5.204	1.624	2.027	—
1953	35.536	22.764	9.028	1.153	—	3.082	7.519	2.202	2.633	—
1954	38.600	25.220	8.752	1.114	32.783	3.288	7.450	2.318	2.791	5.029
1955	36.615	23.564	9.468	1.220	31.698	3.588	8.561	2.569	3.731	5.422
1956	33.742	22.793	9.266	1.226	32.604	3.921	10.997	3.123	4.482	5.982
1957	34.904	24.063	9.407	1.318	31.724	3.618	9.255	3.009	3.772	6.090
1958	32.329	21.732	9.368	1.192	30.605	2.636	6.059	2.619	2.843	4.809
1959	38.989	26.683	9.724	1.368	35.333	3.036	8.661	3.135	4.951	5.209
1960	41.102	28.881	9.645	1.230	34.800	3.151	11.805	3.567	6.360	5.530

IV - 6. — BOUWNIJVERHEID : maandcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden	Gebouwen hoofdzakelijk of uitsluitend voor huisvesting bestemd ¹		Gebouwen die niet hoofdzakelijk voor huisvesting bestemd zijn ²	
	Toegestane bouwvergunningen	Begonnen gebouwen	Toegestane bouwvergunningen	Begonnen gebouwen
1960 2 ^e kwartaal	4.093	3.568	661	521
3 ^e kwartaal	3.370	3.131	618	531
4 ^e kwartaal	3.096	2.506	529	436
1961 1 ^e kwartaal	3.824	2.780	575	440
2 ^e kwartaal	4.262	3.922	731	602
3 ^e kwartaal	3.594	3.492	671	582
4 ^e kwartaal	3.036	2.450	548	428
1960 December	3.083	2.044	570	403
1961 Januari	3.265	1.674	447	317
Februari	3.646	2.718	549	458
Maart	4.560	3.947	730	546
April	4.018	3.901	675	585
Mei	4.270	4.157	695	572
Juni	4.497	3.707	824	648
Juli	3.693	3.450	724	546
Augustus	3.743	3.404	671	622
September	3.345	3.622	619	578
Oktober	3.065	2.952	610	485
November	3.234	2.573	540	437
December	2.809	1.824	495	362

¹ Nieuwbouw of volledige wederopbouw waarvoor een bouwvergunning werd afgeleverd.

² Nieuwbouw, herbouw, verbouwingen en uitbreidingen, waarvoor een bouwvergunning werd afgeleverd.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Annalen der Mijnen van België. — Arbeidsblad. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Industrie, tijdschrift van het V.B.N. — Bulletin van Fabrimétal. — Maandelijks statistisch tijdschrift van Fédéchar. — Maandelijks tijdschrift van het M.E.Z. (Administratie van de Nijverheid - Dienst : Elektrische energie). — Energie. — Figas, informatieblad van het Verbond der Gasnijverheid. — Agence économique et financière. — Het Bouwbedrijf.*

**IV - 7. — VERGELIJKENDE EVOLUTIE VAN DE INDUSTRIËLE PRODUCTIE
DER E.E.G.-LANDEN**

Algemene indexcijfers van de industriële productie (niet aangepast voor seizoenschommelingen)

Basis 1953 = 100

Bron : O.E.S.O.

	Gezamenlijke E.E.G.-landen			België			West-Duitsland (excl. het Saargebiet)		
	1959	1960	Schommel. in pct. *	1959	1960	Schommel. in pct. *	1959	1960	Schommel. in pct. *
1 ^o kwartaal	146	166	+ 13,7	116 ¹	129	+ 11,3	149	169	+ 13,4
2 ^o kwartaal	157	175	+ 11,5	123	133	+ 8,2	162	182	+ 12,3
3 ^o kwartaal	146	164	+ 12,3	116	124	+ 7,1	158	174	+ 10,1
4 ^o kwartaal	170	184	+ 8,2	131	131 ¹	- 0,3	180	194	+ 7,8
	1960	1961		1960	1961		1960	1961	
1 ^o kwartaal	166	179	+ 7,8	129	126 ¹	- 2,9	169	186	+ 10,1
2 ^o kwartaal	175	186	+ 6,3	133	142	+ 7,0	182	193	+ 6,0
3 ^o kwartaal	164	170	+ 3,7	124	129	+ 3,9	174	180	+ 3,4
4 ^o kwartaal	184			131 ¹			194		
	Frankrijk			Italië			Nederland		
	1959	1960	Schommel. in pct. *	1959	1960	Schommel. in pct. *	1959	1960	Schommel. in pct. *
1 ^o kwartaal	157	174	+ 10,8	148	175	+ 18,2	127	150	+ 18,1
2 ^o kwartaal	167	180	+ 7,8	155	182	+ 17,4	141	160	+ 13,5
3 ^o kwartaal	139	155	+ 11,5	153	179	+ 17,0	139	154	+ 10,8
4 ^o kwartaal	176	189	+ 7,4	173	190	+ 9,8	148	165	+ 11,5
	1960	1961		1960	1961		1960	1961	
1 ^o kwartaal	174	185	+ 6,3	175	193	+ 10,3	150	159	+ 6,0
2 ^o kwartaal	180	192	+ 6,7	182	196	+ 7,7	160	162	+ 1,2
3 ^o kwartaal	155	160	+ 3,2	179	194	+ 8,4	154	153	- 0,6
4 ^o kwartaal	189			190			165		

* Schommelingspercent tegenover het indexcijfer van het overeenstemmend kwartaal van het vorige jaar.

¹ Staking.

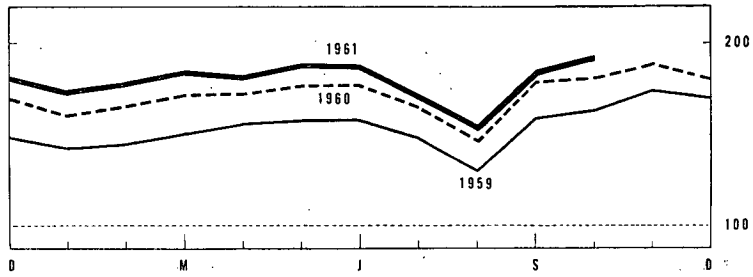
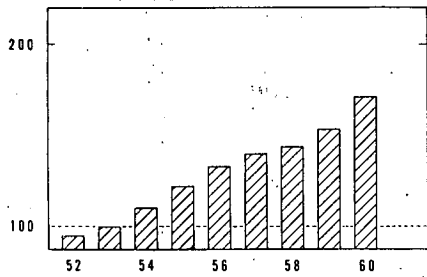
IV - 7. — VERGELIJKENDE EVOLUTIE VAN DE INDUSTRIËLE PRODUCTIE DER E.E.G.-LANDEN

Algemene indexcijfers van de industriële productie (O.E.S.O.)

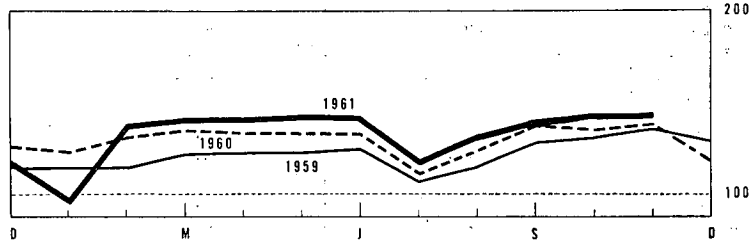
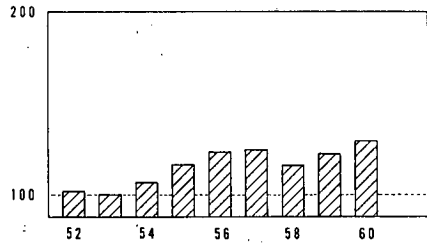
Basis 1953 = 100

(Niet aangepast voor seizoenschommelingen)

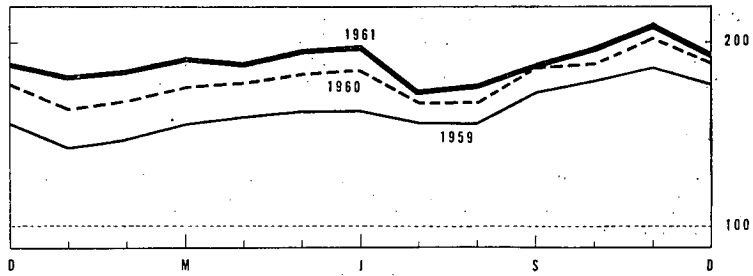
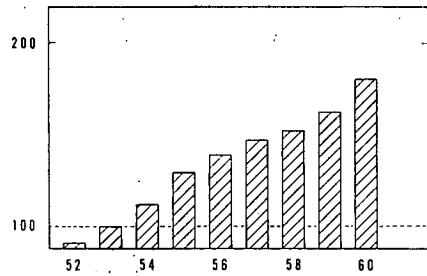
GEZAMENLIJKE E. E. G. - LANDEN

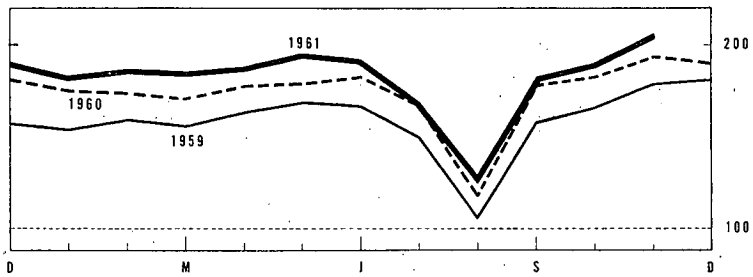
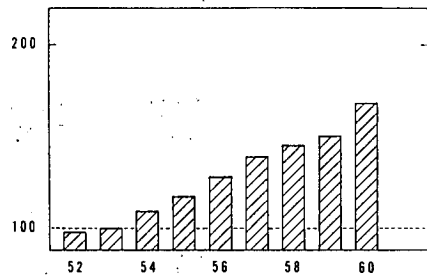
BELGIE

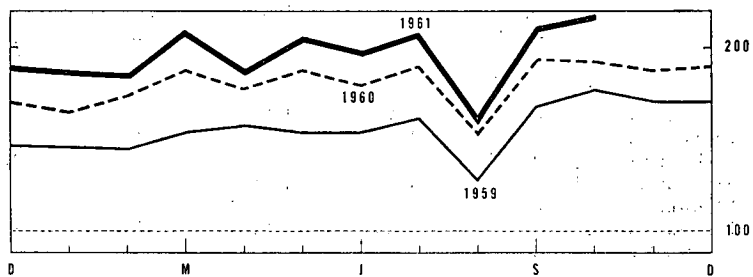
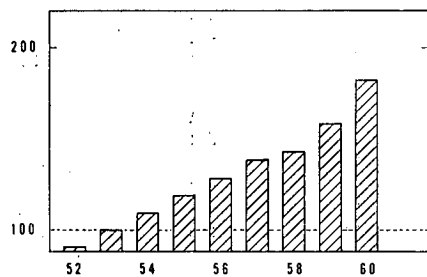
WEST - DUITSLAND (Excl. Saarland)

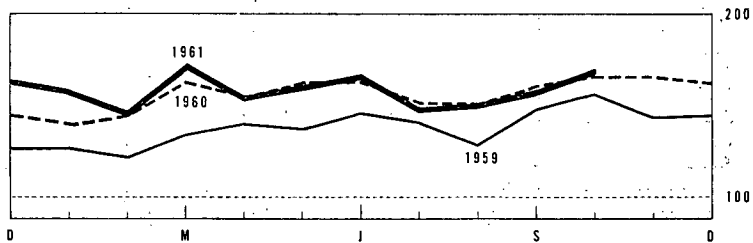
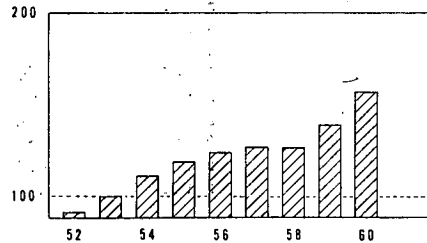
FRANKRIJK

ITALIE

NEDERLAND

V. — DIENSTEN

1. — VERVOER

a). — Bedrijvigheid van de N.M.B.S., de N.M.B. en de SABENA

Bronnen : N.M.B.S., N.M.B. en SABENA.

Maandgemiddelden of maanden	N.M.B.S.					N.M.B. Vervoerde ton-km 2	SABENA		
	Reizigers- vervoer	Goederenvervoer (volledige wagonladingen)					Geregeld en betalend luchtverkeer	(miljoenen passagiers- km)	(miljoenen ton-km)
		Aantal reizigers-km	Aantal productieve t-km 1	Totale tonnenmaat	waarvan				
					brandstoffen en minerale oliën		ertsen		
(miljoenen)			(duizenden tonnen)			(duizenden)			
1953	627	477	5.150	2.154	802	2.019	37,3	5,4	
1954	630	470	5.104	2.239	794	1.423	40,8	6,0	
1955	654	547	5.745	2.504	946	1.201	48,2	7,0	
1956	694	577	5.874	2.389	980	965	56,7	8,2	
1957	713	548	5.558	2.321	966	797	77,4	10,0	
1958	755	486	4.818	1.876	959	618	99,7	12,2	
1959	710	505	4.874	1.866	1.043	364	88,7	11,3	
1960	715	525	5.070	1.935	1.155	294	108,7	13,8	
1961							98,2	12,9	
1960 2 ^e kwartaal	717	521	5.053	1.913	1.156	216	141,3	16,6	
3 ^e kwartaal	736	516	4.972	1.871	1.206	198	123,7	14,2	
4 ^e kwartaal	711	518	5.065	1.957	1.090	581	103,5	14,6	
1961 1 ^e kwartaal	v 668	468	4.415	1.733	930	117	76,9	11,2	
2 ^e kwartaal	v 737	557	5.360	2.031	1.251	154	98,1	13,1	
3 ^e kwartaal	v 759	543	5.153	1.913	1.270	196	137,2	16,3	
4 ^e kwartaal							80,4	11,1	
1960 December	644	410	3.985	1.646	794	286	103,8	14,0	
1961 Januari	v 577	282	2.624	1.200	355	68	85,2	11,8	
Februari	v 675	552	5.158	2.076	1.122	132	65,8	10,0	
Maart	v 752	570	5.462	1.924	1.314	150	79,7	11,8	
April	v 712	536	5.143	1.952	1.210	132	87,6	12,0	
Mei	v 760	553	5.304	2.039	1.193	138	92,6	12,6	
Juni	v 739	582	5.632	2.103	1.351	193	114,1	14,6	
Juli	v 749	526	4.828	1.767	1.243	147	147,4	17,3	
Augustus	v 769	539	5.199	1.928	1.264	218	129,2	15,5	
September	v 769	563	5.433	2.045	1.304	223	135,1	16,0	
Oktober	v 724	588	5.668	2.047	1.217	450	103,8	13,3	
November						598	65,9	9,8	
December							71,6	10,1	

¹ De productieve ton-km hebben betrekking op het commercieel vervoer (met uitsluiting van het dienstvervoer) : het is de som van de vermenigvuldigingen van het gewicht van elke verzending met de afstand van het traject.

² De vervoerde ton-km worden berekend door optelling van de resultaten bekomen door vermenigvuldiging van de vervoerde tonnage met het aantal kilometers van het vervoer.

V - 1 b). — Zeevaart

Bronnen : Havenbestuur te Antwerpen [kol. (1)], te Gent [kol. (4)], N.I.S. (overige kolommen).

Maandgemiddelden of maanden	Haven van Antwerpen			Haven van Gent			Totaal verkeer	
	Laadvermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrische tonnen)		Laadvermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrische tonnen)		(duizenden metrische tonnen)	(miljoenen ton-km)
		Binnen- gekomen	Vertrokken		Binnen- gekomen	Vertrokken		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1953	2.538	1.201	1.147	116	117	76	3.912	327
1954	2.634	1.276	1.091	119	113	85	4.258	343
1955	2.830	1.439	1.234	154	155	118	4.737	385
1956	3.172	1.865	1.279	178	216	82	4.659	374
1957	3.296	1.828	1.227	171	209	79	4.642	383
1958	3.545	1.723	1.210	163	169	82	4.269	361
1959	3.622	1.668	1.266	145	152	83	4.534	402
1960	3.774	1.816	1.288	150	166	75	5.097	436
1961	3.846			139				
1960 2 ^e kwartaal	3.764	1.698	1.266	146	163	89	5.223	449
3 ^e kwartaal	3.864	1.856	1.187	168	202	62	5.327	458
4 ^e kwartaal	3.487	1.718	1.232	140	173	58	5.056	431
1961 1 ^e kwartaal	3.567	1.674	1.160	121	154	51	4.645	393
2 ^e kwartaal	3.872	1.960	1.275	146	153	67	5.702	491
3 ^e kwartaal	3.935	2.019	1.295	161	195	56	5.917	489
4 ^e kwartaal	4.011			128				
1960 December	2.653	1.434	1.163	99	208	63	4.483	376
1961 Januari	2.816	1.425	768	109	190	33	3.899	320
Februari	3.875	1.887	1.226	131	124	61	4.327	364
Maart	4.011	1.709	1.486	124	147	60	5.710	494
April	3.788	1.893	1.328	115	163	60	5.445	475
Mei	3.916	2.156	1.221	148	164	53	5.691	484
Juni	3.911	1.831	1.276	175	132	87	5.971	514
Juli	3.868	2.036	1.316	151	200	48	5.860	489
Augustus	4.021	2.066	1.252	170	123	55	5.946	487
September	3.917	1.954	1.317	161	262	64	5.946	491
Oktober	3.905	2.230	1.491	137	185	60		
November	3.997			123				
December	4.131			123				

¹ Binnenlands vervoer + invoer + uitvoer + doorvoer.

V - 1 c). — Binnen- scheepvaart

Bron : N.I.S.

Totaal verkeer	
(duizenden metrische tonnen)	(miljoenen ton-km)
(1)	(2)
3.912	327
4.258	343
4.737	385
4.659	374
4.642	383
4.269	361
4.534	402
5.097	436
5.223	449
5.327	458
5.056	431
4.645	393
5.702	491
5.917	489
4.483	376
3.899	320
4.327	364
5.710	494
5.445	475
5.691	484
5.971	514
5.860	489
5.946	487
5.946	491

V - 2. — TOERISME

(duizenden overnachtingen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Totaal	waarvan land van gewone verblijfplaats					
		België	Frankrijk	Nederland	Verenigd Koninkrijk	West-Duitsland	U.S.A.
1952	670	516	30	25	37	8	15
1953	761	577	41	28	45	14	16
1954	911	692	50	31	57	19	17
1955	1.019	766	60	33	68	22	19
1956	1.084	815	66	35	71	23	19
1957	1.186	898	71	33	81	25	19
1958	1.341	877	84	37	102	69	51
1959	1.249	979	55	30	82	27	20
1960	1.307	982	69	33	99	33	25
1960 1 ^e kwartaal	302	170	19	16	11	15	10
2 ^e kwartaal	1.193	862	57	32	107	36	32
3 ^e kwartaal	3.334	2.618	176	64	261	62	41
4 ^e kwartaal	373	235	23	19	15	18	15
1961 1 ^e kwartaal	347	226	23	16	13	16	9
2 ^e kwartaal	1.187	874	50	32	93	39	26
3 ^e kwartaal	3.508	2.794	196	66	231	76	34
1960 September	1.009	643	74	35	113	32	30
Oktober	422	249	27	23	22	24	24
November	351	224	24	17	12	17	13
December	346	231	19	17	12	12	9
1961 Januari	278	189	14	12	7	10	7
Februari	303	193	19	16	10	14	9
Maart	461	296	37	19	22	23	12
April	971	707	54	26	63	35	20
Mei	897	598	45	34	81	38	28
Juni	1.692	1.316	51	37	136	45	30
Juli	4.574	3.864	197	64	238	63	42
Augustus	4.792	3.786	299	96	334	105	33
September	1.158	732	91	38	121	60	27

V - 3. — BINNENLANDSE HANDEL

a). — Verkoopindexcijfers

(Basis 1953 = 100)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Warenhuizen met veelvuldige afdelingen					Coöperatieven	Gröte ondernemingen gespecialiseerd in kleding		Groot-handel	Onder-nemingen met bij-huizen	Verkoopsindexcijfers na uitschakeling van de prijs- en seizoenbewegingen (berekeningen door de N.B.B.)		
	Algemeen indexcijfer	Voeding	Kleding	Meubilering	Huishoudens 1		Algemeen indexcijfer	Heren 2			Ondergoed en bijkomstige kledingstukken 3	Algemene voedingswaren	Voeding
1953	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1954	106	113	102	105	105	109	104	80	107	103	104	107	104
1955	114	120	111	108	114	115	113	88	111	107	113	114	109
1956	124	133	120	114	127	125	123	97	132	120	119	121	126
1957	129	132	126	124	139	125	125	105	131	123	121	117	122
1958	139	140	138	129	149	131	132	105	139	131	128	121	129
1959	144	145	149	126	150	132	136	104	145	138	131	120	132
1960	156	159	159	141	162	138	144	106	155	144	143	125	142
1961	161	160	164	145	165						145		
1960 2 ^e kwartaal	153	152	168	141	155	135	174	109	153	140	145	126	141
3 ^e kwartaal	154	152	153	152	172	136	122	105	166	141	148	127	146
4 ^e kwartaal	179	173	180	133	172	144	157	118	159	157	140	124	143
1961 1 ^e kwartaal	146	155	148	152	156	142	146	120	v 154	v 144	145	129	v 148
2 ^e kwartaal	156	154	169	144	162	142	212	109	v 159	v 151	146	132	v 145
3 ^e kwartaal	154	152	151	147	169	139	141	116	v 169	v 147	144	127	v 145
4 ^e kwartaal	187	180	190	136	173						143		
1960 December	191	191	184	126	193	161	149	128	173	183	129	127	138
1961 Januari	129	136	139	132	126	143	131	168	v 154	v 142	125	128	v 147
Februari	142	154	131	157	167	134	126	72	v 147	v 144	153	128	v 148
Maart	168	175	174	168	175	148	181	121	v 162	v 147	158	131	v 150
April	153	159	162	141	156	136	232	112	v 147	v 147	139	126	v 136
Mei	154	156	162	145	164	146	231	97	v 163	v 156	143	134	v 150
Juni	161	148	182	147	165	144	173	119	v 167	v 151	157	135	v 150
Juli	165	149	179	154	179	134	161	194	v 158	v 146	144	124	v 138
Augustus	143	149	128	134	163	141	110	71	v 180	v 145	144	132	v 151
September	153	158	145	152	166	142	152	83	v 169	v 151	145	126	v 146
Oktober	163	163	179	142	163	145	195	105	v 162	v 152	140	125	v 147
November	181	168	176	125	149	142	150	107	v 169		144	132	v 164
December	216	210	216	141	208						144		

1 Huishoudartikelen en huishoudtoestellen. — 2 Omvat hoofdzakelijk bovenkleding. — 3 Onderkleding : heren en/of dames.

V - 3 b). — Verkoop op afbetaling

1° — Algemene resultaten

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	Aantal lopende contracten op einde halfjaar (duizenden)				Uitstaande kredieten op einde halfjaar (miljarden franken)				Krediet verleend in de loop van het halfjaar (miljarden franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		Verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		Verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		Verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren
1959 1° halfjaar ...	1.179	524	130	525	8,31	1,55	3,37	3,39	3,96	1,10	1,36	1,50
2° halfjaar ...	1.205	532	133	540	8,60	1,82	3,18	3,60	4,23	1,29	1,27	1,67
1960 1° halfjaar ...	1.208	534	144	530	9,48	2,19	3,34	3,95	4,71	1,48	1,53	1,70
2° halfjaar ...	1.339	620	153	566	10,20	2,54	3,44	4,22	4,90	1,57	1,50	1,83
1961 1° halfjaar ...	1.418	643	159	616	11,36	2,82	3,72	4,82	5,14	1,68	1,58	1,88

2° — Achterstallige betalingen

	Aantal schuldenaars welke in gebreke gebleven zijn met het betalen van drie of meer vervallen termijnen in de loop van het halfjaar (duizenden)				Totaal der bedragen van drie termijnen welke door de schuldenaars, bedoeld in voorgaande kolommen, niet werden betaald (miljoenen franken)			
	Totaal	Financiering door			Totaal	Financiering door		
		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren		verkopers	banken	financieringsorganismen of particulieren
1959 1° halfjaar	58	25	1	32	72,6	29,2	7,0	36,4
2° halfjaar	50	24	1	25	72,2	28,1	6,4	37,7
1960 1° halfjaar	46	22	1	23	72,3	27,2	6,1	39,0
2° halfjaar	51	24	1	26	81,1	27,8	6,8	46,5
1961 1° halfjaar	55	27	1	27	87,1	31,4	6,3	49,4

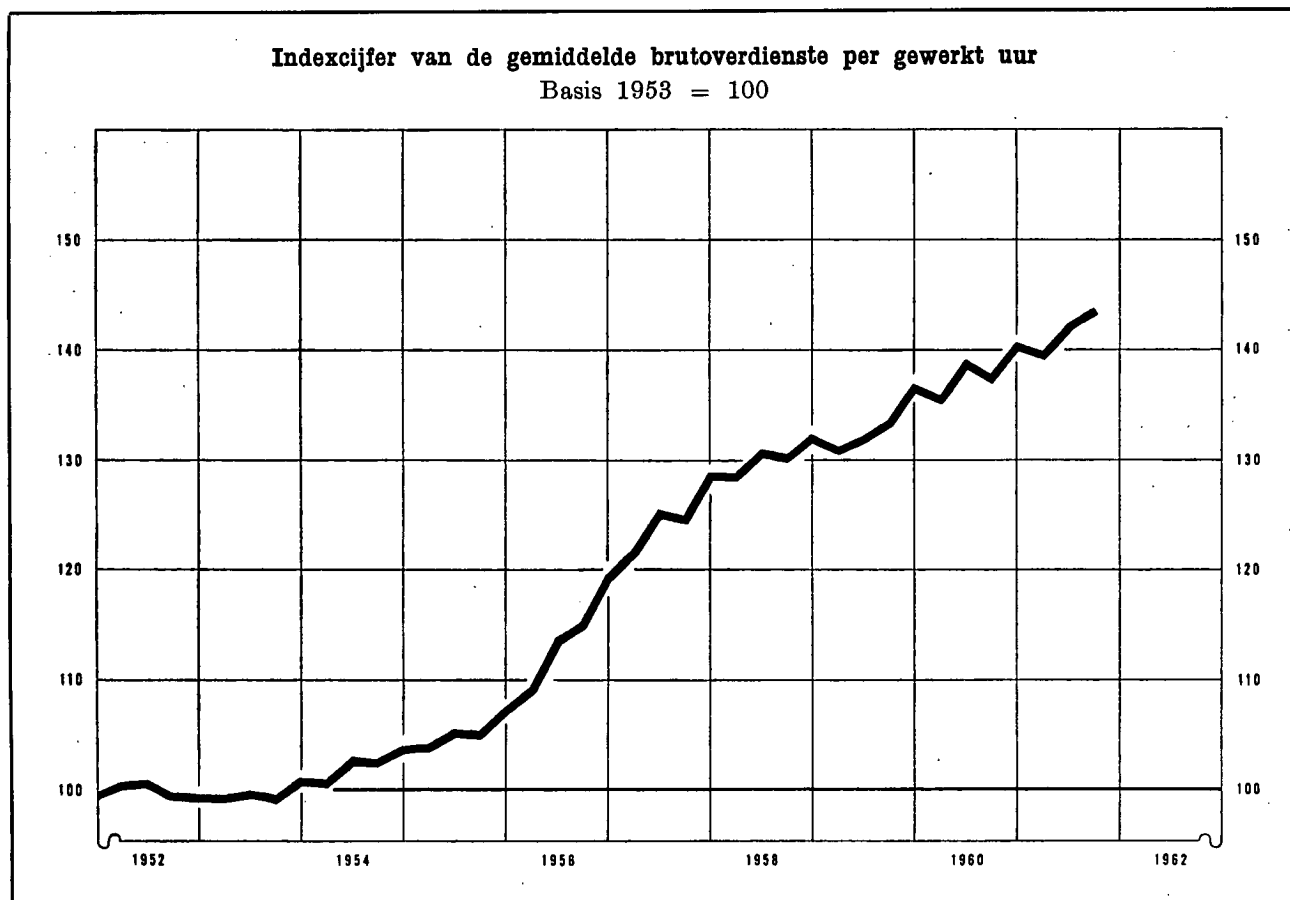
3° — Indeling van de kredieten verleend tijdens het halfjaar, volgens de aard der goederen

	Totaal	Vrachtwagens, bestelwagens, autobussen, zwaar vervoermaterieel		Landbouwmaterieel, landbouwtractoren, vee	Wagens voor personenvervoer behalve autobussen		Moto's scooters, bromfietsen, rijwielen	Textielwaren, bontartikelen, kleding	Boeken	Bedrijfsuitrusting andere dan de artikelen vermeld in de voorgaande rubrieken (handel, ambachtswaren, nijverheid, vrije beroepen)	Huishoudartikelen en voorwerpen voor persoonlijk gebruik, niet elders vermeld	Diensten (reizen, herstellen van motorrijtuigen)
		nieuw	reeds gebruikt		nieuw	reeds gebruikt						
		Aantal contracten (duizenden)										
1959 1° halfjaar ...	552	3,8	1,1	2,5	19,7	11,9	16,4	239,2	18,2	8,6	227,6	3,2
2° halfjaar ...	633	3,5	1,2	2,2	19,3	11,6	18,3	270,2	22,3	8,4	268,9	7,2
1960 1° halfjaar ...	603	4,0	1,1	2,3	25,7	13,6	20,1	243,9	19,2	10,7	254,8	7,5
2° halfjaar ...	722	3,4	1,0	2,8	24,3	12,6	18,1	324,0	22,3	8,5	298,6	6,4
1961 1° halfjaar ...	754	4,1	1,1	3,2	28,6	15,1	18,8	368,0	25,4	8,9	274,3	6,6
Verleend krediet (miljoenen franken)												
1959 1° halfjaar ...	3.956	367	53	93	1.016	292	144	276	34	331	1.326	24
2° halfjaar ...	4.230	364	55	110	952	280	139	345	38	317	1.593	37
1960 1° halfjaar ...	4.708	453	56	84	1.379	339	160	322	35	328	1.502	50
2° halfjaar ...	4.899	386	51	128	1.300	313	129	358	41	337	1.810	46
1961 1° halfjaar ...	5.141	488	69	104	1.496	390	147	297	38	388	1.666	58
Verleend krediet — Percentagewijze verdeling t.o.v. het totaal												
1959 1° halfjaar ...	100,0	9,3	1,3	2,3	25,7	7,4	3,6	7,0	0,9	8,4	33,5	0,6
2° halfjaar ...	100,0	8,6	1,3	2,6	22,5	6,6	3,3	8,1	0,9	7,5	37,7	0,9
1960 1° halfjaar ...	100,0	9,6	1,2	1,8	29,3	7,2	3,4	6,8	0,7	7,0	31,9	1,1
2° halfjaar ...	100,0	7,9	1,1	2,6	26,5	6,4	2,6	7,3	0,8	6,9	37,0	0,9
1961 1° halfjaar ...	100,0	9,5	1,4	2,0	29,1	7,6	2,9	5,8	0,7	7,5	32,4	1,1

Bibliografische referenties : Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Bulletin van de Kamer van Koophandel van Antwerpen. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Maandstatistiek over de internationale trafiek der havens (N.I.S.). — Vervoerkroniek (tweemandelijks). — Les transports maritimes, Etude Annuelle (E.O.E.S.). — Bulletin général de Statistiques (Office statistique des Communautés Européennes).

VI. — INKOMENS

1. — BEZOLDIGINGEN VAN DE ARBEIDERS (mannen + vrouwen)

Indexcijfer van de bezoldigingen in de nijverheid

Basis 1953 = 100

Bronnen : kol. (1) - (2) - (3) : N.B.B. (wijze van opstelling, zie Novembernummer 1957, blz. 415). — kol. (4) : R.M.Z. - berekeningen N.B.B. (zie noot). — kol. (5) : I.R.E.S.P.

	Gemiddelde brutoverdienste per gewerkt uur (1)	Type-uurloon ¹		Indexcijfer van de loonmassa ²	Indexcijfer der arbeidskosten ³
		Geschoold arbeider (2)	Ongeschoold arbeider (3)		
1953	100	100	100	100	100
1954	103	103	102	102	103
1955	106	105	106	108	106
1956	115	114	114	118	114
1957	125	125	125	129	125
1958	131	129	129	125	132
1959	133	131	132	121	135
1960	138	135	137	128	v 141
1961	v 143	v 140	v 141		
1960 Juni	139	135	137		v 143
September .	138	135	136		v 141
December .	141	136	138		v 144
1961 Maart	v 140	137	139		v 145
Juni	v 142	v 139	v 140		v 148
September .	v 144	v 141	v 142		v 148
December .	v 146	v 141	v 142		

Algemene gemiddelden van de urenlonen

der arbeiders

(sociale lasten inbegrepen)

Bron : Verbond der Belgische Nijverheid.

4	België (BF)	West-Duitsland	Groot-Brittannië	Nederland
		percentage in verhouding tot de Belgische lonen ⁵		
1952	28,11	83,5	86,7	59,0
1953	28,25	85,8	91,0	61,2
1954	28,74	86,2	94,3	67,5
1955	29,91	90,6	98,4	69,2
1956	32,68	90,2	97,6	69,6
1957	35,67	90,6	98,7	70,1
1958	37,03	94,0	95,0	69,2
1959	38,30	95,9	95,0	68,8
1960	39,70	101,3	98,4	73,0
1958 Februari-April	36,54	93,7	95,4	70,1
August-Oktob.	37,53	94,2	94,6	68,2
1959 Februari-April	37,80	95,1	95,4	69,1
August-Oktob.	38,80	96,7	94,6	68,6
1960 Februari-April	39,48	97,5	97,3	71,0
August-Okt.	39,93	105,0	99,5	73,8
1961 Febr.-April ...	40,97	111,7	100,5	76,5

¹ Excl. de transportarbeiders.

² Het betreft het eenvoudig indexcijfer van de totale bezoldigingen betaald aan de arbeiders die onderworpen zijn aan de maatschappelijke zekerheid en behoren tot de extractiebedrijven, de fabrieksnijverheid, het bouwbedrijf, het vervoer en het verkeer. (Voor de bepaling van de totale bezoldigingen, zie XVe Jaarverslag R.M.Z., blz. 141.)

³ Dit indexcijfer, waarin de steenkolenmijnen niet werden opgenomen, geeft de arbeidskosten per uur en niet de kosten per geproduceerde eenheid.

⁴ De jaarcijfers zijn gemiddelden van de urenlonen van februari-april en augustus-oktober.

⁵ Het V.B.N. publiceert de buitenlandse urenlonen uitgedrukt in Belgische franken op basis van de wisselkoersen. Daar de bekomen percentages niet werden gewogen aan de hand van de indexcijfers van de kosten van levensonderhoud, geven zij niet de verhouding van de reële lonen weer.

Bibliografische referenties : Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Jaarverslagen van de R.M.Z. — Arbeidsblad. — Industrie, tijdschrift van het V.B.N. — Le Coût de la main-d'œuvre dans l'industrie européenne, Etudes et Documents, nouvelle série, nr 52, 1959 (I.A.B.). — Annuaire des statistiques du Travail (I.A.B.).

VII. — PRIJZEN EN PRIJSINDEXCIJFERS

1. — GROOTHANDELSPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Daggemiddelden	Tarwe te New-York	Koffie te New-York Santos IV	Mérinos 64 S wol in Verenigd- Koninkrijk	Katoen 15/16 middling (New-York Spot)	Rubber te Londen « Spot » price n° 1	Koper te Londen	Tin te Londen slotkoers	Oudijzer in de Verenigde Staten	Ruwe petroleum te West-Texas
	cents per 60 lbs	cents per lb	d per lb	cents per lb	d per lb	£ per long ton	\$ per long ton	\$ per barrel	
1953	271	57,9	147	33,8	20	256	732	41,1	2,54
1954	278	78,1	128	35,1	20	249	719	29,8	2,65
1955	271	56,8	107	34,6	34	352	740	40,5	2,65
1956	270	57,9	113	35,5	29	329	788	53,5	2,65
1957	272	56,4	125	36,4	26	219	755	47,7	2,90
1958	256	48,2	89	36,2	23	197	735	37,8	2,90
1959	251	36,8	91	34,6	30	238	785	40,3	2,78
1960	252	36,5	89	33,2	32	246	797	33,0	2,77
1961	254	35,8		34,3	v 24	v 229	888	35,3	
1960 2° kwartaal	252	37,1	95	30,5	38	254	789	33,2	2,77
3° kwartaal	244	36,1	84	34,0	30	245	807	30,5	2,77
4° kwartaal	252	36,1	83	32,3	26	226	800	27,2	2,77
1961 1° kwartaal	255	37,2	85	32,7	25	223	797	32,3	2,78
2° kwartaal	247	37,5	95	34,1	25	236	865	36,3	2,89
3° kwartaal	254	35,3		35,1	25	230	937	36,7	2,89
4° kwartaal	259	33,5		35,4	v 23	v 229	953	36,0	
1961 Januari	257	36,5	82	32,3	25	220	784	30,0	2,77
Februari	256	37,3	86	32,4	24	223	793	32,0	2,77
Maart	252	37,7	87	33,3	25	226	815	35,0	2,79
April	250	37,0	93	33,7	26	229	837	37,0	2,89
Mei	246	37,6	96	34,1	26	242	862	35,0	2,89
Juni	246	37,8	95	34,5	25	236	894	37,0	2,89
Juli	249	37,2	93	34,8	25	230	914	36,0	2,89
Augustus	255	36,1	94	35,2	25	231	945	36,0	2,89
September	257	32,7	91	35,4	25	229	953	38,0	2,89
Oktober	257	34,0	86	35,6	24	229	945	38,0	2,89
November	260	32,3	87	35,6	22	229	964	34,0	2,89
December	260	34,1		34,9	v 23	v 230	949	36,0	
1962 Januari	v 258	v 34,8		v 35,5	v 24	v 231	v 944		

VII - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Basis 1953 = 100

Bronnen : Comtel Reuter — Moody's Investors Service — Der Volkswirt — Chamber of Shipping.

Maandgemiddelden of maanden	Reuter-indexcijfer	Moody-indexcijfer	Volkswirt-indexcijfers (oude Schulze-indexcijfers)			Vrachtprijzen Groot-Brittannië ² (bevrachting per reis) ^{1 2}
			Algemeen	Nijverheid	Voeding	
1953	100	100	100	100	100	100
1954	99	103	102	101	104	111
1955	100	98	103	105	99	165
1956	98	102	105	108	100	203
1957	93	100	104	107	98	145
1958	84	96	98	100	96	87
1959	84	93	100	103	94	93
1960	85	90	99	104	90	95
1961	84	90	99	103	90	
1960 2° kwartaal	87	92	100	105	90	95
3° kwartaal	85	89	98	103	90	89
4° kwartaal	82	86	98	103	90	96
1961 1° kwartaal	83	88	99	103	91	100
2° kwartaal	85	89	100	104	90	104
3° kwartaal	84	91	99	104	90	103
4° kwartaal	83	90	99	102	90	
1961 Januari	82	87	98	102	91	99
Februari	83	88	99	103	91	101
Maart	84	90	99	104	91	99
April	85	89	100	104	91	102
Mei	86	89	100	105	91	106
Juni	85	90	99	104	89	104
Juli	85	90	99	104	90	101
Augustus	84	91	100	104	91	103
September	84	92	99	104	90	106
Oktober	83	90	99	103	90	104
November	83	89	98	102	90	
December	84	91	99	102	91	
1962 Januari	83	91	99	103	90	

¹ Bevrachting per reis voor droge ladingen.

² Gezien de uitbreiding van de statistiek, zijn de gegevens, vanaf 1960, niet meer volledig vergelijkbaar met de cijfers der vorige periodes.

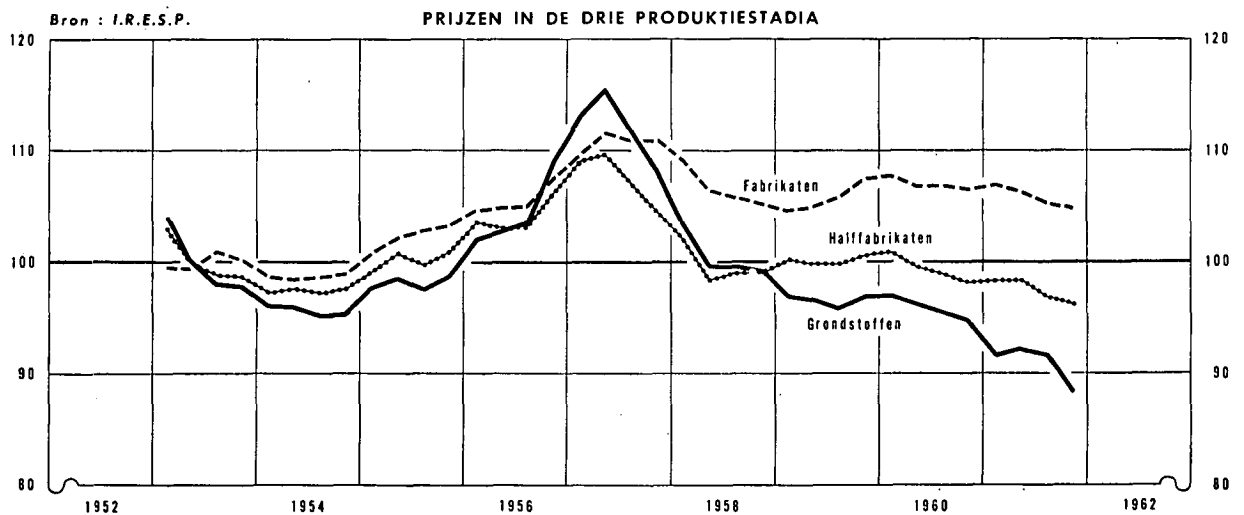
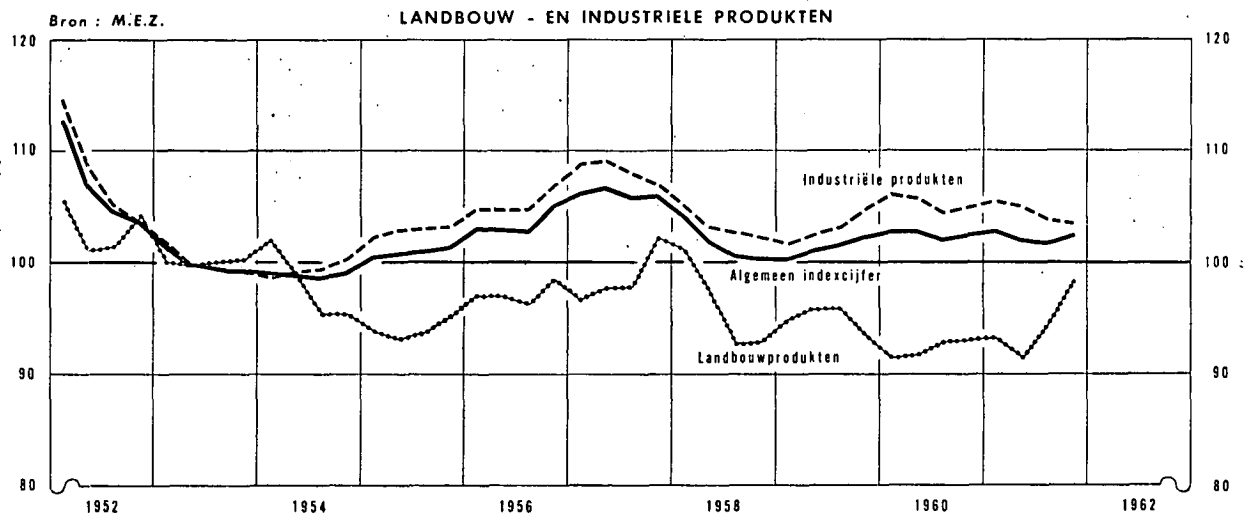
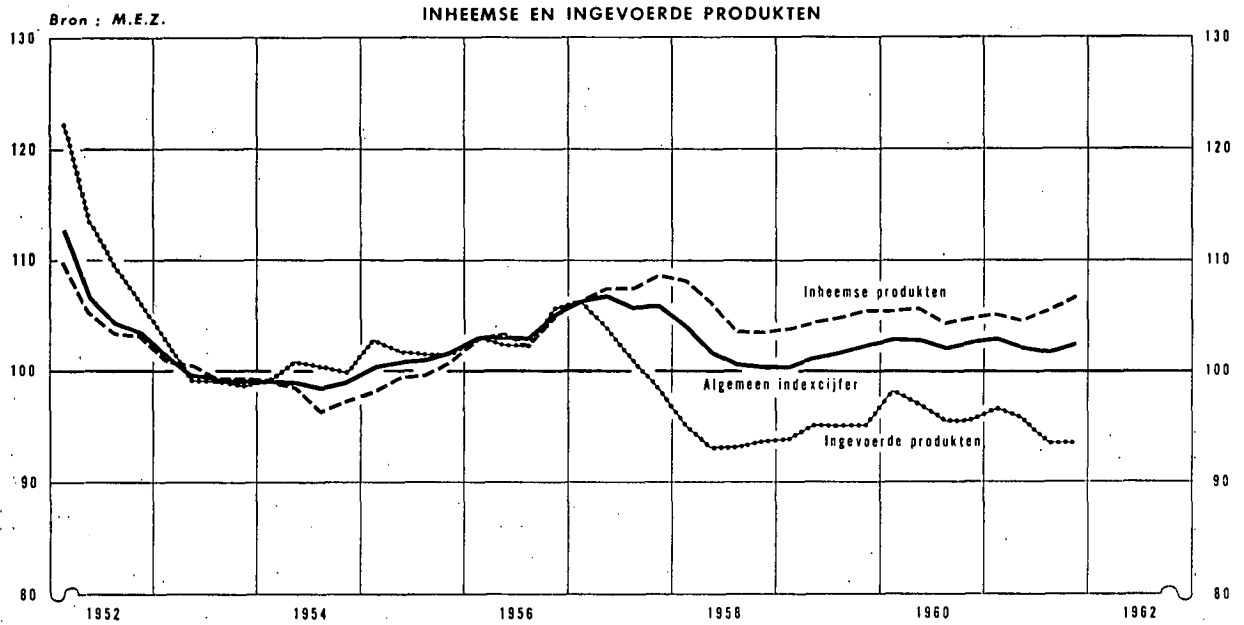
VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIË

Basis 1953 = 100

Maandgemiddelden of maanden	Bron : Ministerie van Economische Zaken											Bron : I.R.E.S.P.			
	Algemeen indexcijfer	Produkten		Landbouwprodukten			Industriële produkten					Gezamenlijke industriële produkten in de drie produktiestadia			
		Inheemse	Ingevoerde	Algemeen indexcijfer	Dierlijke	Plantaardige	Algemeen indexcijfer	Delfstoffen	Metalen en metaalprodukten	Textiel- produkten	Scheikundige produkten	Bouw- materialen	Grondstoffen	Halfabrikaten	Fabrikaten
1953	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1954	98,8	97,8	100,0	97,8	99,2	96,4	99,2	98,1	97,5	98,7	100,3	103,8	95,6	97,4	98,6
1955	101,0	99,4	101,8	94,0	97,7	90,3	102,9	100,7	105,0	97,7	104,6	105,4	98,1	100,1	102,2
1956	103,6	103,5	103,3	97,2	101,0	93,5	105,4	105,8	111,6	95,8	105,6	106,9	104,3	103,9	105,4
1957	106,3	107,4	102,2	98,7	103,1	94,5	108,3	112,1	114,4	98,2	108,9	111,9	112,2	107,5	110,6
1958	101,8	105,4	93,9	96,0	92,8	98,9	103,2	105,8	109,6	87,5	107,9	115,0	100,3	99,6	106,6
1959	101,4	104,7	95,2	95,0	95,9	94,1	103,0	103,7	109,8	84,9	107,6	115,4	95,7	99,3	105,5
1960	102,6	105,0	96,5	92,2	98,2	86,8	105,4	101,4	110,2	92,2	107,0	121,4	94,5	99,3	107,1
1961	102,4	105,4	94,8	94,3	110,2	81,5	104,5	99,4	109,1	93,3	104,5	121,7	91,0	97,3	105,8
1960 2 ^e kwartaal ...	102,8	105,7	97,1	91,7	91,9	91,3	105,7	100,8	110,1	93,4	107,6	121,3	95,2	99,5	106,8
1960 3 ^e kwartaal ...	102,1	104,3	95,4	92,8	100,4	85,9	104,6	101,2	110,7	90,0	105,5	121,4	94,1	98,9	107,0
1960 4 ^e kwartaal ...	102,5	104,7	95,5	93,0	106,7	81,4	105,0	101,5	109,7	93,1	105,4	121,7	92,8	98,1	106,7
1961 1 ^e kwartaal ...	102,9	105,0	96,5	93,2	109,8	79,9	105,4	101,2	109,4	95,1	106,1	121,6	91,5	98,2	106,9
1961 2 ^e kwartaal ...	102,1	104,5	95,8	91,4	110,1	76,8	105,0	99,7	109,6	94,5	104,6	121,7	92,1	98,2	106,3
1961 3 ^e kwartaal ...	101,9	105,5	93,5	94,3	111,3	80,9	103,9	98,4	109,0	92,3	103,2	121,8	91,5	96,7	105,2
1961 4 ^e kwartaal ...	102,6	106,6	93,4	98,2	109,4	88,6	103,7	98,4	108,3	91,4	104,0	121,9	90,3	96,1	104,8
1961 Januari	102,5	105,0	95,6	93,4	106,5	82,5	104,9	100,9	109,1	94,0	105,3	121,7	91,1	97,8	106,8
1961 Februari	103,0	105,0	96,9	92,9	109,3	79,6	105,6	101,6	109,4	95,6	106,3	121,5	91,3	98,1	106,9
1961 Maart	103,2	105,1	97,1	93,3	113,7	77,5	105,7	101,2	109,6	95,6	106,6	121,5	92,1	98,6	107,0
1961 April	102,3	104,0	97,0	90,7	110,1	75,6	105,4	100,0	109,8	95,3	105,6	121,7	91,8	98,4	106,1
1961 Mei	102,0	104,0	95,8	90,8	111,4	74,9	105,0	99,8	109,6	94,8	104,3	121,7	92,3	98,3	106,2
1961 Juni	102,0	105,4	94,5	92,8	108,8	79,8	104,5	99,3	109,4	93,5	104,0	121,7	92,3	97,8	106,6
1961 Juli	102,2	105,7	94,2	94,3	113,4	79,4	104,2	98,4	109,1	93,5	104,0	121,7	91,8	96,9	105,5
1961 Augustus	101,5	105,0	93,2	93,0	112,7	77,7	103,7	98,4	109,1	91,7	102,3	121,7	91,9	96,7	105,2
1961 September ...	102,1	105,8	93,2	95,7	107,8	85,5	103,7	98,4	108,7	91,7	103,3	121,9	90,9	96,5	104,8
1961 Oktober	102,3	106,4	93,1	97,2	108,3	87,6	103,7	98,1	108,4	91,7	103,6	121,9	90,7	96,3	104,7
1961 November ...	102,6	106,7	93,4	98,5	110,1	88,6	103,6	98,4	108,2	91,4	104,0	121,9	90,2	96,0	104,8
1961 December	102,8	106,8	93,8	98,8	109,8	89,5	103,7	98,6	108,2	91,1	104,3	121,9	90,0	96,1	104,8
1962 Januari	102,6	106,8	93,4	98,2	107,9	89,8	103,9	98,3	107,1	91,0	104,8	122,1	90,3	96,0	104,8

VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

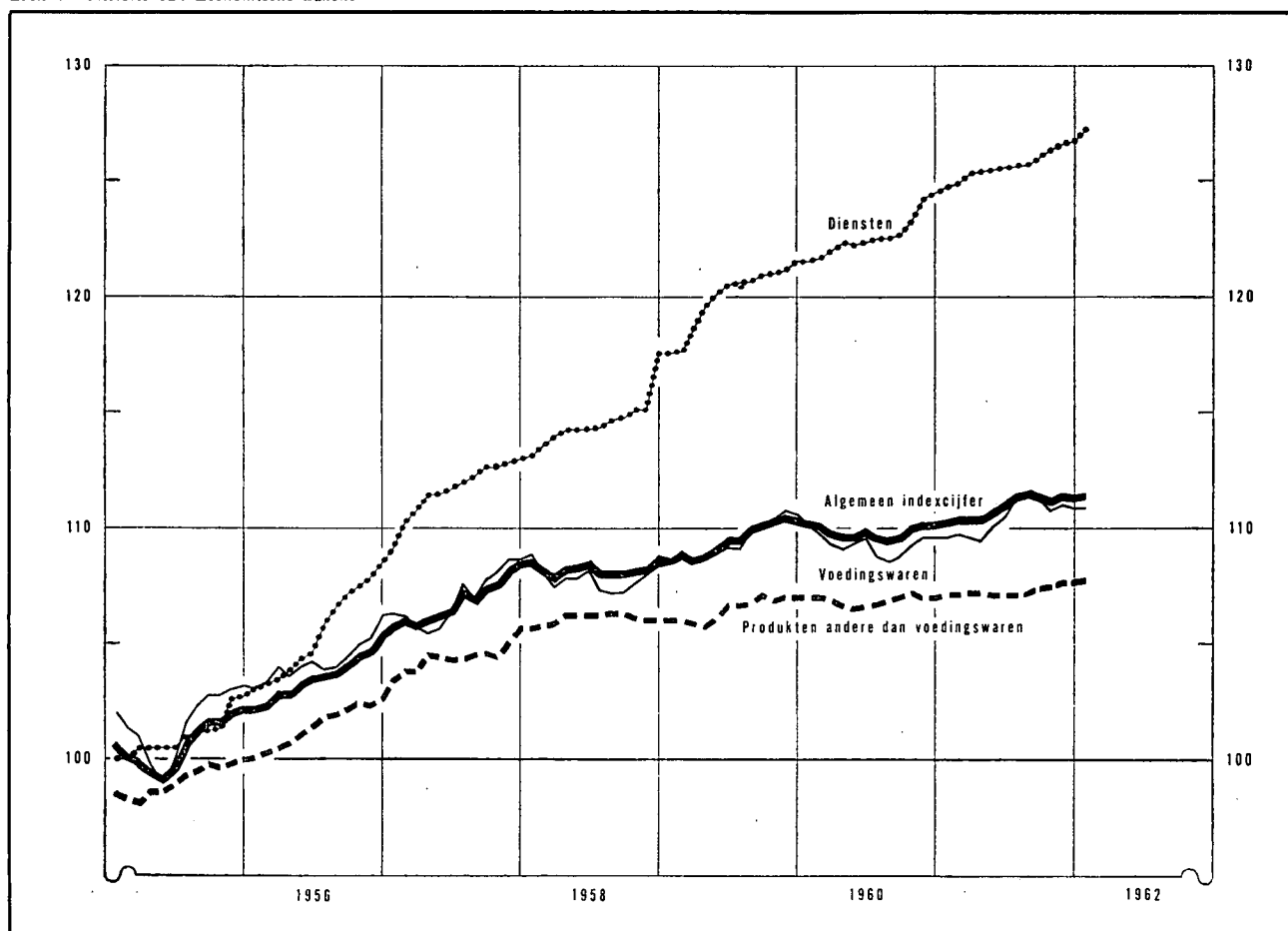
Basis 1953 = 100

VII - 4. — INDEXCIJFERS VAN DE KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIË

Basis 1953 = 100

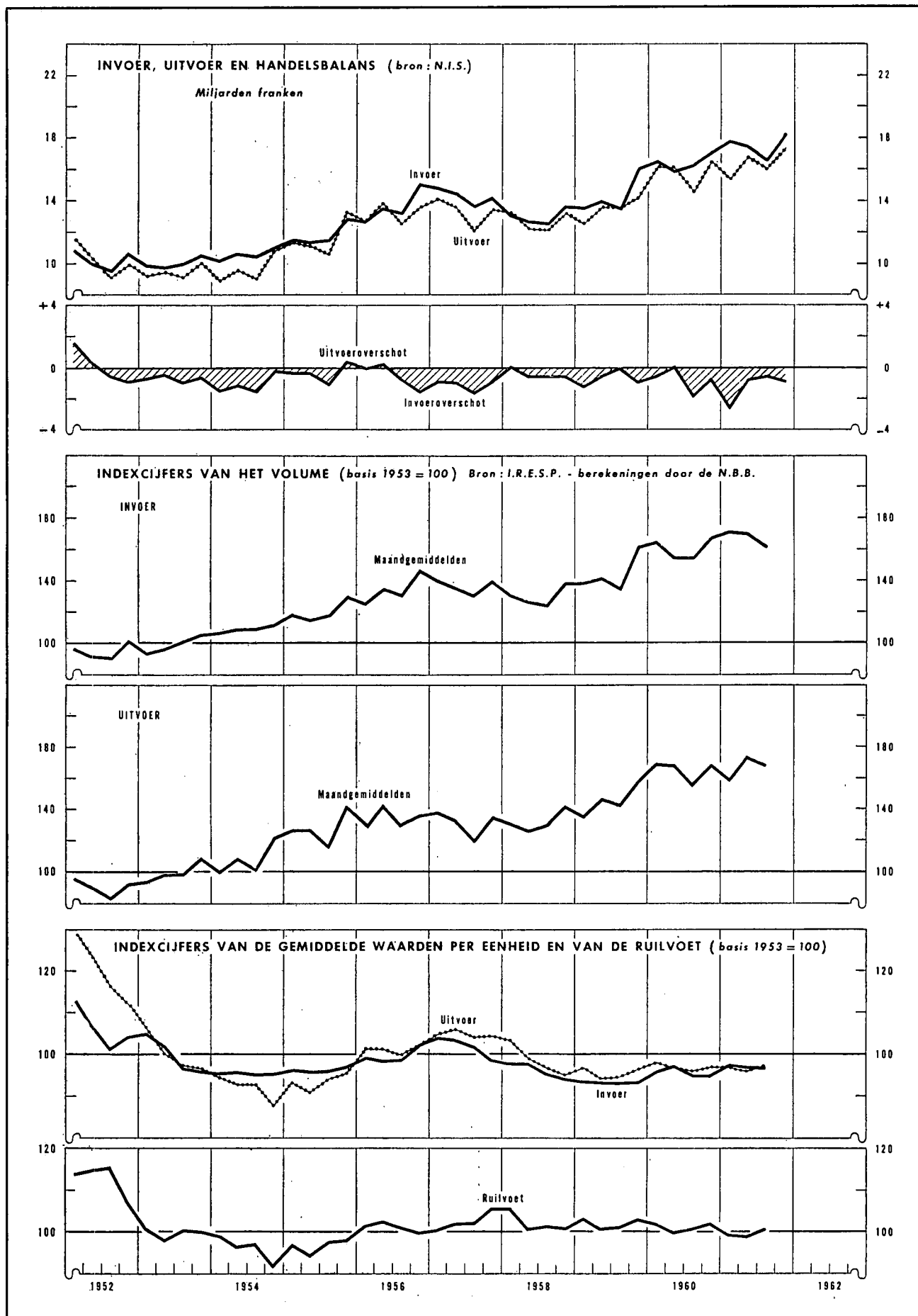
Bron : Ministerie van Economische Zaken.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer 68 producten		Voedingswaren 85 producten		Producten andere dan voedingswaren 25 producten		Diensten 5 producten	
	1961	1962	1961	1962	1961	1962	1961	1962
1953	100,00		100,0		100,0		100,0	
1954	101,30		102,7		99,2		100,0	
1955	100,80		101,6		99,2		101,0	
1956	103,65		104,2		101,5		105,5	
1957	106,93		107,0		104,5		111,7	
1958	108,31		107,9		106,2		114,6	
1959	109,64		109,5		106,6		120,0	
1960	109,97		109,3		107,0		122,6	
1961	111,06		110,5		107,4		125,7	
	110,48		109,7		107,2		125,0	
1 ^e kwartaal	110,81		110,0		107,2		125,5	
2 ^e kwartaal	111,54		111,4		107,3		125,8	
3 ^e kwartaal	111,42		110,9		107,7		126,5	
4 ^e kwartaal								
Januari	110,43	111,51	109,6	110,9	107,2	107,9	124,8	127,2
Februari	110,49	111,49	109,8	110,7	107,2	108,0	124,9	127,6
Maart	110,53		109,6		107,3		125,3	
April	110,55		109,5		107,3		125,4	
Mei	110,83		110,1		107,2		125,5	
Juni	111,06		110,5		107,2		125,6	
Juli	111,45		111,3		107,2		125,6	
Augustus	111,68		111,7		107,3		125,7	
September	111,48		111,3		107,5		126,0	
Oktober	111,32		110,8		107,6		126,3	
November	111,49		111,0		107,8		126,6	
December	111,45		110,9		107,8		126,7	

Bibliografische referenties : Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Arbeidsblad. — Industrie, tijdschrift van het V.B.N. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — De Belgische Textielnijverheid, tijdschrift van Febeltex. — Der Volkswirt. — Wirtschaft und Statistik. — Bulletin mensuel de statistique (O.V.N.). — Monthly Digest of Statistics. — Bulletin statistique de l'I.N.S.E.E. — Bulletins statistiques : statistiques générales (O.E.S.O.). — Données statistiques (Raad van Europa). — Financiële dagbladen : Agafi, Het Financiële Dagblad, The Financial Times, L'Information.

VIII. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

VIII - 1. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U. — ALGEMENE TABEL

Maandgemiddelden of maanden	Bron : N.I.S.				Bron : I.R.E.S.P.				
	Waarde (miljarden franken)			Percentage uitvoer invoer	Indexcijfers basis 1958 = 100				ruilvoet 1
	Invoer	Uitvoer	Handels- balans		hoeveelheid		prijzen		
				invoer	uitvoer	bij invoer	bij uitvoer		
1953	10,1	9,4	- 0,7	93	100	100	100	100	100
1954	10,6	9,6	- 1,0	90	110	108	95	92	96
1955	11,8	11,6	- 0,2	98	120	128	96	93	97
1956	13,6	13,2	- 0,4	97	135	135	100	101	101
1957	14,3	13,3	- 1,0	93	137	132	102	105	103
1958	13,0	12,7	- 0,3	97	131	133	96	98	102
1959	14,3	13,7	- 0,6	96	145	146	93	95	102
1960	16,5	15,7	- 0,8	95	161	166	96	97	101
1961	17,5	16,3	- 1,2	93					
1960 2 ^e kwartaal	15,9	16,0	+ 0,1	100	155	169	97	97	100
3 ^e kwartaal	16,3	14,5	- 1,8	89	155	157	95	96	101
4 ^e kwartaal	17,1	16,4	- 0,7	96	168	169	95	97	102
1961 1 ^e kwartaal	17,8	15,3	- 2,5	86	171	160	97	97	100
2 ^e kwartaal	17,5	16,8	- 0,7	96	170	175	97	97	99
3 ^e kwartaal	16,5	16,0	- 0,5	97	161	169	97	97	100
4 ^e kwartaal	18,1	17,2	- 0,8	95					
1961 Januari	16,5	12,0	- 4,5	73	171	160	97	97	100
Februari	18,1	15,8	- 2,3	87					
Maart	18,8	18,2	- 0,6	97					
April	17,0	16,9	- 0,1	100					
Mei	17,7	16,5	- 1,2	93	170	175	97	97	99
Juni	17,7	17,0	- 0,7	96					
Juli	16,3	15,7	- 0,6	96					
Augustus	16,1	14,4	- 1,7	90	161	169	97	97	100
September	16,7	17,7	+ 1,0	106					
Oktober	18,7	18,4	- 0,3	98					
November	18,0	17,5	- 0,5	97					
December	17,5	15,9	- 1,5	91					
1962 Januari		18,6							

1 Ruilvoet = $\frac{\text{indexcijfer van de uitvoerprijzen}}{\text{indexcijfer van de invoerprijzen}}$

N. B. — Wegens de verbeteringen van de cumulatieve cijfers, stemt het kwartaalcijfer niet noodzakelijk overeen met het gemiddelde van die maandcijfers.

VIII - 2. — UITVOER VAN DE B.L.E.U. VOLGENS GOEDERENGROEPEN

(miljarden franken)

Bron : N.I.S. (indeling van de N.B.B. volgens de Type-classificatie voor de internationale handel van de O.V.N.)

Maandgemiddelden of maanden	Ijzer- en staal- produkten	Metaal- verwerking	Non-ferro metalen	Textiel	Scheikun- dige produkten	Steen- kolen- nijverheid	Petroleum- nijverheid	Glas- en spiegelglas	Parels en edelge- steenten	Landbouw produkten	Diversen	Totaal
<i>Oude reeks</i>												
1952	2,7	1,9	1,1	1,6	0,8	0,3	0,3	0,1	0,2	0,2	1,0	10,2
1953	1,9	1,7	0,9	1,8	0,7	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	1,1	9,4
1954	1,8	1,7	0,9	1,9	0,8	0,4	0,2	0,2	0,4	0,2	1,1	9,6
1955	2,5	2,1	1,1	1,9	0,9	0,5	0,3	0,3	0,5	0,3	1,2	11,6
1956	3,0	2,3	1,2	2,1	1,0	0,5	0,4	0,3	0,6	0,3	1,5	13,2
1957	3,1	2,5	1,0	2,2	1,0	0,5	0,4	0,3	0,5	0,3	1,5	13,3
1958	2,8	2,6	0,9	1,8	1,0	0,3	0,5	0,3	0,5	0,4	1,6	12,7
1959	2,8	2,7	1,1	2,1	1,2	0,2	0,5	0,4	0,7	0,4	1,6	13,7
1960	3,5	3,2	1,3	2,4	1,2	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	1,8	15,7
1960 1 ^e kwartaal	3,6	3,2	1,7	2,4	1,3	0,2	0,5	0,5	0,6	0,4	1,7	16,1
2 ^e kwartaal	3,6	3,5	1,3	2,3	1,2	0,2	0,5	0,5	0,6	0,3	2,0	16,0
3 ^e kwartaal	3,4	2,7	1,2	2,2	1,1	0,2	0,5	0,4	0,6	0,4	1,8	14,5
4 ^e kwartaal	3,5	3,4	1,3	2,5	1,0	0,3	0,4	0,5	0,9	0,6	2,0	16,4
1960 November	3,6	3,0	1,3	2,5	1,1	0,3	0,5	0,4	0,4	0,5	2,1	15,7
December	3,1	3,4	1,2	2,4	1,0	0,2	0,3	0,4	1,3	0,5	2,0	15,8
<i>Nieuwe reeks</i>												
1960	3,5	3,3	1,3	2,4	1,2	0,2	0,5	0,5	0,7	0,4	1,7	15,7
1961 1 ^e kwartaal	2,78	3,44	1,43	2,50	1,23	0,19	0,37	0,42	0,62	0,52	1,82	15,32
2 ^e kwartaal	3,37	4,07	1,32	2,54	1,24	0,22	0,43	0,45	0,81	0,42	1,93	16,80
3 ^e kwartaal	3,15	3,62	1,22	2,42	1,20	0,24	0,49	0,45	0,78	0,45	1,93	15,95
1961 Januari	1,57	2,55	1,24	2,30	1,00	0,15	0,25	0,27	0,60	0,50	1,56	11,99
Februari	2,99	3,43	1,46	2,48	1,24	0,22	0,40	0,48	0,67	0,52	1,88	15,77
Maart	3,76	4,34	1,60	2,72	1,46	0,19	0,45	0,50	0,59	0,55	2,05	18,21
April	3,38	4,53	1,29	2,42	1,30	0,16	0,38	0,46	0,59	0,48	1,91	16,90
Mei	3,29	3,69	1,31	2,61	1,15	0,22	0,48	0,46	1,03	0,42	1,86	16,52
Juni	3,43	3,97	1,40	2,58	1,28	0,27	0,44	0,44	0,79	0,37	2,04	17,01
Juli	3,09	3,77	1,18	2,38	1,19	0,22	0,42	0,42	0,69	0,41	1,92	15,69
Augustus	2,91	2,79	1,20	2,14	1,17	0,24	0,56	0,43	0,73	0,46	1,80	14,43
September	3,46	4,31	1,28	2,75	1,23	0,27	0,49	0,49	0,92	0,48	2,05	17,73
Oktober	3,32	4,39	1,39	2,88	1,34	0,23	0,46	0,49	1,09	0,60	2,21	18,40
November	3,37	3,84	1,40	2,77	1,19	0,24	0,42	0,53	0,90	0,64	2,16	17,46

N. B. — De inhoud van elke rubriek stemt met de benaming overeen, zelfs indien de produkten worden vervaardigd door een nijverheidstak die een andere hoofdactiviteit heeft.

— Voor een overzicht van de buitenlandse handel van 1948 tot 1957 : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXXIVe Jaargang, Deel II, nr 1, juli 1959. Voor de analyse van 1959 : XXXVe Jaargang, Deel II, nr 1, juli 1960; van 1960 : XXXVIe Jaargang, Deel II, nr 1, juli 1961.

VIII - 3. — INVOER VAN DE B.L.E.U. VOLGENS GOEDERENGROEPEN

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek. — Berekeningen van de N.B.B.

Maandgemiddelden	Produktiegoederen bestemd voor											Verbruiksgoederen				Ultrustingsgoederen	Algemeen totaal				
	Totaal	de metaalnijverheid 1	de textielbedrijven	de landbouwen de voedingsbedrijven 2	de diamantnijverheid	de houtnijverheid	de ledernijverheid	de papier en grafische nijverheid	de tabaksnijverheid	de bouwbedrijven 3	diverse produktiesectoren				Totaal			niet duurzame			duurzame
											minerale oliën	vaste brandstoffen	scheikundige produkten	andere produkten				voedingmiddelen		andere 4	
																		dierlijke produkten	plant-aardige produkten		
1952	6.876	2.153	1.035	1.043	234	142	106	109	73		478	329	208	966	2.316	478	599		1.239	1.060	10.252
1953	6.652	1.864	1.236	958	279	159	114	84	76		484	340	202	856	2.311	390	608		1.313	1.131	10.094
1954	7.197	1.957	1.212	1.033	293	194	118	103	74		541	439	250	983	2.263	349	643		1.271	1.164	10.624
1955	8.238	2.540	1.211	912	417	240	116	127	74		649	474	306	1.172	2.367	369	637		1.361	1.245	11.850
1956	9.434	3.065	1.277	1.089	507	196	124	132	78		809	612	367	1.178	2.554	385	735		1.434	1.647	13.635
1957	9.814	2.827	1.427	1.045	532	227	124	147	88		1.022	717	401	1.257	2.844	404	767		1.673	1.644	14.302
1958	8.596	2.437	935	1.059	451	193	106	121	94		957	700	410	1.133	2.758	351	742		1.665	1.683	13.037
1959	9.682	2.858	1.088	1.170	675	206	142	244 ⁵	98	111	897	677	445	1.071	2.969	376	751	275	1.567	1.690	14.341
1960	11.453	3.808	1.270	1.278	773	271	172	244 ⁵	105	227	946	652	666	1.041	3.085	359	804	313	1.609	1.950	16.488
1953 1 ^e halfjaar	6.407	1.831	1.261	874	264	114	130	71	74		487	295	194	812	2.364	392	647		1.325	1.089	9.860
2 ^e halfjaar	6.897	1.897	1.210	1.043	294	204	99	98	77		480	386	209	900	2.259	389	570		1.300	1.172	10.328
1954 1 ^e halfjaar	6.978	1.915	1.236	1.016	286	135	121	103	73		528	409	237	919	2.331	350	727		1.254	1.167	10.476
2 ^e halfjaar	7.417	2.000	1.187	1.050	300	253	115	103	76		554	470	263	1.046	2.194	347	561		1.286	1.161	10.772
1955 1 ^e halfjaar	7.830	2.351	1.255	847	408	169	123	119	71		622	451	291	1.123	2.346	348	664		1.334	1.282	11.458
2 ^e halfjaar	8.499	2.585	1.167	977	426	312	109	133	75		676	498	320	1.221	2.387	390	610		1.387	1.356	12.242
1956 1 ^e halfjaar	9.043	3.000	1.297	1.004	485	138	135	112	77		810	486	353	1.146	2.445	344	715		1.386	1.638	13.126
2 ^e halfjaar	9.643	2.946	1.257	1.175	529	255	114	150	80		808	737	382	1.210	2.662	427	754		1.481	1.840	14.145
1957 1 ^e halfjaar	10.189	2.937	1.613	1.048	568	188	138	143	87		1.009	757	407	1.294	2.819	395	782		1.642	1.650	14.658
2 ^e halfjaar	9.440	2.717	1.241	1.042	496	265	111	152	89		1.035	677	395	1.220	2.869	412	752		1.705	1.636	13.945
1958 1 ^e halfjaar	8.412	2.420	975	1.033	378	137	112	112	91		955	648	416	1.135	2.827	335	813		1.679	1.686	12.925
2 ^e halfjaar	8.781	2.455	894	1.086	524	249	100	131	97		958	753	405	1.129	2.689	369	670		1.650	1.680	13.150
1959 1 ^e kwartaal	9.239	2.623	1.025	1.243	656	114	134	206 ⁵	95	84	1.013	728	390	928	2.802	354	717	257	1.474	1.557	13.598
2 ^e kwartaal	9.366	2.777	1.033	957	664	190	164	240 ⁵	102	117	911	700	464	1.047	2.905	314	801	269	1.521	1.739	14.010
3 ^e kwartaal	9.236	2.771	1.026	1.024	672	280	129	256 ⁵	96	119	713	621	433	1.096	2.841	335	690	286	1.530	1.559	13.636
4 ^e kwartaal	10.886	3.260	1.268	1.455	708	240	140	275 ⁵	97	124	950	660	494	1.215	3.328	500	794	290	1.744	1.905	16.119
1960 1 ^e kwartaal	11.464	3.598	1.444	1.505	633	163	191	210 ⁵	96	225	1.102	635	631	1.031	3.042	352	822	309	1.559	2.123	16.629
2 ^e kwartaal	10.931	3.770	1.207	1.173	635	238	159	183 ⁵	109	219	893	629	639	1.077	3.083	325	874	311	1.573	1.883	15.897
3 ^e kwartaal	11.549	3.813	1.126	1.181	981	367	158	290 ⁵	104	236	982	675	660	976	3.040	359	756	309	1.616	1.736	16.325
4 ^e kwartaal	11.864	4.049	1.302	1.252	842	316	181	296 ⁵	111	227	806	670	732	1.080	3.178	401	767	321	1.689	2.059	17.101

1 Incl. de onderdelen van wagens.

2 Incl. de graanwassen.

3 Vanaf 1959, nieuwe rubriek waarvan de inhoud voordien hoofdzakelijk voorkwam onder het hoofd : « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : andere produkten ».

4 Vanaf 1959, nieuwe rubriek waarvan de inhoud voordien hoofdzakelijk voorkwam onder het hoofd : « Duurzame verbruiksgoederen ».

5 Vanaf 1959, rubriek gewijzigd wegens opnemng van produkten voordien gerangschikt onder het hoofd : « Produktiegoederen bestemd voor diverse produktiesectoren : andere produkten ».

VIII - 4. — INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME EN VAN DE GEMIDDELDE WAARDEN PER EENHEID

Basis 1953 = 100

Bron : N.I.S. — Berekeningen door de N.B.B.

	INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME								INDEXCIJFERS VAN DE GEMIDDELDE WAARDEN PER EENHEID							
	1952	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1952	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
INVOER (C.I.F.)																
Produktiegoederen	96,6	113,6	124,5	136,7	137,4	131,6	146,5	163,8	108,7	94,5	96,8	101,3	104,7	95,7	94,4	96,5
Verbruiksgoederen	98,4	101,2	108,4	118,7	129,1	129,2	143,3	157,1	103,3	98,4	96,7	95,7	97,3	94,1	91,2	91,3
Uitrustingsgoederen	94,6	110,5	114,4	142,8	137,4	141,7	159,4	174,2	100,4	93,6	95,9	94,3	102,3	101,6	93,6	99,1
Totaal ...	96,8	110,6	119,7	133,8	135,7	132,4	147,5	163,9	106,2	95,1	96,7	99,1	102,8	96,1	93,6	95,6
UITVOER (F.O.B.)																
IJzer- en staalnijverheid ...	105,7	107,0	131,2	143,3	140,1	140,8	156,0	179,4	133,2	88,5	98,9	110,2	118,0	104,0	96,9	107,1
Metaalverwerkende bedrijv.	111,5	114,9	131,6	137,8	137,4	149,1	162,7	194,6	99,7	90,1	94,0	97,3	107,5	104,1	99,1	96,8
Non-ferro metalen	101,3	107,2	110,3	118,8	110,5	122,0	135,8	151,7	123,0	95,7	110,7	121,1	99,2	83,6	93,1	97,5
Textiel	81,0	110,2	119,8	133,2	134,9	122,6	146,6	158,8	109,8	94,5	90,0	88,2	90,8	82,0	77,7	82,1
Scheikundige produkten ...	85,9	115,7	125,2	137,6	152,5	161,2	186,3	185,7	117,6	96,9	99,0	97,9	93,4	90,9	89,6	89,2
Brandstoffen	72,7	130,0	163,7	121,0	108,7	78,9	62,2	65,0	128,5	90,5	92,6	112,0	130,5	127,1	104,0	94,8
Petroleumnijverheid	97,0	104,8	128,0	160,3	140,3	171,3	171,5	177,8	104,8	93,2	94,8	170,6	210,3	202,5	190,1	172,4
Glas en spiegelglas	70,7	117,0	153,9	163,6	145,6	159,6	207,8	229,4	100,0	97,9	101,2	108,2	110,1	111,3	111,4	110,7
Landbouwprodukten	82,4	112,9	131,1	151,7	137,1	191,1	185,2	191,3	108,7	105,4	101,9	113,2	108,0	106,6	105,9	104,7
Cement	78,3	91,4	103,7	89,4	94,3	66,1	75,7	71,5	104,5	100,1	96,9	102,0	101,6	102,6	100,1	97,0
Steengroeven	92,8	103,1	114,8	126,4	125,8	116,1	129,3	136,5	102,9	99,9	105,1	111,7	120,3	118,4	113,8	120,3
Ceramiek	107,4	119,5	135,8	147,6	124,9	112,9	136,3	195,0	104,4	96,4	102,9	110,1	114,5	113,8	111,3	100,5
Hout en meubelen	87,2	110,5	162,0	187,1	179,6	158,4	205,0	257,1	105,5	97,0	103,7	105,7	108,7	103,2	99,6	101,5
Huiden en leder	76,0	107,6	123,8	128,0	113,9	115,6	139,8	143,9	105,9	89,4	82,5	83,2	89,2	86,0	93,7	95,1
Papier en boeken	84,6	125,9	146,8	180,4	202,8	206,0	234,8	274,7	118,2	98,4	98,9	96,7	95,8	96,7	89,5	91,3
Tabak	93,1	89,0	131,5	172,0	244,2	295,2	372,5	436,6	108,9	92,8	94,5	93,0	94,7	93,3	88,9	89,3
Rubber	83,9	121,9	148,4	181,2	167,4	167,7	196,2	209,3	122,0	93,0	96,7	96,6	92,7	88,6	86,3	82,1
Voedingsbedrijven	75,6	74,3	96,0	97,2	92,7	100,3	113,1	130,9	125,5	101,4	96,7	94,0	100,5	91,7	83,5	83,5
Diversen	86,1	85,6	94,8	110,8	85,9	86,8	101,9	120,2	112,7	84,2	85,1	87,6	106,5	102,5	101,6	97,7
Totaal ...	94,4	109,4	125,7	135,3	131,8	134,7	150,3	168,3	115,7	92,8	96,6	101,5	105,8	98,3	94,8	97,1
									INDEXCIJFERS VAN DE RUILVOET ¹							
Totaal ...									108,9	97,6	99,9	102,4	102,9	102,3	101,3	101,6

¹ Indexcijfers van de ruilvoet : $\frac{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de uitvoer (f.o.b.)}}{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de invoer (c.i.f.)}}$

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL
VAN DE B.L.E.U.

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	West-Duitsland 1			Frankrijk 1			Nederland		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1952	1,11	0,98	- 0,13	1,04	0,76	- 0,28	1,35	1,56	+ 0,21
1953	1,24	0,88	- 0,36	1,12	0,75	- 0,37	1,38	1,68	+ 0,30
1954	1,45	0,93	- 0,52	1,27	0,92	- 0,35	1,42	2,01	+ 0,59
1955	1,64	1,36	- 0,28	1,47	1,16	- 0,31	1,56	2,40	+ 0,83
1956	2,03	1,34	- 0,69	1,62	1,41	- 0,21	1,78	2,89	+ 1,11
1957	2,23	1,36	- 0,87	1,70	1,46	- 0,24	2,02	3,02	+ 1,00
1958	2,23	1,46	- 0,77	1,51	1,34	- 0,17	2,05	2,63	+ 0,58
1959	2,34	1,82	- 0,52	1,80	1,25	- 0,55	2,26	2,92	+ 0,66
1960	2,81	2,48	- 0,33	2,24	1,64	- 0,60	2,45	3,35	+ 0,90
1960 1 ^e kwartaal	2,71	2,40	- 0,31	2,19	1,50	- 0,69	2,38	3,30	+ 0,92
2 ^e kwartaal	2,60	2,53	- 0,07	2,30	1,62	- 0,68	2,30	3,31	+ 1,01
3 ^e kwartaal	2,91	2,44	- 0,47	2,11	1,53	- 0,57	2,48	3,11	+ 0,63
4 ^e kwartaal	3,00	2,57	- 0,43	2,37	1,88	- 0,49	2,63	3,66	+ 1,03
1961 1 ^e kwartaal	3,10	2,41	- 0,69	2,76	1,78	- 0,98	2,72	3,67	+ 0,95
2 ^e kwartaal	3,15	2,45	- 0,70	2,69	1,98	- 0,71	2,65	4,12	+ 1,47
3 ^e kwartaal	3,04	2,52	- 0,52	2,33	1,64	- 0,69	2,58	3,59	+ 1,01
1960 November	2,66	2,64	- 0,02	2,32	1,84	- 0,48	2,67	3,56	+ 0,89
December	3,04	2,35	- 0,69	2,29	1,66	- 0,63	2,58	3,65	+ 1,07
1961 Januari	2,57	2,19	- 0,38	2,09	1,46	- 0,63	2,48	3,29	+ 0,81
Februari	3,41	2,50	- 0,91	2,95	1,83	- 1,12	2,65	3,59	+ 0,94
Maart	3,33	2,56	- 0,77	3,20	2,04	- 1,16	3,04	4,12	+ 1,08
April	3,00	2,46	- 0,54	2,53	1,97	- 0,56	2,60	4,48	+ 1,88
Mei	3,26	2,45	- 0,81	2,79	1,93	- 0,86	2,67	3,80	+ 1,13
Juni	3,18	2,45	- 0,73	2,75	2,04	- 0,71	2,70	4,10	+ 1,40
Juli	3,01	2,56	- 0,45	2,38	1,77	- 0,61	2,27	3,64	+ 1,37
Augustus	3,00	2,31	- 0,69	2,24	1,43	- 0,81	2,62	3,15	+ 0,53
September	3,05	2,68	- 0,37	2,31	1,74	- 0,57	2,78	4,00	+ 1,22
Oktober	3,40	2,60	- 0,80	2,59	2,05	- 0,54	2,96	4,26	+ 1,30
November	3,07	2,85	- 0,22	2,50	1,84	- 0,66	2,83	3,84	+ 1,01
Maandgemiddelden of maanden	Italië			Europese Economische Gemeenschap			Totaal O.E.S.O.-landen (moederlanden) 2		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1952	0,14	0,28	+ 0,14	3,64	3,58	- 0,06	5,35	6,35	+ 1,00
1953	0,15	0,31	+ 0,16	3,89	3,62	- 0,27	5,67	5,72	+ 0,05
1954	0,16	0,27	+ 0,11	4,30	4,13	- 0,17	6,07	6,05	- 0,02
1955	0,18	0,25	+ 0,07	4,87	5,17	+ 0,30	6,78	7,44	+ 0,66
1956	0,20	0,26	+ 0,07	5,63	5,90	+ 0,27	7,75	8,26	+ 0,51
1957	0,27	0,28	+ 0,01	6,22	6,12	- 0,10	8,47	8,42	- 0,05
1958	0,28	0,29	+ 0,01	6,01	5,72	- 0,29	8,03	7,92	- 0,11
1959	0,34	0,36	+ 0,02	6,74	6,35	- 0,39	8,94	8,71	- 0,23
1960	0,39	0,48	+ 0,09	7,89	7,95	+ 0,06	10,35	10,78	+ 0,43
1960 1 ^e kwartaal	0,38	0,43	+ 0,05	7,66	7,63	- 0,03	10,26	10,48	+ 0,22
2 ^e kwartaal	0,42	0,47	+ 0,05	7,62	7,93	+ 0,31	9,95	10,72	+ 0,77
3 ^e kwartaal	0,38	0,49	+ 0,11	7,88	7,57	- 0,31	10,18	10,16	- 0,02
4 ^e kwartaal	0,39	0,55	+ 0,16	8,39	8,66	+ 0,27	11,02	11,76	+ 0,74
1961 1 ^e kwartaal	0,46	0,45	- 0,01	9,04	8,30	- 0,74	11,58	11,10	- 0,48
2 ^e kwartaal	0,49	0,52	+ 0,03	8,98	9,07	+ 0,09	11,46	12,00	+ 0,54
3 ^e kwartaal	0,47	0,50	+ 0,03	8,42	8,25	- 0,17	10,87	11,29	+ 0,42
1960 November	0,37	0,54	+ 0,17	8,02	8,58	+ 0,56	10,68	11,37	+ 0,69
December	0,36	0,49	+ 0,13	8,27	8,15	- 0,12	10,84	11,28	+ 0,44
1961 Januari	0,38	0,35	- 0,03	7,52	7,30	- 0,22	9,64	9,38	- 0,26
Februari	0,44	0,49	+ 0,05	9,46	8,40	- 1,06	11,99	11,23	- 0,76
Maart	0,56	0,49	- 0,07	10,12	9,20	- 0,92	13,12	12,67	- 0,45
April	0,50	0,50	...	8,63	9,41	+ 0,78	11,14	12,14	+ 1,00
Mei	0,48	0,51	+ 0,03	9,20	8,69	- 0,51	11,72	11,67	- 0,05
Juni	0,48	0,55	+ 0,07	9,11	9,14	+ 0,03	11,52	12,22	+ 0,70
Juli	0,45	0,47	+ 0,02	8,11	8,44	+ 0,33	10,65	11,14	+ 0,49
Augustus	0,51	0,41	- 0,10	8,37	7,30	- 1,07	10,67	10,11	- 0,56
September	0,45	0,60	+ 0,15	8,59	9,02	+ 0,43	10,99	12,61	+ 1,62
Oktober	0,58	0,65	+ 0,07	9,53	9,56	+ 0,03	12,43	13,04	+ 0,61
November	0,55	0,68	+ 0,13	8,95	9,21	+ 0,26	12,01	12,16	- 0,15

1 Het Saargebied wordt gerekend bij Frankrijk tot op het einde van het 1^e halfjaar 1959 en bij West-Duitsland vanaf het 2^e halfjaar 1959.
2 Incl. Spanje vanaf 1960.

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

(miljarden franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maandgemiddelden of maanden	Verenigde Staten van Amerika			Verenigd-Koninkrijk			Landen van het sterlinggebied exclusief het Verenigd-Koninkrijk		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1952	1,50	0,77	- 0,73	0,84	1,13	+ 0,29	0,95	0,62	- 0,33
1953	1,04	0,96	- 0,08	0,91	0,73	- 0,18	1,00	0,56	- 0,44
1954	1,09	0,77	- 0,32	0,89	0,60	- 0,29	0,93	0,69	- 0,24
1955	1,31	1,01	- 0,30	1,00	0,74	- 0,26	1,12	0,80	- 0,32
1956	1,70	1,26	- 0,44	1,10	0,84	- 0,26	1,14	0,94	- 0,20
1957	1,77	1,09	- 0,68	1,17	0,74	- 0,43	1,18	0,87	- 0,31
1958	1,29	1,17	- 0,12	0,98	0,72	- 0,26	0,95	0,80	- 0,15
1959	1,35	1,81	+ 0,46	1,19	0,81	- 0,38	1,11	0,68	- 0,43
1960	1,63	1,49	- 0,14	1,21	0,87	- 0,34	0,95	0,83	- 0,12
1960 1 ^e kwartaal	1,78	1,92	+ 0,14	1,23	0,85	- 0,38	1,13	0,85	- 0,28
2 ^e kwartaal	1,64	1,44	- 0,20	1,20	0,85	- 0,35	0,90	0,83	- 0,07
3 ^e kwartaal	1,48	1,29	- 0,19	1,14	0,76	- 0,38	0,92	0,73	- 0,19
4 ^e kwartaal	1,61	1,31	- 0,30	1,29	1,02	- 0,27	0,86	0,91	+ 0,05
1961 1 ^e kwartaal	1,64	1,23	- 0,41	1,32	0,86	- 0,46	1,01	0,90	- 0,11
2 ^e kwartaal	1,55	1,56	+ 0,01	1,24	0,87	- 0,37	0,87	0,85	- 0,02
3 ^e kwartaal	1,33	1,57	+ 0,24	1,25	0,79	- 0,46	0,87	0,69	- 0,18
1960 November	1,59	1,05	- 0,54	1,29	0,95	- 0,34	0,95	0,85	- 0,10
December	1,75	1,38	- 0,37	1,29	0,98	- 0,31	0,79	0,92	+ 0,13
1961 Januari	1,73	1,05	- 0,68	1,09	0,67	- 0,42	1,13	0,42	- 0,71
Februari	1,57	1,11	- 0,46	1,27	0,83	- 0,44	0,98	1,06	+ 0,08
Maart	1,61	1,55	- 0,06	1,58	1,09	- 0,49	0,93	1,22	+ 0,29
April	1,58	1,50	- 0,08	1,31	0,82	- 0,49	0,87	0,90	+ 0,03
Mei	1,40	1,66	+ 0,26	1,22	0,86	- 0,36	0,88	0,86	- 0,02
Juni	1,66	1,51	- 0,15	1,20	0,92	- 0,28	0,86	0,79	- 0,07
Juli	1,18	1,56	+ 0,38	1,44	0,89	- 0,55	0,93	0,74	- 0,19
Augustus	1,37	1,38	+ 0,01	1,07	0,71	- 0,36	0,99	0,65	- 0,34
September	1,35	1,79	+ 0,44	1,21	0,79	- 0,42	0,69	0,69	...
Oktober	1,60	1,86	+ 0,26	1,53	1,08	- 0,45	0,88	0,89	+ 0,01
November	1,59	1,63	+ 0,04	1,53	0,84	- 0,69	1,01	0,81	- 0,20

Maandgemiddelden of maanden	Latijns-Amerika 1			Kongo en Ruanda-Urundi			Oost-Europa		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1952	0,68	0,63	- 0,05	0,82	0,60	- 0,22	0,24	0,42	+ 0,18
1953	0,78	0,38	- 0,40	0,75	0,55	- 0,20	0,24	0,38	+ 0,14
1954	0,75	0,50	- 0,25	0,82	0,52	- 0,30	0,31	0,38	+ 0,07
1955	0,60	0,55	- 0,05	0,97	0,55	- 0,42	0,36	0,41	+ 0,05
1956	0,70	0,55	- 0,15	1,01	0,59	- 0,42	0,43	0,45	+ 0,02
1957	0,65	0,80	+ 0,15	0,79	0,58	- 0,21	0,44	0,40	- 0,04
1958	0,63	0,77	+ 0,14	0,69	0,49	- 0,20	0,39	0,37	- 0,02
1959	0,63	0,72	+ 0,09	0,81	0,38	- 0,43	0,46	0,37	- 0,09
1960	0,75	0,68	- 0,07	1,11	0,26	- 0,85	0,50	0,57	+ 0,07
1960 1 ^e kwartaal	0,71	0,80	+ 0,09	1,00	0,38	- 0,62	0,40	0,57	+ 0,17
2 ^e kwartaal	0,81	0,64	- 0,17	1,01	0,37	- 0,64	0,43	0,60	+ 0,17
3 ^e kwartaal	0,79	0,60	- 0,19	1,08	0,15	- 0,93	0,61	0,54	- 0,07
4 ^e kwartaal	0,65	0,68	+ 0,03	1,32	0,13	- 1,19	0,56	0,58	+ 0,02
1961 1 ^e kwartaal	0,73	0,55	- 0,18	1,02	0,17	- 0,85	0,48	0,53	+ 0,05
2 ^e kwartaal	0,76	0,61	- 0,15	0,93	0,21	- 0,72	0,44	0,60	+ 0,16
3 ^e kwartaal	0,67	0,69	+ 0,02	0,97	0,19	- 0,78	0,61	0,52	- 0,09
1960 November	0,65	0,66	+ 0,01	1,39	0,10	- 1,29	0,53	0,58	+ 0,05
December	0,60	0,62	+ 0,02	1,01	0,17	- 0,84	0,52	0,59	+ 0,07
1961 Januari	0,76	0,31	- 0,45	1,56	0,10	- 1,46	0,39	0,27	- 0,12
Februari	0,73	0,54	- 0,19	0,92	0,23	- 0,69	0,56	0,60	+ 0,04
Maart	0,71	0,79	+ 0,08	0,60	0,19	- 0,41	0,53	0,73	+ 0,20
April	0,66	0,61	- 0,05	0,74	0,20	- 0,54	0,42	0,47	+ 0,05
Mei	0,86	0,51	- 0,35	0,78	0,26	- 0,52	0,40	0,67	+ 0,27
Juni	0,77	0,70	- 0,07	1,26	0,17	- 1,09	0,51	0,67	+ 0,16
Juli	0,71	0,65	- 0,06	1,10	0,22	- 0,88	0,54	0,43	- 0,11
Augustus	0,64	0,65	+ 0,01	0,58	0,19	- 0,39	0,54	0,50	- 0,04
September	0,64	0,77	+ 0,13	1,23	0,17	- 1,06	0,65	0,62	- 0,03
Oktober	0,79	0,73	- 0,06	0,96	0,18	- 0,78	0,72	0,47	- 0,25
November	0,69	0,88	+ 0,19	0,91	0,23	- 0,68	0,66	0,57	- 0,09

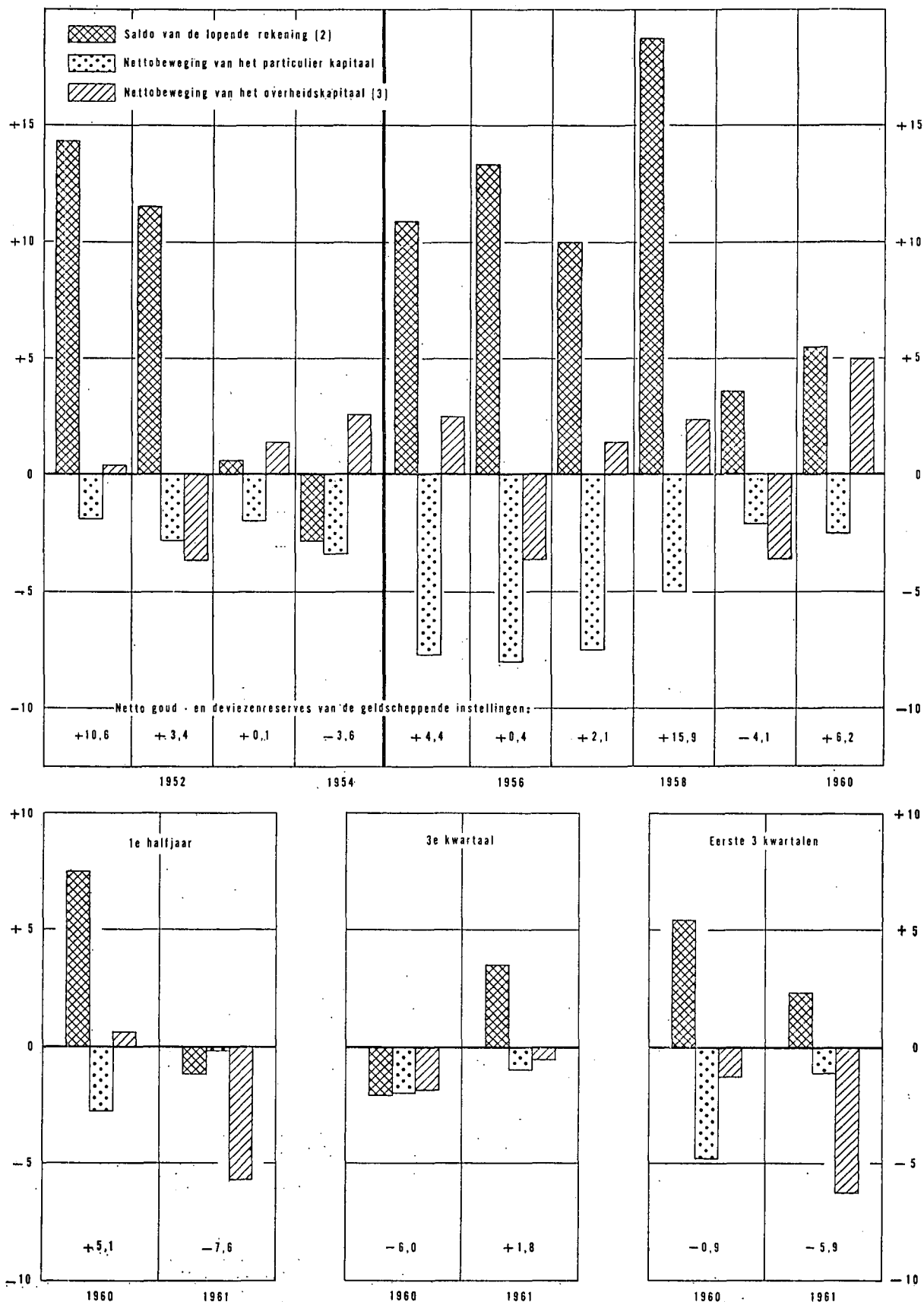
1 Omvat : Midden-Amerika, Zuid-Amerika en Mexico.

Bibliografische referenties : Maandlijks bulletin over de buitenlandse handel van de B.L.E.U. — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Industrie, tijdschrift van de V.B.N. — De Belgische Textielnijverheid, maandlijks tijdschrift van Febeltex. — Belgisch Handelstijdschrift van de Belgische Dienst voor de buitenlandse handel. — Handeloversicht van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg. — Recherches économiques de Louvain (I.R.E.S.P.). — Bulletins statistiques : Commerce extérieur (O.E.S.O.). — Statistical Papers : Direction of International Trade (O.V.N.). — Algemeen Statistisch Bulletin (Statistisch Bureau van de Europese Gemeenschappen). — cfr. N. B. van tabel VIII - 2.

IX. — BETALINGSBALANS

1. — BETALINGSBALANS VAN DE B.L.E.U. ¹

(miljarden franken)

¹ De balanssen voor de jaren 1951 tot 1954 zijn volledig niet vergelijkbaar met die van de volgende jaren.

² De lopende rekening omvat de goederen- en dienstentransacties, de particuliere transfers en de transfers van de Staat.

³ De overheidssector omvat de Staat, de lagere overheid, de parastatale bestuurs- en kredietinstellingen en de parastatale bedrijven.

**IX - 1. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE**

Jaarcijfers

(miljarden franken)

	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
A. Goederen- en dienstentransacties.									
1. Goederentransacties ¹ :									
1.1. Uitvoer - Invoer (f.o.b.) ²	+ 11,1	- 1,7	- 5,9	+ 1,5	+ 1,0	- 6,4	+ 0,9	- 4,2	- 1,9
1.2. Loonwerk	+ 3,1	+ 2,1	+ 1,6	+ 2,0	+ 2,6	+ 2,6	+ 2,4	+ 1,8	+ 2,6
1.3. Arbitrage	+ 1,1	+ 1,5	+ 1,7	+ 1,4	+ 1,9	+ 2,6	+ 1,2	+ 0,6	+ 0,6
2. Niet monetair goud	- 0,1	- 0,1	- 0,8	- 1,1	...	- 0,6	- 0,6
3. Vervoer ²	- 4,6	- 2,3	- 2,7	+ 1,1	+ 0,8	+ 3,0	+ 2,8	+ 2,5	+ 1,2
4. Verzekeringspremies en uitkeringen	- 0,2	...	- 0,1	- 0,7	- 0,6	- 0,6	- 0,7	- 0,7	- 0,9
5. Reisverkeer ¹	- 1,5	- 0,8	- 0,2	+ 0,3	+ 1,0	+ 1,1	+ 3,3	- 1,4	- 1,4
6. Investeringsopbrengsten	+ 0,8	+ 1,1	+ 1,1	+ 2,1	+ 3,5	+ 3,3	+ 2,5	+ 1,1	+ 2,3
7. Overheidstransacties niet elders vermeld	+ 0,6	- 0,4	- 1,1	- 0,2	- 1,0	+ 0,1	- 0,6	- 2,2	- 2,4
8. Overige	+ 0,6	+ 0,7	+ 2,1	+ 2,4	+ 3,6	+ 3,9	+ 5,7	+ 4,3	+ 5,4
Totaal goederen- en dienstentransacties ...	+ 10,9	+ 0,2	- 3,5	+ 9,8	+ 12,0	+ 8,5	+ 17,5	+ 1,2	+ 4,9
B. Overdrachten.									
9. Particuliere	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,7	+ 1,1	+ 1,3	+ 1,5	+ 1,2	+ 3,2	+ 3,1
10. Overheid	+ 0,4	+ 0,2	- 0,8	- 2,5
Totaal overdrachten ...	+ 0,6	+ 0,4	+ 0,7	+ 1,1	+ 1,3	+ 1,5	+ 1,2	+ 2,4	+ 0,6
C. Kapitaalverkeer.									
11. Staat				+ 2,3	- 3,8	+ 0,8 ³	+ 1,2	- 3,2	+ 3,2
12. Andere overheid				+ 0,2	+ 0,2	- 0,2	...	- 0,8	+ 1,7
13. Parastatale bedrijven ...	- 3,7	+ 1,4	+ 2,6	+ 1,8	+ 0,7	- 0,1
14. Parastatale kredietinstellingen	+ 0,8	- 0,6	- 0,2	+ 0,1
15. Overige :									
15.1 Handelspapier	- 1,3	+ 0,4	+ 0,5	- 0,5	+ 1,0	- 0,9	- 0,1	- 1,2	+ 0,2
15.2 Overige ¹	- 1,5	- 2,4	- 3,9	- 7,2	- 9,0	- 6,6 ³	- 4,9	- 0,9	- 2,7
Totaal kapitaalverkeer ...	- 6,5	- 0,6	- 0,8	- 5,2	- 11,6	- 6,1	- 2,6	- 5,6	+ 2,4
D. Niet bepaalde transacties ¹	—	—	—	- 1,3	- 1,8	- 2,2	- 0,7	- 1,9	- 2,1
E. Vergissingen en weglatingen	- 1,6	+ 0,1	+ 0,5	+ 0,4	+ 0,5	- 0,2	+ 0,4
Totaal overeenstemmend met de bewegingen van de gouden netto deviezenvoorraad van de geldscheppende instellingen	+ 3,4	+ 0,1	- 3,6	+ 4,4	+ 0,4	+ 2,1	+ 15,9	- 4,1	+ 6,2

¹ De niet bepaalde transacties blijken vooral goederentransacties (rubriek 1), reisverkeer (rubriek 5) en kapitaalverkeer (rubriek 15.2) te omvatten, die niet over die verschillende rubrieken kunnen ingedeeld worden.

² De rubriek 1.1 « F.O.B.-uit- en invoer » omvat in beginsel de andere vervoeruitgaven dan die welke op de goederenimport betrekking hebben.

³ De kapitaalimport opgenomen onder rubriek 11. « Staat » en de kapitaalimport geteld onder rubriek 15.2 « Overige », omvatten het deel van de lening van \$ 80 miljoen van de Belgische Staat op de Amerikaanse markt, waarop Belgisch-Luxemburgse ingezetenen inschreven; het bedrag van die inschrijvingen is echter niet gekend.

**IX - 2. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE**

Cijfers per kwartaal
(miljarden franken)

Saldo (credit min debet)	1960				1961			
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
1. Goederen- en dienstentransacties en particuliere overdrachten	+ 6,0	+ 3,2	- 1,9	+ 0,7	- 0,2	- 1,1	+ 2,6	+ 4,3
2. Overheidsoverdrachten	- 1,2	- 0,5	- 0,2	- 0,6	- 0,8
3. Kapitaalverkeer van de overheid en van de parastatale bedrijven en kredietinstellingen	- 1,2	+ 1,8	- 1,9	+ 6,2	- 0,4	- 5,2	- 0,5	+ 2,2
4. Ander kapitaalverkeer								
4.1. Korte termijn ¹	- 0,9	- 0,4	- 0,3	+ 1,8	- 0,3	+ 0,4	- 1,1	- 0,3
4.2. Overige	+ 0,1	- 1,6	- 1,7	+ 0,5	+ 0,3	- 0,6	+ 0,6	+ 1,7
5. Niet bepaalde transacties, vergissingen en weglatingen	+ 0,6	- 0,8	...	- 1,5	- 0,6	+ 0,1	+ 0,1	- 0,5
6. Totaal overeenstemmend met de bewegingen van de goud- en nettodeviezen-voorraad der geldscheppende instellingen	+ 3,4	+ 1,7	- 6,0	+ 7,1	- 1,2	- 6,4	+ 1,7	+ 6,6

¹ Handelspapier plus - vanaf 1961 - de beweging van de tegoeden in Belgische franken van de maatschappijen van Kongo en Ruanda-Urundi bij hun vestigingen in de B.L.E.U.

**IX - 3. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE
MET HET BUITENLAND BEHALVE KONGO EN RUANDA-URUNDI**

Jaarcijfers
(miljarden franken)

Saldi (credit min debet)	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
1. Goederentransacties ^{1 2} ...	+12,5	- 0,8	- 4,1	+ 3,9	+ 4,0	- 4,4	+ 2,8	- 2,4	+ 2,2
2. Onzichtbare transacties ^{1 2}	- 8,3	- 6,6	- 7,7	- 3,7	- 4,0	- 0,5	+ 2,9	- 6,8	- 5,9
3. Totaal der goederen- en dienstentransacties (3 = 1 + 2)	+ 4,2	- 7,4	-11,8	+ 0,2	...	- 4,9	+ 5,7	- 9,2	- 3,7
4. Overdrachten :									
Particuliere	- 0,2	- 0,2	+ 0,2	+ 0,5	+ 0,4	+ 0,3	- 0,1	- 0,2	- 0,1
Overheid	+ 0,4	+ 0,2	- 0,3	- 1,0
Totaal ...	+ 0,2	...	+ 0,2	+ 0,5	+ 0,4	+ 0,3	- 0,1	- 0,5	- 1,1
5. Kapitaalverkeer :									
Staat				+ 2,6	- 1,3	+ 4,2 ³	+ 1,3	+ 1,3	+ 5,8
Andere overheid				+ 0,2	- 0,8	+ 1,7
Parastatale bedrijven			+ 2,4	+ 1,8	+ 0,6	- 0,1
Parastatale kredietinstellingen	+ 0,8	- 0,6	- 0,1	...
Overige :									
Handelspapier	- 1,3	- 0,5	- 0,2	+ 0,5	- 0,1	+ 0,2	- 0,6	- 0,3	+ 0,2
Overige ¹	- 0,8	- 2,8	- 2,6	- 4,8	- 7,8	- 6,7 ³	- 1,2	- 5,1	- 5,7
Totaal ...	- 3,3	+ 1,2	- 0,4	- 1,5	- 9,2	- 1,5	+ 0,7	- 4,4	+ 1,9
6. Multilateraal betalingsverkeer	+ 2,0	+ 6,8	+ 9,4	+ 8,3	+ 9,6	+ 9,3	+10,5	+13,6	+10,8
7. Niet bepaalde transacties, vergissingen en weglating. ¹	+ 0,8	+ 0,1	...	- 1,4	- 1,5	- 1,9	- 0,2	- 2,1	- 2,0
8. Totaal overeenstemmend met de bewegingen van de goud- en nettodeviezen-voorraad der geldscheppende instellingen	+ 3,9	+ 0,7	- 2,6	+ 6,1	- 0,7	+ 1,3	+16,6	- 2,6	+ 5,9

¹ De niet bepaalde transacties blijken vooral goederentransacties (rubriek 1), reisverkeer (rubriek 2) en kapitaalverkeer (rubriek 5 « Overige ») te omvatten, die niet over die verschillende rubrieken kunnen verdeeld worden.

² De rubriek 1 « Goederentransacties » omvat in beginsel de andere vervoeruitgaven dan die, welke op de goederenimport betrekking hebben.

³ De kapitaalimport opgenomen onder rubriek 5. « Staat » en de kapitaaluitvoer geteld onder rubriek 5 « Overige » omvatten het gedeelte van de lening van \$ 80 miljoen van de Belgische Staat op de Amerikaanse markt waarop Belgisch-Luxemburgse ingezetenen inschreven; het bedrag van die inschrijvingen is echter niet gekend.

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1941-1950* (N.B.B.). — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, (N.B.B.) XXXV Jaargang, deel I, nr 6, blz. 305 : « De betalingsbalans van de B.L.E.U. voor 1959 ». — *Statistisch Jaarboek voor België*. — *De Belgische Economie in 1959* (M.E.Z.). — *Recherches économiques de Louvain* (I.R.E.S.P.). — *Cahiers Economiques de Bruxelles* (D.U.L.B.E.A.). — *Bulletin statistique* (O.E.E.S.). — *International Financial Statistics* (I.M.F.).

X. — VALUTAMARKT

1. — OFFICIELE WISSELKOERSEN VASTGESTELD DOOR DE IN VERREKENINGSKAMER TE BRUSSEL VERGADERDE BANKIERS

(Belgische franken)

Daggemiddelden	1 U.S. dollar	100 Franse frank of 1 NF	1 pond sterling	1 Nederl. gulden	1 Zwitserse frank	1 Deutsche mark	100 Italiaanse lire	1 Zweedse kroon	1 Noorse kroon	1 Deense kroon	1 Canadese dollar		100 escudo	100 Oostenr. schilling
											Kabel	Post		
1957	50,24	{ 14,27 ² 11,89 ³	140,29	13,18	11,46	11,96	8,01	9,69	7,02	7,24	52,400 ⁵	52,896 ⁵	174,02	193,10 ¹
1958	49,89	11,84 ⁴	139,41	13,17	11,40	11,90	7,99	9,63	6,97	7,21	51,397	51,395	174,04	192,21
1959	49,96	10,19	140,33	13,24	11,56	11,96	8,05	9,66	7,01	7,25	52,110	52,108	174,98	193,14
1960	49,86	10,17	139,98	13,22	11,54	11,96	8,03	9,65	6,99	7,23	51,427	51,425	174,41	192,11
1961	49,86	10,16	139,72	{ 13,19 ⁶ 13,85 ¹²	11,54	{ 11,95 ⁸ 12,51 ¹²	8,03	9,65	6,98	7,22	{ 50,469 ¹³ 48,153 ¹⁴	{ 50,468 ¹³ 48,149 ¹⁴	174,21	192,32
1961 1 ^o kwartaal ...	49,87	10,18	139,70	{ 13,19 ⁶ 13,86 ⁷	11,56	{ 11,95 ⁸ 12,56 ⁷	8,02	9,65	6,98	7,22	50,373	50,373	174,12	191,53
2 ^o kwartaal ...	50,00	10,20	139,71	13,91	11,56	12,59	8,06	9,68	6,99	7,22	{ 50,587 ¹¹ 48,332 ¹⁰	{ 50,586 ¹¹ 48,313 ¹⁰	174,33	192,03
3 ^o kwartaal ...	49,79	10,14	139,42	13,82	11,53	12,48	8,02	9,63	6,97	7,21	48,237	48,234	173,83	192,92
4 ^o kwartaal ...	49,78	10,14	140,03	13,82	11,52	12,45	8,02	9,63	6,99	7,23	48,034	48,031	174,56	192,78
1961 Januari	49,80	10,16	139,75	13,20	11,56	11,94	8,02	9,63	6,97	7,22	50,132	50,134	174,11	191,37
Februari	49,93	10,19	139,81	13,18	11,56	11,97	8,03	9,66	6,98	7,23	50,454	50,451	174,05	191,64
Maart	49,89	10,18	139,54	{ 13,16 ⁶ 13,86 ⁷	11,55	{ 11,99 ⁸ 12,56 ⁷	8,02	9,66	6,98	7,22	50,534	50,534	174,19	191,59
April	50,03	10,21	140,00	13,92	11,57	12,60	8,06	9,68	7,00	7,24	50,603	50,602	174,66	191,95
Mei	50,03	10,21	139,78	13,92	11,56	12,60	8,06	9,70	6,99	7,22	50,672	50,670	174,33	191,99
Juni	49,95	10,19	139,34	13,90	11,56	12,57	8,05	9,67	6,97	7,21	{ 50,444 ⁹ 48,332 ¹⁰	{ 50,445 ⁹ 48,313 ¹⁰	173,99	192,16
Juli	49,79	10,16	138,76	13,86	11,54	12,51	8,02	9,64	6,94	7,18	48,150	48,145	173,17	192,80
Augustus	49,79	10,13	139,54	13,83	11,53	12,47	8,02	9,64	6,97	7,21	48,267	48,264	173,91	192,99
September	49,78	10,12	139,97	13,78	11,53	12,46	8,02	9,62	6,99	7,23	48,295	48,294	174,40	192,96
Oktober	49,78	10,13	140,13	13,80	11,52	12,45	8,02	9,63	7,00	7,23	48,313	48,311	174,66	192,76
November	49,78	10,14	140,11	13,82	11,52	12,44	8,02	9,63	6,99	7,23	48,055	48,051	174,66	192,77
December	49,78	10,16	139,85	13,83	11,53	12,45	8,02	9,63	6,99	7,24	47,735	47,730	174,35	192,82
1962 Januari	49,78	10,16	139,91	13,81	11,53	12,46	8,02	9,63	6,98	7,23	47,636	47,626	174,40	192,68

¹ Gemiddelde berekend over de periode gaande vanaf de eerste noteringsdatum tot 31 december. — ² Gemiddelde van 1 januari tot 10 augustus 1957. — ³ Gemiddelde van 11 augustus tot 31 december 1957. — ⁴ Gemiddelde van 1 januari tot 28 december 1958. — ⁵ Gemiddelde van 25 maart tot 31 december 1957. — ⁶ Gemiddelde van 1 tot 3 maart 1961. — ⁷ Gemiddelde van 6 tot 30 maart 1961. — ⁸ Gemiddelde van 1 januari tot 3 maart 1961. — ⁹ Gemiddelde van 1 tot 20 juni 1961. — ¹⁰ Gemiddelde van 21 tot 30 juni 1961. — ¹¹ Gemiddelde van 1 april tot 20 juni 1961. — ¹² Gemiddelde van 6 maart tot 31 december 1961. — ¹³ Gemiddelde van 1 januari tot 20 juni 1961. — ¹⁴ Gemiddelde van 21 juni tot 31 december 1961.

Bibliografische referenties : Koerslijst der Fondsen- en Wisselbeurs van Brussel.

X - 2. — VALUTA'S VAN DE LIDSTATEN VAN DE E.M.O.

parikoers tegenover de dollar, marges van de aan- en verkoopkoersen van de centrale banken
en uiterste noteringen te Brussel op 31 januari 1962

Land	Parikoers (of gemiddelde koers) tegenover de U.S.-dollar 1	Marges van de koers van de U.S.-dollar in pct. van de parikoers (of van de gemiddelde dollarkoers)		Uiterste noteringen te Brussel		
		Verkoop (+)	Aankoop (—)	aankoop 4	verkoop 5	in Belgische franken
				voor :		
Oostenrijk	26,— sch.	+ 0,769	— 0,769	189,4080	195,2519	100 sch.
België	50,— BF	+ 0,750	— 0,750	—	—	—
Denemarken	6,90714 DK	+ 0,729	— 0,719	7,1325	7,3459	1 DK
Frankrijk	4,93706 NF	+ 0,748	— 0,751	9,9769	10,2806	1 NF
Duitsland	4,— DM	+ 0,750	— 0,750	12,3139	12,6889	1 DM
Griekenland	30,— Dr.	+ 0,500	— 0,500	—	—	—
IJsland	43,— IJsl. K.	+ 0,1395	— 0,11628	—	—	—
Italië	625,— Lires	+ 0,720	— 0,720	7,8832	8,1184	100 Lires
Nederland	3,62 Fl.	+ 0,7596	— 0,7596	13,6052	14,0223	1 Fl.
Noorwegen	7,14286 NK	+ 0,800	— 0,740	6,8924	7,1050	1 NK
Portugal	28,75 Esc.	+ 1,148	— 1,148	170,6499	177,2519	100 Esc.
Spanje	60,— Peseta's	+ 0,750	— 0,750	—	—	—
Zweden	5,17321 Z.K.	+ 0,759	— 0,739	9,5203	9,8101	1 Z.K.
Zwitserland	4,37282 Z.F.	+ 1,765	— 1,780	11,1517	11,7287	1 Z.F.
Turkije	9,— T.P.	+ 0,500	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk	2,80 £ 2	+ 0,714 ³	— 0,714 ³	137,9775	142,0575	1 £

¹ I.M.F.-parikoers, behalve voor Portugal en Zwitserland, de aangeduide parikoers voor die landen is diegene die toegepast wordt door de centrale bank.
² Notering uitgedrukt in U.S.-dollars per pond sterling.
³ De marges van het Verenigd-Koninkrijk kunnen niet geheel met die van de andere landen vergeleken worden; zij zijn de grenzen waartussen het pond, uitgedrukt in U.S.-dollars, schommelt, terwijl voor de andere landen de marges de grenzen aanduiden van de U.S.-dollarschommelingen, uitgedrukt in nationale munt.
⁴ (Parikoers van de BF tegenover de U.S.-dollar - marge uitgedrukt in BF van de aankoopkoers van de Nationale Bank van België voor de U.S.-dollar) : (Muntpariteit van de lidstaat tegenover de U.S.-dollar + marge, uitgedrukt in de munt van deze lidstaat, van de verkoopkoers van de centrale bank van deze lidstaat voor de U.S.-dollar.)
⁵ (Parikoers in BF tegenover de U.S.-dollar + marge uitgedrukt in BF van de verkoopkoers van de Nationale Bank van België voor de U.S.-dollar) : (Muntpariteit van de lidstaat tegenover de U.S.-dollar-marge, uitgedrukt in de munt van deze lidstaat, van de aankoopkoers van de centrale bank van deze lidstaat voor de U.S.-dollar.)

XI. — RIJKSFINANCIËN

1. — STAND VAN DE SCHATKIST ¹

Bron : Ministerie van Financiën.

(miljarden franken)

Tijdvak	Uitvoering van de gewone begroting			Uitvoering van de buitengewone begroting			Totaal begrotingssaldo (7) = (3) + (6)	Financiering van het begrotingssaldo				
	Uitgaven (1)	Ontvangsten (2)	Saldo (3) = (2) - (1)	Uitgaven (4)	Ontvangsten (5)	Saldo (6) = (5) - (4)		Binnenlandse gevestigde leningen (8)	Binnenlandse vlottende schuld (9)	Buitenlandse gevestigde leningen en vlottende schuld (10)	Gelden van derden (11)	Incasso (vermeerdering - vermindering +) (12)
1957	88,0	95,8	+ 7,8	15,3	0,3	-15,0	- 7,2	+ 7,9	- 0,2	+ 2,5	- 2,1	- 0,9
1958	101,4	94,3	- 7,1	18,0	0,4	-17,6	-24,7	+10,7	+12,8	+ 3,9	- 1,7	- 1,0
1959	108,4	100,2	- 8,2	18,1	0,2	-17,9	-26,1	+20,3	+ 0,2	+ 5,2	- 1,0	+ 1,4
1960	111,2	108,1	- 3,1	23,7	0,3	-23,4	-26,5	+27,1	- 9,4	+10,6	- 0,2	- 1,6
1959 Eerste 9 m. ...	80,4	74,3	- 6,1	13,3	0,1	-13,2	-19,3	+20,2	- 7,3	+ 5,4	- 0,4	+ 1,4
1960 Eerste 3 m. ...	30,0	25,7	- 4,3	5,6	0,1	- 5,5	- 9,8	+12,7	- 2,9	- 0,8	+ 0,8	...
Eerste 6 m. ...	58,3	51,4	- 6,9	11,8	0,1	-11,7	-18,6	+20,4	- 4,6	+ 2,6	+ 1,6	- 1,4
Eerste 9 m. ...	84,0	81,9	- 2,1	17,5	0,2	-17,3	-19,4	+20,4	- 4,3	+ 3,9	+ 0,5	- 1,1
1961 Eerste 3 m. ...	34,1	29,1	- 5,0	3,5	...	- 3,5	- 8,5	+ 0,4	+ 6,0	+ 4,7	- 1,5	- 1,1
Eerste 6 m. ...	66,8	58,3	- 8,5	6,2	0,1	- 6,1	-14,6	+ 7,2	+ 3,2	+ 5,7	- 1,7	+ 0,2
Eerste 9 m. ...	95,8	88,2	- 7,6	9,1	0,2	- 8,9	-16,5	+ 7,2	+ 6,1	+ 4,1	- 1,6	+ 0,7
1960 November	8,0	8,2	+ 0,2	1,2	...	- 1,2	- 1,0	+ 2,6	- 3,5	+ 1,3	+ 0,6	...
December	10,7	9,7	- 1,0	3,2	0,1	- 3,1	- 4,1	+ 4,1	- 3,7	+ 3,8	+ 0,9	- 1,0
1961 Januari	13,7	11,4	- 2,3	1,8	...	- 1,8	- 4,1	+ 0,4	+ 3,5	+ 2,0	- 1,5	- 0,3
Februari	11,0	8,1	- 2,9	1,0	...	- 1,0	- 3,9	...	+ 1,8	+ 2,9	- 0,9	+ 0,1
Maart	9,4	9,6	+ 0,2	0,7	...	- 0,7	- 0,5	...	+ 0,7	- 0,2	+ 0,9	- 0,9
April	11,9	8,0	- 3,9	0,7	...	- 0,7	- 4,6	...	+ 3,2	+ 0,7	- 0,1	+ 0,8
Mei	9,5	9,6	+ 0,1	0,9	...	- 0,9	- 0,8	...	+ 0,3	+ 0,5	- 0,4	+ 0,4
Juni	11,2	11,4	+ 0,2	1,0	0,1	- 0,9	- 0,7	+ 6,8	- 6,3	- 0,3	+ 0,3	+ 0,2
Juli	10,9	13,0	+ 2,1	0,8	...	- 0,8	+ 1,3	...	- 0,9	- 0,2	- 0,2	...
Augustus	7,8	8,4	+ 0,6	1,1	...	- 1,1	- 0,5	...	+ 2,0	- 1,3	...	- 0,2
September	10,3	8,6	- 1,7	1,0	...	- 1,0	- 2,7	...	+ 1,9	- 0,1	+ 0,3	+ 0,6
Oktober	10,2	10,2	...	1,2	0,1	- 1,1	- 1,1	+ 5,8	- 1,8	- 0,1	- 2,7	- 0,1
November	8,7	9,6	+ 0,9	2,0	...	- 2,0	- 1,1	...	+ 1,8	- 0,3	- 0,2	- 0,2

¹ De gegevens van deze tabel stemmen niet overeen met de cijfers van de officiële stand van de Schatkist, die aan het Parlement wordt medegedeeld. Alle boekhoudverrichtingen geven inderdaad niet gelijktijdig aanleiding tot beweging van gelden. Bij de begrotingsaanwijzing van een overschrijving op de begroting voor orde brengt op het ogenblik van de verrichting geen enkele betaling teweeg. De cijfers van onderhavige tabel vertegenwoordigen de werkelijke uitgaven en ontvangsten. De boekhoudcijfers over de uitvoering van de begrotingen worden iedere maand in het *Staatsblad* gepubliceerd in de vorm van een tabel getiteld : « Overzicht van de uitvoering van de begrotingen », opgesteld door het Bestuur der Thesaurie en Staatsschuld.

XI - 2. — BELASTINGONTVANGSTEN ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR ¹

Bron : Ministerie van Financiën.

(miljarden franken)

Maandgemiddelden	Directe belastingen ²	Douanen en accijnzen	Registratierchten ³	Totaal	waarvan : vooruitbetalingen op de bedrijfsbelasting
1953	2,5	1,1	2,0	5,6	0,26
1954	2,7	1,1	2,1	5,9	0,28
1955	2,7	1,3	2,3	6,3	0,33
1956	2,9	1,4	2,6	6,9	0,41
1957	3,2	1,4	2,8	7,4	0,41
1958	3,1	1,5	2,7	7,3	0,36
1959	3,2	1,7	3,0	7,9	0,40
1960	3,5	1,8	3,2	8,5	0,51
1961	3,6	2,0	3,7	9,3	0,53
1959 Eerste 9 maanden	3,5	1,6	2,9	8,0	0,51
1960 Eerste 3 maanden	3,6	1,7	3,0	8,3	0,52
Eerste 6 maanden	3,4	1,8	3,1	8,3	0,32
Eerste 9 maanden	3,8	1,8	3,1	8,7	0,67
1961 Eerste 3 maanden	3,7	1,9	3,5	9,1	0,38
Eerste 6 maanden	3,6	2,0	3,6	9,2	0,35
Eerste 9 maanden	3,7	2,0	3,6	9,3	0,69
1961 Januari	5,9	1,9	3,2	11,0	1,10
Februari	2,3	1,8	3,2	7,3	0,02
Maart	2,7	2,2	4,3	9,2	0,04
April	2,4	1,9	3,3	7,6	0,06
Mei	3,8	1,9	3,7	9,4	0,04
Juni	4,8	2,2	3,8	10,8	0,86
Juli	6,9	1,9	3,6	12,4	4,06
Augustus	2,4	2,0	3,6	8,0	...
September	2,5	2,0	3,7	8,2	0,01
Oktober	3,8	1,9	4,0	9,7	0,05
November	2,9	2,0	3,9	8,8	0,04
December	3,1	2,1	4,3	9,5	0,08
1962 Januari	6,6	1,8	3,8	12,2	

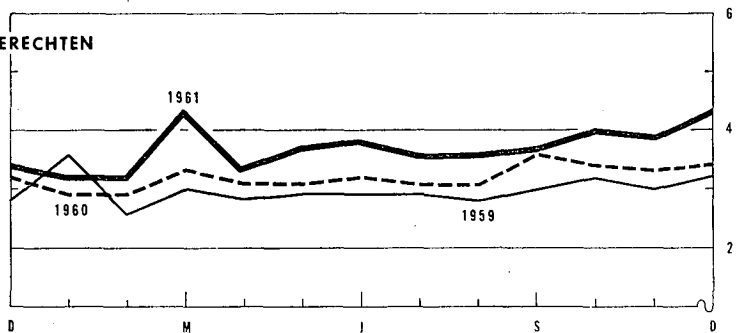
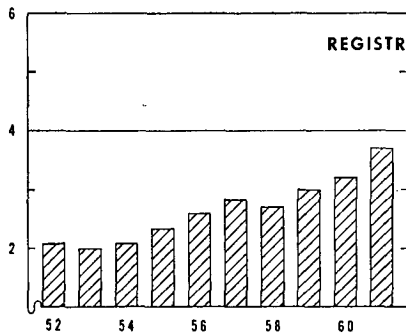
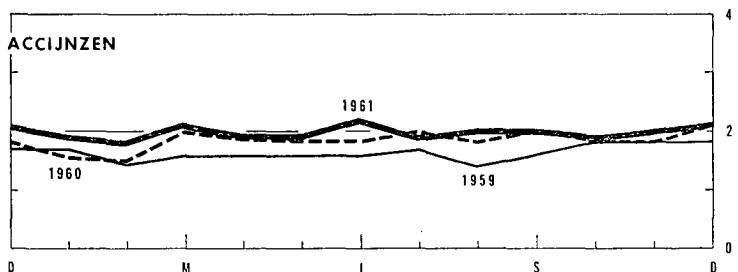
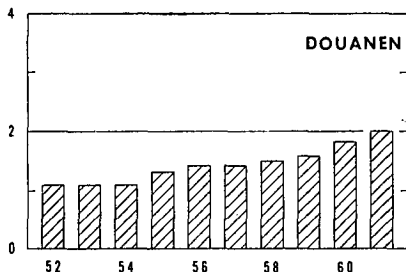
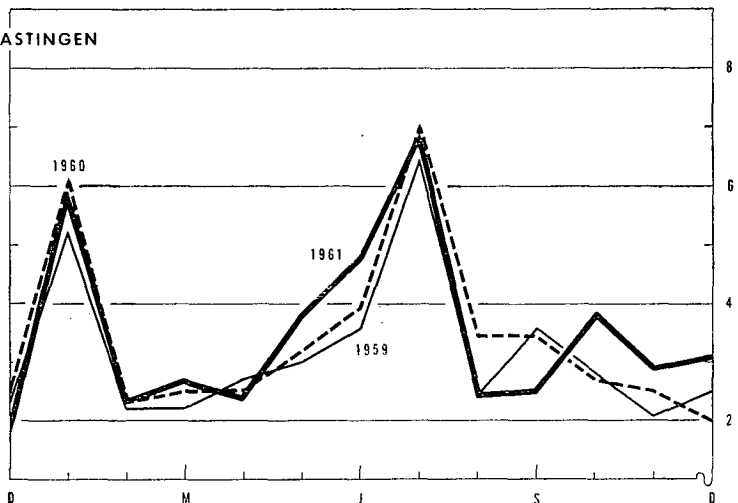
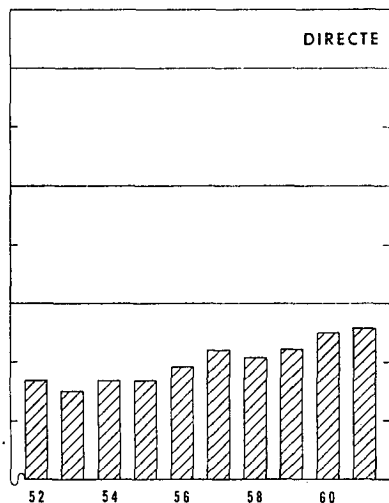
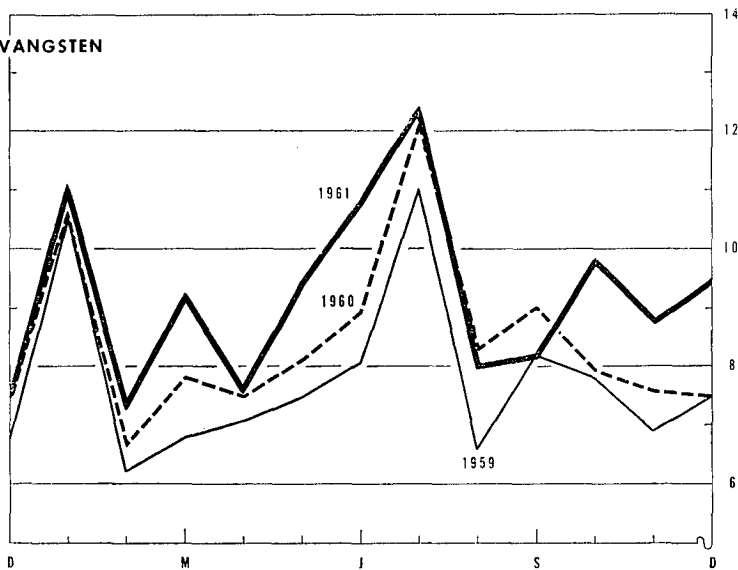
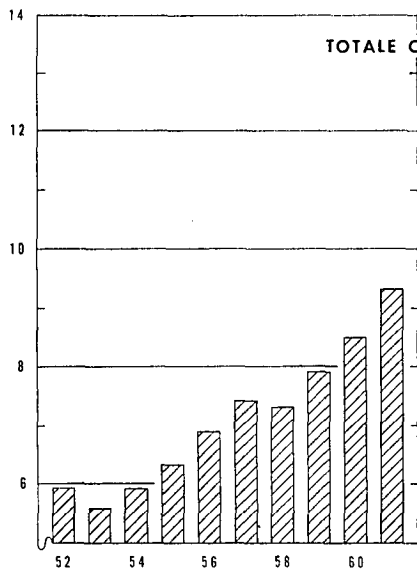
¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen, de ontvangsten van de muntsaneringsbelastingen en de ontvangsten voor rekening van Kongo en Ruanda-Urundi.

² Incl. de bij voorbaat betaalde bedrijfsbelasting.

³ De overdrachtstake werd op 5 mei 1961 van 5 pct. op 6 pct. gebracht (wet van 14 februari 1961 - *Belgisch Staatsblad* van 15 februari 1961, blz. 938, in werking getreden door het K.B. van 8 mei 1961, *Belgisch Staatsblad* van 5 mei 1961, p. 3.940).

**XI - 2. — BELASTINGONTVANGSTEN
ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR**

(miljarden franken)

XI - 3. — BELASTINGONTVANGSTEN (per begrotingsjaar) ¹

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

A : werkelijke ontvangsten.
B : verschillen ten opzichte van de begrotingsramingen.

Begrotingsjaar	Directe belastingen ²		Douanen en Accijnzen		Registratierechten		Totaal		
	A	B	A	B	A	B	A	B	
1952	31,7	+ 2,6	13,7	+ 1,0	24,8	+ 2,5	70,2	+ 6,1	
1953	32,7	- 1,5	13,2	+ 0,3	24,0	- 0,1	69,9	- 1,3	
1954	30,3	- 3,4	13,4	+ 0,4	24,7	- 0,6	68,4	- 3,6	
1955	32,2	- 1,6	15,7	+ 0,6	28,0	+ 2,6	75,9	+ 1,6	
1956	35,0	+ 2,8	16,6	+ 1,0	31,4	+ 1,7	83,0	+ 5,5	
1957	38,5	+ 3,9	17,6	+ 1,0	33,2	+ 1,8	89,3	+ 6,7	
1958	36,1	- 1,8	18,1	- 0,3	32,9	- 2,0	87,1	- 4,1	
1959	39,5	+ 0,8	19,6	- 0,6	35,9	+ 0,2	95,0	+ 0,4	
1960	41,4	+ 0,9	22,0	- 0,9	38,5	- 0,1	101,9	- 0,1	
1960 Eerste 12 maanden ..	35,9	+ 1,0	21,6	- 0,8	38,4	- 0,2	95,9	...	
1961 Eerste 12 maanden ..	38,0	- 0,9	23,3	+ 1,1	44,6	- 1,9	105,9	- 1,7	
Begrotingsjaar 1960	1960 December	2,0	- 0,4	2,1	...	3,4	- 0,1	7,5	- 0,5
	1961 Januari	3,7	- 0,1	0,4	4,1	- 0,1
	Februari	1,0	- 0,1	1,0	- 0,1
	Maart	0,7	0,1	+ 0,1	0,8	+ 0,1
Begrotingsjaar 1961	1961 Januari	2,2	- 0,1	1,4	+ 0,1	3,2	- 0,5	6,8	- 0,5
	Februari	1,3	- 0,1	1,8	+ 0,2	3,2	- 0,3	6,3	- 0,2
	Maart	2,0	...	2,1	+ 0,2	4,3	+ 0,2	8,4	+ 0,4
	April	2,4	...	1,9	- 0,1	3,3	- 0,5	7,6	- 0,6
	Mei	3,8	+ 0,2	1,9	+ 0,1	3,7	- 0,1	9,4	+ 0,2
	Juni	4,8	+ 0,7	2,2	+ 0,3	3,8	...	10,8	+ 1,0
	Juli	6,9	- 0,8	1,9	- 0,1	3,6	- 0,1	12,4	- 1,0
	Augustus	2,4	- 0,1	2,0	+ 0,1	3,6	- 0,1	8,0	- 0,1
	September	2,5	- 0,1	2,0	...	3,7	- 0,4	8,2	- 0,5
	Oktober	3,8	...	1,9	...	4,0	- 0,2	9,7	- 0,2
	November	2,9	- 0,4	2,0	+ 0,2	3,9	...	8,8	- 0,2
	December	3,1	- 0,1	2,1	...	4,3	+ 0,2	9,5	+ 0,1

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen, de ontvangsten van de muntsaneringsbelastingen en de ontvangsten voor rekening van Kongo en Ruanda-Urundi.

² Incl. de bij voorbaat betaalde bedrijfsbelasting.

XI - 4. — INDELING VAN DE BELASTINGONTVANGSTEN ¹

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

	Dienstjaar 1960 ²		Dienstjaar 1960 : december 1960		Dienstjaar 1961 : december 1961	
	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen
I. Directe belastingen ³	41,4	40,5	2,0	2,5	3,1	3,2
Grondbelasting	0,5	0,5
Mobiliënbelasting	4,2	3,5	0,2	0,3	0,4	0,3
Bedrijfsbelasting ³	27,3	26,4	1,5	1,9	2,1	2,3
Aanvullende personele belasting ...	4,1	3,9	0,3	0,3	0,5	0,5
Nationale crisisbelasting	2,2	1,9	0,1	0,1	0,2	0,1
Verkeersbelasting op autovoertuigen	2,7	2,7
Diversen ⁴	0,4	1,6	- 0,1	- 0,1	- 0,1	...
II. Douanen en accijnzen	22,0	22,9	2,1	2,1	2,1	2,1
waarvan douanen	6,0	5,7	0,5	0,5	0,5	0,5
accijnzen	14,9	17,0	1,4	1,5	1,5	1,5
bijzondere verbruikstaksen	0,8	}	0,1	}	0,1	}
III. Registratie	38,5	38,6	3,4	3,5	4,3	4,1
waarvan registratie	4,0	3,9	0,4	0,4	0,6	0,4
erfenissen	2,0	2,4	0,1	0,2	0,2	0,2
zegel en gelijkgest. taksen	32,0	31,9	2,8	2,8	3,3	3,5
Totaal ...	101,9	102,0	7,5	8,1	9,5	9,4
Verskil t.o.v. de begrotingsramingen ...		- 0,1		- 0,6		+ 0,1

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentiemen en de ontvangsten van de muntsaneringsbelastingen.

² Het op 1 januari 1960 aangevangen begrotingsjaar 1960 werd op 31 maart 1961 afgesloten. Excl. de bedragen toegekend aan Kongo en Ruanda-Urundi.

³ Incl. de bij voorbaat betaalde bedrijfsbelasting.

⁴ Incl. de geïnde of terugbetaalde bedragen betreffende de afgesloten dienstjaren.

N. B. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

— De statistieken betreffende de stand van de Rijksschuld zijn opgenomen onder hoofdstuk XVI.

— Het Belgisch Staatsblad publiceert maandelijks volledige en omstandige gegevens over de fiscale ontvangsten.

Bibliografische referenties : Tijdschrift voor Documentatie (Ministerie van Financiën). — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Belgisch Staatsblad (zie noot 1, van tabel XI - 1). — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.). : XXXVIe jaargang, Deel II, Nr 5, november 1961 : « De begrotingen voor 1961 en 1962 ».

XIII. — GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

1. — GEZAMENLIJKE BALANSEN VAN DE GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(miljarden franken)

Einde periode	Geldhoeveelheid	Quasi-monetaire liquiditeiten			Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten (5) = (1) tot (4)	Goud- en nettodeviezenvoorraad	Vorderingen op de overheid				Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren gevestigd in België		Obligatieleningen van de depositobanken	Vorderingen en schulden tegenover niet geldscheppende financiële instellingen	Diversen 2						
		In handen van de bedrijven en particulieren		In handen van de Schatkist			Vorderingen op de Staat	Netto-vorderingen op het Rentenfonds	Vorderingen op de andere openbare besturen	Totaal	Gefinancierd door de geldscheppende instellingen	pro memoria : gefinancierd door en buiten de geldscheppende instellingen									
		Deposito's 1 in Belgische franken	Deposito's in buitenlandse geldsoorten													Vorderingen op de Staat	Netto-vorderingen op het Rentenfonds	Vorderingen op de andere openbare besturen	Totaal	Gefinancierd door de geldscheppende instellingen	pro memoria : gefinancierd door en buiten de geldscheppende instellingen
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)							
1954 December	183,6	21,3	2,0	0,1	207,0	48,3	119,9	1,2	2,8	123,9	41,7	49,8	- 2,9	+ 1,0	- 5,0						
1955 Maart	184,7	22,3	1,7	0,1	208,8	51,4	120,4	0,1	2,5	123,0	41,4	49,6	- 3,2	+ 1,3	- 5,1						
Juni	187,6	22,4	1,7	0,1	211,8	50,8	121,1	0,9	3,3	125,3	43,0	50,1	- 3,4	+ 1,3	- 5,2						
September	187,4	22,2	2,0	0,1	211,7	52,4	120,9	1,4	4,1	126,4	41,4	49,5	- 3,5	+ 1,3	- 6,3						
December	192,5	23,4	2,4	0,1	218,4	54,7	122,3	0,7	5,0	128,0	44,4	52,0	- 3,8	+ 1,3	- 6,2						
1956 Maart	191,0	24,5	2,4	0,1	218,0	57,5	121,8	0,7	4,1	126,6	43,4	52,0	- 4,0	+ 1,1	- 6,6						
Juni	195,1	24,5	2,8	0,1	222,5	58,5	124,2	1,4	4,1	129,7	42,1	52,6	- 4,1	+ 1,4	- 5,1						
September	196,0	23,6	2,6	...	222,2	56,4	123,4	1,3	5,0	129,7	45,1	55,3	- 4,2	+ 1,4	- 6,2						
December	198,3	22,3	3,2	...	223,8	54,0	123,4	2,0	5,6	131,0	49,0	58,4	- 4,3	+ 1,2	- 7,1						
1957 Maart	198,2	23,3	3,3	...	224,8	50,4	128,6	0,7	4,0	133,3	50,1	60,3	- 4,4	+ 1,2	- 5,8						
Juni	201,9	21,9	3,3	...	227,1	51,5	127,5	1,8	4,2	133,5	50,9	61,0	- 4,4	+ 1,0	- 5,4						
September	194,4	22,1	3,9	...	220,4	49,3	124,3	1,2	4,2	129,7	50,9	60,0	- 4,5	+ 1,3	- 6,3						
December	198,0	23,4	3,2	0,2	224,8	55,9	121,8	1,7	4,3	127,6	52,3	61,5	- 4,9	+ 1,3	- 7,6						
<i>Nieuwe reeks 3</i>																					
1957 December	198,0	23,4	3,2	0,2	224,8	56,1	121,6	1,7	1,8	125,1	52,3	61,5	- 4,9	+ 2,3	- 6,1						
1958 Maart	197,0	25,4	3,0	0,4	225,8	60,2	122,5	0,4	2,0	124,9	48,8	60,2	- 5,3	+ 2,8	- 5,6						
Juni	206,1	25,0	2,5	0,5	234,1	66,2	125,0	2,0	2,2	129,2	45,7	58,3	- 5,8	+ 3,0	- 4,2						
September 4	202,0	26,9	2,6	0,5	232,0	70,1	120,4	3,7	1,7	125,8	43,5	55,8	- 6,3	+ 3,6	- 4,7						
December	209,5	27,4	2,6	0,6	240,1	72,1	126,4	4,1	2,1	132,6	43,7	56,3	- 6,6	+ 4,1	- 5,8						
1959 Maart	209,7	30,1	3,3	0,7	243,8	70,3	129,5	3,9	2,9	136,3	45,2	55,9	- 6,8	+ 4,4	- 5,6						
Juni	214,1	29,2	3,1	0,6	247,0	69,7	129,6	5,0	3,9	138,5	44,8	55,8	- 6,9	+ 4,7	- 3,8						
September	209,6	30,9	3,1	0,6	244,2	71,2	128,0	2,0	4,0	134,0	45,1	55,9	- 6,9	+ 5,3	- 4,5						
December	216,3	31,5	4,3	0,5	252,6	70,7	132,4	4,6	4,0	141,0	48,1	59,6	- 6,9	+ 5,1	- 5,4						
1960 Maart	212,5	36,1	4,8	0,5	253,9	72,8	133,6	2,0	4,3	139,9	48,5	60,1	- 6,9	+ 5,6	- 6,0						
Juni	219,9	33,5	5,8	0,3	259,5	74,5	136,2	2,1	4,5	142,8	49,2	61,2	- 7,0	+ 5,6	- 5,6						
September	214,2	33,7	8,0	0,3	256,2	67,2	142,7	3,9	3,7	150,3	48,8	60,1	- 7,2	+ 5,3	- 8,2						
December	220,4	34,7	7,2	0,2	262,5	75,0	135,9	5,8	4,7	146,4	53,0	65,4	- 7,6	+ 4,9	- 9,2						
1961 Maart	222,6	37,5	7,9	0,1	268,1	73,3	143,6	4,0	4,2	151,8	51,4	64,5	- 7,9	+ 5,4	- 5,9						
Juni	226,8	38,0	7,9	0,1	272,8	68,2	149,3	4,1	4,7	158,1	54,1	67,3	- 8,2	+ 6,1	- 5,5						
September	228,6	41,1	8,4	...	278,1	70,6	154,6	3,5	4,6	162,7	54,6	69,7	- 8,4	+ 5,8	- 7,2						

1 Deze deposito's omvatten de termijndeposito's en de spaarboekjes.

2 Deze rubriek omvat voornamelijk het saldo van de verrichtingen op halflange en lange termijn van het Muntfonds en de N.K.B.K., van de niet elders ingedeelde vorderingen op en schulden tegenover ingezetenen, de salderingsrekeningen, de verschillen tussen de vastleggingen en participaties eensdeels en de eigen middelen anderdeels.

3 De invoering van een meer gedetailleerde indeling van de vorderingen der geldscheppende instellingen op de overheid bracht, vanaf december 1957, een wijziging mede van de volgende rubrieken : « Goud- en nettodeviezenvoorraad » ; « Vorderingen op de Staat » ; « Vorderingen op de andere openbare besturen » ; « Totaal van de vorderingen op de overheid » ; « Vorderingen en schulden tegenover niet geldscheppende financiële instellingen » en « Diversen ».

4 Dank zij een nieuwe indeling werden, sedert september 1958, de rekeningen op meer dan een maand van de financiële maatschappijen bij de banken niet meer opgenomen onder de rubriek « Geldhoeveelheid » doch onder de rubriek « Quasi-monetaire liquiditeiten in handen van de bedrijven en particulieren : deposito's in Belgische franken ».

N. B. — Voor de wijze van opstelling van deze tabel, zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXIVe jaargang, deel II, nr 6, december 1949 — XXXe jaargang, deel II, nr 5, november 1955 — XXXIIIe jaargang, deel II, nr 5, november 1958.

— Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid », zie tabel 4, hoofdstuk XIII.

— Voor de indeling van de « Goud- en nettodeviezenvoorraad », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.

**XIII - 2. — DE BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË,
DE GELDSCHEPPENDE OPENBARE INSTELLINGEN EN DE DEPOSITOBANKEN**

(miljarden franken)

Activa

	Nationale Bank van België						Geldscheppende openbare instellingen 1		Depositobanken		Totaal	
	30 juni 1961	31 august. 1961	30 sept. 1961	31 oktober 1961	30 novemb. 1961	31 decemb. 1961	30 juni 1961	30 sept. 1961	30 juni 1961	30 sept. 1961	30 juni 1961	30 sept. 1961
	A. Vorderingen op het buitenland :											
1. Goud	53,7	57,5	58,3	60,1	61,7	62,4	—	—	—	—	53,7	58,3
2. Deelneeming in het I.M.F.	4,4	7,4	7,4	8,0	8,0	8,0	—	—	—	—	4,4	7,4
3. Aandelen en obligaties	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	—	—	1,3	v 1,0	1,4	v 1,1
4. Uitvoeraccepten in Belgische franken	2,7	...	1,2	1,5	0,7	2,4	1,2	1,6	0,5	0,7	4,4	3,5
5. Vordering op de E.B.U. 2	2,4	0,7	0,7	0,4	0,4	0,4	—	—	—	—	2,4	0,7
6. Andere :												
a) in convertibele deviezen	19,9	18,9	19,3	20,4	20,2	20,4	—	—	14,0	14,2	33,9	33,5
b) overige 2	0,2	0,1	...	0,1	...	0,1	—	—	2,4	2,3	2,6	2,3
7. Statistische aanpassing	—	—	—	—	—	—	—	—	-0,2	v -0,4	-0,2	v -0,4
Totaal van de vorderingen op het buitenl.	83,4	84,7	87,0	90,6	91,1	93,8	1,2	1,6	18,0	v 17,8	102,6	v 106,4
waarvan : direct opeisbare 4	76,2	77,2	78,4	81,0	82,3	83,3	—	—	12,5	12,1	88,7	90,5
andere 5	7,2	7,5	8,6	9,6	8,8	10,5	1,2	1,6	5,5	v 5,7	13,9	v 15,9
B. Vorderingen op de binnenlandse geldscheppende sector :												
1. Munten en biljetten	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	2,1	2,1	2,7	2,7
2. Andere :												
a) op de Nationale Bank van België	—	—	—	—	—	—	0,2	0,4	0,2	0,4
b) op de openbare instellingen	1,5	2,1	1,5	2,1
c) op de depositobanken	0,1	2,7	3,7	2,8	3,7
C. Vorderingen op de binnenlandse niet geldscheppende sector :												
1. Op de Staat :												
a) op ten hoogste één jaar	7,2	9,6	9,7	8,3	8,4	6,5	33,4	34,2	46,1	v 47,6	86,7	v 91,5
b) op meer dan één jaar :												
— obligaties verkrijgbaar door het publiek	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	5,1	5,1	19,3	v 19,7	26,7	v 27,1
— overige	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	—	—	2,0	v 2,0	36,0	v 36,0
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :												
a) op ten hoogste één jaar	—	—	—	—	—	—	2,1	1,6	—	—	2,1	1,6
b) op meer dan één jaar :												
— obligaties verkrijgbaar door het publiek	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	1,5	v 1,9	1,8	v 2,2
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	0,9	v 0,9	0,9	v 0,9
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :												
a) accepten	0,2	1,2	0,8	1,1	1,5	2,3	2,3
b) handelspapier	2,1	1,8	1,7	1,7	1,7	2,5	21,0	22,0	23,1	23,7
c) voorschotten	0,6	0,5	28,0	28,0	28,6	28,5
d) obligaties :												
— verkrijgbaar door het publiek	—	—	2,0	v 2,0	2,0	v 2,0
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	1,0	v 1,0	1,0	v 1,0
4. Op het Rentenfonds : op ten hoogste één jaar 6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Op de parastatale kredietinstellingen :												
a) op ten hoogste één jaar	—	—
b) op meer dan één jaar :												
— obligaties verkrijgbaar door het publiek	—	—	5,9	v 5,9	5,9	v 5,9
— overige	—	—	—	—	—	—	0,2	0,2	0,3	v 0,3	0,5	v 0,5
D. Andere	26,6	25,9	28,5	27,9	28,5	28,6	3,6	4,4	33,6	35,4	63,8	68,4
TOTAAL DER ACTIVA ...	156,4	159,0	164,0	165,5	166,8	168,6	47,6	48,6	187,2	194,3	391,2	406,9

1 Restuur der Postchecks, Belgisch Muntfonds (activa op korte termijn en obligaties), Nationale Kas voor Beroepskrediet (activa op korte termijn), Gemeentekrediet van België (activa die de tegenwaarde vormen van de direct en op ten hoogste één maand opeisbare passiva), Herdiscontering- en Waarborginstituut (activa gefinancierd door een beroep op de geldscheppende instellingen). Voor het Belgisch Muntfonds en de Nationale Kas voor Beroepskrediet is het gebeurlijk overschot van de getelde activa boven de getelde passiva begrepen in rubriek D. « Andere ».

2 Bilateral gemaakte vorderingen op de debiteurlanden, bij de vereffening van de E.B.U.
3 Deze onderrubriek bevat haast uitsluitend Belgische franken waarvan het grootste gedeelte convertibel is. Zij stemt overeen met het totaal van de onderrubrieken b) « In convertibele Belgische franken » en d) « Overige », die men niet zonder veel willekeur van elkaar had kunnen onderscheiden in de tabellen gepubliceerd van blz. 20 tot 27 in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van juli 1961. De onderrubriek c) « In E.B.U.-deviezen en in Belgische franken op de E.B.U.-landen » van dezelfde tabellen, heeft sinds de vereffening van de E.B.U. geen zin meer.

4 N.B.B. : totaal der rubrieken A1, 5 en 6.

5 N.B.B. : totaal der rubrieken A2, 8 en 4.

6 De data, waarop het Rentenfonds geen cijfers heeft gepubliceerd, zijn de vorderingen op het Rentenfonds begrepen in rubriek D. « Andere ».

**XIII - 2. — DE BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË,
DE GELDSCHEPPENDE OPENBARE INSTELLINGEN EN DE DEPOSITOBANKEN**

(miljarden franken)

Passiva

	Nationale Bank van België						Geldscheppende openbare instellingen 1		Depositobanken		Totaal	
	30 juni 1961	31 august. 1961	30 sept. 1961	31 oktober 1961	30 novemb. 1961	31 decemb. 1961	30 juni 1961	30 sept. 1961	30 juni 1961	30 sept. 1961	30 juni 1961	30 sept. 1961
A. Verplichtingen aan het buitenland :												
1. I.M.F.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	—	—	—	—	0,2	0,2
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :												
a) in convertibele deviezen	—	—	22,4	23,0	22,4	23,0
b) overige 2	0,5	0,7	0,8	1,7	1,5	0,9	1,3	1,3	10,5	11,0	12,3	13,1
4. Statistische aanpassing	—	—	—	—	—	—	—	—	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Totaal der verplichtingen aan het buitenl.	0,7	0,9	1,0	1,9	1,7	1,1	1,3	1,3	32,4	33,5	34,4	35,8
waarvan : direct opeisbare	0,7	0,9	1,0	1,9	1,7	1,1	1,3	1,3	30,0	31,3	32,0	33,6
andere	—	—	—	—	—	—	—	—	2,4	2,2	2,4	2,2
B. Verplichtingen aan de binnenlandse geldscheppende sector :												
1. Munten en biljetten 3	2,1	2,3	2,1	2,1	2,3	2,4	0,6	0,6	—	—	2,7	2,7
2. Andere :												
a) aan de Nationale Bank van België ...	—	—	—	—	—	—	0,1	...	0,1	...
b) aan de openbare instellingen
c) aan de depositobanken :	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3	4,0	1,5	2,1	2,7	3,7	4,4	6,2
C. Verplichtingen aan de binnenlandse niet geldscheppende sector :												
1. Chartaal geld 4	122,6	122,5	123,8	123,8	123,3	126,7	5,3	5,3	—	—	127,9	129,1
2. Giraal geld :												
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren 5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,6	28,6	28,5	61,4	60,9	90,4	89,8
b) aangehouden door de overheid	—	—	—	—	—	—	8,5	9,7	—	—	8,5	9,7
3. Quasi monetaire liquiditeiten :												
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :												
— deposito's in Belgische franken op meer dan één maand	—	—	—	—	—	—	—	—	22,3	25,2	22,3	25,2
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	15,7	15,9	15,7	15,9
— deposito's in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	7,9	8,4	7,9	8,4
b) aangehouden door de Schatkist	0,2	0,1	—	—	—	—	0,2	...
4. Obligatieleningen	—	—	—	—	—	—	—	—	8,2	8,4	8,2	8,4
5. Andere :												
a) tegenover het Rentenfonds 6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de parast. kredietinstellingen	—	—	—	—	—	—	...	0,1	0,2	0,4	0,2	0,5
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	30,2	32,7	36,3	36,9	88,8	33,8	1,8	1,0	36,3	37,9	68,3	75,2
TOTAAL DER PASSIVA ...	156,4	159,0	164,0	165,5	166,8	168,6	47,6	48,6	187,2	194,3	391,2	406,9

1 Bestuur der Postchecks, Belgisch Muntfonds (munten en biljetten), Nationale Kas voor Beroepskrediet (direct en op ten hoogste één maand opeisbare passiva), Gemeentekrediet van België (direct en op ten hoogste één maand opeisbare passiva), Herdiscontering- en Waarborginstituut (passiva t.o.v. geldscheppende instellingen). Voor het Belgisch Muntfonds en de Nationale Kas voor Beroepskrediet is het gebruikelijk overschot van de getelde passiva op de getelde activa begrepen in de rubriek D. « Andere ».

2 Dezo onderrubriek bevat naast uitsluitend Belgische franken waarvan het grootste gedeelte convertibel is. Zij stemt overeen met het totaal van de onderrubrieken b) « In convertibele Belgische franken » en d) « Overige », die men niet zonder veel willekeur van elkaar had kunnen onderscheiden in de tabellen gepubliceerd van blz. 20 tot 27 in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van juli 1961. De onderrubriek c) « In E.B.U.-deviezen en in Belgische franken op de E.B.U.-landen » van dezelfde tabellen, heeft sinds de vereffening van de E.B.U. geen zin meer.

3 N.B.B. : inclusief de munten en biljetten van de Schatkist, die door andere geldscheppende instellingen dan de Nationale Bank worden aangehouden. Geldscheppende openbare instellingen : alleen de munten en biljetten van de Schatkist in de handen van de Nationale Bank van België.

4 De cijfers van deze rubriek zijn onderschat voor de Nationale Bank van België en overschat voor de openbare instellingen voor een bedrag gelijk aan de munten en biljetten van de Schatkist, die door de andere geldscheppende instellingen dan de Nationale Bank van België worden aangehouden.

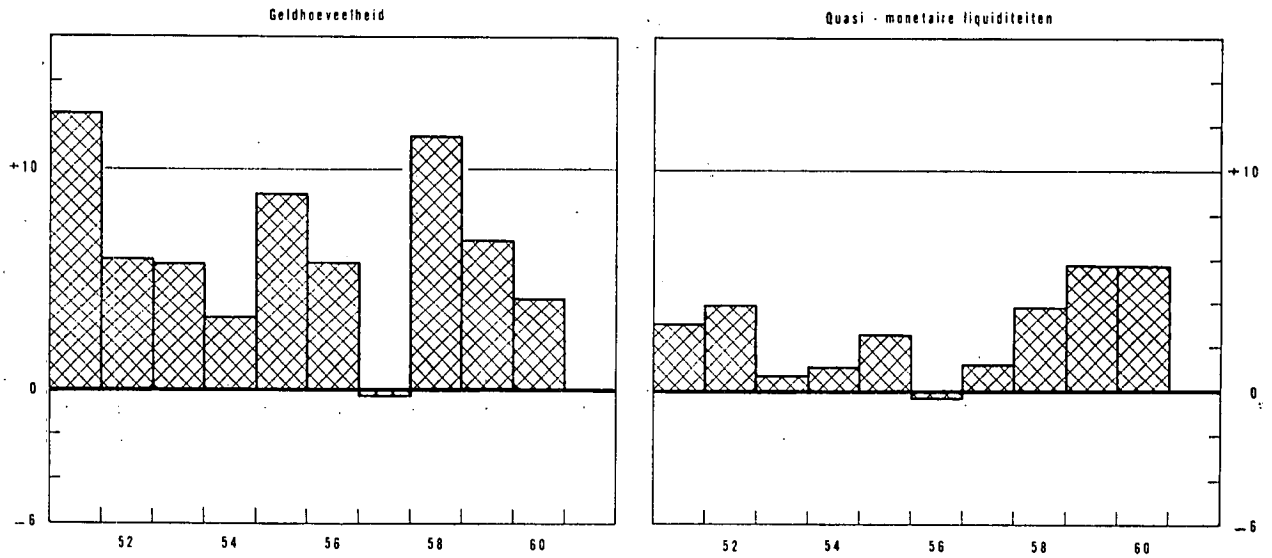
5 N.B.B. : inclusief de rekeningen op zicht van de parastatale instellingen, behalve die van het Rentenfonds, hetwelk onder C5a of D « Andere » voorkomt. Geldscheppende openbare instellingen : inclusief de rekeningen op zicht van de parastatale instellingen, behalve deze van bepaalde administratieve parastatale instellingen welke in rubriek C2b begrepen zijn.

6 Op de data, waarop het Rentenfonds geen cijfers heeft gepubliceerd, zijn de verplichtingen aan het Rentenfonds begrepen in rubriek D. « Andere ».

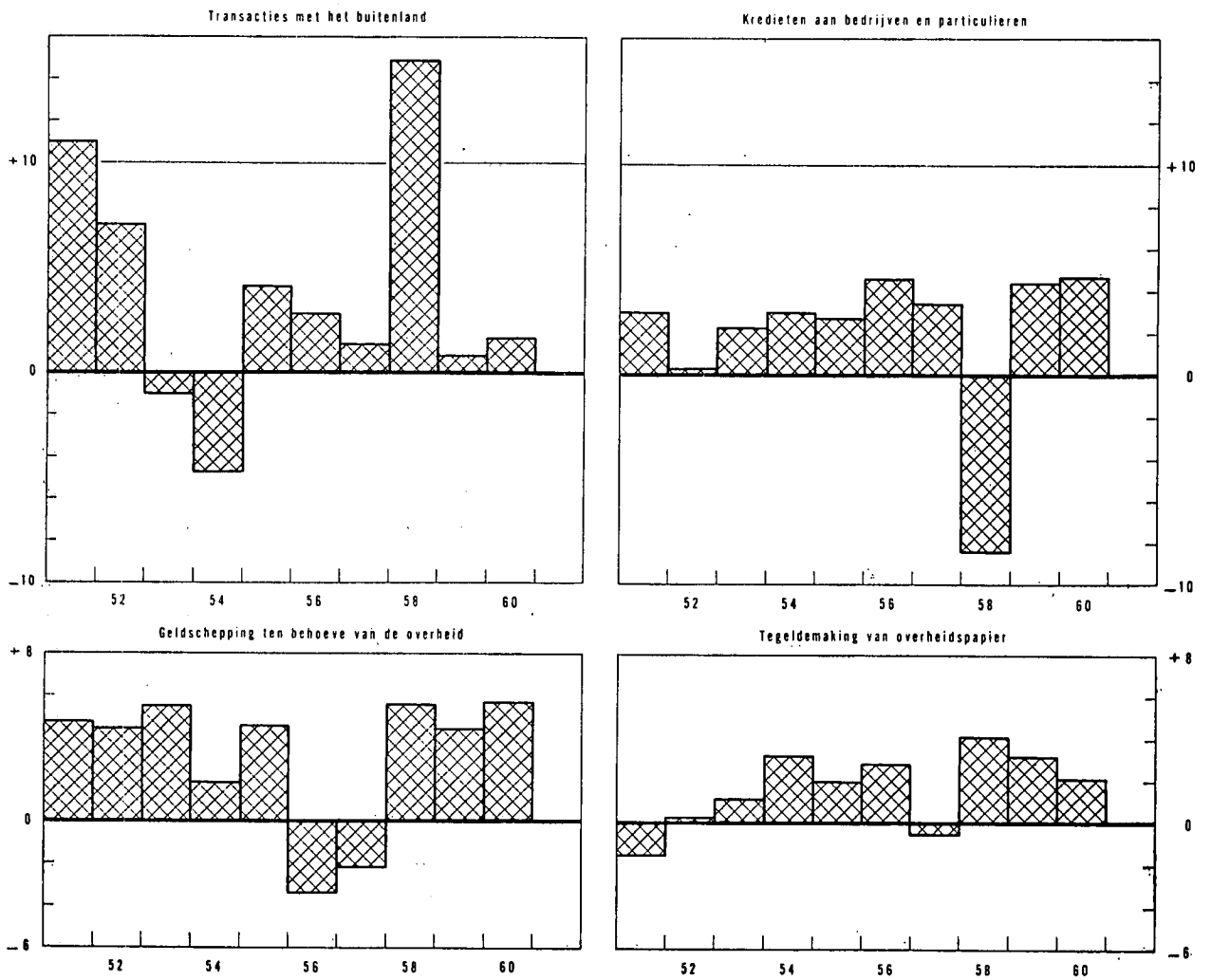
XIII - 3. — GELDHOEVEELHEID EN QUASI-MONETAIRE LIQUIDITEITEN

(Veranderingen in miljarden franken)

A.- VERANDERINGEN

B.- OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN

XIII - 3. — OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID

(miljarden franken)

Tijdvak	Geldhoeveelheid (1)	Quasi-monetaire liquiditeiten (2)	Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi-monetaire liquiditeiten (3)	Transacties met het buitenland (excl. de kapitaaltransacties en de schenkingen van de overheid) (4)	Geldschepping ten behoeve van de overheid			Tegeldemaking van overheidspapier		Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan in België gevestigde bedrijven en particulieren (10)	Obligatieleeningen van de depositobanken (11)	Kredieten aan niet-geldscheppende financiële instellingen (12)	Diversen (13)
					van de Staat		van de andere overheidsinstellingen (7)	aankoop op de markt door de geldschepende instellingen (8)	door tussenkomst van het Rentenfonds (9)				
					door overdracht van effecten van de schuld (5)	door netto-overdracht van deviezen (6)							
1955 1 ^e kwartaal	+ 1,1	+ 0,7	+ 1,8	+ 1,4	+ 0,4	+ 1,8	- 0,6	+ 0,4	- 1,0	- 0,4	- 0,3	+ 0,2	- 0,1
2 ^e kwartaal	+ 2,9	+ 0,2	+ 3,1	+ 0,5	...	- 1,1	+ 0,7	+ 0,8	+ 0,8	+ 1,7	- 0,2	+ 0,1	- 0,2
3 ^e kwartaal	- 0,2	...	- 0,2	+ 1,7	- 0,3	...	+ 0,7	+ 0,1	+ 0,5	- 1,5	- 0,2	...	- 1,2
4 ^e kwartaal	+ 5,1	+ 1,6	+ 6,7	+ 0,5	+ 0,6	+ 1,7	+ 0,7	+ 1,1	- 0,7	+ 2,9	- 0,2	- 0,1	+ 0,2
Totaal ...	+ 8,9	+ 2,5	+ 11,4	+ 4,1	+ 0,7	+ 2,4	+ 1,5	+ 2,4	- 0,4	+ 2,7	- 0,9	+ 0,2	- 1,3
1956 1 ^e kwartaal	- 1,5	+ 1,1	- 0,4	+ 3,2	- 0,7	- 0,7	- 0,9	+ 0,3	- 0,1	- 1,0	- 0,2	- 0,2	- 0,1
2 ^e kwartaal	+ 4,1	+ 0,4	+ 4,5	+ 1,9	+ 2,2	- 1,0	- 0,3	+ 0,5	+ 0,8	- 1,3	- 0,1	+ 0,4	+ 1,4
3 ^e kwartaal	+ 0,8	- 1,1	- 0,3	- 1,0	- 1,2	- 0,9	+ 0,8	+ 0,5	- 0,2	+ 3,0	- 0,1	...	- 1,2
4 ^e kwartaal	+ 2,4	- 0,7	+ 1,7	- 1,3	- 0,1	- 1,2	+ 0,6	...	+ 1,0	+ 3,9	- 0,1	- 0,3	- 0,8
Totaal ...	+ 5,8	- 0,3	+ 5,5	+ 2,8	+ 0,2	- 3,8	+ 0,2	+ 1,3	+ 1,5	+ 4,6	- 0,5	- 0,1	- 0,7
1957 1 ^e kwartaal	- 0,2	+ 1,1	+ 0,9	- 1,2	+ 5,3	- 1,9	- 2,0	+ 0,2	- 1,5	+ 1,1	- 0,1	...	+ 1,0
2 ^e kwartaal	+ 3,7	- 1,4	+ 2,3	- 0,1	- 1,5	+ 1,1	+ 0,1	+ 0,5	+ 1,1	+ 0,8	...	- 0,2	+ 0,5
3 ^e kwartaal	- 7,5	+ 0,8	- 6,7	- 2,5	- 3,5	+ 0,4	+ 0,1	+ 0,3	- 0,6	...	- 0,1	+ 0,2	- 1,0
4 ^e kwartaal	+ 3,7	+ 0,8	+ 4,5	+ 5,1	- 1,4	+ 1,1	+ 0,2	+ 0,2	- 0,7	+ 1,5	- 0,4	+ 0,1	- 1,2
Totaal ...	- 0,3	+ 1,3	+ 1,0	+ 1,3	- 1,1	+ 0,7	- 1,6	+ 1,2	- 1,7	+ 3,4	- 0,6	+ 0,1	- 0,7
1958 1 ^e kwartaal	- 1,0	+ 1,9	+ 0,9	+ 3,9	- 0,6	+ 0,4	+ 0,2	+ 0,3	- 0,1	- 3,6	- 0,4	+ 0,5	+ 0,3
2 ^e kwartaal	+ 9,1	- 0,8	+ 8,3	+ 5,6	+ 2,7	+ 0,3	- 0,1	+ 0,4	+ 1,4	- 3,0	- 0,5	+ 0,1	+ 1,4
3 ^e kwartaal	- 4,1	+ 2,1	- 2,0	+ 2,8	- 4,9	+ 0,8	- 0,6	+ 1,0	+ 1,3	- 2,2	- 0,5	+ 0,6	- 0,3
4 ^e kwartaal	+ 7,5	+ 0,6	+ 8,1	+ 2,6	+ 7,1	- 0,1	+ 0,4	+ 0,2	- 0,4	+ 0,4	- 0,3	+ 0,5	- 2,3
Totaal ...	+ 11,5	+ 3,8	+ 15,3	+ 14,9	+ 4,3	+ 1,4	- 0,1	+ 1,9	+ 2,2	- 8,4	- 1,7	+ 1,7	- 0,9
1959 1 ^e kwartaal	+ 0,2	+ 3,4	+ 3,6	- 2,1	+ 1,2	+ 0,1	+ 0,4	+ 1,3	+ 1,2	+ 1,4	- 0,2	+ 0,2	+ 0,1
2 ^e kwartaal	+ 4,3	- 0,9	+ 3,4	+ 0,3	+ 0,3	- 1,1	+ 1,1	+ 0,2	+ 0,9	- 0,4	- 0,1	+ 0,3	+ 1,9
3 ^e kwartaal	- 4,4	+ 1,6	- 2,8	- 0,3	- 2,2	+ 0,3	- 0,2	+ 0,7	- 0,4	+ 0,3	- 1,0
4 ^e kwartaal	+ 6,7	+ 1,7	+ 8,4	+ 2,8	+ 7,7	- 3,3	+ 0,1	- 0,4	- 0,3	+ 3,1	...	- 0,3	- 1,0
Totaal ...	+ 6,8	+ 5,8	+ 12,6	+ 0,7	+ 7,0	- 4,0	+ 1,4	+ 1,8	+ 1,4	+ 4,4	- 0,3	+ 0,2	...
1960 1 ^e kwartaal	- 3,9	+ 5,1	+ 1,2	+ 4,7	- 2,8	- 3,9	+ 1,6	+ 1,0	+ 0,2	+ 0,4	...	+ 0,7	- 0,7
2 ^e kwartaal	+ 7,4	- 1,8	+ 5,6	- 0,1	+ 3,7	+ 1,3	- 0,1	- 0,5	+ 0,2	+ 0,7	- 0,2	+ 0,1	+ 0,5
3 ^e kwartaal	- 5,7	+ 2,4	- 2,4 ¹	- 4,6	+ 7,3	- 1,8	- 0,8	...	+ 1,0	- 0,5	- 0,2	- 0,3	- 2,5
4 ^e kwartaal	+ 6,3	+ 0,1	+ 6,1 ¹	+ 1,9	- 5,2	+ 5,3	+ 1,2	- 0,3	+ 0,5	+ 4,1	- 0,3	- 0,3	- 0,8
Totaal ...	+ 4,1	+ 5,8	+ 10,5 ¹	+ 1,9	+ 3,0	+ 0,9	+ 1,9	+ 0,2	+ 1,9	+ 4,7	- 0,7	+ 0,2	- 3,5
1961 1 ^e kwartaal	+ 2,2	+ 3,4	+ 5,4 ¹	- 1,9	+ 5,3	+ 0,2	- 0,6	+ 1,1	- 0,5	- 1,6	- 0,3	+ 0,8	+ 2,9
2 ^e kwartaal	+ 4,1	+ 0,4	+ 4,5	+ 0,1	+ 5,9	- 6,1	+ 0,6	- 0,1	+ 0,3	+ 2,6	- 0,3	+ 0,7	+ 0,8
3 ^e kwartaal ... v	+ 1,8	+ 3,6	+ 5,3 ¹	+ 4,0	+ 4,0	- 1,7	- 0,5	+ 0,8	+ 0,1	+ 0,5	- 0,3	...	- 1,6

N. B. — Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid », zie tabel 4, hoofdstuk XIII.

— Voor de indeling van de « Transacties met het buitenland », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.

— Voor de wijze van opstelling, zie opmerking onderaan tabel 1, hoofdstuk XIII.

¹ Tijdens het derde kwartaal van 1960 werden de deposito's in de Belgische banken van Kongolese ingezetenen, niet-banken, die tot dan toe in de monetaire statistieken niet van de rekeningen van ingezetenen waren onderscheiden in « financiële » buitenlandse rekeningen omgezet; later werd een deel van deze rekeningen opnieuw met rekeningen van ingezetenen gelijkgesteld. Deze omzettingen veroorzaakten in de geldhoeveelheid en de quasi-monetaire liquiditeiten een louter boekhoudkundige vermindering van F 0,9 miljard in het derde kwartaal van 1960 en boekhoudkundige vermeerderingen van F 0,3, F 0,2 en F 0,1 miljard, respectievelijk in het vierde kwartaal van 1960 en het eerste en derde kwartaal van 1961. Deze boekhoudkundige vermindering en vermeerderingen werden geweerd uit de wijzigingen van het totaal van de geldhoeveelheid en de quasi-monetaire liquiditeiten, zoals ze in kolom (3) van onderhavige tabel voorkomen; daarentegen konden zij uit de wijzigingen van de geldvoorraad [kol. (1)] noch uit deze van de quasi-monetaire liquiditeiten [kol. (2)] worden geweerd, vermits men niet weet in welke mate de deposito's van de Kongolese ingezetenen hetzij direct opvraagbaar of op hoogstens één maand zijn hetzij op meer dan één maand opvraagbaar zijn.

XIII - 4. — GELDHOEVEELHEID

(miljarden franken)

Einde periode	Chartaal geld			Giraal geld					Totale geldhoeveelheid	Procent chartaal geld	
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de N.B.B.	Chartale geldhoeveelheid ²	in handen van de Schatkist en de lagere overheid	in handen van de bedrijven en particulieren ¹			Girale geldhoeveelheid			
					Rekeningen-courant bij de N.B.B. ³	Tegoeden op postrekening ²	Deposito's direct opeisbaar of op ten hoogste 80 dagen bij de banken en parastatale instellingen ²				Totaal
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9) = (4) + (8)	(10) = (3) + (9)	(11) = (3) : (10)	
1952 Juni	5,8	96,3	100,6	6,8	0,5	18,8	44,9	64,2	71,0	171,6	58,6
December	5,9	97,8	102,0	7,5	0,6	18,0	46,4	65,0	72,5	174,5	58,4
1953 Juni	5,8	98,4	102,6	6,9	0,6	19,6	46,1	66,3	73,2	175,8	58,4
December	5,9	101,6	105,9	7,1	0,6	19,9	46,8	67,3	74,4	180,3	58,7
1954 Juni	5,9	100,2	104,3	8,1	0,7	20,2	49,0	69,9	78,0	182,3	57,2
December	5,9	102,7	106,7	7,4	0,5	20,6	48,4	69,5	76,9	183,6	58,1
1955 Juni	5,8	105,3	108,6	7,3	0,6	20,4	50,7	71,7	79,0	187,6	57,9
December	5,6	107,6	110,7	7,9	0,6	20,8	52,5	73,9	81,8	192,5	57,5
1956 Juni	5,4	108,4	111,4	6,7	0,3	22,6	54,1	77,0	83,7	195,1	57,1
December	5,4	111,5	114,3	6,5	0,6	21,3	55,6	77,5	84,0	198,3	57,7
1957 Juni	5,3	111,2	113,9	7,9	0,4	23,0	56,7	80,1	88,0	201,9	56,4
December	5,4	112,7	115,5	6,4	0,9	22,0	53,2	76,1	82,5	198,0	58,3
1958 Juni	5,5	115,3	118,1	7,6	0,4	23,2	56,8	80,4	88,0	206,1	57,3
December	5,5	117,4	120,3	7,2	0,5	24,0	57,5 ^a	82,0	89,2	209,5	57,4
1959 Juni	5,5	117,5	120,3	7,8	0,4	24,9	60,6	85,9	93,7	214,0	56,2
December	5,6	118,3	121,3	7,6	0,5	25,8	61,1	87,4	95,0	216,3	56,1
1960 Juni	5,7	119,3	122,1	8,2	0,4	25,7	63,5	89,6	97,8	219,9	55,5
1960 Oktober	5,7	120,5	123,4	7,4	0,4	24,8	57,9	83,1	90,5	213,9	57,7
November	5,7	118,9	121,7	7,4	0,5	25,0	57,8 ^d	83,3	90,7	212,4	57,3
December	5,8	124,1	126,8	7,3 ^b	0,7	26,9	58,7 ^d	86,3	93,6	220,4	57,5
1961 Januari	5,8	122,0	124,9	7,7	0,6	27,7	58,9 ^d	87,2	94,9	219,8	56,8
Februari	5,8	122,0	124,9	8,2	0,5	26,8	60,2 ^d	87,5	95,7	220,6	56,6
Maart	5,8	122,7	125,6	8,7	0,5	25,9	61,9	88,3	97,0	222,6	56,4
April	5,8	123,6	126,7	7,9	0,4	27,1	61,1	88,6	96,5	223,2	56,8
Mei	5,8	123,7	126,5	8,4	0,5	27,1	63,4	91,0	99,4	225,9	56,0
Juni	5,9	124,8	127,9	8,5	0,4	27,3	62,7	90,4	98,9	226,2	56,4
Juli	5,9	125,6	128,5	7,7	0,4	27,5	61,3	89,2	96,9	225,4	57,0
Augustus	5,9	124,8	127,8	7,7	0,4	26,2	62,2	88,8	96,5	224,3	57,0
September	5,9	125,9	129,2	9,7	0,4	27,0	62,3 ^d	89,7	99,4	228,6	56,5
Oktober	5,9	125,9	128,9	8,4	0,4	27,8	62,8 ^d	91,0	99,4	228,3	56,5
November	5,9	125,6	128,7	8,3	0,4	27,2	64,7	92,3	100,6	229,3	56,1
December	6,0	129,1	132,2	10,0	0,6	27,9	66,7	95,2	105,2	237,4	55,7

¹ Inclusief administratieve parastatale instellingen.

² Na aftrek van de kasvoorraden der geldscheppende instellingen.

³ Dank zij een nieuwe indeling werden, vanaf september 1958, de rekeningen op meer dan een maand van de financiële maatschappijen bij de banken uit de geldhoeveelheid verwijderd (cfr. tabel XIII - 1, noot 4).

⁴ In beginsel zouden de deposito's in de Belgische banken van de Kongolese ingezetenen niet in de geldhoeveelheid en de quasi-monetaire liquiditeiten mogen begrepen zijn. De toepassing van dit beginsel stuit nochtans op moeilijkheden van statistische aard. De deposito's in de Belgische banken van de Kongolese ingezetenen, niet-banken, waren dan ook tot einde juli 1960 in de geldhoeveelheid en de quasi-monetaire liquiditeiten begrepen; zij werden eruit verwijderd in augustus 1960 ten belope van F 0,2 miljard en in september voor een aanvullend bedrag van F 0,7 miljard, maar deze bedragen werden er vervolgens gedeeltelijk terug in opgenomen en wel in november 1960 ten belope van F 0,1 miljard, in december voor F 0,2 miljard, in januari, februari en september 1961 telkens voor F 0,1 miljard en voor 0,2 miljard in oktober 1961. De mate waarin de deposito's van de Kongolese ingezetenen direct of op ten hoogste één maand opvraagbaar zijn, is niet nauwkeurig gekend doch ze zijn waarschijnlijk van grote betekenis. Tijdens elk van de maanden augustus-september 1960, november 1960 tot februari 1961 en september 1961 wordt het verschil tussen het cijfer van kolom (7) van onderhavige tabel en dit van de vorige maand, dus door louter boekhoudkundige factoren beïnvloed.

⁵ Het cijfer van de girale geldhoeveelheid in handen van de Schatkist en de lagere overheid per einde december 1960 is abnormaal laag omwille van de wanorde die de stakingen veroorzaakte. Zonder deze laatste had dit cijfer ongetwijfeld tussen F 8 miljard en F 9 miljard gelegen.

XIII - 5. — GOUD- EN NETTODEVIEZENVOORRAAD VAN DE GELDSCHEPPEDE INSTELLINGEN

(miljarden franken)

Tijdvak	Bedragen per einde tijdvak 1			Evolutie						Evolutie	
	N.B.B.	Overige geldschepende instellingen	Totaal	Goud- en nettodeviezen-voorraad na statistische aanpassing			Schenken en kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland		Transacties met het buitenland 4 (excl. de schenkingen en kapitaaltransacties van de overheid)	Verschil tussen de cijfers van de geldschepende instell. [kol. (6)] en die v.d. betalingsbalans [kol. (11)] 5	Goud- en nettodeviezen-voorraad volgens de betalingsbalans van de B.L.E.U. 6
				N.B.B.	Overige geldschepende instellingen	Totaal	Staat 2	Andere 3			
(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(10)	(11)		
1952 Jaar	51,6	- 1,2	50,4	+ 1,1	+ 2,8	+ 3,9	- 3,2	...	+ 7,1	- 0,5	+ 3,4
1953 Jaar	52,7	- 2,4	50,3	+ 1,1	- 0,2	+ 0,9	+ 1,9	...	- 1,0	- 0,8	+ 0,1
1954 Jaar	50,9	- 2,6	48,3	- 1,8	- 0,3	- 2,1	+ 2,6	...	- 4,7	- 1,5	- 3,6
1955 1 ^o kwartaal ...	54,5	- 3,1	51,4	+ 3,6	- 0,4	+ 3,2	+ 1,8	...	+ 1,4	- 0,2	+ 3,0
2 ^o kwartaal ...	53,2	- 2,4	50,8	- 1,3	+ 0,8	- 0,5	- 1,1	+ 0,1	+ 0,5	- 1,5	- 2,0
3 ^o kwartaal ...	54,8	- 2,4	52,4	+ 1,6	+ 0,1	+ 1,7	+ 1,7	+ 0,1	+ 1,8
4 ^o kwartaal ...	57,2	- 2,5	54,7	+ 2,4	- 0,1	+ 2,3	+ 1,7	+ 0,1	+ 0,5	- 0,7	+ 1,6
				+ 6,3	+ 0,4	+ 6,7	+ 2,4	+ 0,2	+ 4,1	- 2,3	+ 4,4
1956 1 ^o kwartaal ...	59,2	- 1,7	57,5	+ 2,0	+ 0,6	+ 2,6	- 0,7	+ 0,1	+ 3,2	+ 0,1	+ 2,7
2 ^o kwartaal ...	59,8	- 1,3	58,5	+ 0,6	+ 0,3	+ 0,9	- 1,0	...	+ 1,9	- 0,9	...
3 ^o kwartaal ...	59,6	- 3,2	56,4	- 0,2	- 1,7	- 1,9	- 0,9	...	- 1,0	+ 2,1	+ 0,2
4 ^o kwartaal ...	57,8	- 3,8	54,0	- 1,8	- 0,5	- 2,3	- 1,2	+ 0,2	- 1,3	- 0,2	- 2,5
				+ 0,6	- 1,3	- 0,7	- 3,8	+ 0,3	+ 2,8	+ 1,1	+ 0,4
1957 1 ^o kwartaal ...	54,3	- 3,9	50,4	- 3,5	+ 0,2	- 3,3	- 1,9	- 0,2	- 1,2	...	- 3,3
2 ^o kwartaal ...	54,1	- 2,6	51,5	- 0,2	+ 1,2	+ 1,0	+ 1,1	...	- 0,1	+ 0,1	+ 1,1
3 ^o kwartaal ...	55,5	- 6,2	49,3	+ 1,4	- 3,5	- 2,1	+ 0,4	...	- 2,5	+ 0,4	- 1,7
4 ^o kwartaal ...	58,4	- 2,3	56,1	+ 2,9	+ 3,3	+ 6,2	+ 1,1	...	+ 5,1	- 0,2	+ 6,0
				+ 0,6	+ 1,2	+ 1,8	+ 0,7	- 0,2	+ 1,3	+ 0,3	+ 2,1
1958 1 ^o kwartaal ...	60,9	- 0,7	60,2	+ 2,5	+ 1,8	+ 4,3	+ 0,4	...	+ 3,9	- 0,2	+ 4,1
2 ^o kwartaal ...	67,5	- 1,3	66,2	+ 6,6	- 0,7	+ 5,9	+ 0,3	...	+ 5,6	+ 0,4	+ 6,3
3 ^o kwartaal ...	72,3	- 2,2	70,1	+ 4,8	- 1,2	+ 3,6	+ 0,8	...	+ 2,8	+ 0,4	+ 4,0
4 ^o kwartaal ...	75,5	- 3,4	72,1	+ 3,2	- 0,7	+ 2,5	- 0,1	...	+ 2,6	- 1,0	+ 1,5
				+ 17,1	- 0,8	+ 16,3	+ 1,4	...	+ 14,9	- 0,4	+ 15,9
1959 1 ^o kwartaal ...	70,6	- 0,3	70,3	- 4,9	+ 2,9	- 2,0	+ 0,1	...	- 2,1	+ 0,3	- 1,7
2 ^o kwartaal ...	73,5	- 3,8	69,7	+ 2,9	- 3,7	- 0,8	- 1,1	...	+ 0,3	+ 1,1	+ 0,3
3 ^o kwartaal ...	74,7 ^{7,8}	- 3,5	71,2 ^{7,8}	- 1,6 ^{7,8}	+ 0,9	- 0,7 ^{7,8}	+ 0,3	- 0,7 ⁸	- 0,3	- 0,3	- 1,0
4 ^o kwartaal ...	72,3 ⁷	- 1,6	70,7 ⁷	- 2,4 ⁷	+ 1,8	- 0,6 ⁷	- 3,3	- 0,1	+ 2,8	- 1,1	- 1,7
				- 6,0	+ 1,9	- 4,1	- 4,0	- 0,8	+ 0,7	...	- 4,1
1960 1 ^o kwartaal ...	74,0	- 1,2	72,8	+ 1,7	+ 0,2	+ 1,9	- 3,9	+ 1,1	+ 4,7	+ 1,5	+ 3,4
2 ^o kwartaal ...	76,3	- 1,8	74,5	+ 2,3	- 0,7	+ 1,6	+ 1,3	+ 0,4	- 0,1	+ 0,1	+ 1,7
3 ^o kwartaal ...	69,7	- 2,5 ⁹	67,2 ⁹	- 6,6	+ 0,3 ⁹	- 6,3 ⁹	- 1,8	+ 0,1	- 4,6	+ 0,3	- 6,0
4 ^o kwartaal ...	80,5	- 5,5 ⁹	75,0 ⁹	+ 10,8	- 3,4 ⁹	+ 7,4 ⁹	+ 5,3	+ 0,2	+ 1,9	- 0,3	+ 7,1
				+ 8,2	- 3,6	+ 4,6	+ 0,9	+ 1,8	+ 1,9	+ 1,6	+ 6,2
1961 1 ^o kwartaal ...	79,7	- 6,4 ⁹	73,3 ⁹	- 0,8	- 1,2 ⁹	- 2,0 ⁹	+ 0,2	- 0,3	- 1,9	+ 0,8	- 1,2
2 ^o kwartaal ...	82,6	- 14,4	68,2	+ 2,9	- 8,6	- 5,7	- 6,1	+ 0,3	+ 0,1	- 0,7	- 6,4
3 ^o kwartaal ...	86,0	- 15,4 ⁹	70,6 ⁹	+ 3,4	- 1,1 ⁹	+ 2,3 ⁹	- 1,7	...	+ 4,0	- 0,5	+ 1,8
4 ^o kwartaal ...	92,7										

1 Een indeling van de goud- en nettodeviezenvoorraad per voornaamste categorie van vorderingen en verplichtingen wordt gegeven in tabel XIII-2 en voor de periode 1950-1960, in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting van juli 1961, blz. 20 tot 27.

2 Deze kolom is dezelfde als kolom (6) van tabel XIII - 3.

3 Deze bedragen omvatten inzonderheid de buitenlandse leningen van de lagere overheid en van de administratieve parastatale instellingen en de bewegingen van de door de N.M.K.N. aangehouden vorderingen in internationale akkoorden (zie noot 8 hierna).

4 Cijfers van deze kolom die, berekend zoals onderhavige tabel het aantoont, worden hernomen in kolom (4) van tabel XIII - 3.

5 Dit verschil ligt grotendeels aan het feit dat de drie hierna volgende gegevens begrepen zijn in de goud- en nettodeviezenvoorraad volgens de Belgisch-Luxemburgse betalingsbalans, doch niet in de goud- en nettodeviezenvoorraad van de Belgische geldschepende instellingen : a) de schommelingen van de nettodevies van de Luxemburgse banken tegenover de andere landen dan België; b) tot 31 december 1960, de schommelingen van de verplichtingen der Belgische banken tegenover de Kongolese maatschappijen; c) de schommelingen van de verplichtingen van de Luxemburgse banken en, tot het tweede kwartaal van 1958, van de Belgische banken tegenover de in de B.L.E.U. gevestigde internationale instellingen.

6 Zie tabel IX - 1, totaal, en tabel IX - 2, rubriek 6.

7 Krachtens de wet van 19 juni 1959 mocht de N.B.B. in haar boeken, als eigen bezit, de vordering aantekenen die de Belgische Staat op het Internationale Monetair Fonds bezit tot terugbetaling van zijn quotum als lid van het Fonds en zulks tot beloop van de door haar, ten gunste van het Fonds en ter ontlasing van de Staat, uitgegeven biljetten, verleende kredieten of gestorte grondbedragen. Een gedeelte van de vordering die de N.B.B. krachtens deze wettelijke beschikkingen heeft, vloeit niet voort uit verplichtingen met het Fonds, doch uit eenvoudige overnamen van vorderingen van de Belgische Staat. Dergelijke overnamen hadden plaats ten bedrage van F 2,8 miljard in het derde kwartaal van 1959 en van F 0,1 miljard in het vierde kwartaal van hetzelfde jaar. In het verloop van de « Goud- en nettodeviezenvoorraad na statistische aanpassing » [kol. (4) en (6)] wordt met die bedragen geen rekening gehouden.

8 Ten gevolge van de Conventie van 1 juli 1959, kocht de N.M.K.N. van de N.B.B. verscheidene gevestigde vorderingen in betalingsakkoorden af. Deze afkopen verklaren, voor ongeveer 0,6 miljard, de vermindering van de goud- en nettodeviezenvoorraad van de N.B.B. [kol. (1)] tijdens het derde kwartaal van 1959. Evenals de latere terugbetalingen door het buitenland van afgekochte vorderingen, oefenen ze echter geen invloed uit op het saldo van de transacties met het buitenland opgenomen in kolom (9); in de evolutie van de goud- en nettodeviezenvoorraad worden zij inderdaad op gelijkgesteld met kapitaaltransacties van de overheid (andere dan de Staat) met het buitenland en komen dan ook voor in kolom (8).

9 Tijdens het derde kwartaal van 1960 werden de deposito's van de Kongolese ingezetenen bij de Belgische banken; waarnaar tot dan toe geen rekening kon gehouden worden voor de berekening van de goud- en nettodeviezenvoorraad van de geldschepende instellingen zoals deze in kolommen (2) en (3) van onderhavige tabel voorkomt, in « bilaterale » of « financiële » buitenlandse rekeningen omgezet; later werd een deel van de financiële rekeningen opnieuw met rekeningen van ingezetenen gelijkgesteld. Deze omzettingen brachten in de goud- en nettodeviezenvoorraad van de geldschepende instellingen tijdens het derde kwartaal van 1960 een loutere boekhoudkundige vermindering te wege van 1,3 miljard en boekhoudkundige vermeerderingen van F 0,3, F 0,2 en F 0,1 miljard respectievelijk in het vierde kwartaal van 1960 en het eerste en derde kwartaal van 1961. Deze boekhoudkundige vermindering en vermeerderingen werden gewaard uit de evolutie van de « goud en nettodeviezenvoorraad na statistische aanpassing » [kol. (5) en (6)].

XIII - 6. — **BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE (1951-1958)**

(miljoenen franken)

Posten	1951 31 december	1952 31 december	1953 31 december	1954 31 december	1955 31 december	1956 31 december	1957 31 december	1958 31 december
ACTIVA								
Goudvoorraad	31.771	35.180	38.787	38.911	46.385	46.247	45.767	63.487
Tegoed op het buitenland	178	1.431	903	3.338	259	995	1.923	1.415
Te ontvangen deviezen en goud	—	2.492	1.994	—	—	2.986	350	280
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :								
a) E.B.U.	15.202	14.951	13.440	8.596	9.138	9.743	6.825	7.806
b) landen, leden van de E.B.U.	4.709	1.640	942	709	712	422	1.744	1.312
c) landen, leden van het E.M.A.	—	—	—	—	—	—	—	44
d) andere landen	868	646	304	580	821	772	879	774
Debiteuren termijnverkoop dev. en goud	2.170	1.476	20	1.448	1	89	1.464	72
Handelspapier op België	8.890	9.152	8.319	9.511	8.399	11.395	14.384	4.103
Voorschotten op onderpand	345	394	721	291	210	453	2.726	510
Mobilisering van spec. rekeningen E.B.U. (K.B. van 22-3-1952 en 26-7-1952) ...	—	166	227	—	—	—	—	—
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 september 1948 en 15 april 1952) :								
a) schatkistcertificaten	6.460	6.035	7.970	7.895	8.800	5.900	6.615	7.840
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	1.824	445	...	1.183	783	1.836	42	11
c) andere overheidseffecten	69	225	70	44	118	89	1	...
Rekening-courant van de Schatkist	—	—	—	—	—	—	1.325	—
Deel- en pasmunt	202	345	247	548	700	690	673	650
Tegoed bij de Dienst der Postchecks ...								
Rekening A	1	2	2	2	—	—	—	—
Rekening B	1.018	803	468	240	—	—	—	—
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 juli 1948)	34.860	34.763	34.660	34.660	34.660	34.660	34.456	34.243
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	1.221	1.478	1.678	1.792	1.914	2.072	2.239	2.379
Te innen waarden	365	167	130	151	171	395	210	176
Gebouwen, materieel en meubelen	740	889	967	1.061	1.179	1.318	1.416	1.468
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	633	674	707	744	810	885	957	1.003
Overgangsrekeningen	165	225	270	176	224	197	244	239
	111.691	113.579	112.826	111.880	115.285	121.145	124.241	127.813
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	94.967	97.784	101.592	102.679	107.556	111.533	112.670	117.353
Rekeningen-courant en diversen :								
gewone rekening	30	24	27	29	11	11	19	8
rekeningen Akkoord voor Econ. Samenwerking .	1.044	1.341	193	88	57	28	20	—
buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	—	—	—	—	—	—	209	632
Organismen door een bijzondere wet beheerd en openbare besturen	310	405	364	269	277	320	524	313
Banken in België	1.805	2.446	2.143	1.997	1.888	1.663	2.546	2.876
Banken in het buitenland : gewone rekeningen	475	476	920	1.035	171	229	179	181
Particulieren	393	253	261	280	348	321	340	174
Te betalen waarden	831	447	465	362	390	450	654	474
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsakkoorden :								
a) landen, leden van de E.B.U.	644	1.471	352	71	277	752	268	231
b) landen, leden van het E.M.A.	—	—	—	—	—	—	—	137
c) andere landen	1.120	879	695	462	747	273	268	302
Totaal der verbintenissen op zicht	101.619	105.526	107.012	107.272	111.722	115.580	117.697	122.681
Speciale provisie :								
voor E.B.U.-voorschotten :								
a) speciale rekeningen (K. B. van 15-9-1951, 22-3-1952 en 26-7-1952)	1.079	3.872	2.817	—	—	—	—	—
b) Schatkist	4.057	—	—	—	—	—	—	—
c) Overeenkomst van 14-9-54 : N.M.K.N.	—	—	—	—	—	275	475	500
Te leveren deviezen en goud	2.478	1.483	32	1.498	71	1.551	1.850	370
Pensioenkas van het Personeel	633	674	707	744	810	885	957	1.003
Overgangsrekeningen	122	106	200	143	284	289	537	446
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reservefondsen :								
a) statutaire reserve	208	232	256	283	315	349	385	425
b) voorzorgsfonds	228	234	243	243	245	247	248	254
c) rekening der afschrijvingen op gebouwen, materieel en meubelen	616	789	867	961	1.079	1.208	1.306	1.353
Te verdelen nettowinst	251	263	292	336	359	361	386	381
	111.691	113.579	112.826	111.880	115.285	121.145	124.241	127.813

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, in bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

XIII - 6. — BALANSEN EN WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Sedert 31 december 1959

(miljoenen franken)

Posten	1959 31 december	1960 31 december	1961 31 december	1961 10 juli	1961 9 oktober	1961 9 januari	1962 8 januari	1961 6 februari	1962 5 februari
ACTIVA									
Goudvoorraad	56.693	58.525	62.424	53.827	58.697	58.516	62.856	57.749	63.868
Vreemde valuta's	4.407	12.605	20.432	20.673	20.246	13.032	20.930	13.965	19.588
Te ontvangen vreemde valuta's en goud	224	6.775	6.856	4.030	6.802	7.357	6.673	7.895	6.683
Internationale akkoorden (Wet van 28 juli 1948) :									
a) E.B.U.	5.536	3.509	413	2.413	697	3.509	413	3.118	379
b) E.M.A.	10	15	15
c) I.M.F.	4.388	4.388	7.989	4.388	7.388	4.388	7.988	4.388	7.988
d) andere akkoorden	47
Debiteuren wegens termijnverkopen van vreemde valuta's en goud	1.205	11.821	18.494	20.162	18.711	12.166	18.972	13.435	16.647
Handelspapier	7.560	6.773	5.086	3.631	2.398	3.361	2.504	2.906	2.273
Voorschotten op onderpand	102	51	74	190	134	26	116	49	158
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14-9-48 en 15-4-52) :									
a) schatkistcertificaten	8.215	6.040	6.515	9.715	8.090	9.890	5.590	6.815	7.090
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn
c) andere Belgische overheidseffecten
Deel- en pasmunt	645	617	490	561	568	591	487	653	541
Tegood bij het Bestuur der Postchecks ...	2	1	2	1	1	2	1	2	1
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 juli 1948)	34.030	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	2.469	2.519	2.568	2.567	2.568	2.519	2.569	2.528	2.609
Gebouwen, materieel en meubelen	1.508	1.519	1.539	1.519	1.519	1.508	1.519	1.519	1.539
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	1.032	1.075	1.168	1.134	1.128	1.120	1.214	1.119	1.217
Diversen	515	698	544	743	871	1.237	1.278	891	639
	128.531	150.916	168.594	159.601	163.818	153.222	167.120	151.047	165.235
Orderekening :									
Bestuur der Postchecks : Tegood voor rekening van de Minister van Nationale Opvoeding en Kultuur (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.512	2.114	2.170	1.378	893	2.095	2.154	1.951	2.037
PASSIVA									
Bankbiljetten in omloop	118.325	124.091	129.078	125.671	125.802	124.386	127.640	122.194	126.393
Rekeningen-courant :									
gewone rekening	7	24	1	20	20	19	23	5	1
buitengewone conjunctuurtaks (Wet van 12-3-1957)	494	185	25	141	25	185	25	150	23
speciale rekening vereffening E.B.U.	1
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	252	308	445	320	475	296	356	309	251
Diverse rekeningen-courant	3.161	2.606	8.338	4.393	6.654	3.219	7.632	2.336	9.385
Internationale akkoorden (Wet van 28 juli 1948) :									
a) E.M.A.	344	249	200	173	134	273	202	152	124
b) andere akkoorden	224	263	365	160	353	233	348	214	202
Totaal der verbintenissen op zicht	122.808	127.726	138.452	130.878	133.468	128.611	136.226	125.360	136.379
Te leveren vreemde valuta's en goud ...	1.436	18.644	25.376	24.090	25.470	19.553	25.675	21.356	24.349
Pensioenkas van het Personeel	1.032	1.075	1.168	1.134	1.128	1.120	1.214	1.119	1.217
Diversen	767	938	1.007	930	1.183	1.414	1.436	643	663
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	2.088	2.133	2.191	2.169	2.169	2.124	2.169	2.169	2.227
	128.531	150.916	168.594	159.601	163.818	153.222	167.120	151.047	165.235
Orderekening :									
Minister van Nationale Opvoeding en Kultuur : Tegood voor zijn rekening bij het Bestuur der Postchecks (Schoolpakt, wet van 29 mei 1959, artikel 15)	1.512	2.114	2.170	1.378	893	2.095	2.154	1.951	2.037

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, in bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

XIII - 7. — ALGEMENE STAAT DER BANKEN ¹

(miljoenen franken)

Posten	1957 31 december	1958 31 december	1959 31 december	1960 31 december	1960 31 oktober	1961 31 oktober	1960 30 november	1961 30 november
ACTIVA								
A. Spaargelden (art. 15, K. B. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Kas, Nationale Bank, Postrekening	5.908	6.031	5.972	5.933	3.025	3.262	3.203	3.292
Daggeld	848	1.415	1.013	1.277	2.788	2.954	3.184	3.042
Bankiers	4.304	4.393	6.696	8.103	8.822	10.152	7.964	10.607
Moedermaatsch., filialen en dochtermaatschappijen	1.066	1.005	2.345	3.236	2.895	5.317	3.082	5.721
Andere te innen waarden op korte termijn	4.481	4.745	5.205	6.017	5.205	5.810	6.001	6.345
Wissels	44.270	51.103	52.469	55.155	53.039	66.228	58.618	68.861
a) Handelswissels ²	15.596	18.353	18.128	21.528	19.908	23.331	20.694	24.582
b) Overheidseffecten herdiscont. bij de N.B.B.	14.156	19.228	20.709	20.496	24.267	29.089	23.571	30.823
c) Overheidseffecten mob. bij de N.B.B. tot beloop van 95 pct.	14.518	13.522	13.632	13.131	13.864	13.808	14.353	13.456
Prolongaties en voorschotten op effecten	1.114	1.222	1.364	1.168	1.149	1.182	1.246	1.192
Debiteuren wegens verstrekte accepten	9.326	10.637	11.944	12.682	11.142	12.845	11.557	13.364
Diverse debiteuren	21.638	20.863	22.792	26.064	24.679	29.805	25.155	29.511
Effecten	24.474	29.276	34.988	39.274	39.432	54.397	40.044	54.424
a) Belegde wettelijke reserve	295	340	366	401	397	426	397	426
b) Belgische overheidsfondsen	21.692	26.575	32.021	36.199	36.221	51.030	36.936	50.980
c) Buitenlandse overheidsfondsen	78	67	231	275	298	449	271	503
d) Bankaandelen	1.113	1.196	1.340	1.291	1.315	1.236	1.304	1.267
e) Andere fondsen	1.296	1.098	1.030	1.108	1.201	1.256	1.136	1.248
Diversen	976	1.060	1.730	1.570	1.261	1.528	1.319	1.536
Niet gestort kapitaal	5	6	7	7	7	7	7	7
Totaal beschikbare en vlottende middelen ...	118.410	131.756	146.525	160.486	158.444	193.487	161.880	197.902
C. Vastgelegde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	21	23	23	20	21	23	22	23
Gebouwen	1.001	1.082	1.126	1.190	1.174	1.248	1.181	1.255
Participaties in dochtermaatsch. voor immobiliën	267	267	257	258	258	273	258	273
Vorderingen op dochtermaatsch. voor immobiliën	340	355	350	345	338	308	343	311
Materieel en meubilair	121	136	140	153	155	167	159	173
Totaal vastgelegde middelen ...	1.750	1.863	1.896	1.966	1.946	2.019	1.963	2.035
Totaal der activa ...	120.160	133.619	148.421	162.452	160.390	195.506	163.843	199.937
PASSIVA								
A. Spaargelden (art. 15, K. B. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :								
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	296	283	415	330	1.449	354	2.011	448
Daggeld	90	103	644	1.332	2.004	3.225	1.493	2.940
a) Gedekt door reële zekerheden	—	—	571	1.247	1.837	3.100	1.402	2.806
b) Niet gedekt door reële zekerheden	—	—	73	85	117	125	91	134
Bankiers	6.786	8.186	8.568	14.208	12.413	29.134	13.628	30.879
Moedermaatschappijen, filialen en dochtermaatsch.	2.054	1.770	2.398	3.165	2.365	3.420	2.815	3.397
Geaccepteerde wissels	9.326	10.637	11.945	12.683	11.144	12.844	11.557	13.365
Andere te betalen waarden op korte termijn	2.255	2.574	2.690	2.382	2.839	2.901	3.422	3.433
Crediteuren wegens wissels ter incasso	861	788	889	990	1.000	1.140	968	1.021
Deposito's en crediteuren	81.113	89.494	99.256	103.790	102.975	115.666	103.041	117.554
a) Dadelijk opvraagbaar	69.307 ^a	57.215	62.077	61.080	60.867	63.542	60.517	65.287
b) Op hoogstens dertig dagen	3.540	3.319	4.873	4.556	6.120	4.748	6.077	6.077
c) Op meer dan dertig dagen	11.806	12.223	14.800	19.200	18.962	26.318	19.200	26.300
d) Op meer dan een jaar	1.281	1.495	956	1.021	1.367	1.040	1.367	1.367
e) Op meer dan twee jaar	2.023	2.097	1.975	1.936	2.322	1.946	2.401	2.401
f) Bankboekjes	11.448	13.730	14.115	14.047	14.263	14.015	14.384	14.384
g) Andere op boekjes ingeschreven deposito's ...	1.764	1.738	1.591	1.536	1.734	1.575	1.738	1.738
Obligaties en kasbons	4.938	6.607	6.891	7.573	7.374	8.496	7.475	8.568
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	634	641	664	635	697	620	697	614
Diversen	3.622	3.589	4.451	4.940	5.902	6.845	5.973	6.849
Totaal opvraagbaar ...	111.975	124.672	138.811	152.028	150.162	184.645	153.080	189.068
C. Niet opvraagbaar :								
Kapitaal	4.844	5.202	5.746	6.201	6.033	6.411	6.062	6.414
Niet beschikbare reserve ^b wegens uitgiftepremie	139	193	283	284	284	288	284	289
Wettelijke reserve (art. 13, K. B. 185)	299	343	369	406	400	426	401	426
Beschikbare reserve	2.825	3.103	3.106	3.363	3.357	3.631	3.361	3.636
Reservefonds	78	106	106	170	154	105	155	104
Totaal niet opvraagbaar ...	8.185	8.947	9.610	10.424	10.228	10.861	10.263	10.869
Totaal der passiva ...	120.160	133.619	148.421	162.452	160.390	195.506	163.843	199.937

¹ De algemene staat bevat, wat betreft de banken welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappijen, filialen en dochtermaatschappijen ».

² Wissels herdisconteerd door de banken bij de N.B.B. en bij de parastatale instellingen.
(Uitstaande bedragen in miljoenen franken)

1957 31 december	12.804	1959 31 december	6.885	1960 31 oktober	5.459	1961 31 oktober	7.015
1958 31 december	5.555	1960 31 december	6.547	1960 30 november	5.284	1961 30 november	6.379

³ De deposito's ingeschreven op boekjes werden per einde 1957 opgenomen onder a) en b) van de post « Deposito's en crediteuren ».

XIII - 8. — VERRICHTINGEN IN POSTREKENING

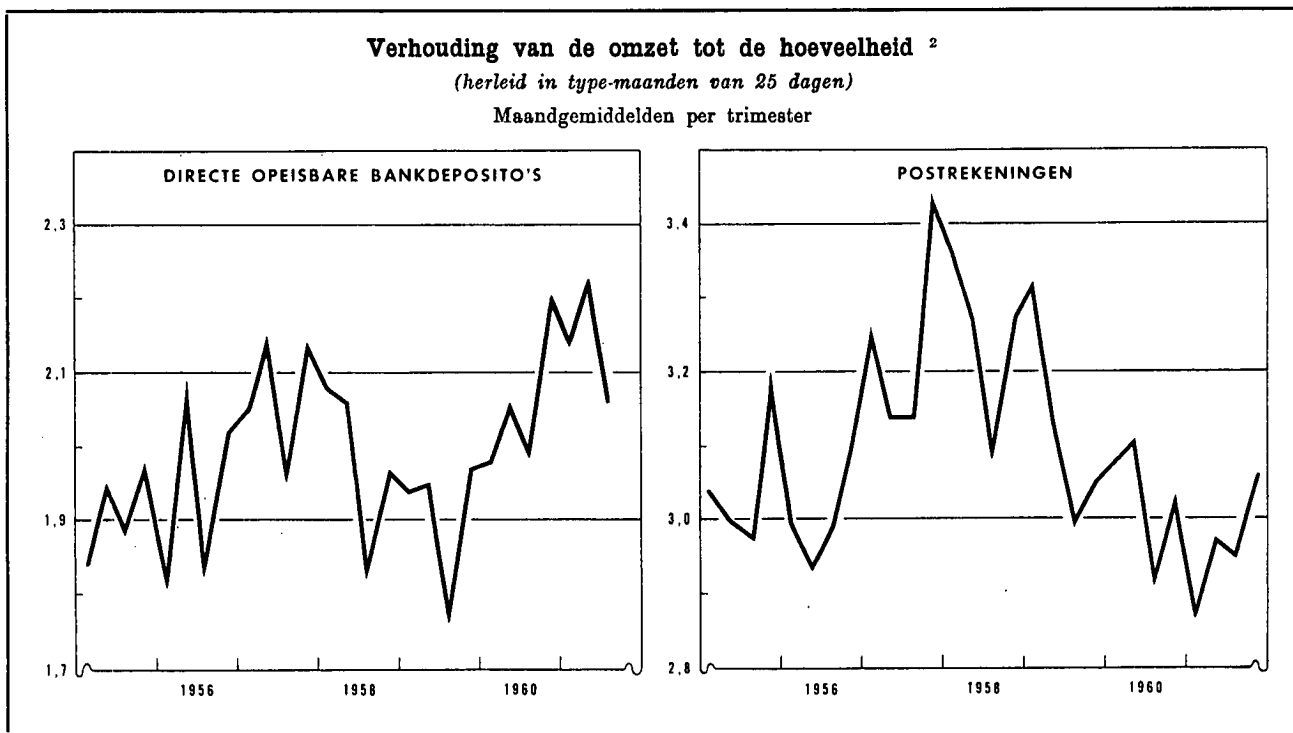
Bron : *Bestuur der Postchecks.*

	Duizenden rekeningen	Totaal tegoed 1	Tegoed van particulieren 2	Credit		Debet		Algemene beweging	Percentages van de verrichtingen uitgevoerd zonder gebruik van chartaal geld
				Stortingen en diversen	Giro's	Cheques en diversen	Giro's		
				(daggemiddelden)					
(einde tijdvak)									
1953	664	27,8	21,1	28,7	71,9	28,6	71,9	201,1	92
1954	678	27,8	20,6	29,7	74,1	29,5	74,1	207,4	91
1955	703	28,3	20,8	30,5	76,2	30,3	76,2	213,3	91
1956	742	29,8	22,2	32,7	81,9	32,7	81,9	229,3	91
1957	765	30,4	22,4	36,0	89,1	36,0	89,1	250,2	91
1958	789	31,2	23,5	37,4	93,0	37,3	93,0	260,8	91
1959	819	33,1	25,1	39,4	97,9	39,1	97,9	274,3	91
1960	855	37,1	26,9	42,4	103,3	41,6	103,3	290,7	92
1961	882	40,3	29,2	45,7	111,2	46,0	111,2	314,2	92
1960 2° kwartaal	830	36,9	27,0	42,0	102,8	41,2	102,8	288,8	92
3° kwartaal	846	38,6	27,2	43,6	106,8	44,5	106,8	301,7	91
4° kwartaal	855	36,8	27,0	43,4	100,4	39,5	100,4	283,7	92
1961 1° kwartaal	861	41,7	29,6	44,1	111,6	47,1	111,6	314,5	92
2° kwartaal	866	40,3	29,5	45,1	108,2	44,8	108,2	306,2	92
3° kwartaal	874	39,7	28,7	46,4	111,0	46,4	111,0	316,1	92
4° kwartaal	882	39,7	29,1	47,4	114,2	45,8	114,2	321,5	92
1961 Januari	857	46,0	29,7	44,3	118,4	52,1	118,4	333,2	93
Februari	859	39,5	29,6	42,8	107,2	44,6	107,2	301,9	92
Maart	861	39,6	29,4	45,1	109,4	44,7	109,4	308,5	92
April	863	38,6	29,6	43,2	102,6	41,4	102,6	289,8	92
Mei	864	41,7	29,7	45,2	109,7	46,6	109,7	311,3	92
Juni	866	40,5	29,2	46,8	112,2	46,3	112,2	317,4	92
Juli	868	42,7	29,2	50,5	118,8	51,6	118,8	339,7	92
Augustus	871	38,8	28,7	44,6	109,7	46,1	109,7	310,1	92
September	874	37,6	28,3	44,1	104,4	41,6	104,4	294,5	92
Oktober	878	40,0	28,6	46,6	115,7	48,1	115,7	326,0	92
November	881	38,7	28,9	44,5	109,5	44,2	109,5	307,7	93
December	882	40,4	29,7	51,2	117,3	45,0	117,3	330,7	92
1962 Januari	884	44,8	31,2	49,0	122,2	51,4	122,2	344,7	92

1 Omvat het tegoed van de particulieren en van de Rijksrekenplichtigen.

2 Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en, tot en met juni 1961, de effecten van de Muntsaneringslening waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet. Vanaf juli 1961, alleen de vrije tegoeden. De cijfers over de vrije tegoeden der particulieren per einde tijdvak, worden in de stand van de Staatsschuld gepubliceerd (cf. tabel 8, hoofdstuk XVI van onderhavig Tijdschrift).

XIII - 9. — GEZAMENLIJKE BETALINGEN
DOOR MIDDEL VAN DIRECT OPEISBARE BANKDEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN
EN VAN TEGOEDEN IN POSTREKENING ¹

Maandgemiddelden of maand	Gezamenlijke betalingen door middel van			Verhouding van de omzet tot de hoeveelheid ²		
	direct opeisbare bankdeposito's ³	tegoeden in postrekening ⁴	Totaal	bruto	herleid tot type-maanden van 25 dagen ⁵	
				direct opeisbare bankdeposito's	direct opeisbare bankdeposito's	tegoeden in postrekening ⁴
(miljarden franken)						
1953	61,2	63,4	124,6	1,70	1,69	2,95
1954	67,4	64,6	132,0	1,83	1,80	2,99
1955	75,4	66,8	142,2	1,94	1,92	3,06
1956	83,2	70,3	153,5	1,98	1,95	3,01
1957	89,8	76,6	166,4	2,10	2,08	3,25
1958	85,7	80,4	166,1	2,01	1,99	3,25
1959	90,3	83,4	173,7	1,93	1,91	3,13
1960	99,4	87,2	186,6	2,09	2,06	3,04
1961		93,0				2,96
1960 2 ^o kwartaal	104,5	89,3	193,8	2,03	2,06	3,11
3 ^o kwartaal	96,2	86,5	182,7	2,05	2,00	2,93
4 ^o kwartaal	102,1	86,9	189,0	2,22	2,20	3,03
1961 1 ^o kwartaal	101,0	90,4	191,4	2,17	2,14	2,87
2 ^o kwartaal	110,5	94,4	204,9	2,19	2,22	2,97
3 ^o kwartaal	100,8	91,0	191,8	2,11	2,06	2,95
4 ^o kwartaal		96,1				3,06
1960 December	106,3	82,0	188,3	2,38	2,29	2,82
1961 Januari	101,0	85,4	186,4	2,15	2,15	2,72
Februari	98,3	96,4	194,7	2,02	2,10	3,06
Maart	103,9	89,4	193,3	2,33	2,16	2,83
April	104,9	95,8	200,7	2,08	2,17	2,98
Mei	114,8	96,5	211,3	2,20	2,29	3,01
Juni	111,9	91,0	202,9	2,30	2,21	2,88
Juli	106,4	95,2	201,6	2,17	2,17	3,03
Augustus	99,6	91,8	191,4	2,12	2,04	3,02
September	96,4	86,1	182,5	2,05	1,97	2,81
Oktober	111,0	92,4	203,4	2,35	2,26	2,97
November	114,3	97,4	211,7	2,19	2,29	3,17
December		98,4				3,04

¹ Benaderende gegevens volgens het totaal der debetverrichtingen (incl. de rekeningen van vreemdelingen en de debetverrichtingen met betrekking tot betalingen aan het buitenland).

² De verhouding van de omzet tot de hoeveelheid wordt bekomen door deling van het bedrag der debiteringen op de rekeningen van de direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken of op de postrekeningen van de particulieren en de buitengewone Rijkrekenplichtigen door de gemiddelde tegoeden op deze rekeningen tijdens de beschouwde periode.

³ De telling omvat niet alle banken.

⁴ Uit de brutogegevens werden de dubbel getelde overschrijvingen verwijderd, die voortvloeien uit de inrichting van de Rijksboekhouding en waarvan een telling mogelijk was.

⁵ Van 1951 tot en met 1954, berekend op basis van het aantal werkdagen bij het Bestuur der Postchecks; nadien berekend op basis van het aantal werkdagen in de nijverheid.

N. B. — Wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXVe jaargang, deel II, nr 4, oktober 1950, blz. 222.

Bibliografische referenties : *Jaarverslagen van de N.B.B.* — *Belgisch Staatsblad* : algemene staat der banken. — *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (cf. N. B. van tabellen 1 en 9, hoofdstuk XIII). — *Jaarverslag van de Bankcommissie.*

XIV. — NIET GELDSCHEPPENDE FINANCIËLE INSTELLINGEN

4. — VOORNAAMSTE ACTIVA EN PASSIVA VAN HET RENTENFONDS

(miljoenen franken)

Bron : Rentenfonds.

Op einde periode	Activa					Passiva				
	Portefeuille (nominale waarde)			Creditsaldo bij de Nationale Bank van België	Te leen gegeven geld op zeer korte termijn	Bij de banken geplaatste certificaten	Te leen genomen geld op zeer korte termijn	Ver-richtingen met recht van terugkoop	Krediet ontvangen van de Nationale Bank	
	Genoteerde waarden 1	Schatkist-certificaten tranche B	Andere schatkist-certificaten						Voor-schotten	Discontering van kasbons 2
1952	4.112	—	—	—	—	—	2.350	1.000	10	344
1953	3.532	—	—	—	—	—	1.999	1.000	...	120
1954	5.023	—	—	—	—	—	2.248	1.000	2	1.327
1955	4.533	—	—	—	—	—	2.039	1.000	4	920
1956	5.930	—	—	—	—	—	2.631	800	2	1.998
1957	4.112	1.242	—	...	—	486	2.457	585	1.237	200
1958	3.311	1.370	—	...	—	4.059	274	—	...	45
1959 Januari	4.298	90	—	...	—	3.893	107	—	...	45
Februari	3.985	20	—	...	—	3.651	68	—
Maart	4.152	...	—	427	—	4.300	...	—
April	4.339	420	—	1.098	—	5.512	...	—
Mei	4.715	40	—	1.351	—	5.757	...	—
Juni	5.107	204	—	729	—	5.706	...	—
Juli	4.044	160	—	1.072	—	4.949	...	—
Augustus	4.228	50	—	4.883	—	6.021	...	—
September ...	4.784	453	—	3.479	—	5.514	...	—
Oktober	4.292	187	300	5.056	—	6.663	...	—
November ...	4.368	184	1.000	3.342	1.510	7.211	...	—
December	4.572	623	2.700	1	...	4.608	72	—
1960 Januari	4.908	5	1.200	719	1.922	5.421	...	—
Februari	5.030	37	100	1.476	2.413	5.760	...	—
Maart	4.767	85	...	2.683	1.910	6.147	...	—
April	4.992	64	1.200	3.925	1.239	8.099	...	—
Mei	5.105	228	...	3.545	2.640	8.163	...	—
Juni	5.085	201	100	2.862	2.644	7.508	...	—
Juli	5.995	70	...	1.188	2.237	5.933	...	—
Augustus	5.936	6	450	3	1.211	4.242	...	—
September ...	6.075	89	1.000	...	103	3.896	...	—
Oktober	6.097	11	600	75	1.332	4.773	...	—
November ...	6.366	...	400	1.312	1.583	6.165	...	—
December	6.661	1.403	1.200	6	15	5.812	...	—

1 Incl. de verrichtingen met recht van terugkoop.

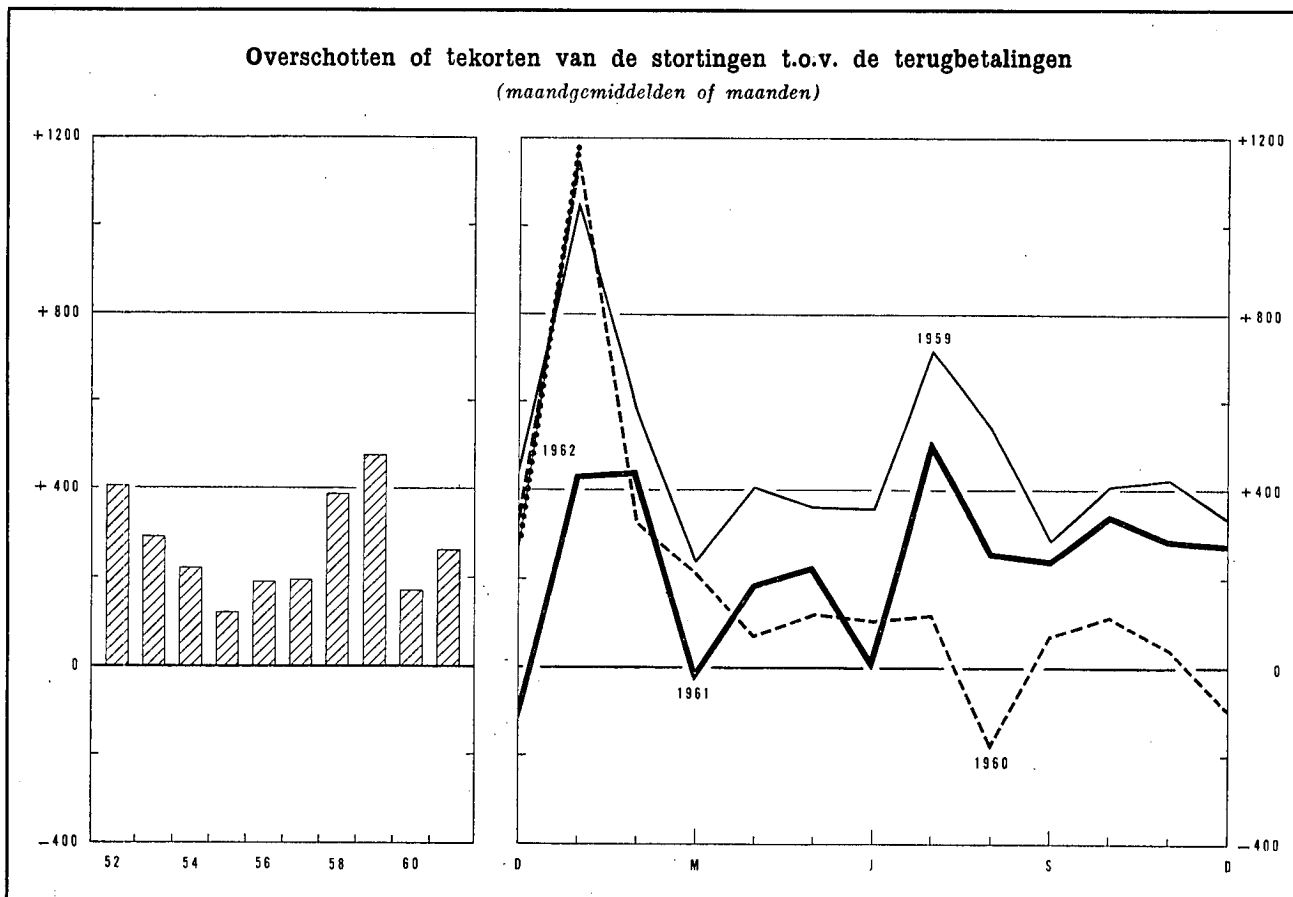
2 Incl. de kasbons die elders dan bij de Nationale Bank van België gediscoonteerd werden.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 a. — Beweging van de inlagen

Alleen de spaarboekjes van particulieren

(miljoenen franken)

Tijdvak	Inleggingen (1)	Opvragingen (2)	Overschot of tekort (3) = (1) - (2)	Saldi van de inlagen per einde tijdvak (4)				
1952	12.958	8.127	4.831	40.748 ¹				
1953	13.204	9.684	3.520	45.493 ¹				
1954	13.383	10.764	2.619	49.459 ¹				
1955	13.624	12.176	1.448	52.354 ¹				
1956	14.518	12.295	2.223	56.132 ¹				
1957	16.783	14.455	2.328	60.144 ¹				
1958	18.912	14.316	4.596	66.700 ¹				
1959	21.939	16.232	5.707	74.442 ¹				
1960	21.837	19.784	2.053	78.887 ¹				
1961	22.775	19.595	3.180	84.597 ¹				
	1961	1962	1961	1962	1961	1962	1961	1962
Januari	1.994	v 2.584	1.561	v 1.432	433	v 1.152	79.320	v 85.749
Februari	1.953		1.511		442		79.762	
Maart	1.862		1.879		-17		79.745	
April	1.868		1.679		189		79.934	
Mei	1.911		1.681		231		80.165	
Juni	1.928		1.917		11		80.176	
Juli	v 2.117		v 1.617		v 500		v 80.676	
Augustus	v 1.752		v 1.502		v 250		v 80.926	
September	v 1.794		v 1.550		v 244		v 81.170	
Oktober	v 1.946		v 1.602		v 344		v 81.514	
November	v 1.677		v 1.395		v 282		v 81.796	
December	v 1.976		v 1.701		v 275		v 84.597 ¹	

¹ Deze inlagen bevatten de gekapitaliseerde rente van het boekjaar.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 b. — Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas
(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de A.S.L.K.

	1955	1956	1957	1958	1959	1960
ACTIVA						
Beschikbaar ¹	0,2	0,2	0,5	0,3	0,3	0,2
Voorlopige beleggingen :						
Wissels op België	5,3	6,5	7,6	7,7	9,1	10,8
Voorschotten aan de nijverheid	—	—	—	2,0	3,3	5,2
Exportkrediet	—	—	—	...	0,2	0,4
Belingen
Bankaccepten	0,1	0,2	0,4	1,6	1,7	2,4
Schatkistcertificaten	2,7	1,8	1,5	5,2	4,3	2,0
Daggeldleningen	1,1	1,0	1,3	0,8	1,1	0,8
Totaal van de voorlopige beleggingen ...	9,2	9,5	10,8	17,3	19,7	21,6
Definitieve beleggingen :						
Directe Belgische staatsfondsen	17,9	18,4	18,4	17,3	19,7	20,0
Indirecte Belgische staatsfondsen en effecten met staatswaarborg	9,8	12,1	13,6	15,4	16,5	17,8
Effecten van Kongo of door Kongo gewaarborgd ...	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	2,0	1,9	1,9	1,8	1,8	1,7
Obligaties van Belgische vennootschappen	1,9	1,5	1,5	1,2	1,2	1,0
Voorschotten aan de Staat voortvloeiende uit de betaling van de bijkomende vergoeding aan de politieke gevangenen en voorschotten aan het Nationaal Werk voor Oorlogsinvaliden	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Hypothecaire leningen	2,4	2,7	2,8	2,9	3,3	3,8
Landbouwkrediet	3,0	3,3	3,4	3,4	3,5	3,6
Voorschotten aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, aan de erkende vennootschappen en aan de gemeenten, bestemd voor de bouw van volkswoningen	15,4	17,1	18,3	19,9	21,3	22,2
Totaal van de definitieve beleggingen ...	53,1	57,9	60,8	62,8	68,2	71,0

PASSIVA

<i>Opvraagbaar :</i>						
Inlagen op spaarboekjes ² :						
Particulieren	52,2	55,9	60,0	66,5	74,3	78,7
Dotatie voor Krijgsgevangenen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Openbare en andere instellingen	4,2	4,8	4,6	4,9	3,8	3,7
Rekening « Lijfrentezegels »	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Totaal der inlagen op spaarboekjes ...	56,8	61,1	65,0	71,8	78,5	82,8
Inlagen op rekeningen-courant ²	1,9	1,9	1,9	3,5	3,7	3,0
<i>Niet opvraagbaar :</i>						
Dotatiefonds, fonds voor diverse voorziene uitgaven en reservefonds	5,0	5,6	6,2	6,7	7,3	7,9

¹ Deze post omvat de kasmiddelen, de rekeningtegoeden bij de Nationale Bank van België en het Bestuur der Postchecks.
² Omvat de gekapitaliseerde rente.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 c. — Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekassen *
(miljarden franken)

Bron : *Verlagen van de A.S.L.K.*

	1955	1956	1957	1958	1959	1960
ACTIVA						
Effectenportefeuille :						
Directe Belgische staatsfondsen	6,4	6,3	7,2	7,5	7,7	7,3
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaARBorgde effecten	7,8	8,8	9,1	10,1	11,0	11,6
Door Kongo gewaarborgde effecten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	1,4	1,3	1,3	1,2	1,2	1,1
Obligaties van Belgische vennootschappen	1,6	1,5	1,4	1,3	1,2	1,1
Hypothecaire leningen	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Voorschotten aan erkende vennootschappen en aan de openbare kassen van lening met het oog op de bouw van volkswoningen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Totaal ...	17,7	18,4	19,5	20,5	21,5	21,5
PASSIVA						
Rentenfonds ¹	18,3	19,0	13,2	13,5	13,8	13,1
Wiskundige reserves ²	0	0	6,7	7,4	8,2	8,8
Totaal ...	18,3	19,0	19,9	20,9	22,0	21,9

* De A.S.L.K. publiceert afzonderlijk :

1) *Sedert 1957 :*

- 1) Een balans over de uitvoering van de « Algemene Wet ». Het betreft renten gevestigd krachtens de wet van 16 maart 1865 en de samengeordende wetten van 1946 met betrekking tot de verzekering tegen ouderdom en vroegtijdig overlijden van de arbeiders en de vrijwillig verzekerden. Sinds 1960 evenwel komen de renten gevestigd krachtens de wet van 16 maart 1865 niet meer voor in de balansen van de Lijfrentekassen doch wel in de balansen van de Levensverzekeringkas.
 - 2) Een balans over het beheer van de verzekeringen tot stand gekomen in het kader van de wetten van 1925 en 1930 op het Bediendenpensioen. Op deze verzekeringen wordt het kapitalisatiebeginsel toegepast.
 - 3) Een balans betreffende de door de wet van 12 juli 1957 vastgestelde pensioenen van de bedienden eveneens opgevat volgens het kapitalisatiebeginsel.
 - 4) Een balans met betrekking tot het beheer van de verzekeringen tot stand gekomen in het kader van de wet van 30 juni 1956 op het pensioen der zelfstandigen. Sinds 1960 heeft deze balans evenwel ook betrekking op het beheer van de verzekeringen tot stand gekomen in het kader van de wet van 28 maart 1960 op het pensioen der zelfstandigen.
 - b) *Sinds 1958 :* Een balans betreffende het beheer van de verzekeringen tot stand gekomen in het raam van de wetten op het bediendenpensioen (aanvullende stortingen).
 - c) *Sinds 1960 :* Een balans betreffende de door de wet van 22 februari 1960 vastgestelde pensioenen van de bedienden eveneens opgevat volgens het kapitalisatiebeginsel.
- 1 Het Rentenfonds omvat de reserves betreffende de uit de « Algemene Wet » voortvloeiende renten. Deze reserves omvatten de wiskundige reserves, de veiligheids- en beheersreserves evenals de provisies. Sinds 1960 evenwel bevat het Rentenfonds niet meer de reserves betreffende de renten gevestigd krachtens de wet van 16 maart 1865. Deze reserves komen sedert 1960 voor in de balansen van de Levensverzekeringkas, onder de rubriek « Wiskundige reserves en provisies ».
- 2 De zuivere wiskundige reserves werden verhoogd met een bepaald bedrag voor dekking van de kosten van uitkering der renten en van beheer en voor de vorming van een veiligheidsmarge.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

5 d. — Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringkas ¹
(miljarden franken)

Bron : *Verlagen van de A.S.L.K.*

	1955	1956	1957	1958	1959	1960
ACTIVA						
Effectenportefeuille :						
Directe Belgische staatsfondsen	1,5	1,8	2,0	1,9	2,2	3,0
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaARBorgde effecten	0,5	0,5	0,7	1,1	1,3	2,0
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Obligaties van Belgische vennootschappen	0,6	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6
Hypothecaire leningen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Volkswoningen : Voorschotten aan erkende vennoot- schappen	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Totaal voor de effectenportefeuille ...	2,9	3,3	3,6	4,0	4,5	6,0
PASSIVA						
Wiskundige reserves en provisies	2,2	2,5	2,7	2,9	3,2	4,6 ¹
Reservefonds	0,8	0,9	1,0	1,2	1,4	1,5

¹ Sedert 1960 vermeldt deze balans onder de rubriek « Wiskundige reserves en provisies » de reserves betreffende de krachtens de wet van 16 maart 1865 gevestigde renten, die voorheen voorkwamen in de balans over de uitvoering van de « Algemene Wet ».

XIV - 6. — PARTICULIERE SPAARKASSEN

Indeling en bestemming van de werkmiddelen

(miljarden franken)

Bron : Centraal Bureau voor de kleine spaarders.

Einde tijdvak	Deposito's		Obligaties en kasbons	Gezamenlijke deposito's, obligaties en kasbons	Vorderingen op de bedrijven en particulieren				Vorderingen op de overheidssector						Gezamenlijke vorderingen op de bedrijven en particulieren en op de overheidssector	
	op minder dan 2 jaar	op 2 jaar en meer			Disconto, voorschotten en leningen met borgtocht	Hypotheeknemers	Diverse debiteuren	Totaal van de vorderingen op de bedrijven en particulieren	Staat	Lagere overheid	Kongo en Ruanda-Urundi	Zelfstandige Kas voor Oorlogschade	Ge-meentekrediet van België	Overige parastatale instellingen		Totaal van de vorderingen op de overheidssector
1956	12,4	3,4	2,7	18,5	1,1	10,4	0,2	11,7	n.b.	0,2	0,1	0,1	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1957	13,7	3,8	3,1	20,6	1,4	12,0	0,3	13,7	n.b.	0,2	0,1	0,2	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1958	15,7	4,4	3,9	24,0	1,8	13,8	0,3	15,9	4,7	0,3	0,2	0,2	0,3	3,8	9,5	25,4
1959	18,5	5,0	4,3	27,8	2,1	15,9	0,4	18,4	5,0	0,2	0,1	0,3	0,4	5,4	11,4	29,8
1960	20,2	5,6	4,8	30,6	1,9	18,0	0,5	20,4	6,2	0,2	0,1	0,4	0,3	5,6	12,8	33,2
1959 3 ^e kwartaal	17,5	4,8	4,3	26,6	2,2	15,3	0,3	17,8	4,9	0,3	0,1	0,3	0,4	5,3	11,3	29,1
4 ^e kwartaal	18,5	5,0	4,3	27,8	2,1	15,9	0,4	18,4	5,0	0,2	0,1	0,3	0,4	5,4	11,4	29,8
1960 1 ^e kwartaal	19,0	5,2	4,5	28,7	2,4	16,2	0,4	19,0	5,4	0,2	0,1	0,4	0,3	5,7	12,1	31,1
2 ^e kwartaal	19,4	5,3	4,6	29,3	2,3	16,8	0,4	19,5	6,1	0,3	0,1	0,4	0,3	5,3	12,5	32,0
3 ^e kwartaal	19,6	5,4	4,7	29,7	2,4	17,5	0,4	20,3	6,1	0,2	0,1	0,4	0,3	5,4	12,5	32,8
4 ^e kwartaal	20,2	5,6	4,8	30,6	1,9	18,0	0,5	20,4	6,2	0,2	0,1	0,4	0,3	5,6	12,8	33,2
1961 1 ^e kwartaal	20,9	5,8	4,9	31,6	2,4	18,3	0,4	21,1	6,2	0,2	0,1	0,4	0,4	6,1	13,4	34,5
2 ^e kwartaal	21,4	5,9	5,1	32,4	2,3	19,0	0,5	21,8	6,5	0,2	0,1	0,4	0,4	6,1	13,7	35,5
3 ^e kwartaal	22,1	6,1	5,1	33,3	2,5	19,6	0,5	22,6	6,7	0,2	0,1	0,4	0,4	6,1	13,9	36,5

XIV - 7. — NATIONALE MAATSCHAPPIJ VOOR KREDIET AAN DE NIJVERHEID

Voornaamste balansposten

(miljarden franken)

Bron : Verslagen van de N.M.K.N.

	1955	1956	1957	1958	1959	1960
--	------	------	------	------	------	------

ACTIVA

Portefeuille :

Investeringskredieten op lange en halflange termijn :

1 ^o door de Staat gewaarborgd	2,0	3,7	5,0	6,7	8,6	9,8
2 ^o door banken en financieringsmaatschappijen gewaarborgd	4,0	4,2	4,4	5,1	5,5	6,2
3 ^o andere dan deze sub 1 ^o en 2 ^o vermeld ¹	4,6	5,3	5,8	7,1	7,8	10,5

Herst elkredieten (oorlogs- en waterschade) (besluit van 30 november 1944, wetten van 1 oktober 1947, 6 januari 1950, 24 maart 1953 en 26 juni 1956)

2,1 2,0 2,0 1,9 2,0 1,8

Handelskredieten op halflange termijn

1,6 1,4 1,1 1,0 0,8 0,8

Kredieten voor de financiering op halflange termijn van de uitvoer

0,9 0,8 0,7 0,6 0,8 0,9

Kredieten beheerd voor rekening van de Staat ² ...

2,3 2,3 2,2 2,4 2,5 2,7

PASSIVA

Obligaties	12,9	14,6	17,2	21,4	24,9	30,1
Kasbons	2,7	3,5	3,3	4,1	5,7	6,3
Belgische Staat :						
Fonds Marshall-hulp	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9	1,8
Fonds voor het uitreden en het aanbouwen van zeeschepen	0,4	0,4	0,5	0,7	0,8	1,1

¹ Deze rubriek omvat al de andere investeringskredieten; het risico van deze verrichtingen wordt gedragen door de N.M.K.N. die, zo nodig, zakelijke en/of persoonlijke waarborgen vraagt.

² Betreft kredieten gefinancierd door de Marshall-hulp en door het Fonds voor het uitreden en het aanbouwen van zeeschepen.

XIV - 8. — LEVENSVERZEKERINGSMAATSCHAPPIJEN

Voornaamste balansposten

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst van de Verzekeringen.

	1955	1956	1957	1958	1959	1955	1956	1957	1958	1959
	Belgische maatschappijen					Buitenlandse maatschappijen				
ACTIVA										
Onroerende goederen	0,6	0,7	1,0	1,4	1,7	0,6	0,7	0,9	1,0	1,1
Hypothecaire leningen	4,4	5,1	6,2	7,1	7,8	1,1	1,3	1,6	1,8	2,0
Voorschotten op polissen	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Effecten :										
Belgische overheidsfondsen .	2,3	2,5	2,5	2,9	3,5	2,1	2,2	2,4	2,8	3,1
Buitenlandse effecten	0,2	0,5	0,5	0,5	0,8	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3
Effecten gewaarborgd door Kongo	0,1	0,2	0,2	0,2	0,4
Effecten van de parastatale kredietinstellingen	1,9	2,1	2,2	2,6	3,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4
Effecten van de overige parastatale instellingen	1,5	1,5	1,0	1,0	1,2	1,0	1,1	0,8	0,9	1,0
Effecten van de provincies en gemeenten	1,1	1,0	1,6	1,7	1,7	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6
Obligaties van Belgische vennootschappen	4,8	5,5	6,0	6,4	7,2	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6
Aandelen van Belgische vennootschappen	1,8	2,0	2,3	2,5	1,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Totaal voor de effecten ...	13,7	15,3	16,3	17,8	19,6	4,7	5,1	5,2	5,9	6,5

PASSIVA

Neergelegde waarborgen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wiskundige reserves ¹	19,7	22,1	24,4	27,0	31,0	6,7	7,4	8,2	9,0	9,8

¹ Deze reserves omvatten eveneens de schadereserves, de technische participatiereserve en de waarborgreserve.

XIV - 9. — HYPOTHEEK-INSCHRIJVINGEN

Bron : Belgisch Staatsblad.

Maandgemiddelden	Miljarden franken ¹
1953	1,47
1954	1,65
1955	1,67
1956	1,80
1957	1,78
1958	1,77
1959	2,13
1960	2,50
1961	2,78
1960 2 ^e kwartaal ...	2,51
3 ^e kwartaal ...	2,76
4 ^e kwartaal ...	2,59
1961 1 ^e kwartaal ...	2,65
2 ^e kwartaal ...	2,84
3 ^e kwartaal ...	2,75
4 ^e kwartaal ...	2,89

¹ Bedragen berekend volgens de geïnde inschrijvingsrechten, incl. de vernieuwingen na vijftien jaar, die ongeveer 1 ½ pct. van het totaal bedragen, doch excl. de wettelijke hypotheken.

Bibliografische referenties : Belgisch Staatsblad : a) Verslag van het Rentenfonds over de verrichtingen van het jaar; b) Ministerie van Verkeerswezen : Postchecks. — Verslagen over de verrichtingen en de toestand van de A.S.L.K. van België. — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.

XV. — BELANGRIJKSTE VORMEN VAN DE IN HET BINNENLAND BESCHIKBARE BESPARINGEN

(miljarden franken)

Bron : Algemene Spaar- en Lijfrentekas.

Spaarvormen	1952		1953		1954		1955		1956		1957		1958		1959		1960	
1. Sparen in depositovorm ¹ :																		
Spaarkassen	8,2		6,4		5,5		5,1		6,3		5,6		10,9		10,4		6,0	
Banken	2,4		2,8		3,0		2,2		-0,7		1,1		4,6		5,1		4,0	
Parastatale kredietinstellingen	0,4		0,7		0,3		-0,2		0,3		-0,5		2,2		0,3		1,2	
Totaal ...		11,0		9,9		8,8		7,1		5,9		6,2		17,7		15,8		11,2
2. Sparen door fondsvorming ¹ :																		
Pensioeninstellingen	3,1		3,1		3,4		3,8		3,6		5,2		4,0		3,1		3,6	
Instellingen voor verzekering tegen arbeidsongevallen	1,0		1,0		1,0		1,1		1,2		1,0		1,1		0,9		0,7	
Kassen voor jaarlijks verlof	0,6		0,5		0,1		0,3		0,1		0,4		-0,1		—		—	
Levensverzekeringsmaatschappijen .	2,7		2,9		3,1		3,4		3,5		3,5		3,8		5,4		4,9	
Instellingen voor verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid	0,2		0,1		0,1		0,2		0,2		0,2		0,3		0,1		0,2	
Diverse verzekeringen, maatschappijen voor kapitalisatie en bouwsparen	0,2		0,2		0,2		0,3		0,3		0,4		0,3		0,4		0,4	
Totaal ...		7,8		7,8		7,9		9,1		8,9		10,7		9,4		9,9		9,8
3. Sparen in hypotheek- en woningbouwsectoren :																		
Hypotheekleningen verleend door de particulieren	2,6		3,2		2,9		2,7		2,1		1,8		1,9		1,8		1,2	
Afbetalingen op hypotheekschulden door particulieren	4,3		4,9		5,2		6,2		6,5		7,0		7,4		8,5		9,1	
Woningbouw (kapitalen door de particulieren geïnvesteerd)	5,4		6,4		7,3		7,9		7,4		8,9		9,1		10,3		11,5	
Totaal ...		12,3		14,5		15,4		16,8		16,1		17,6		18,3		20,6		21,8
4. Effectenemissies :																		
Nieuwe beleggingen van particulieren	11,0		6,1		13,1		10,5		7,9		13,6		16,2		11,0		14,5	
Totaal (1 tot 4) ...	42,1		38,3		45,2		43,5		38,8		48,1		61,6		57,3		57,3	
Dubbelstellingen ² ...	-0,8		-0,3		0,1		0,1		-0,8		0,3		-2,6		0,6		0,4	
Netto-totaal (1 tot 4)	41,3		38,0		45,3		43,6		38,0		48,4		59,0		57,9		57,7	
5. Interne besparingen van de ondernemingen :																		
Afschrijvingen	23,6		23,2		23,8		25,4		28,5		30,9		29,8		30,7		35,0	
Nettobesparingen	9,0 ³		7,8 ³		7,8 ³		9,6 ³		10,0		9,2		5,2		6,0		10,4	
Totaal ...		32,6		31,0		31,6		35,0		38,5		40,1		35,0		36,7		45,4
Algemeen totaal (1 tot 5) ...		73,9		69,0		76,9		78,6		76,5		88,5		94,0		94,6		103,1

¹ Jaaraccres.

² Aangroei of vermindering, bij de A.S.L.K. en de parastatale kredietinstellingen, van de tegoeden van verschillende instellingen waarvan de reserves — eigen of opvraagbare — in een der rubrieken van deze tabel reeds als besparing werden geteld.

³ Deze cijfers zijn niet vergelijkbaar met die van de jaren na 1955.

Bibliografische referenties : Aanvullende Studiën bij de Verslagen van de A.S.L.K.

XVI. — EMISSIES EN SCHULDEN VAN DE OVERHEIDSSECTOR

1. — EMISSIES IN BELGISCHE FRANKEN OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN ¹

(miljarden franken)

Emittenten		Door het publiek verkrijgbare effecten ²				Door het publiek niet verkrijgbare effecten			Totale netto-emissies op lange en halflange termijn (meer dan een jaar) ¹ (9) = (5) + (8)	
		Emissies per grote tranches			Doorlopende netto-emissies ⁴	Totale netto-emissies ⁵	Bruto-emissies ⁵	Aflossingen		Netto-emissies ⁶
		Bruto-emissies	Aflossingen ³	Netto-emissies ³ = (1) - (2)						
					(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4)		(5) = (3) + (4)
1. Staat (directe schuld alleen)	1956	14,8	4,4	10,4	—	10,4	1,7	3,6	- 1,9	8,5
	1957	12,0	6,9	5,1	—	5,1	1,6	2,6	- 1,0	4,1
	1958	18,2	8,9	9,3	—	9,3	0,2	2,7	- 2,5	6,8
	1959	20,8	7,5	13,3	—	13,3	0,7	1,7	- 1,0	12,3
	1960	27,5	12,6	14,9	—	14,9	2,3	1,4	0,9	15,8
	1 ^e h. '61	7,3	3,2	4,1	—	4,1	...	0,8	- 0,8	3,3
2. Zelfstandige fondsen en instellingen voor maatschappelijke zekerheid	1956	1,6	0,9	0,7	...	0,7	1,2	0,2	1,0	1,7
	1957	3,9	1,0	2,9	...	2,9	1,3	0,1	1,2	4,1
	1958	3,3	1,1	2,2	...	2,2	2,7	0,3	2,4	4,6
	1959	3,7	1,2	2,5	...	2,5	2,6	0,4	2,2	4,7
	1960	0,6	1,3	- 0,7	...	- 0,7	3,0	0,4	2,6	1,9
	1 ^e h. '61	0,4	0,9	- 0,5	...	- 0,5	0,9	0,3	0,6	0,1
3. Parastatale kredietinstellingen ...	1956	0,1	0,2	- 0,1	3,1	3,0	2,0	0,2	1,8	4,8
	1957	1,5	...	1,5	1,6	3,1	1,9	0,2	1,7	4,8
	1958	5,4	5,4	2,2	0,4	1,8	7,2
	1959	2,0	0,1	1,9	3,5	5,4	2,3	0,6	1,7	7,1
	1960	2,4	0,2	2,2	3,8	6,0	2,0	0,4	1,6	7,6
	1 ^e h. '61	2,5	1,2	1,3	1,2	2,5	0,9	0,1	0,8	3,3
4. Lagere overheid en Gemeentekrediet	1956	3,6	3,5	0,1	2,3	2,4	2,4
	1957	2,1	0,8	1,3	2,3	3,6	3,6
	1958	2,4	1,6	0,8	4,8	5,6	5,6
	1959	1,2	1,0	0,2	4,1	4,3	...	0,1	- 0,1	4,2
	1960	1,3	2,1	- 0,8	5,0	4,2	4,2
	1 ^e h. '61	...	0,5	- 0,5	2,2	1,7	1,7
5. Parastatale bedrijven	1956	3,6	2,4	1,2	...	1,2	1,0	0,1	0,9	2,1
	1957	1,4	0,8	0,6	...	0,6	0,8	0,6	0,2	0,8
	1958	...	1,9	- 1,9	...	- 1,9	0,7	0,1	0,6	- 1,3
	1959	4,2	1,1	3,1	...	3,1	0,4	0,2	0,2	3,3
	1960	3,8	4,5	- 0,7	...	- 0,7	0,5	0,1	0,4	- 0,3
	1 ^e h. '61	3,5	2,4	1,1	...	1,1	0,4	0,1	0,3	1,4
Totaal 1 tot 5 : totaal der emissies in Belgische franken van de Belgische overheidssector	1956	23,7	11,4	12,3	5,4	17,7	5,9	4,1	1,8	19,5
	1957	20,9	9,5	11,4	3,9	15,3	5,6	3,5	2,1	17,4
	1958	23,9	13,5	10,4	10,2	20,6	5,8	3,5	2,3	22,9
	1959	31,9	10,9	21,0	7,6	28,6	6,0	3,0	3,0	31,6
	1960	35,6	20,7	14,9	8,8	23,7	7,8	2,3	5,5	29,2
	1 ^e h. '61	13,7	8,2	5,5	3,4	8,9	2,2	1,3	0,9	9,8
6. Kongo en Ruanda-Urundi	1956	2,1	0,3	1,8	...	1,8	1,8
	1957	...	0,3	- 0,3	...	- 0,3	- 0,3
	1958	4,0	0,3	3,7	...	3,7	3,7
	1959	...	0,6	- 0,6	...	- 0,6	- 0,6
	1960	...	1,5	- 1,5	...	- 1,5	- 1,5
	1 ^e h. '61
Totaal 1 tot 6 : totaal der emissies in Belgische franken van de Belgische overheidssector, Kongo en Ruanda-Urundi	1956	25,8	11,7	14,1	5,4	19,5	5,9	4,1	1,8	21,3
	1957	20,9	9,8	11,1	3,9	15,0	5,6	3,5	2,1	17,1
	1958	27,9	13,8	14,1	10,2	24,3	5,8	3,5	2,3	26,6
	1959	31,9	11,5	20,4	7,6	28,0	6,0	3,0	3,0	31,0
	1960	35,6	22,2	13,4	8,8	22,2	7,8	2,3	5,5	27,7
	1 ^e h. '61	13,7	8,2	5,5	3,4	8,9	2,2	1,3	0,9	9,8
7. Aan te brengen verbeteringen om :	1956	2,1	—	2,1	—	2,1	- 2,1	—	- 2,1	—
a) de evolutie te bekomen van het uitstaande bedrag, eensdeels van de door het publiek verkrijgbare effecten en anderdeels van de door het publiek niet verkrijgbare effecten — correctie : conversie van niet verhandelbare effecten van de Muntsaneringslening in verhandelbare effecten	1957	1,9	—	1,9	—	1,9	- 1,9	—	- 1,9	—
	1958	2,1	—	2,1	—	2,1	- 2,1	—	- 2,1	—
	1959	1,6	—	1,6	—	1,6	- 1,6	—	- 1,6	—
	1960	1,8	—	1,8	—	1,8	- 1,8	—	- 1,8	—
	1 ^e h. '61	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) uitgaande van het nominale bedrag, het effectieve bedrag van de emissies te berekenen — correctie : verschil tussen de nominale waarde en de uitgifteprijs ⁸	1956	- 0,6	—	- 0,6	—	- 0,6	—	—	—	—
	1957	- 0,5	—	- 0,5	—	- 0,5	—	—	—	—
	1958	...	—	...	—	...	—	—	—	—
	1959	- 0,5	—	- 0,5	—	- 0,5	—	—	—	—
	1960	- 0,2	—	- 0,2	—	- 0,2	—	—	—	—
	1 ^e h. '61	- 0,2	—	- 0,2	—	- 0,2	—	—	—	—

¹ Voor de doorlopende emissies van de parastatale kredietinstellingen en het Gemeentekrediet van België, werd de totale verandering van het uitstaande bedrag dezer effecten vermeld, aangezien het in bepaalde gevallen niet mogelijk is de emissies van kasbons op maximum één jaar en deze op meer dan één jaar te splitsen.

— Pro memoria : Netto-emissies op korte termijn (maximum één jaar) van de Staat in 1956 : 4,0 miljard; in 1957 : 1,4; in 1958 : 11,4; in 1959 : 8,9; in 1960 : — 3,9; in het eerste halfjaar 1961 : 3,2.

² Worden beschouwd als door het publiek verkrijgbare effecten, de op de Beurs genoteerde effecten of die waarvan de toelating tot de Officiële notering wordt voorzien, evenals de obligaties en kasbons doorlopend uitgegeven door het Gemeentekrediet, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, het Centraal Bureau voor Hypotheekkrediet en de Nationale Kas voor Beroepskrediet.

³ De door de Amortisatiekas der Staatsschuld op de Beurs ingekochte effecten worden in kolom (2) « Aflossingen » opgenomen, niet op het tijdstip van deze inkoop, doch op het ogenblik waarop zij worden vernietigd.

⁴ Aangekondigd bij een wettelijk bericht.

⁵ In beginsel per grote tranches, doch met inbegrip van de doorlopende emissies van de parastatale instellingen voor de huisvesting.

⁸ De plaatsingscommissie is in de uitgifteprijs begrepen.

**XVI - 2. — VOORNAAMSTE EMISSIES OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN
VAN DE OVERHEIDSSECTOR ***

Leningen in Belgische franken

Openingsdatum van de intekening		Emittenten	Nominale rentevoet	Emissiekoers pct.	Looptijd	Uitgegeven bedrag 1 (miljoenen franken)	Gemiddeld rendement bij de uitgifte	
Maand	Dag							
1959	Januari	19	Belgische Staat 1959-1971	4,75	98,25	12 jaar	8.194	4,98
	Maart	16	N.M.B.S.	4,75	98,25	10 jaar	700	5,02
	April	15	Wegenfonds	4,75	98,25	12 jaar	2.500	4,98
	Mei	12	R.T.T.	4,75	98,25	11 jaar	1.500	4,99
	Juni	8	Belgische Staat 1959-1974	4,75	98,25	op 10 of 15 jaar	4.098	5,05
	Juli	6	Stad Luik	5,00	98,00	10 jaar	400	5,30
	September	14	Belgische Staat 1959-1970	5,00	99,00	11 jaar	8.166	5,14
	Oktober	19	Stad Antwerpen	5,00	98,00	10 jaar	750	5,30
	November	16	N.M.B.S.	5,00	98,50	10 jaar	2.000	5,24
	December	10	N.M.K.N.	5,00	98,50	10 jaar	2.000	5,24
1960	Februari	1	Belgische Staat 1960-1970	5,25	100,00	10 jaar	12.848	5,25
	Maart	3	R.T.T.	5,25	99,50	13 jaar	1.500	5,31
	April	7	N.K.B.K.	5 — 5,25 ²	100,00	op 5 of 10 jaar	325	5,27 ⁶
	April	19	Belgische Staat 1960-65-70	5 — 5,25 ²	100,00	op 5 of 10 jaar	7.752	5,18
	Juni	7	Gemeentekrediet	3 — 5,00 5,50 ³	100,00	20 jaar	1.338	5,53
	Juni	29	N.M.B.S.	5 — 5,25 ²	100,00	op 5 of 10 jaar	2.300	5,17
	Oktober	10	N.M.K.N.	5,25 — 5,50 ⁴	98,50	op 5 of 10 jaar	2.000	5,67 ⁶
	November	16	Belgische Staat 1960-65-70-75	5,25 — 5,50 — 5,75 ⁵	99,00	op 5, 10 of 15 jaar	7.324	5,73 ⁶
	November	30	N.K.B.K.	5,25 — 5,50 ⁴	98,50	op 5, 8 of 11 jaar	250	5,72 ⁶
1961	Januari	16	N.M.B.S.	5,25 — 5,50 ⁴	98,25	op 5 of 10 jaar	2.350	5,76
	Februari	27	N.M.K.N.	5,25 — 5,50 ⁴	98,25	op 5 of 10 jaar	2.000	5,82 ⁶
	April	13	R.T.T.	5,25 — 5,50 ⁴	98,25	op 5 of 10 jaar	2.000	5,84
	Mei	25	N.K.B.K.	5,25 — 5,50 ⁴	98,25	op 5, 8 of 11 jaar	250	5,82 ⁶
	Juni	8	Belgische Staat 1961-73	5,25-5,50-5,75 ⁷	98,50	op 5, 9 of 12 jaar 6 maanden	7.007	5,83
	Augustus	24	Stad Antwerpen	5,25-5,50- 5,75-6,00 ⁸	98,—	op 5, 10, 15 of 20 jaar	800	5,83
	Oktober	2	Belgische Staat 1961-1981	5,25-5,50-5,75 ⁹	98,50	op 5, 10, 15 of 20 jaar	6.000	5,75
	November	20	N.M.K.N.	5,25-5,50-5,75 ⁹	98,50	op 5, 10, 15 of 20 jaar	2.650	5,88 ⁶
	December	11	Wegenfonds	5,25-5,50-5,75 ⁹	98,50	op 5, 10, 15 of 20 jaar	2.500	5,78
1962	Februari	1	Belgische Staat 1962-1982	5,—5,25-5,50 ¹⁰	98,50	op 5, 10, 15 of 20 jaar	7.450	5,54
	Maart	1	Stad Luik	5,25-5,50-5,75	98,50	op 5, 10, 15 of 20 jaar	800	5,85 ⁶

- 1 Deze bedragen verschillen van de gegevens uit de voorgaande tabel [XVI 1 - kolom (1)] omdat zij niet de obligaties omvatten die door de Z.K.O.S. aan de gesterden ter betaling worden overhandigd.
- 2 Interests: 5 pct. gedurende de eerste 5 jaar en 5,25 pct. gedurende de laatste 5 jaar.
- 3 Lotenlening; interests: 3 pct. gedurende de eerste 10 jaar, 5 pct. van het 11e tot het 15e jaar en 5,50 pct. van het 16e tot het 20e jaar.
- 4 Interests: 5,25 pct. gedurende de eerste 5 jaar en 5,50 pct. gedurende de laatste jaren.
- 5 Interests: 5,25 pct. gedurende de eerste 5 jaar; 5,50 pct. de volgende 5 jaar en 5,75 pct. de laatste 5 jaar.
- 6 Het rendement bij de uitgifte van deze leningen is berekend op hun langste looptijd.
- 7 Interests: 5,25 pct. gedurende de eerste 5 jaar, 5,50 pct. de volgende 4 jaar en 5,75 pct. de laatste jaren.
- 8 Interests: 5,25 pct. gedurende de eerste 5 jaar, 5,50 pct. van het 6e tot het 10e jaar, 5,75 pct. van het 11e tot het 15e jaar en 6 pct. van het 16e tot het 20e jaar.
- 9 Interests: 5,25 pct. gedurende de eerste 5 jaar, 5,50 pct. gedurende de volgende 5 jaar en 5,75 pct. gedurende de laatste 10 jaar.
- 10 Interests: 5 pct. gedurende de eerste 5 jaar, 5,25 pct. gedurende de volgende 5 jaar en 5,50 pct. gedurende de laatste 10 jaar.

Leningen in vreemde valuta's

Datum van het besluit 1		Emittenten	Nominale rentevoet	Emissiekoers pct.	Looptijd	Uitgegeven bedrag (in miljoenen eenheden vreemde valuta's)	Rendement bij de uitgifte	
Maand	Dag							
1959	December	24	Wegenfonds	5,75	98,5	15 jaar	D.M. 60	6,02
1960	Januari	12	Wegenfonds	5,75	98,5	15 jaar	D.M. 60	6,02
	Februari	16	Belgische Staat 1960-1972	4,50	98,0	12 jaar	Zw. F 50	4,72 ⁴
	Maart	18	Kongo	6,00	100,0	3, 4, 5 jaar	U.S. \$ 20	6,13
	Maart	31	Otraco ³	6,00	100,0	10 jaar	U.S. \$ 5	6,08
	Maart	31 ²	Kongo ³	6,00	100,0	12 jaar	U.S. \$ 28	6,09
	Maart	31 ²	Kongo ³	6,00	100,0	12 jaar	U.S. \$ 7	6,10
1961	Mei	16	N.M.B.S.	4,50	100,0	12 jaar	Zw. F 50	4,50
	Mei	18	Belgische Staat 1961-81	4,75	100,0	20 jaar	N. gld. 75	4,75
	Juli	3	Nationale Maatschappij der Waterleidingen	4,75	100,0	20 jaar	N. gld. 50	4,75
	Juli	12	N.M.B.S.	5,00	100,0	2, 3, 4 jaar	U.S. \$ 3	5,00
	Juli	12	N.M.B.S.	5,25	100,0	15 jaar	U.S. \$ 20 of D.M. 80	5,32 ⁴
	Oktober	3	Sabena	4,75	99,0	20 jaar	N. gld. 22	4,92
	November	14	Belgische Staat 1961-1964	5,50	100,0	3 jaar	U.S. \$ 30	5,61
	November	28	Belgische Staat 1961-1976	5,50	98,0	15 jaar	U.S. \$ 25	5,88
	December	12	Sabena 1961-1981 ⁵	5,—	100,0	20 jaar	Lux.F 250	5,06

- 1 De juiste uitgiftedatum van de leningen in vreemde valuta's is over het algemeen niet gekend. Meestal echter wordt een lening uitgegeven of opgesteld, korte tijd nadat het betrokken besluit werd uitgevaardigd. De datum van dit besluit, die in deze tabel is opgenomen, benadert zo dicht mogelijk het tijdstip van de uitgifte. Zijn er verscheidene besluiten, bijv. een koninklijk besluit gevolgd door een ministerieel besluit, dan wordt het jongste besluit vermeld.
- 2 Dit besluit werd door een koninklijk besluit van 19 mei 1960 gewijzigd.
- 3 Lening afgesloten bij de I.B.H.O.
- 4 Het rendement bij de uitgifte van deze leningen is berekend op hun langste looptijd.
- 5 Conversielening.
- * Leningen van de Staat, Kongo, de provincies, de gemeenten, de instellingen van openbaar nut, zoals de N.M.B.S., de N.M.B., de Nationale Maatschappij der Waterleidingen, het Gemeentekrediet, enz. (exclusief de doorlopende uitgiften).

XVI - 3. — STAATSSCHULD

(miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Einde tijdvak	Directe schuld								Totale directe schuld ²	Indirecte schuld	Totale schuld ²
	binnenlandse				buitenlandse						
	gevestigde incl. M.S.L. 1	op halflange termijn	op korte termijn	Vrije tegoeden van de particulieren in post-rekening	totaal	gevestigde 2	op halflange en korte termijn	totaal 2			
1950	104,5	36,7	60,6	18,6	220,4	13,0	3,3	16,3	236,7	12,0	248,7
1951	106,5	33,9	68,0	19,4	227,8	12,8	2,1	14,9	242,7	11,9	254,6
1952	119,2	27,9	69,1	19,2	235,4	13,3	4,6	17,9	253,3	13,0	266,3
1953	130,6	29,7	67,1	21,2	248,6	13,7	7,1	20,8	269,4	12,9	282,3
1954	155,2	24,8	62,6	22,4	265,0	14,8	6,6	21,4	286,4	11,8	298,2
1955	157,2	24,9	67,2	22,8	272,1	16,5	6,9	23,4	295,5	16,1	311,6
1956	167,2	23,4	62,1	23,9	276,6	16,5	7,9	24,4	301,0	16,8	317,8
1957	170,1	24,6	60,9	23,7	279,3	17,5	8,8	26,3	305,6	18,0	323,6
1958	175,5	26,1	70,5	25,4	297,5	17,0	12,5	29,5	327,0	18,6	345,6
1959	190,8	23,0	75,8	29,1	318,7	17,7	16,5	34,2	352,9	20,7	373,6
1960 Februari	202,0	21,2	74,8	27,2	325,2	17,7	15,8	33,5	358,7	22,0	380,7
Maart	201,8	21,0	76,7	27,2	326,7	18,2	15,6	33,8	360,5	21,4	381,9
April	203,5	17,6	82,7	27,2	331,0	18,1	16,3	34,4	365,4	21,4	386,8
Mei	207,7	17,6	78,5	27,9	331,7	18,1	17,5	35,6	367,3	21,4	388,7
Juni	207,2	17,6	77,5	28,7	331,0	17,9	19,0	36,9	367,9	21,3	389,2
Juli	206,8	17,9	77,2	28,3	330,2	17,9	18,6	36,5	366,7	21,3	388,0
Augustus	206,6	17,9	78,6	27,9	331,0	17,9	19,0	36,9	367,9	21,3	389,2
September	206,5	18,1	78,4	27,2	330,2	17,7	20,3	38,0	368,2	21,2	389,4
Oktober	206,0	18,1	80,0	27,3	331,4	17,6	22,0	39,6	371,0	21,1	392,1
November	207,9	18,1	76,4	27,4	329,8	17,6	23,2	40,8	370,6	21,1	391,7
December	211,6	18,1	68,6	32,4	330,7	17,4	27,0	44,4	375,1	21,1	396,2
1961 Januari	210,8	18,1	73,0	31,3	333,2	17,4	29,0	46,4	379,6	21,7	401,3
Februari	210,2	18,1	75,6	30,3	334,2	17,5	32,0	49,5	383,7	22,3	406,0
Maart	210,0	18,1	77,1	29,5	334,7	17,4	31,8	49,2	383,9	22,4	406,3
April	209,5	17,4	80,0	30,5	337,4	17,4	32,5	49,9	387,3	22,4	409,7
Mei	209,3	17,4	80,3	30,3	337,3	17,4	33,0	50,4	387,7	22,5	410,2
Juni	215,6	17,4	73,8	30,3	337,1	17,1	32,7	49,8	386,9	22,5	409,4
Juli	215,2	17,4	72,8	30,4	335,8	18,0	31,9	49,9	385,7	22,4	408,1
Augustus	214,9	17,4	73,1	28,9	334,3	18,0	30,2	48,2	382,5	22,4	404,9
September	214,7	17,4	74,1	29,5	335,7	17,9	30,2	48,1	383,8	22,4	406,2
Oktober	220,1	17,4	71,0	30,1	338,6	17,9	30,0	47,9	386,5	22,3	408,8
November	218,2	17,4	73,3	30,3	339,2	17,8	29,7	47,5	386,7	22,6	409,3
December	217,4	17,4	70,8	32,8	338,4	18,8	28,3	47,1	385,5	25,5	411,0
1962 Januari	216,1	18,5	73,7	33,5	341,8	18,8	27,8	46,6	388,4	25,4	413,8

1 M.S.L. : Muntsaneringelening.

2 Exclusief de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schuld.

XVI - 4. — INDELING VAN DE SCHULD IN BELGISCHE FRANKEN OP LANGE EN HALFLANGE TERMIJN VAN DE OVERHEIDSSECTOR

a) Volgens de emittenten

(nominale waarden per einde jaar, in miljarden franken)

A = verkrijgbaar door het publiek 1.
B = niet verkrijgbaar door het publiek.

Emittenten	1952	1953	1954	1955	1956			1957			1958			1959			1960		
					A	B	Totaal	A	B	Totaal	A	B	Totaal	A	B	Totaal	A	B	Totaal
Staat ^{2 3}	146,8	160,0	179,7	181,8	136,5	53,8	190,3	143,6	50,9	194,5	154,9	46,4	201,3	169,8	43,7	213,5	186,8	42,7	229,5
Zelfstandige fondsen en administratieve parastatale instellingen ³	18,5	18,9	18,7	23,4	17,2	7,6	24,8	20,0	8,8	28,8	22,1	11,2	33,3	24,6	13,4	38,0	24,2	15,7	39,9
Kongo	4,6	4,6	6,8	8,9	9,3	1,3	10,6	9,0	1,3	10,3	12,7	1,3	14,0	12,2	1,3	13,5	10,8	1,3	12,1
Lagere overheid en Gemeentekrediet	26,5	29,3	31,7	33,7	35,2	1,3	36,5	38,8	1,3	40,1	44,4	1,3	45,7	48,7	1,2	49,9	52,6	1,1	53,7
Parastatale bedrijven	24,7	28,0	30,1	32,8	31,0	3,9	34,9	31,6	4,1	35,7	29,9	4,7	34,6	33,0	5,8	38,8	32,2	6,3	38,5
Parastatale kredietinstellingen	19,4	21,2	26,5	32,2	25,5	11,6	37,1	28,7	13,8	42,5	34,0	15,7	49,7	39,6	17,5	57,1	45,4	19,1	64,5
Totaal ...	240,5	262,0	293,5	312,8	254,7	79,5	334,2	271,7	80,2	351,9	298,0	80,6	378,6	327,9	82,9	410,8	352,0	86,2	438,2

1 Worden als door het publiek verkrijgbare effecten beschouwd : de effecten die het voorwerp uitmaken van een openbare uitgifte en die welke ter beurze genoteerd worden of waarvan de opnemng in de koerslijst is voorzien, alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, de Nationale Kas voor Beroepskrediet, het Centraal Bureau voor Hypotheekair Krediet, private spaarkassen, banken onder Belgisch recht en in België gevestigde filialen van banken onder buitenlands recht.

2 Belgische gevestigde en half lange binnenlandse directe overheidsschuld, na aftrek van de 4 pct.-lening van de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen (thans de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting).

3 Ten gevolge van de ontbinding van het Speciaal Hulpfonds voor de Huishoudelijke Heruitrusting der Werknemers werden in 1954 de « Huishoudelijke heruitrustingsbons », die door dit Fonds werden uitgegeven en waarvan het uitstaande bedrag te dien tijde F 1,3 miljard bereikte, omgezet in « Staatsschuld 1954-1964 met 10 jaar looptijd » en daarom overgebracht van de rubriek « Zelfstandige fondsen en administratieve parastatale instellingen » naar de rubriek « Staat ». Zij behoren tot de categorie der niet door het publiek verkrijgbare effecten.

Bibliografische referenties : *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Statistisch Jaarboek voor België. — Tijdschrift voor Documentatie van het Ministerie van Financiën. — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* : XXXVIe Jaargang, Deel I, n° 8, maart 1961 : « Inventaris en onderbrenging der Belgische overheidsschulden » — XXXVe Jaargang, Deel II, N° 2, augustus 1960 : « Raming, voor de jaren 1960 tot 1975, van de aflossingen van de gevestigde en half lange Staatsschuld uitgegeven tot op 30 juni 1960 ».

b) Volgens de houders

(nominale waarden per einde jaar, in miljarden franken)

A = verkrijgbaar door het publiek.
B = niet verkrijgbaar door het publiek.

Houders	1952	1953	1954	1955	1956	1957			1958			1959			1960		
						A	B	Totaal	A	B	Totaal	A	B	Totaal	A	B	Totaal
Overheid, Zelfstandige fondsen en parastatale instellingen ^{1 2}	5,6	5,8	6,5	6,8	7,0	7,6	0,4	8,0	8,6	0,3	8,9	10,3	0,2	10,5	11,3	0,3	11,6
Rentenfondsen	4,1	3,5	5,0	4,5	5,9	4,0	—	4,0	3,2	—	3,2	4,5	—	4,5	6,6	—	6,6
Geldscheppende instellingen ²	49,4	53,4	59,9	62,1	63,5	25,4	38,3	63,7	31,5	36,5	68,0	35,4	36,3	71,7	35,7	37,7	73,4
Instellingen voor het spaarwezen, de maatschappelijke zekerheid, de verzekeringen en de kapitalisatie :																	
a) Spaarkassen	32,2	35,6	37,3	39,8	43,2	33,8	11,7	45,5	34,2	12,8	47,0	38,5	13,7	52,2	40,5	14,8	55,3
b) Instellingen voor maatschappelijke zekerheid	30,7	33,6	37,2	41,6	44,4	32,8	16,0	48,8	35,9	17,8	53,7	36,8	20,0	56,8	39,0	21,8	60,8
c) Speciale pensioenfondsen	2,5	2,6	2,6	2,7	2,0	2,1	0,1	2,2	2,2	0,1	2,3	2,3	0,3	2,6	2,5	0,6	3,1
d) Verzekeringsbedrijven	8,8	10,5	12,1	14,8	16,7	16,2	2,1	18,3	17,4	2,9	20,3	19,1	3,6	22,7	21,2	4,5	25,7
e) Kapitalisatiebedrijven	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	...	0,1	0,1	...	0,1	0,1	...	0,1	0,1	...	0,1
f) Totaal	74,3	82,4	89,3	99,0	106,4	85,0	29,9	114,9	89,8	33,6	123,4	96,8	37,6	134,4	103,3	41,7	145,0
Kongo en Ruanda-Urundi ³	2,1	2,8	4,3	4,7	5,5	4,0	1,4	5,4	4,1	1,1	5,2	4,0	0,7	4,7	3,3	0,3	3,6
Bedrijven en particulieren ⁴	105,0	114,1	128,5	135,7	145,9	145,7	10,2	155,9	160,8	9,1	169,9	176,9	8,1	185,0	191,8	6,2	198,0
Eindtotaal ...	240,5	262,0	293,5	312,8	334,2	271,7	80,2	351,9	298,0	80,6	378,6	327,9	82,9	410,8	352,0	86,2	438,2

1 Excl. de zelfstandige fondsen en de parastatale instellingen die de kenmerken vertonen van geldscheppende instellingen of van instellingen voor het spaarwezen, de maatschappelijke zekerheid, de verzekeringen of de kapitalisatie.

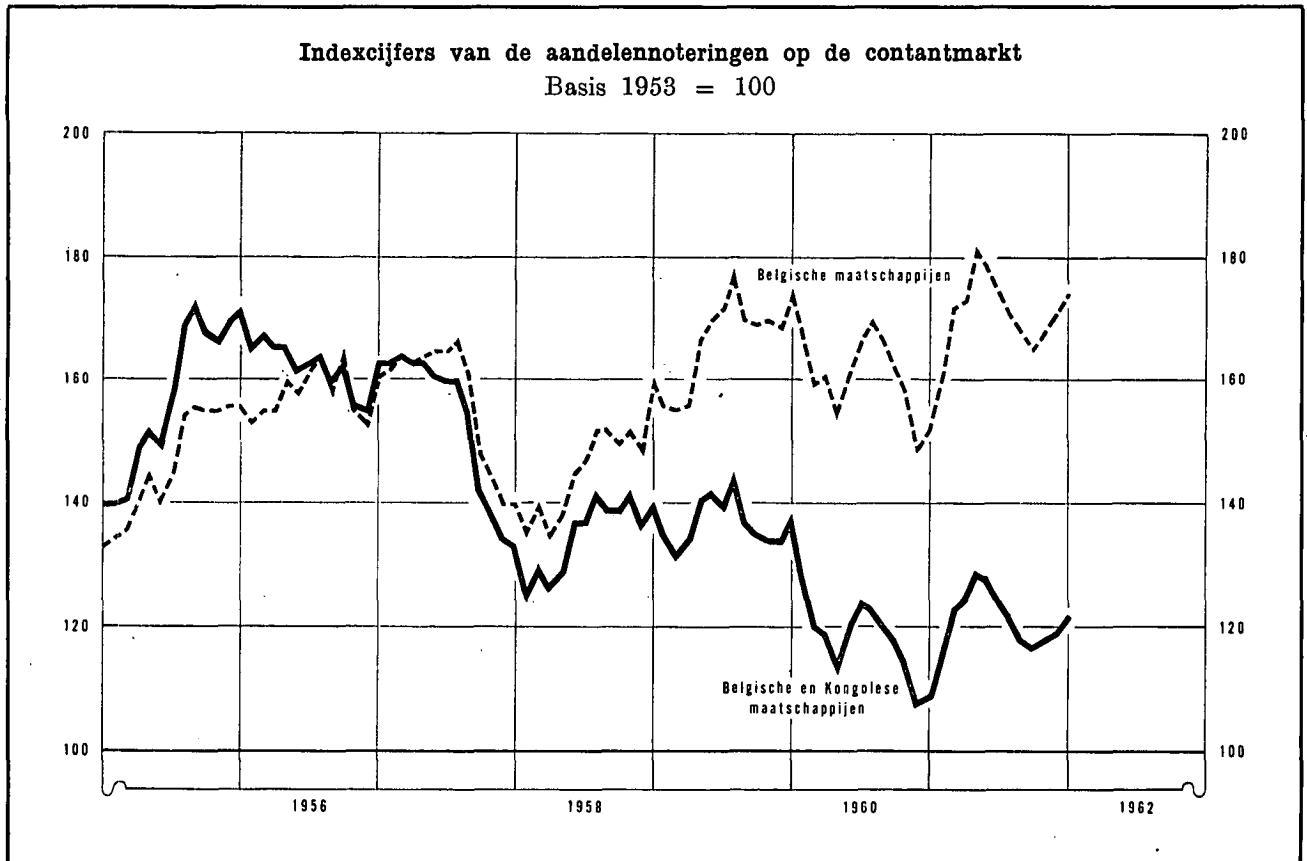
2 Excl. het bezit van de pensioenfondsen door deze instellingen beheerd.

3 Staat, parastatale instellingen, Centrale Bank van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi, Bank van Belgisch-Kongo (tot in 1951), Afrikaanse vestigingen van de Kongolese banken (van 1952 tot 1956).

4 Incl. de niet-ingezetenen, behalve deze opgenomen onder de rubriek « Kongo en Ruanda-Urundi ».

XVII. — EFFECTEN VAN DE PARTICULIERE SECTOR

1. — EVOLUTIE VAN DE OMZET, DE NOTERINGEN EN HET RENDEMENT VAN DE BEURSWAARDEN

Tijdvak	Omzet		Globaal indexcijfer van de aandelennoteringen				Rendementspercentage 3					
	gemiddelde per beursdag - (miljoenen franken) 1 5		Contantmarkt		Termijnmarkt	Belgische en Kongolese effecten 4 6		Belgische effecten 5				
			Belgische en Kongolese effecten	Belgische effecten		4 6	5					
(Basis 1953 = 100) 2 4												
1952 Maandgemiddelde ...	79		99		98		104		4,5		n.b.	
1953 Maandgemiddelde ...	67		100		100		100		4,2		n.b.	
1954 Maandgemiddelde ...	110		118		116		108		3,3		n.b.	
1955 Maandgemiddelde ...	152		157		146		141		3,0		n.b.	
1956 Maandgemiddelde ...	113		164		158		139		3,3		n.b.	
1957 Maandgemiddelde ...	106		155		158		133		3,6		n.b.	
1958 Maandgemiddelde ...	70		135		145		117		3,9		n.b.	
1959 Maandgemiddelde ...	105		197		166		129		3,4		2,9	
1960 Maandgemiddelde ...	93		121		162		116		4,5		2,8	
1961 Maandgemiddelde ...	103		120		169		115		4,6		3,1	
		1961	1962	1961	1962	1961	1962	1961	1962	1961	1962	
Januari	75	97	109	123	152	176	109	116	5,8	3,3	2,9	3,1
Februari	114		116		161		115		5,7		2,8	
Maart	151		123		172		119		5,1		2,9	
April	137		125		173		122		5,3		3,0	
Mei	180		129		182		123		5,1		2,9	
Juni	105		128		179		122		4,0		3,1	
Juli	77		125		175		117		4,2		3,1	
Augustus	77		122		171		116		4,1		3,2	
September	73		118		168		112		3,9		3,3	
Oktober	78		117		166		110		3,7		3,3	
November	88		118		168		112		3,8		3,2	
December	85		119		171		111		3,5		3,2	

1 Bron : Beurscommissie te Brussel : deze gegevens hebben betrekking op de transacties in vennootschapsobligaties en in aandelen (termijn- en kontantmarkt).

2 Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek : Indexcijfers op de 10e van elke maand.

3 Bron : Kredietbank : Verhouding van het laatst aangekondigde of betaalde nettodividend tot de notering per einde maand.

4 Beurs te Brussel en te Antwerpen.

5 Beurs te Brussel.

6 Tot 1959, gemiddelde einde trimester.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹

Jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak 2	Aantal getelde vennootschappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto-dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatieschuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

A. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België

Banken ⁴

1952	52	2.623	2.270	593	—	259	35	912	24
1953	52	2.776	2.466	646	—	282	36	1.841	50
1954	51	2.878	2.649	661	—	299	37	2.759	75
1955	50	3.265	2.704	644	1	306	33	3.653	119
1956	49	3.404	2.967	695	—	321	36	3.972	157
1957	48	3.406	3.261	817	—	330	43	4.710	169
1958	48	3.628	3.414	829	0,3	355	46	6.410	212
1959	51	4.029	3.514	835	98	377	45	6.626	307
1960	52	4.572	3.624	814	0,1	423	48	7.264	305

Financiële vennootschappen en maatschappijen voor onroerende goederen ⁵

1952	1.094	9.295	8.113	1.434	36	957	63	3.266	141
1953	1.178	10.261	8.214	1.610	44	1.108	76	3.305	159
1954	1.286	11.004	9.118	1.793	50	1.239	90	4.044	149
1955	1.327	11.694	9.721	2.095	39	1.357	99	4.811	214
1956	1.359	12.866	10.112	2.181	94	1.484	104	4.793	249
1957	1.430	14.690	11.430	2.660	169	1.878	129	5.800	233
1958	1.413	22.664	10.330	2.726	59	1.907	124	8.173	298
1959	1.464	24.053	12.126	2.598	93	1.903	114	9.151	414
1960	1.456	26.639	12.968	2.913	189	2.006	132	9.963	467

Metaalverwerkende nijverheid

1952	1.080	8.282	7.177	2.066	89	882	110	1.249	50
1953	1.143	10.480	6.668	2.215	206	989	110	1.452	74
1954	1.213	10.926	7.587	2.032	234	923	101	1.426	86
1955	1.218	11.324	8.101	2.063	299	1.247	88	2.007	89
1956	1.233	11.416	8.520	2.194	429	1.065	111	2.005	101
1957	1.250	12.204	8.954	2.480	448	1.255	113	1.778	100
1958	1.245	13.211	9.489	2.402	409	1.110	106	1.733	99
1959	1.275	14.681	10.334	2.370	499	1.267	100	2.030	101
1960	1.271	15.432	10.785	2.619	499	1.533	107	1.915	120

IJzer- en staalnijverheid

1952	105	7.858	8.747	1.689	5	1.039	81	2.358	124
1953	109	10.269	7.121	1.323	20	798	52	2.069	121
1954	108	10.332	7.522	660	53	410	33	2.303	114
1955	106	9.313	6.732	1.135	46	653	51	2.226	123
1956	106	10.026	10.072	2.369	23	1.324	85	2.158	120
1957	100	10.862	10.774	2.734	17	1.445	94	2.269	116
1958	100	12.364	12.409	1.621	37	1.057	72	3.133	119
1959	103	12.952	12.560	858	139	623	39	4.729	172
1960	100	13.918	12.628	1.928	25	992	58	4.763	282

Textielnijverheid

1952	1.033	7.654	11.158	1.146	183	507	100	482	27
1953	1.070	9.882	9.842	551	544	247	48	486	27
1954	1.105	10.285	9.324	660	371	252	48	503	27
1955	1.081	10.299	9.119	793	298	291	55	522	28
1956	1.087	10.753	9.365	804	363	286	52	510	27
1957	1.094	10.894	9.160	1.156	242	348	67	529	27
1958	1.041	11.560	9.300	894	268	321	59	500	27
1959	1.047	11.954	10.077	721	614	272	45	482	27
1960	1.009	12.138	9.853	1.098	255	452	64	457	26

Noten : zie onderaan tabel XVII-2.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹ (vervolg)

Jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld- op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

Voedingsnijverheid

1952	718	6.219	4.020	709	82	396	54	591	31
1953	725	6.911	3.748	661	73	352	49	696	34
1954	750	7.200	3.900	799	65	394	55	765	41
1955	742	7.359	4.069	881	82	425	59	792	45
1956	731	7.837	4.115	954	98	446	66	789	48
1957	730	7.907	4.577	1.014	91	516	59	906	48
1958	701	8.881	4.833	1.077	200	466	57	925	58
1959	725	9.479	5.058	1.211	155	638	54	992	58
1960	725	9.591	5.505	1.381	179	720	63	872	62

Scheikundige nijverheid

1952	489	8.001	5.414	1.509	66	624	57	1.073	50
1953	518	8.553	5.646	1.168	140	582	43	1.097	58
1954	546	9.270	4.907	1.036	200	502	59	1.091	59
1955	560	9.501	5.395	1.258	52	932	63	1.006	58
1956	561	10.015	5.582	1.468	52	750	68	1.038	56
1957	552	11.285	6.087	1.729	200	810	57	1.305	55
1958	538	11.690	5.405	1.354	124	543	61	1.384	71
1959	545	12.650	6.121	1.212	179	577	65	1.313	82
1960	534	13.309	6.442	1.639	245	711	76	1.266	76

Elektriciteit

1952	49	12.295	2.649	1.243	0,3	1.036	77	4.300	199
1953	53	12.395	2.779	1.304	...	1.115	84	4.589	246
1954	54	12.754	2.909	1.456	—	1.165	88	4.764	257
1955	52	13.525	2.968	1.503	0,3	1.164	85	4.494	265
1956	51	15.382	2.207	1.558	...	1.251	82	4.434	263
1957	47	16.784	2.454	1.581	—	1.365	79	5.543	248
1958	44	17.016	2.722	1.637	0,7	1.458	83	5.871	330
1959	41	17.422	3.609	1.748	—	1.511	86	5.525	345
1960	40	17.132	3.628	1.808	0,1	1.639	85	5.441	330

Steenkolennijverheid

1952	61	7.077	6.046	1.206	65	1.007	94	848	47
1953	61	8.223	5.043	1.140	149	889	87	906	42
1954	61	8.268	4.927	900	196	723	72	1.073	49
1955	55	8.131	4.747	870	122	716	70	1.015	59
1956	54	8.592	4.263	1.212	153	937	92	972	56
1957	54	8.616	4.335	1.356	186	1.007	97	985	54
1958	53	8.739	4.339	1.192	96	876	85	940	55
1959	55	8.840	4.663	260	702	93	11	860	51
1960	49	8.530	4.367	107	1.023	63	7	780	50

Totaal der vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België ^{6 7}

1952	11.706	94.884	75.821	16.827	892	8.950	1.012	17.446	827
1953	12.353	108.387	72.712	15.375	1.819	8.615	909	18.952	944
1954	13.171	112.207	76.018	15.095	1.800	8.231	941	21.443	1.003
1955	13.268	114.978	77.313	17.092	1.518	9.674	990	23.506	1.144
1956	13.397	123.605	81.666	20.764	1.748	10.869	1.136	24.930	1.238
1957	13.487	131.010	86.852	22.389	1.810	11.970	1.203	28.457	1.285
1958	13.408	146.913	90.013	20.202	1.936	10.981	1.153	33.241	1.535
1959	13.891	156.056	98.462	18.207	3.512	10.292	1.015	36.138	1.802
1960	13.816	162.844	102.221	21.788	3.243	11.778	1.128	37.349	1.989

Noten : zie onderaan tabel XVII-2, volgende bladzijde.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹ (vervolg)

Jaarcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak 2	Aantal getelde vennootschappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto-dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatieschuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljoenen franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

B. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland

(incl. de vennootschappen waarvan de voornaamste bedrijvigheid in Kongo uitgeoefend wordt)

1952	409	22.094	12.226	7.557	134	3.829	277	1.183	49
1953	449	26.804	12.598	7.854	259	4.296	319	1.334	61
1954	487	29.262	16.173	8.246	156	4.917	429	1.659	73
1955	527	32.018	20.039	9.356	289	5.567	393	1.883	91
1956	552	34.880	21.254	10.897	423	6.801	433	2.241	95
1957	579	42.986	19.520	12.222	287	7.575	428	2.799	107
1958	563	45.670	20.620	9.733	320	6.492	415	3.177	125
1959	560	49.530	22.740	8.296	452	6.318	380	3.351	151
1960	442	48.024	21.895	9.900	348	7.284	346	3.183	78

C. — Algemeen totaal der Belgische en Kongolese vennootschappen ^{6 7}

1952	12.115	116.978	88.047	24.384	1.026	12.779	1.289	18.629	876
1953	12.802	135.191	85.310	23.229	2.078	12.911	1.228	20.286	1.005
1954	13.658	141.469	92.191	23.341	1.957	13.148	1.370	23.103	1.076
1955	13.795	146.996	97.352	26.448	1.806	15.241	1.383	25.389	1.235
1956	13.949	158.485	102.920	31.661	2.171	17.670	1.569	27.171	1.333
1957	14.066	173.996	106.372	34.611	2.097	19.545	1.631	31.256	1.392
1958	13.971	192.583	110.633	29.935	2.256	17.473	1.568	36.418	1.660
1959	14.451	205.586	121.202	26.503	3.964	16.610	1.395	39.489	1.953
1960	14.258	210.868	124.116	31.688	3.591	19.062	1.474	40.532	2.067

¹ Belgische vennootschappen : naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen van Belgisch recht. Kongolese vennootschappen : aandelenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Kongolees recht.

² Voor de kolommen (1) tot (7) : jaar waarin het dividend werd betaald.

³ Bedrag van de vervallen rente voor het betrokken jaar; dit bedrag houdt verband met de op 31/12 van het voorgaande jaar uitstaande obligatieschuld.

⁴ Excl. de N.B.B.

⁵ Excl. de N.M.K.N.

⁶ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de Sabena.

⁷ Netto eindtotaal, na aftrek van de dubbelstellingen.

XVII - 3. — RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ^{1 5}

Cumulatieve maandcijfers

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak 2	Aantal getelde vennootschappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto-dividenden	Bruto-obligatiecoupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

A. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België ⁴

1959	Eerste 8 maanden	12.205	125,2	81,2	14,7	3,0	8,1	1,1
	Eerste 9 maanden	12.558	127,4	83,0	15,1	3,1	8,2	1,2
	Eerste 10 maanden	13.144	136,5	86,7	16,1	3,3	8,9	1,3
	Eerste 11 maanden	13.566	149,9	95,1	17,5	3,4	9,9	1,5
	12 maanden	13.927	156,2	98,6	18,2	3,5	10,3	1,6
1960	Januari	146	2,5	1,0	0,3	...	0,2	0,2
	Eerste 2 maanden	368	3,7	3,0	0,7	0,1	0,7	0,3
	Eerste 3 maanden	2.266	19,6	12,5	2,7	0,4	1,8	0,5
	Eerste 4 maanden	5.589	54,6	34,0	7,0	1,0	4,2	0,7
	Eerste 5 maanden	9.358	102,7	63,2	13,1	2,4	7,4	0,8
	Eerste 6 maanden	11.272	121,7	78,0	15,9	2,7	8,7	1,0
	Eerste 7 maanden	11.929	129,8	83,6	16,8	2,8	9,2	1,2
	Eerste 8 maanden	12.121	130,8	84,4	16,9	2,8	9,2	1,3
	Eerste 9 maanden	12.507	133,3	86,2	17,4	2,9	9,4	1,4
	Eerste 10 maanden	13.088	142,7	90,0	18,7	3,1	10,2	1,6
	Eerste 11 maanden	13.480	156,3	97,8	20,8	3,2	11,3	1,8
	12 maanden	13.858	163,5	102,5	21,9	3,3	11,8	1,9
1961	Januari	101	3,0	1,1	0,3	...	0,2	0,3
	Eerste 2 maanden	270	3,8	2,7	0,7	0,1	0,7	0,4
	Eerste 3 maanden	1.739	21,8	13,5	3,3	0,3	2,1	0,5
	Eerste 4 maanden	4.393	67,6	40,5	9,1	1,6	5,2	0,7
	Eerste 5 maanden	7.297	110,7	66,3	14,4	2,8	8,0	0,8
	Eerste 6 maanden	8.872	124,6	77,1	16,7	3,1	9,1	1,0
	Eerste 7 maanden	9.355	131,2	81,9	17,7	3,2	9,7	1,2
	Eerste 8 maanden	9.520	131,9	82,4	17,8	3,2	9,7	1,3

Noten : zie volgende bladzijde.

**XVII - 3. — RENDEMENT VAN DE BELGISCHE EN KONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN
OP AANDELEN ^{1 5} (vervolg)**

Cumulatieve maandcijfers

bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Tijdvak 2	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Bruto- obligatie- coupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

B. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland

(incl. de vennootschappen waarvan de voornaamste bedrijvigheid in Kongo uitgeoefend wordt)

1959	Eerste 8 maanden	453	43,1	21,2	7,8	0,3	5,9	0,1
	Eerste 9 maanden	467	43,4	21,2	7,8	0,4	6,0	0,1
	Eerste 10 maanden	503	44,0	21,4	7,9	0,4	6,0	0,1
	Eerste 11 maanden	541	47,9	21,8	8,2	0,4	6,3	0,1
	12 maanden	560	49,5	22,7	8,3	0,5	6,3	0,2
1960	Januari	4	0,1	0,1	...	—	...	0,1
	Eerste 2 maanden	11	0,2	0,2	0,1	—	...	0,1
	Eerste 3 maanden	27	1,4	0,2	0,2	0,1
	Eerste 4 maanden	58	1,8	0,8	0,3	...	0,2	0,1
	Eerste 5 maanden	158	22,9	12,7	7,2	...	5,0	0,1
	Eerste 6 maanden	309	36,4	17,0	8,6	0,2	6,4	0,1
	Eerste 7 maanden	364	42,3	20,6	9,4	0,2	7,1	0,1
	Eerste 8 maanden	376	43,0	20,9	9,5	0,3	7,1	0,1
	Eerste 9 maanden	384	43,2	21,0	9,5	0,3	7,1	0,1
	Eerste 10 maanden	407	43,5	21,2	9,6	0,3	7,1	0,1
	Eerste 11 maanden	424	45,6	21,6	9,7	0,3	7,2	0,1
	12 maanden	446	48,1	22,1	9,9	0,3	7,3	0,2
1961	Januari	3	0,7	0,4
	Eerste 2 maanden	6	0,8	0,4
	Eerste 3 maanden	14	1,0	0,4	0,1
	Eerste 4 maanden	32	1,7	0,6	0,1	...	0,1	...
	Eerste 5 maanden	82	20,6	11,0	5,5	0,2	3,5	...
	Eerste 6 maanden	181	31,0	13,7	6,4	0,5	4,0	0,1
	Eerste 7 maanden	225	34,6	15,3	6,7	0,7	4,1	0,1
	Eerste 8 maanden	231	34,7	15,3	6,7	0,7	4,1	0,1

C. — Algemeen totaal ⁴

1959	Eerste 8 maanden	12.658	168,3	102,4	22,5	3,3	14,0	1,2
	Eerste 9 maanden	13.025	170,8	104,2	22,9	3,5	14,2	1,3
	Eerste 10 maanden	13.647	180,5	108,1	24,0	3,7	14,9	1,4
	Eerste 11 maanden	14.107	197,8	116,9	25,7	3,8	16,2	1,6
	12 maanden	14.487	205,7	121,3	26,5	4,0	16,6	1,8
1960	Januari	150	2,6	1,1	0,3	...	0,2	0,3
	Eerste 2 maanden	379	3,9	3,2	0,8	0,1	0,7	0,4
	Eerste 3 maanden	2.293	21,0	12,7	2,9	0,4	1,8	0,6
	Eerste 4 maanden	5.647	56,4	34,8	7,3	1,0	4,4	0,8
	Eerste 5 maanden	9.516	125,6	75,9	20,0	2,4	12,4	0,9
	Eerste 6 maanden	11.581	158,1	95,0	24,5	2,9	15,1	1,1
	Eerste 7 maanden	12.293	172,1	104,2	26,2	3,0	16,3	1,3
	Eerste 8 maanden	12.497	173,8	105,3	26,4	3,1	16,3	1,4
	Eerste 9 maanden	12.891	176,5	107,2	26,9	3,2	16,5	1,5
	Eerste 10 maanden	13.495	186,2	111,2	28,3	3,4	17,3	1,7
	Eerste 11 maanden	13.904	201,9	119,4	30,5	3,5	18,5	1,9
	12 maanden	14.304	211,6	124,6	31,8	3,6	19,1	2,1
1961	Januari	104	3,7	1,5	0,3	...	0,2	0,3
	Eerste 2 maanden	276	4,6	3,1	0,7	0,1	0,7	0,4
	Eerste 3 maanden	1.753	22,8	13,9	3,4	0,3	2,1	0,5
	Eerste 4 maanden	4.425	69,3	41,1	9,2	1,6	5,3	0,7
	Eerste 5 maanden	7.379	131,4	77,3	19,9	3,0	11,5	0,8
	Eerste 6 maanden	9.053	155,6	90,8	23,1	3,6	13,1	1,1
	Eerste 7 maanden	9.580	165,8	97,2	24,4	3,9	13,8	1,3
	Eerste 8 maanden	9.751	166,6	97,7	24,5	3,9	13,8	1,4

¹ Belgische vennootschappen : naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen van Belgisch recht.

² Voor de kolommen (1) tot (6) : maand waarin het dividend werd betaald.

³ De obligatiecoupons worden, zoals de dividenden, geteld in de maand waarin zij werden betaald. De betaling van de obligatiecoupons kan deze van de dividenden voorafgaan. Om die reden vertegenwoordigen niet alle obligaties waarvan de coupons in kolom (7) voorkomen noodzakelijk leningen van vennootschappen waarop de voorafgaande kolommen betrekking hebben.

⁴ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de Sabena.

⁵ Vanaf 1961, heeft men in deze statistiek rekening gehouden met de geleidelijke omschakeling van de vennootschappen van Kongolees recht in vennootschappen van Belgisch recht, die hun bedrijvigheid uitoefenen in Kongo. De vennootschappen van Kongolees recht worden niet meer in bovenstaande statistiek opgenomen.

XVII - 4. — UITGIFTEN VAN VENNOOTSCHAPPEN ¹

Jaarcijfers
(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B. 2).

Jaren	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)				Aandelen en obligaties	Aandelen en obligaties	
	nominale uitgiften	netto- uitgiften	Niet doorlopende uitgiften			doorlopende netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften (N.I.S.)
			uitgiften	aflossingen	netto- uitgiften				
	(1)	(2)	(8)	(4)	= (5) - (4)	(6)	= (5) + (6)	= (2) + (7)	(9)

Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België

1952	18.012	2.755	1.398	r 600 ³	r 798 ³	n.b.	r 798 ³	r 3.553 ³	5.641 ⁴
1953	4.601	1.556	1.068	r 700 ³	r 368 ³	n.b.	r 368 ³	r 1.929 ³	2.525 ⁴
1954	7.358	3.489	1.777	879	898	529	1.427	4.916	8.331
1955	14.192	4.273	1.560	1.257	303	532	835	5.108	8.597
1956	16.557	3.503	1.701	1.404	297	389	686	4.189	6.562
1957	27.682	5.573	3.220	1.449	1.771	833	2.604	8.177	10.687
1958	8.801	4.908	3.144	1.507	1.637	1.288	2.925	7.833	12.920
1959	10.227	3.760	3.196	1.568	1.628	814	2.442	6.202	11.317
1960	16.065	5.817	1.213	1.631	- 418	957	539	6.356	11.130

Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland ⁵

1952	7.404	2.457	212	n.b.	212	n.b.	212	2.669	1.811 ⁴
1953	3.271	2.002	130	n.b.	130	n.b.	130	2.132	1.834 ⁴
1954	2.760	1.764	392	66	326	...	326	2.090	1.445
1955	4.711	2.995	316	91	225	- 7	218	3.213	2.625
1956	8.630	3.146	341	110	231	5	236	3.382	2.637
1957	6.994	1.759	724	171	553	...	553	2.312	1.905
1958	2.282	1.162	450	124	326	51	377	1.539	1.119
1959	2.442	613	215	87	128	- 21	107	720	606
1960	6.443	1.728	20	167	- 147	- 21	- 168	1.560	1.461

Algemeen totaal

1952	25.416	5.212	1.610	r 600 ³	r 1.010 ³	n.b.	r 1.010 ³	r 6.222 ³	7.452 ⁴
1953	7.872	3.558	1.198	r 700 ³	r 498 ³	n.b.	r 498 ³	r 4.056 ³	4.359 ⁴
1954	10.118	5.253	2.168	944	1.224	529	1.753	7.006	9.776
1955	18.903	7.268	1.876	1.348	528	525	1.053	8.321	11.222
1956	25.187	6.649	2.047	1.519	528	394	922	7.571	9.199
1957	34.676	7.332	3.944	1.620	2.324	833	3.157	10.489	12.592
1958	11.083	6.070	3.594	1.631	1.963	1.339	3.302	9.372	14.039
1959	12.669	4.373	3.411	1.655	1.756	793	2.549	6.922	11.923
1960	22.508	7.545	1.233	1.798	- 565	936	371	7.916	12.591

¹ Belgische vennootschappen : naamloze, commanditaire op aandelen en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Belgisch recht. Kongolese vennootschappen (tot 30 juni 1960) : aandelen- en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid van Kongolees recht (zie noot 5).

² Deze wijzigingen bestaan enerzijds uit de opnemingen van de bijstortingen en anderzijds uit de verwijdering van de doorlopende en niet doorlopende uitgiften van de overheidssector (N.M.K.N., Sabena) en van de netto-uitgiften van obligaties en kasbons van de Belgische banken.

³ Ramingen N.B.B.

⁴ Aflossingen niet afgetrokken.

⁵ Tot 30 juni 1960, incl. de Belgische vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in Kongo en de vennootschappen van Kongolees recht. Vanaf juli 1960 zijn de vennootschappen van Kongolees recht niet meer in deze statistiek opgenomen.

N. B. — Kol. (1) en (9) : bedragen overgenomen zonder wijziging van de statistieken van het N.I.S. — kol. (2) tot (8) : bedragen gewijzigd door de N.B.B. zoals hierboven in noot 2 aangeduid.

Kol. (1) : oprichtingen van vennootschappen en kapitaalverhogingen — kol. (2) : gestorte bedragen op aandelen (verminderd met de stortingen andere dan in chartaal geld), uitgiftepremies en bijstortingen — kol. (3) : nieuwe uitgiften (gedeelte dat werkelijk uitgegeven werd tijdens het jaar), verhoogd met het saldo van voorgaande uitgiften, verminderd met conversieleningen.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Belgische Economische Statistieken 1941-1950* (N.B.B.). — *Bulletin Mensuel des Statistiques* (Beurscommissie van Brussel). — *Weekberichten van de Kredietbank*.

XVII - 5. — UITGIFTEN VAN VENNOOTSCHAPPEN ¹

Maandelijks cijfers ²

(miljoenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek (gegevens gewijzigd door de N.B.B. ³).

Tijdvak	A. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in België				B. — Vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in het buitenland ⁴			
	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)	Aandelen en obligaties	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)	Aandelen en obligaties
	nominale uitgiften	netto-uitgiften	niet-doorlopende bruto-uitgiften	Totaal	nominale uitgiften	netto-uitgiften	niet-doorlopende bruto-uitgiften	Totaal
(1)	(2)	(3)	(4) = (2) + (3)	(5)	(6)	(7)	(8) = (6) + (7)	
1959 Eerste 3 maanden ...	1.341	542	275	817	519	63	...	63
Eerste 6 maanden ...	4.647	1.694	661	2.355	1.179	328	...	328
Eerste 9 maanden ...	6.720	2.064	880	2.944	2.201	460	...	460
12 maanden	10.227	3.324	3.196	6.520	2.442	500	116	616
1960 Eerste 3 maanden ...	1.950	1.016	79	1.095	731	63	...	63
Eerste 6 maanden ...	5.282	2.409	302	2.711	5.055	258	...	258
Eerste 9 maanden ...	10.044	3.987	805	4.792	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
12 maanden	16.065	5.216	1.213	6.429	6.443	1.628	20	1.648
1961 Eerste 3 maanden .	2.929	645	176	821	28
Eerste 6 maanden ...	6.873	1.847	357	2.204	145	6	...	6
1960 Juli	2.491	691	500	1.191	1.377	1.370	...	1.370
Augustus	843	398	...	398				
September	1.427	490	3	493				
Oktober	2.005	168	...	168				
November	810	291	103	394				
December	3.215	771	...	771				
1961 Januari	398	122	146	268
Februari	1.644	327	...	327	6
Maart	887	196	30	226	22
April	1.385	189	131	320
Mei	769	344	...	344	30	6	...	6
Juni	1.790	669	50	719	87
Juli	729	256	...	256
Augustus	448	215	...	215
September	630	238	...	238
Oktober	1.493	283	72	355
November	2.495	159	73	232
December	5.838	487	1	488	22
1962 Januari	818	213	100	313

¹ Belgische vennootschappen : naamloze vennootschappen, vennootschappen bij wijze van geldschieting op aandelen en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid onder Belgisch recht. — Kongolese vennootschappen (tot 30 juni 1960) : aandelenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid onder Kongolees recht.

² De cijfers van deze tabel verschillen in volgende opzichten met die welke in tabel XVII - 4 voorkomen : a) de netto-uitgiften van aandelen bevatten de bijstortingen niet; b) de obligatieuitgiften zijn bruto (afschrijvingen niet afgetrokken) en houden geen rekening met de doorlopende uitgiften.

³ De wijzigingen bestaan in het uitschakelen van de obligaties en aandelen van de publieke sector (deze van de Sabona voor de door de tabel bestreken periode).

⁴ Tot 30 juni 1960, incl. de Belgische vennootschappen met voornaamste bedrijvigheid in Kongo en de vennootschappen van Kongolees recht. Vanaf juli 1960 zijn de vennootschappen van Kongolees recht niet meer in deze statistiek opgenomen.

XVIII. — GELDMARKT

1. — MARKT VAN HET DAGGELD EN VAN HET GELD OP ZEER KORTE TERMIJN *

(miljoenen franken)

Daggemiddelden	Bedragen uitgeleend door de			Bedragen ontleend door de			Totaal (7) = (1) + (2) + (3) of (4) + (5) + (6)	Terug- getrokken bedragen (8)
	Deposito- banken 1 (1)	Renten- fonds (2)	Overige instellingen 2 (3)	Deposito- banken 1 (4)	Renten- fonds (5)	Overige instellingen 3 (6)		
1953	2.378	...	3.013	9	2.153	3.229	5.391	...
1954	2.330	...	3.006	19	2.276	3.041	5.336	...
1955	2.325	...	3.314	23	2.807	2.809	5.639	43
1956	2.428	...	2.795	22	2.313	2.888	5.223	185
1957	2.288	...	3.305	17	2.786	2.790	5.593	5
1958	2.078	...	1.829	15	968	2.924	3.907	577
1959	2.191	159	1.165	73	29	3.413	3.515	188
1960	2.415	1.107	1.561	1.025	10	4.048	5.083	37
1961	2.487	1.811	1.523	1.817	1	4.003	5.821	23
1960 2 ^e kwartaal	2.522	1.250	1.411	1.024	12	4.147	5.183	27
3 ^e kwartaal	2.233	1.417	1.747	1.109	...	4.288	5.397	...
4 ^e kwartaal	2.482	800	1.452	1.272	1	3.461	4.734	90
1961 1 ^e kwartaal	2.527	1.084	1.409	1.449	...	3.571	5.020	3
2 ^e kwartaal	2.381	2.128	1.573	1.993	...	4.089	6.082	...
3 ^e kwartaal	2.320	2.766	1.650	2.069	...	4.667	6.736	...
4 ^e kwartaal	2.714	1.297	1.468	1.772	3	3.704	5.479	90
1960 December	2.383	1.026	1.474	1.489	...	3.394	4.883	42
1961 Januari	2.424	687	1.497	1.267	...	3.341	4.608	4
Februari	2.500	1.025	1.479	1.627	...	3.377	5.004	7
Maart	2.649	1.514	1.264	1.468	...	3.959	5.427	...
April	2.545	1.460	1.514	1.596	...	3.923	5.519	...
Mei	2.349	2.092	1.777	2.083	...	4.135	6.218	...
Juni	2.270	2.739	1.437	2.254	...	4.192	6.446	...
Juli	2.101	3.184	1.703	2.239	...	4.749	6.988	...
Augustus	2.423	2.667	1.809	2.069	...	4.830	6.899	...
September	2.421	2.471	1.432	1.908	...	4.416	6.324	...
Oktober	2.777	1.415	1.490	1.595	...	4.087	5.682	17
November	2.573	1.187	1.721	2.051	...	3.430	5.481	2
December	2.794	1.282	1.178	1.674	10	3.570	5.254	261
1962 Januari	2.680	74	1.238	965	...	3.027	3.992	844
Februari	1.236	733	1.190	1.755	15	1.389	3.159	1.536

* Van 27 februari 1956 tot 16 november 1959 verhandelde men, naast het daggeld, ook geld dat op 5 en 10 dagen werd uitgeleend of ontleend. Deze bedragen zijn derhalve in bovenstaande cijfers begrepen. Sedert 17 november 1959 wordt er geen geld op 5 en 10 dagen meer uitgeleend of ontleend.

¹ Tot 16 november 1959, slechts de depositobanken te Brussel en te Antwerpen. Nadien ook deze van andere plaatsen.

² Tot 16 november 1959 inzonderheid de A.S.L.K., de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, de R.M.Z., het Gemeentekrediet en sedert 17 november 1959 inzonderheid de A.S.L.K., het Gemeentekrediet, N.M.B.S.

³ Tot 16 november 1959 inzonderheid het H.W.L., de N.M.K.N., de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi, de Nationale Delcrederiedienst en sedert 17 november 1959 inzonderheid het H.W.L., de Belgische Delcrederiedienst, de N.K.B.K., de N.M.K.N.

XVIII - 3. — **BEDRIJVIGHEID VAN DE VERREKENINGSKAMERS****Debetverrichtingen**

Maandgemiddelden of maanden	Aantal kamers	Brussel						Provincie		Algemeen totaal	
		Geld op zeer korte termijn 1		Andere verrichtingen 2		Totaal		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken
		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken				
1953	38	2	155	164	87	166	242	185	56	351	298
1954	38	2	138	174	92	176	230	200	55	376	285
1955	38	2	133	188	96	190	229	210	56	400	285
1956	38	2	127	212	110	214	237	222	63	436	300
1957	38	2	119	232	128	234	247	239	66	473	313
1958	38	2	113	245	131	247	244	235	63	482	307
1959	39	2	124	248	142	250	266	237	64	487	330
1960	39	3	208	289	158	292	366	243	57	535	423
1961	39	3	235	409	167	412	402	261	62	673	464
1960 2 ^o kwartaal	39	3	206	287	156	290	362	245	55	535	417
3 ^o kwartaal	39	3	226	293	162	296	388	241	56	537	444
4 ^o kwartaal	39	3	192	309	167	312	359	245	56	557	415
1961 1 ^o kwartaal	39	3	208	378	161	381	369	258	60	639	429
2 ^o kwartaal	39	3	239	412	163	415	402	261	59	676	461
3 ^o kwartaal	39	3	273	397	164	400	437	249	61	649	498
4 ^o kwartaal	39	3	220	450	181	453	401	274	65	727	466
1961 Januari	39	3	193	354	167	357	360	258	60	615	420
Februari	39	3	192	349	149	352	341	240	57	592	398
Maart	39	3	240	432	167	435	407	276	64	711	471
April	39	3	202	367	151	370	353	233	53	603	406
Mei	39	3	241	423	163	426	404	276	60	702	464
Juni	39	3	274	445	175	448	449	275	65	723	514
Juli	39	3	268	400	176	403	444	251	59	654	503
Augustus	39	3	293	406	164	409	457	254	64	663	521
September	39	3	256	384	153	387	409	243	61	630	470
Oktober	39	3	239	454	183	457	422	286	66	743	488
November	39	3	221	434	175	437	396	269	65	706	461
December	39	3	200	463	185	466	385	265	63	731	448
1962 Januari	39	3	169	521	181	524	350	294	68	818	418

¹ Betreft het daggeld en, van 27 februari 1956 tot 16 november 1959, het op 1, 5 en 10 dagen uitteleende of ontleende geld. Sedert 17 november 1959 wordt het geld op 5 en 10 dagen niet meer verhandeld.

² Effecten, overheidspapier, coupons, overschrijvingen, cheques, wissels, promessen, kwijtschriften, transacties met het buitenland, enz.

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1941-1950 (N.B.B.). — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.) : XXVIIIe jaargang, deel I, n° 5, mei 1958 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) » — XXXVe jaargang, deel I, n° 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt ».*

XIX. — DISCONTO-, RENTE- EN RENDEMENTS- PERCENTAGES

(In pct. per jaar)

1. — DISCONTO- EN RENTETARIEF VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Datum van de wijziging	Disconto						Voorschotten in rekening-courant en beleningen op *					
	Geaccepteerd in een bank gedomicileerd papier, warrants	Bank-accepten vooraf door de N.B.B. gevisceerd	Geaccepteerd niet in een bank gedomicileerd papier	Niet geaccepteerd papier		Promessen	schatkistcertificaten			certificaten van het Rentenfonds, uitgegeven op maximum 366 dagen	andere overheidsfondsen ²	
				in een bank gedomicileerd	niet in een bank gedomicileerd		met ten hoogste 120 dagen looptijd	met ten hoogste 8 maanden looptijd	uitgegeven op maximum 366 dagen ¹			
1955 4 augustus	3,—	3,—	3,75	4,50	4,75	4,75	2,1875			—	4,75	
1956 6 december	3,50	3,50	4,25	5,—	5,25	5,25	2,25			—	5,25	
1957 21 maart	3,50	3,50	4,25	5,—	5,25	5,25	Rentevoet van het certificaat + 5/16 pct., minimum 2,25 pct.			—	5,25	
25 juli	4,50	4,50	5,25	6,—	6,25	6,25				—	6,25	
12 november	4,50	4,50	5,25	6,—	6,25	6,25				Rentevoet van het certificaat + 5/16 pct minimum 2,25 pct.	6,25	
1958 27 maart	4,25	4,25	5,—	5,75	6,—	6,—				»	6,—	
5 juni	4,—	4,—	4,75	5,50	5,75	5,75				»	5,75	
3 juli	3,75	3,75	4,50	5,25	5,50	5,50				»	5,50	
28 augustus	3,50	3,50	4,25	5,—	5,25	5,25				»	5,25	
30 oktober	3,50	3,50	4,—	4,50	5,—	5,—				»	5,—	
1959 8 januari	3,25	3,25	3,75	4,25	4,75	4,75				»	4,75	
24 december	4,—	4,—	4,50	4,75	5,25	5,25				»	5,—	
1960 4 augustus	5,—	5,—	5,50	5,75	6,25	6,25				»	6,25	
		Met betrekking tot invoer uitvoer										
10 november	5,—	5,—	4,—	5,50	5,75	6,25	6,25				»	6,25
1961 24 augustus	4,75	4,75	3,75	5,25	5,50	6,—	6,—				»	6,—
								Schatkistcertificaten uitgegeven aan 1 15/16 %	Schatkistcertificaten en certificaten van het Rentenfonds uitgegeven op maximum 180 dagen	Schatkistcertificaten uitgegeven op meer dan 180 dagen en op max. 366 dagen		
28 december	4,50	4,50	3,50	5,—	5,25	5,75	5,75	2,25	4,50	5,25	5,75	
1962 18 januari	4,25	4,25	3,25	4,75	5,—	5,50	5,50	2,25	4,25	5,—	5,50	

¹ Voor 21 maart 1957 vermeld onder het hoofd : « Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd ».

² Incl. de schatkistcertificaten met meer dan 12 maanden looptijd. — Alleen de effecten en overheidsfondsen « aan toonder » in Belgische franken luidend, worden in onderpand aanvaard.

* Quotiteit van het voorschot op 28 februari 1962

Schatkistcert. en cert. v.h. Rentenfonds uitgegeven op max. 366 d. ... max 95 pct. | Andere overheidsfondsen (zie noot 2) max. 80 pct.

XIX - 2. — DAGGELDRENTE

XIX - 3. — RENTEVOET VAN DE SCHATKISTCERTIFICATEN EN VAN DE CERTIFICATEN VAN HET RENTENFONDS

Gemiddelden ¹	Einde tijdvak	Schatkistcertificaten op zeer korte termijn ⁴				Schatkistcertificaten B en certificaten van het Rentenfonds ⁵	Datum	Schatkistcertificaten uitgegeven bij toewijzing		
		1 maand	2 maanden	3 maanden	4 maanden			6 maanden	9 maanden	12 maanden
1957 Van 1-1 tot 11-11 ²										
Van 12-11 tot 31-12 ³	1,70									
1958	2,25									
1958	1,41	1,50	1,75	2,—	2,50	2,75	1958 6 jan.	4,676	5,059	5,388
1959 Van 1-1 tot 16-11	1,01	2,75	3,—	3,25	3,50	3,25	1959 6 jan.	3,398	3,646	3,860
Van 17-11 tot 31-12	2,11	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	1960 5 jan.	4,171	*	4,354
1960	2,80	3,50	3,75	4,00	4,25	4,25	1961 6 jan.	4,862	4,925	4,956
1961	2,57	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	1962 4 jan.	4,283	4,364	*
1961 Maart	2,38	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	1961 7 maart	4,872	4,937	*
April	2,33	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	6 april	4,875	4,950	4,960
Mei	2,79	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	4 mei	4,850	*	*
Juni	2,85	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	6 juni	4,850	4,950	*
Juli	2,90	4,—	4,25	4,50	4,75	4,75	4 juli	4,850	4,950	4,998
Augustus	2,53	3,75	4,—	4,25	4,50	4,50	3 aug.	4,850	*	5,000
September	2,50	3,75	4,—	4,25	4,50	4,50	5 sept.	4,711	4,800	4,900
Oktober	2,54	3,75	4,—	4,25	4,50	4,50	3 okt.	4,703	4,800	4,900
November	2,44	3,75	4,—	4,25	4,50	4,50	7 nov.	4,700	4,800	4,900
December	2,25	3,50	3,75	4,00	4,25	4,25	5 dec.	4,700	4,800	4,900
1962 Januari	1,51	3,10	3,35	3,60	...	3,80	1962 4 jan.	4,283	4,364	*
Februari	1,48	3,—	3,20	3,40	...	3,60	6 febr.	3,766	3,802	3,958

¹ Betreft, tot 16 november 1950, het eenvoudig rekenkundig gemiddelde van de enige dagelijkse rentevoet.

Sedert 17 november 1959 : gemiddelde van de gemiddelde dagelijkse rentevoeten gewogen met de ontleende bedragen.

² Van 10 november 1949 t.e.m. 3 augustus 1955 bedroeg het tarief 1,25 pct.; van 4 augustus tot einde december 1955 was het 1,50 pct. Gemiddelde 1956 : 1,58.

³ De hervorming van de geldmarkt in november 1957 betrof o.m. de verhoging van de rente voor de bij de banken geplaatste schatkistcertificaten op 4 maanden, nadien certificaten B genoemd, hetgeen ruimere schommelingen van de daggeldrente mogelijk maakte.

⁴ Cfr. Ministerieel besluit van 9 november 1957 (Belgisch Staatsblad van 10 november 1957, blz. 8.028).

⁵ De schatkistcertificaten B worden hetzij door de banken, hetzij door het Rentenfonds aangehouden; de certificaten van het Rentenfonds worden door de banken aangehouden. Deze beide soorten certificaten vloeiden voort uit de hervorming van de geldmarkt in november 1957; de schatkistcertificaten B ontstonden uit de conversie, ten belope van F 8,9 miljard, van de schuld op korte termijn die toen bij de banken was ondergebracht, terwijl het saldo van die schuld, zegge F 20 miljard, werd omgezet in schatkistcertificaten A op 12 maanden tegen 1 15/16 pct. (Ministerieel besluit van 9 november 1957, Belgisch Staatsblad van 10 november 1957, blz. 8.030). Het uitstaande bedrag van de schatkistcertificaten B, zoals trouwens dat van de schatkistcertificaten A, schommelt niet; op 8 april 1960 werd het nochtans door omzetting van schatkistcertificaten A op F 9,1 miljard gebracht. Sedert de hervorming van de geldmarkt van november 1957 waren de schatkistcertificaten A en B en de certificaten van het Rentenfonds het enige overheidspapier dat in aanmerking kwam voor de samenstelling van de zgn. « gedeeltelijke » dekking van de deposito's op maximum één maand bij de banken met grote en gemiddelde circulatie, tot bij de opheffing van deze dekking op 1 januari 1962. Tot einde 1961 was de rente van de schatkistcertificaten B en van de certificaten van het Rentenfonds gebonden aan de discontovoet van de Nationale Bank van België voor geaccepteerde in een bank gedomicileerde wissels; sedert 1 januari 1962 wordt de rente voor de certificaten van het Rentenfonds vastgesteld door wekelijkse gunningen die eveneens de rente voor de schatkistcertificaten B bepalen.

⁶ Percentage van de laatste wekelijkse gunning van de maand.

⁷ Gewogen gemiddelde van de percentages bepaald door de wekelijkse gunningen van de maand.

* Geen gunning.

**XIX - 4. — RENTETARIEF VOOR DEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN
BIJ DE BANKEN EN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS**

Einde periode	Tarief 1 1 Depositorakeningen					Algemene Spaarkas (Sparingen van particulieren)		
	direct opeisbaar	met 15 dagen opzegging 2	op termijn 2			tot 75.000 F	van 75.001 F tot 150.000 F	boven 150.000 F
			1 maand	3 maanden	6 maanden			
1953	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1954	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1955	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1956	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1957	0,50	1,25	2,30	2,70	3,15	3,—	2,00	2,—
1958	0,50	0,90	1,35	1,75	2,15	3,— ^a	2,—	2,—
1959	0,50	0,85	1,20	1,60	1,95	3,—	2,—	2,—
1960	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
1961 Februari	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
Maart	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
April	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
Mei	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
Juni	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
Juli	0,50	1,75	2,85	3,45	3,60	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
Augustus	0,50	1,50	2,65	3,30	3,45	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
September	0,50	1,50	2,65	3,30	3,45	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
Oktober	0,50	1,50	2,65	3,30	3,45	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
November	0,50	1,50	2,65	3,30	3,45	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
December	0,50	1,30	2,40	3,15	3,30	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
1962 Januari	0,50	1,15	2,15	3,00	3,15	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴
Februari	0,50	1,15	2,15	3,00	3,15	3,— ^a	2,— ⁴	2,— ⁴

1 Tarief toegepast door ca. 25 banken, waaronder de voornaamste. Andere banken, vooral regionale, passen over het algemeen een hoger tarief toe. — 2 Van november 1957 tot einde 1961 bewoog de rente van de deposito's met opzeggingstermijn en van de deposito's op termijn in functie van de discontovoet van de N.B.B. voor geaccepteerde in een bank gedomicileerde wissels. Sedert begin 1962 zijn de veranderingen die zij in functie van de marktvoorwaarden, de toestand van de betalingsbalans en het conjunctuurverloop ondergaan, het voorwerp van een akkoord, dat door overleg tussen de Nationale Bank van België en de Belgische Vereniging der Banken is voorgelegd. — 3 Voor 1958, 1960 en 1961, verhoging van de rente met 0,30 pct. voor de bedragen die gedurende het gehele kalenderjaar ingeschreven bleven. Geen vermeerdering in 1959. — 4 Vanaf 1960, verhoging van de rente met 0,20 pct. voor de bedragen die gedurende het gehele kalenderjaar ingeschreven bleven.

XIX - 5. — RENDEMENT VAN VAST RENTENDE WAARDEN OP DE BEURS TE BRUSSEL *

Begin der periode	Geünificeerde schuld	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar		Vervaldag binnen 5 tot 20 jaar		Gewogen gemiddelden (excl. de Geünifi- ceerde schuld)
		(rendement alleen berekend volgens de notering)	Staat	Parastatale instellingen en Steden	Staat	
	4 pct. 1e r.	3,5 tot 5,5 pct.	3 tot 5,5 pct.	4 tot 5,75 pct.	3 tot 5,5 pct.	
1953	4,48	—	4,85 ¹	5,09 ²	—	5,05
1954	4,33	—	4,15 ¹	4,79 ²	—	4,70
1955	4,20	—	3,89 ¹	4,59 ²	—	4,46
1956	4,18	—	3,99 ¹	4,63	4,71	4,57
1957	4,47	—	5,17 ¹	5,54	5,59	5,45
1958	4,93	—	5,53 ¹	6,47	6,51	6,41
1959	4,29	—	4,44	4,85	4,93	4,85
1960	4,21	4,65	4,79	5,21	5,10	5,11
1961	4,39	5,55	5,69	6,07	5,80	5,89
1961 Februari	4,39	5,50	5,66	6,00	5,82	5,85
Maart	4,39	5,45	5,62	6,00	5,82	5,84
April	4,35	5,40	5,58	5,90	5,77	5,77
Mei	4,33	5,46	5,57	5,94	5,79	5,81
Juni	4,33	5,41	5,50	5,90	5,77	5,77
Juli	4,35	5,44	5,55	5,93	5,79	5,80
Augustus	4,35	5,45	5,54	5,89	5,77	5,77
September	4,35	5,33	5,37	5,85	5,75	5,73
Oktober	4,35	5,33	5,32	5,81	5,75	5,71
November	4,36	5,37	5,35	5,79	5,75	5,70
December	4,39	5,27	5,26	5,71	5,70	5,63
1962 Januari	4,40	5,21	5,34	5,74	5,70	5,64
Februari	4,39	5,16	5,26	5,58	5,55	5,49

* Tenzij anders vermeld is het gemiddelde rendement het percentage dat, toegepast bij de berekening van de actuele waarde van de gezamenlijke nog te ontvangen termijnen (aflossing, rente, gebeurlijke loten en premies) van de annuïteit, een actuele waarde geeft die gelijk is aan de koopprijs van het uitstaande kapitaal, berekend volgens de dagnotering, verhoogd met de courtage en gebeurlijk met de opgelopen rente.

1 Leningen met een rentevoet van 4 en 4,5 pct. — 2 Leningen met een rentevoet van 4,25 en 4,5 pct.

N. B. — Wijze van opstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.), XXXIe Jaargang, Deel I, nr 2, februari 1956.

Bibliografische referenties : Belgisch Staatsblad : weekstaten van de N.B.B. — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.) : XXVle Jaargang, Deel I, Nr 6, juni 1951 : « De daggeldmarkt sedert september 1950 » ; XXVIIle Jaargang, Deel I, Nr 5, mei 1958 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) » ; XXXIle Jaargang, Deel II, Nr 5, november 1957 : « De hervorming van de geldmarkt » ; XXXVe Jaargang, Deel I, Nr 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt ».

XX. — BUITENLANDSE CIRCULATIEBANKEN

1. — DISCONTOVOET

Maand van de wijzigingen	Duitsland		Verenigde Staten 1		Frankrijk		Groot-Brittannië		Italië		Nederland		Zweden		Zwitserland	
	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet	Datum	Discon- tovoet
Tarief van kracht op 1-1-1955 ...		3,—		1,50		3,—		3,—		4,—		2,50		2,75		1,50
1955 Januari ...							27	3,50								
Februari ...							24	4,50								
April			15	1,75									19	3,75		
Augustus .	4	3,50	5	2,—												
September .			9	2,25												
November .			18	2,50												
1956 Februari .							16	5,50			7	3,—				
Maart	8	4,50														
April			13	2,75												
Mei	19	5,50														
Augustus .			24	3,—							25	3,25				
September .	6	5,—														
Oktober ...											22	3,75				
November .													22	4,—		
1957 Januari ...	11	4,50														
Februari ...							7	5,—								
April					11	4,—										
Mei															15	2,50
Juli											17	4,25	11	5,—		
Augustus .			23	3,50	12	5,—					16	5,—				
September .	19	4,—					19	7,—								
November .			15	3,—												
1958 Januari ...	17	3,50	24	2,75							24	4,50				
Maart			7	2,25			20	6,—			25	4,—				
April			18	1,75												
Mei							22	5,50					3	4,50		
Juni	27	3,—					19	5,—	7	3,50	14	3,50				
Augustus .							14	4,50								
September .			12	2,—												
Oktober ...					16	4,50										
November .			7	2,50			20	4,—			15	3,—				
1959 Januari ...	10	2,75									21	2,75				
Februari ...					5	4,25									26	2,—
Maart			6	3,—												
April					23	4,—										
Mei			29	3,50												
September .	4	3,—	11	4,—												
Oktober ...	23	4,—														
November .											16	3,50				
1960 Januari ...							21	5,—					15	5,—		
Juni	3	5,—	10	3,50			23	6,—								
Augustus .			12	3,—												
Oktober ...					6	3,50	27	5,50								
November .	11	4,—														
December .							8	5,—								
1961 Januari ...	20	3,50														
Mei	5	3,—														
Juli							25	7,—								
Oktober ...							5	6,5								
November .							2	6,—								

1 Federal Reserve Bank of New York.

Voor de bepalingen van de officiële discontotarieven : zie « International Financial Statistics » (I.M.F.).

XX - 2. — BANQUE DE FRANCE

(millions de nouveaux francs français)

	1957 31 décembre	1958 31 décembre	1959 31 décembre	1960 31 décembre	1961 5 janvier	1962 4 janvier	1961 9 février	1962 8 février
ACTIF								
Encaisse. or	2.012	2.476	4.322	4.322	4.322	4.322	4.322	4.322
Prêt d'or au Fonds de Stabilisation des changes	1.000	1.201	—	—	—	—	—	—
Disponibilités à vue à l'étranger	118	141	3.969	5.744	5.769	10.104	6.179	10.206
Avances au Fonds de Stabilisation des changes ¹	656	656	1.314	740	1.314
Monnaies divisionnaires	99	84	101	23	16	16	21	26
Comptes courants postaux	716	512	669	561	793	847	480	515
Prêts à l'Etat	6.548	6.510	6.500 ²	6.500 ²	6.500 ²	6.500 ²	6.500 ²	6.500 ²
Avances à l'Etat	4.297	4.337	2.640 ²	901 ²	1.688 ²	2.559 ²	2.943 ²	2.324 ²
Portefeuille d'escompte :	19.872	22.217	16.392	18.851	17.813	18.081	16.376	17.338
<i>Effets escomptés sur la France</i>	5.917	6.707	4.232	5.118	4.974	5.609	4.726	5.595
<i>Effets escomptés sur l'étranger</i>	1	3	1	1	1	1	1	1
<i>Effets garantis par l'Office des céré- ales</i> ³	575	481	699	878	847	783	656	670
<i>Effets de mobilisation de crédits à moyen terme</i>	13.379	15.026	11.460	12.854	11.991	11.688	10.993	11.072
Effets négociables achetés en France ⁴	2.883	2.609	2.827	3.554	3.280	2.320	2.282	2.306
Avances à 30 jours sur effets publics ...	193	222	169	205	155	164	160	168
Avances sur titres	105	97	83	70	68	65	63	64
Avances sur or
Effets en cours de recouvrement	783	763	863	529	645	706	311	320
Divers	649	562	627	764	783	827	717	796
Total ...	39.275	41.731	39.162	42.680	42.488	47.825	41.094	46.199

PASSIF

Engagements à vue :								
Billets au porteur en circulation	32.681	34.694	34.947	39.320	39.001	43.945	38.063	43.139
Comptes courants créditeurs :	5.246	5.720	2.943	2.066	1.958	2.246	1.733	1.883
<i>Compte courant du Trésor public</i> ...	1	1	...	1	...	1	...	1
<i>Comptes courants des accords de coopération économique</i>	—	...	—
<i>Comptes courants des banques et institutions financières françaises et étrangères</i>	4.091	4.564	1.965	967	910	1.142	736	841
<i>Autres comptes courants et de dépôts de fonds; dispositions et autres engagements à vue</i>	1.154	1.155	978	1.098	1.048	1.103	997	1.041
Capital de la Banque	2	2	150	150	150	150	150	150
Divers	1.346	1.315	1.122	1.144	1.379	1.484	1.148	1.027
Total ...	39.275	41.731	39.162	42.680	42.488	47.825	41.094	46.199

¹ Convention du 27 juin 1949.² Convention du 20 octobre 1959 approuvée par la loi du 28 décembre 1959.³ Loi du 15 août 1986, décret du 29 juillet 1989 et loi du 19 mai 1941.⁴ Décret du 17 juin 1988.

XX - 3. — BANK OF ENGLAND

(millions of £)

	1958 28 February	1959 28 February	1960 29 February	1961 28 February	1961 4 January	1962 10 January	1961 8 February	1962 7 February
--	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	-------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Issue Department

Government Debt	11	11	11	11	11	11	11	11
Other Government Securities	1.985	2.035	2.136	2.237	2.337	2.413	2.237	2.313
Other Securities	1	1	1	1	1	1	1	1
Coin other than Gold Coin	3	3	2	1	1	...	1	...
Amount of Fiduciary Issue	2.000	2.050	2.150	2.250	2.350	2.425	2.250	2.325
Gold Coin and Bullion
Total ...	2.000	2.050	2.150	2.250	2.350	2.425	2.250	2.325

Notes Issued :								
In Circulation	1.965	2.013	2.116	2.212	2.314	2.361	2.203	2.298
In Banking Department	35	37	34	38	36	64	47	27
Total ...	2.000	2.050	2.150	2.250	2.350	2.425	2.250	2.325

Banking Department

Government Securities	254	265	274	425	349	440	396	455
Other Securities :								
Discounts and Advances	23	10	33	28	77	43	45	78
Securities	22	22	20	19	19	19	19	19
Notes	35	37	34	38	37	64	47	27
Coin	2	1	1	1	1	1	1	1
Total ...	336	335	362	511	483	567	508	580

Capital	15	15	15	15	15	15	15	15
Rest	4	4	4	4	4	4	4	4
Public Deposits :	11	17	12	18	14	16	11	11
(including Exchequer, Savings Banks, Commissioners of National Debt, and Dividend Accounts)								
Special Deposits	—	—	—	155	156	237	155	241
Other Deposits :								
Bankers	232	229	264	251	229	228	257	241
Other Accounts	74	70	67	68	65	67	66	68
Total ...	336	335	362	511	483	567	508	580

XX - 4. — FEDERAL RESERVE BANKS ¹

(millions of \$)

	1958 31 December	1959 31 December	1960 31 December	1961 31 December	1961 4 January	1962 10 January	1961 8 February	1962 7 February
ASSETS								
Gold certificate account	19.013	18.186	16.413	15.445	16.317	15.403	16.071	15.363
Redemption fund for F.R. notes	938	978	1.066	1.170	1.065	1.169	1.055	1.154
Total gold certificate reserves ...	19.951	19.164	17.479	16.615	17.382	16.572	17.126	16.517
F.R. notes of other Banks	477	524	525	—	537	—	—	—
Cash	386	359	363	320	362	382	506	481
Discounts and advances	64	458	33	130	98	76	526	205
Industrial loans	—	—	—	—	—	—
Acceptances :								
Bought outright	43	44	54	48	48	47	46	45
Held under repurchase agreement	6	31	20	3	14	...	—	—
U.S. Government securities :								
Bought outright :								
Bills	2.250	2.606	2.900	3.193	2.900	3.186	2.619	3.081
Certificates	18.650	10.507	9.060	1.699	9.060	1.699	9.045	1.680
Notes	2.868	11.010	12.481	19.984	12.481	19.984	12.484	20.018
Bonds	2.484	2.484	2.543	3.846	2.543	3.831	2.541	3.817
Total bought outright ...	26.252	26.607	26.984	28.722	26.984	28.700	26.689	28.596
Held under repurchase agreement	95	41	400	159	221	...	372	...
Total U.S. Government securities ...	26.347	26.648	27.384	28.881	27.205	28.700	27.061	28.596
Total loans and securities	26.460	27.181	27.491	29.062	27.365	28.823	27.633	28.846
Due from foreign banks	—	...	—	—	—
Cash items in process of collection	5.631	6.438	6.809	6.125	6.704	5.206	4.018	4.416
Bank premises	94	100	108	111	108	110	109	110
Other assets	146	262	209	237	219	263	224	338
Total assets ...	53.095	54.028	52.984	52.470^a	52.677	51.356^b	49.616^b	50.708^b
LIABILITIES								
Federal Reserves notes	27.872	28.262	28.449	28.802	28.400	28.501	27.104	27.919
Deposits :								
Member bank reserves	18.504	18.174	17.080	17.387	17.115	16.928	17.038	17.007
U.S. Treasurer - general account	358	504	485	465	312	601	449	341
Foreign	273	345	217	279	252	230	195	226
Other	391	693	554	320	380	270	384	250
Total deposits ...	19.526	19.716	18.336	18.451	18.059	18.029	18.066	17.824
Deferred availability cash items	4.335	4.847	4.941	3.825	4.950	3.409	3.089	3.479
Other liabilities and accrued dividends ...	22	29	32	59	31	60	37	68
Total liabilities ...	51.755	52.854	51.758	51.137	51.440	49.999	48.296	49.290
CAPITAL ACCOUNTS								
Capital paid in	363	388	409	445	411	446	417	448
Surplus	868	775	917	888	817	888	817	888
Other capital accounts	109	11	9	23	86	82
Total liabilities and capital accounts ...	53.095	54.028	52.984	52.470^a	52.677	51.356^b	49.616^b	50.708^b
Contingent liability on acceptances purchased for foreign correspondents	68	82	230	126	225	121	192	116
Industrial loan commitments	1	...	—	—	—	—	—	—
Ratio of gold certificate reserves to deposit and F.R. note liabilities combined	42,1 %	39,9 %	37,4 %	34,8 %	37,4 %	35,2 %	37,4 %	35,6 % ^a

¹ Consolidated statement of condition of the twelve Federal Reserve Banks.

² « F. R. note liabilities combined » includes \$ 625 million of Federal Reserve notes of other Federal Reserve Banks netted out of the consolidated statement shown above.

³ Since 1-2-1961, this figure is not comparable with those of the preceding statements. The assets include no more the item « F. R. notes of other Banks ». Besides, the figure of the item « Cash items in process of collection » has been modified. In the liabilities, the figures relating to the « Federal Reserve notes » and the « Deferred availability cash items » have been modified too.

XX - 5. — DE NEDERLANDSCHE BANK

(miljoenen guldens)

	1957 31 december	1958 31 december	1959 31 december	1960 31 december	1961 9 januari	1962 8 januari	1961 6 februari	1962 5 februari
ACTIVA								
Goud	2.812	3.972	4.281	5.487	5.487	5.698	5.487	5.698
Vorderingen en geldwaardige papieren luidende in goud of in buitenlandse geldsoorten	1.008	1.603	786	1.107	1.084	501	826	521
Buitenlandse betaalmiddelen	1	1	1
Vorderingen op het buitenland luidende in guldens ¹	182	88	71	40	39	15	43	15
Wissels, promessen, schatkistpapier en schuldbrieven in disconto ²	10	...	6	40	...	10
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o van de Bankwet 1948)	128	181	547	249	249	417	20	386
Voorschotten in rekening-courant (incl. beleningen) ³	198	40	62	12	9	18	9	11
Boekvorderingen op de Staat (overeen- komst van 26 februari 1947)	560	—	—	—	—	—	—	—
Nederlandse munten	11	24	35	51	51	19	44	20
Belegging van kapitaal en reserves	142	159	165	174	171	181	171	181
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	39	15	12	12	6	7	8	7
Totaal ...	5.092	6.084	5.967	7.133	7.097	6.897	6.609	6.850
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	4.187	4.418	4.513	4.900	4.689	5.031	4.631	4.964
Bankassignaties
Rekening-courantsaldo's in guldens van ingezetenen	629	1.284	1.139	1.603	1.759	1.529	1.584	1.556
's Rijks schatkist	307	643	528	934	930	898	702	820
Banken in Nederland	250	485	484	519	679	492	716	586
Andere ingezetenen	72	156	127	150	150	139	166	150
Rekening-courantsaldo's in guldens van niet-ingezetenen	46	97	65	59	96	81	49	76
Buitenlandse circulatiebanken en daar- mede gelijk te stellen instellingen ...	—	—	56	48	85	74	40	71
Andere niet-ingezetenen	16	22	9	11	11	7	9	5
Saldo's voortvloeiende uit betalings- akkoorden	30	75	—	—	—	—	—	—
Saldo's luidende in buitenlandse geld- soorten	6	64	6	320	320	15	110	16
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reserves	131	142	152	164	152	164	152	164
Diverse rekeningen	73	59	72	67	61	57	63	54
Totaal ...	5.092	6.084	5.967	7.133	7.097	6.897	6.609	6.850
¹ Waarvan uit hoofde van de liquidatie van bila- terale akkoorden	2	1	9
² Waarvan schatkistpapier, rechtstreeks door de Bank in disconto genomen
³ Waarvan aan Indonesië (wet van 15 maart 1958 — Staatsblad nr 99)	13	11	8	5	5	3	5	3
N. B. — Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte munt- biljetten	127	110	105	110	108	67	98	66

XX - 6. — BANCA D'ITALIA

(miliardi di lire)

	1958 dicembre	1959 dicembre	1960 dicembre	1961 dicembre 2	1960 ottobre	1961 ottobre	1960 novembre	1961 novembre
Oro in cassa	5	5	1.000	1.000	172	1.000	172	1.000
Oro all'estero dovuto dallo Stato	2	2	—	—	2	—	—	—
Cassa ¹	10	11	10	12	8	10	9	19
Portafoglio ²	386	430	443	500	438	470	441	470
Effetti ricevuti per l'incasso
Anticipazioni ³	34	46	64	107	95	109	73	116
Prorogati pagamenti	—	—	7	6	—	3	—	—
Ufficio italiano dei cambi	—	—	1.257	1.810	—	1.631	—	1.654
Disponibilita in divisa all' estero	62	62	63	63	62	63	63	63
Titoli emessi o garantiti dallo Stato	56	70	75	83	60	80	64	81
Immobili
Debitori diversi	1.654	2.191	119	121	2.165	129	2.173	136
Partite varie	3	3	2	—	3	—	2	—
Anticipazioni temporanee al Tesoro	77	77	64	—	75	—	64	—
Anticipazioni straordinarie al Tesoro	343	343	485	485	488	485	485	485
Emissioni per forze alleate	145	145	—	—	—	—	—	—
Conto corrente servizio tesoreria	137	—	—	—	—	—	—	—
Impieghi in titoli per conto del Tesoro ...	325	128	20	—	30	—	20	—
Servizi diversi per conto dello Stato	18	—	—	1	—	—	—	—
Spese	41	44	43	42	30	30	32	32
Totale attivo ...	3.298	3.557	3.652	4.230	3.628	4.010	3.598	4.056
Circolazione dei biglietti ⁴	2.061	2.237	2.424	2.779	2.151	2.398	2.161	2.418
Vaglia assegni e debiti a vista ⁵	26	28	23	39	15	19	18	18
Depositi in c/c liberi	167	130	117	117	75	94	77	86
Conti correnti vincolati	774	772	694	797	783	880	852	951
Creditori diversi	211	173	170	187	166	176	165	178
C/c servizio tesoreria	—	146	159	263	328	398	269	363
C/c servizio tesoreria — Fondo speciale .	—	17	—	—	—	—	—	—
Tesoro dello Stato - plusvalenza rivalutaz. oro	—	—	—	—	63	—	—	—
Aiuti internazionali	14	—	—	—	—	—	—	—
Servizi diversi per conto dello Stato	—	5	16	—	11	8	18	8
Capitale
Fondo di riserva ordinario	2	2	3	4	3	4	3	4
Fondo di riserva straordinario	1	2	2	2	2	2	2	2
Rendite	42	45	44	42	31	31	33	33
Totale passivo e patrimonio ...	3.298	3.557	3.652	4.230	3.628	4.010	3.598	4.056
Depositanti in titoli e valori	4.413	3.604	4.407	4.775	4.689	4.402	4.482	4.294
¹ Compresse monete di Stato	8	8	5	6	5	6	6	6
² Compreso finanziamento ammassi	—	—	437	482	—	465	437	465
³ Compresse operazioni con privati	—	—	3	3	—	2	2	2
⁴ Compresi biglietti presso il Tesoro	1	2	2	—	1	5	1	1
⁵ Compresi vaglia e assegni	17	16	14	21	9	13	11	13

XX 7. — DEUTSCHE BUNDESBANK

(Millionen DM)

	1959 31 Dezember	1960 31 Dezember	1961 31 Dezember	1961 7 Januar	1962 5 Januar	1961 7 Februar	1962 7 Februar
AKTIVA							
Gold	10.934	12.286	14.426	12.338	14.426	12.400	14.428
Guthaben bei ausländischen Banken und Geldmarktanlagen im Ausland	8.249	15.905	11.387	15.421	9.845	15.529	8.807
Sorten, Auslandswechsel und -checks ...	130	157	292	150	287	155	254
Kurz- und mittelfristige Kredite an inter- nationale Einrichtungen und Konsoli- dierungskredite	4.817	3.657	2.442	3.650	2.442	3.220	2.442
<i>davon : a) aus der Abwicklung der</i> <i>E.Z.U.</i>	3.156	1.993	1.038	1.993	1.038	1.744	1.038
<i>b) an Weltbank</i>	1.486	1.560	1.342	1.560	1.342	1.390	1.342
Deutsche Scheidemünzen	88	91	57	114	84	131	117
Postcheckguthaben	226	193	281	118	219	121	160
Inlandswechsel	853	1.283	1.146	1.235	1.064	2.080	790
Schatzwechsel und unverzinsliche Schatz- anweisungen	80	137	...	121	...	1	...
Lombardforderungen	234	419	220	105	13	35	14
Kassenkredit	265	79	167	126	416	2	2
Wertpapiere	235	324	1.484	324	1.485	594	1.485
Ausgleichsforderungen und unverzinsliche Schuldverschreibung	5.731	3.561	3.432	3.164	3.410	3.407	3.325
Kredite an Bund für Beteiligung an inter- nationalen Einrichtungen	1.211	1.387	2.636	1.429	2.636	1.455	2.680
Forderungen an Bund wegen Forderungs- erwerb aus Nachkriegswirtschaftshilfe und Änderung der Wechselkurse	—	—	3.778	—	3.778	—	3.778
Sonstige Aktiva	311	370	307	389	292	190	192
	33.364	39.849	42.055	38.684	40.397	39.320	38.474

PASSIVA

Banknotenumlauf	19.046	20.470	22.992	19.281	21.634	18.864	20.735
Einlagen von	11.605	16.696	16.600	16.828	16.107	18.124	15.222
<i>Kreditinstituten (einschliesslich Post-</i> <i>scheck und Postsparkassenämter) ...</i>	9.344	13.036	11.615	12.852	11.145	13.702	10.380
<i>Öffentlichen Einlegern</i>	2.039	3.440	4.733	3.578	4.700	4.167	4.579
<i>Anderen inländischen Einlegern</i>	222	220	252	398	262	255	263
Verbindlichkeiten aus dem Auslandsge- schäft	672	447	368	400	438	339	467
<i>Einlagen ausländischer Einleger</i>	299	282	274	312	348	268	363
<i>Sonstige</i>	373	165	94	88	90	71	104
Rückstellungen	671	806	867	806	867	806	867
Grundkapital	290	290	290	290	290	290	290
Rücklagen	522	562	588	562	588	562	588
Sonstige Passiva	558	578	350	517	473	335	306
	33.364	39.849	42.055	38.684	40.397	39.320	38.474

XX - 8. — BANQUE NATIONALE SUISSE

(millions de francs suisses)

	1958 31 décembre	1959 31 décembre	1960 31 décembre	1961 31 décembre	1961 7 janvier	1962 6 janvier	1961 7 février	1962 7 février
ACTIF								
Encaisse or	8.329	8.369	9.455	11.078	9.277	10.839	9.450	10.739
Devises	561	535	583	842	569	790	587	684
Portefeuille effets sur la Suisse	58	58	53	70	54	67	53	60
<i>Effets de change</i>	58	58	53	70	54	67	53	60
<i>Rescriptions de la Confédération Suisse</i>
Avances sur nantissement	22	40	38	66	15	39	8	8
Titres	45	44	43	43	43	43	43	43
<i>pouvant servir de couverture</i>	1	...	1	17	1	17	1	17
<i>autres</i>	44	44	42	26	42	26	42	26
Correspondants :		52	52	65	16	14	12	24
<i>en Suisse</i>	33	45	45	58	8	5	3	8
<i>à l'étranger</i>		7	7	7	8	9	9	16
Autres postes de l'actif	35	28	30	30	34	33	37	27
Total ...	9.083	9.126	10.254	12.194	10.008	11.825	10.190	11.585

PASSIF								
Fonds propres	50	51	52	53	52	53	52	53
Billets en circulation	6.109	6.344	6.854	7.656	6.533	7.309	6.257	6.950
Engagements à vue	2.726	2.535	2.756	2.947	2.822	2.818	3.280	2.948
<i>Comptes de virements des banques du commerce et de l'industrie</i>	2.541	2.330	2.288	1.996	2.303	1.778	2.840	2.265
<i>Autres engagements à vue</i>	185	205	468	951	519	1.040	440	683
Comptes de virements de banques temporairement liés	—	—	—	1.035	—	1.035	—	1.035
Engagements à terme	—	—	390	293	400	400	400	400
Autres postes du passif	198	196	202	210	201	210	201	199
Total ...	9.083	9.126	10.254	12.194	10.008	11.825	10.190	11.585

Bibliografische referenties : *International Financial Statistics (F.M.I.) — Banque de France : « Compte rendu des opérations ». — Report of the Bank of England. — Federal Reserve Bulletin. — De Nederlandsche Bank : Verslag over het boekjaar. — Banca d'Italia : Bollettino. — Geschäftsbericht der Deutschen Bundesbank. — Banque Nationale Suisse (rapports).*

Situations en millions de francs or
[unités de 0,29032258... gramme d'or fin (art. 5 des statuts)]

Actif	31	31	31	31	31	31	Passif	31	31	31	31	31	31
	décembre 1959	décembre 1960	décembre 1960	décembre 1961	janvier 1961	janvier 1962		décembre 1959	décembre 1960	décembre 1960	décembre 1961	janvier 1961	janvier 1962
I. Or en lingots et monnayé	1.165	1.636	1.636	2.340	1.795	2.482	I. Capital :						
II. Espèces en caisse et avoirs bancaires à vue	106	60	60	79	86	55	Actions libérées de 25 %	125	125	125	125	125	125
III. Portefeuille réescomptable : ...	859	277	277	193	142	197	II. Réserves :	23	23	23	24	23	24
1. Effets de commerce et acceptations de banque	13	19	19	16	19	8	1. Fonds de Réserve légale ...	9	10	10	11	10	11
2. Bons du Trésor	846	258	258	177	123	189	2. Fonds de Réserve générale ..	14	13	13	13	13	13
IV. Effets div. remobilis. sur dem.	21	13	13	59	11	57	III. Dépôts (or) :	1.751	1.812	1.812	2.089	1.745	2.044
V. Dépôts à terme et avances : ...	379	1.130	1.130	1.217	998	1.115	1. Banques centrales :						
a) à 3 mois au maximum ...	319	918	918	1.019	834	899	a) de 9 à 12 mois	—	—	—	28	—	52
b) à 3 mois au maximum (or)	10	7	7	4	3	4	b) de 6 à 9 mois	—	—	—	—	—	10
c) de 3 à 6 mois	49	144	144	154	96	169	c) de 3 à 6 mois	169	24	24	10	31	10
d) de 6 à 9 mois	1	3	3	—	49	—	d) à 3 mois au maximum ...	607	329	329	182	460	151
e) de 9 à 12 mois	—	55	55	7	9	10	e) à vue	821	1.372	1.372	1.802	1.200	1.754
f) à plus d'un an	—	3	3	33	7	33	2. Autres déposants :						
VI. Autres effets et titres :	853	730	730	665	567	696	a) de 9 à 12 mois	—	—	—	10	—	—
1. Or :							b) de 6 à 9 mois	—	—	—	—	—	10
a) à 3 mois au maximum ...	24	73	73	10	62	—	c) de 3 à 6 mois	6	6	6	—	6	—
b) de 3 à 6 mois	104	39	39	10	13	10	d) à 3 mois au maximum ...	31	21	21	28	18	22
c) de 6 à 9 mois	37	—	—	—	33	31	e) à vue	117	60	60	29	30	35
d) de 9 à 12 mois	—	—	—	78	—	40	IV. Dépôts (monnaies) :	1.346	1.734	1.734	2.159	1.553	2.253
e) à plus d'un an	—	—	—	—	—	16	1. Banques centrales :						
2. Monnaies :							a) à plus d'un an	—	36	36	71	36	71
a) à 3 mois au maximum ...	478	445	445	375	315	467	b) de 9 à 12 mois	—	71	71	—	—	—
b) de 3 à 6 mois	180	80	80	113	54	52	c) de 6 à 9 mois	—	—	—	—	—	71
c) de 6 à 9 mois	2	4	4	2	17	—	d) de 3 à 6 mois	268	156	156	338	232	559
d) de 9 à 12 mois	8	23	23	10	16	10	e) à 3 mois au maximum ...	871	1.167	1.167	1.465	928	1.324
e) à plus d'un an	20	66	66	67	58	70	f) à vue	18	30	30	40	28	19
VII. Actifs divers	1	1	1	1	1	1	2. Autres déposants :						
VIII. Fonds propres utilisés en exécution des accords de La Haye de 1930 pour placem. en Allemagne	68	68	68	68	68	68	a) de 9 à 12 mois	—	—	—	—	—	—
<i>Total actif</i> ...	3.452	3.915	3.915	4.622	3.668	4.671	b) de 6 à 9 mois	—	—	—	—	—	—
							c) de 3 à 6 mois	31	—	—	3	—	—
							d) à 3 mois au maximum ...	121	256	256	220	238	258
							e) à vue	37	18	18	22	20	22
							V. Divers	42	44	44	36	44	36
							VI. Compte de profits et pertes ...	9	8	8	8	8	8
							VII. Provision pour charges éventuelles	156	169	169	181	170	181
							<i>Total passif</i> ...	3.452	3.915	3.915	4.622	3.668	4.671

Exécution des accords de La Haye de 1930 :

Fonds placés en Allemagne : (voir note 2)							Dépôts à long terme :	229	229	229	229	229	229
1. Créances sur la Reichsbank et la Golddiskontbank, effets de la Golddiskontbank et de l'adm. des chemins de fer et bons de l'adm. des postes (échus)	221	221	221	221	221	221	1. Dépôts des Gouvernements créanciers au Compte de Trust des Annuités (voir note 3)	153	153	153	153	153	153
2. Effets et bons du Trésor du Gouvernement allemand (échus)	76	76	76	76	76	76	2. Dépôt du Gouvernem. allem.	76	76	76	76	76	76
<i>Total</i> ...	297	297	297	297	297	297	Fonds propres utilisés en exécution des accords (voir ci-dessus)	68	68	68	68	68	68
							<i>Total</i> ...	297	297	297	297	297	297

Note 1. — Ne sont pas inclus dans la présente situation l'or sous dossier, les effets et autres titres détenus en garde pour le compte de Banques Centrales et d'autres déposants. N'y sont pas compris non plus l'or sous dossier, les avoirs en banque, les effets et autres titres détenus par la Banque en sa qualité d'Agent de l'Organisation de Coopération et de Développement Economiques (Accord Monétaire Européen), de Tiers Convenu aux termes du contrat de nantissement conclu avec la Haute Autorité de la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier, ainsi que de Mandataire-trustée ou d'Agent financier d'emprunts internationaux.

Note 2. — Aux termes d'une Convention en date du 9 janvier 1958 conclue entre le Gouvernement de la République fédérale d'Allemagne et la Banque et qui fait partie de l'Accord sur les dettes extérieures allemandes du 27 février 1958, il a été convenu que la Banque ne réclamerait pas avant le 1er avril 1966 le remboursement en principal de ses placements en Allemagne qui sont indiqués ci-dessus, y compris les intérêts arriérés y afférents à la date du 31 décembre 1952.

Note 3. — La Banque a reçu de Gouvernements dont les dépôts s'élèvent à l'équivalent de francs or 149.920.380.—, confirmation qu'ils ne pourront lui demander, au titre de tels dépôts, le transfert de montants supérieurs à ceux dont elle pourra elle-même obtenir le remboursement et le transfert par l'Allemagne dans les monnaies agréées par la Banque.

VOORNAAMSTE GEBRUIKTE AFKORTINGEN.

	A.S.L.K.	Algemene Spaar- en Lijfrentekas.
B.I.B.		Bank voor Internationale Betalingen.
B.L.E.U.		Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.
	B.P.C.	Bestuur der Postchecks.
	B.R.T.	Belgische Radio en Televisie.
	D.U.L.B.E.A.	Département d'Economie Appliquée de l'Université Libre de Bruxelles.
E.B.U.		Europese Betalingsunie.
E.E.G.		Europese Economische Gemeenschap.
E.G.K.S.		Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.
E.M.A.		Europees Monetair Akkoord.
O.E.S.O.		Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.
	FABRIMETAL	Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid.
F.A.O.		Food and Agricultural Organization.
	FEBELTEX	Federatie der Belgische Textielnijverheid.
	H.W.I.	Herdiscontering- en Waarborginstituut.
I.A.B.		Internationaal Arbeidsbureau.
I.B.H.O.		Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling.
I.M.F.		Internationaal Monetair Fonds.
	I.R.E.S.P.	Institut de Recherches Economiques, Sociales et Politiques (Centre de Recherches Economiques).
	M.E.Z.	Ministerie van Economische Zaken.
	N.B.B.	Nationale Bank van België.
	N.B.V.	Nationaal Bureau voor de Voltrooiing der Noord-Zuidverbinding.
	N.I.S.	Nationaal Instituut voor de Statistiek.
	N.K.B.	Nationale Kas voor Beroepskrediet.
	N.M.B.	Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen.
	N.M.B.S.	Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen.
	N.M.K.N.	Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
	N.M.W.V.	Nationale Maatschappij voor Watervoorziening.
O.V.N.		Organisatie der Verenigde Naties.
	R.L.W.	Regie der Luchtwezen.
	R.M.Z.	Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
	R.T.T.	Regie van Telegraaf en Telefoon.
	R.V.A.	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
	SABENA	Société Anonyme Belge d'Exploitation de la Navigation Aérienne.
	V.B.N.	Verbond der Belgische Nijverheid.
	Z.K.O.S.	Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade.

CONVENTIONELE TEKENS.

—	het gegeven bestaat niet.
n.b.	nog niet beschikbaar gegeven.
pct.	procent.
o	voorlopig.
g	g rectificieerd cijfer.
r	raming.
...	nihil of te verwaarlozen hoeveelheid.

STATISTIEKEN

INHOUDSOPGAVE

	Nummering van de tabellen		Nummering van de tabellen
I. — Bevolking en nationale rekeningen.			
1. Bevolking	I - 1		
2. Netto nationaal inkomen tegen vergoedingswaarde van de produktiefactoren	I - 2		
3. Bruto nationaal produkt :			
a) B.N.P. berekend door ontleding van de voortbrenging tegen courante prijzen	I - 3a		
b) B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen tegen courante prijzen	I - 3b		
c) B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen tegen prijzen van 1953	I - 3c		
4. Brutoinvesteringen in de gezamenlijke economie ...	I - 4		
II. — Tewerkstelling en werkloosheid.			
1. Indexcijfers van de tewerkstelling in de nijverheid (arbeiders)	II - 1		
2. Werkloosheid — Algemene gegevens	II - 2		
3. Werkloosheid — Daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen	II - 3		
III. — Landbouw en visserij.			
1. Landbouwproduktie	III - 1		
2. Zeevisserij — Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens	III - 2		
IV. — Nijverheid.			
1. Algemene indexcijfers van de industriële produktie	IV - 1		
2. Indexcijfers van de industriële produktie (voornaamste sectoren)	IV - 2		
3. Energie	IV - 3		
4. Metaalproduktie	IV - 4		
5. Bouwnijverheid : jaarcijfers	IV - 5		
6. Bouwnijverheid : maandcijfers	IV - 6		
7. Vergelijkende evolutie van de industriële produktie der E.E.G.-landen	IV - 7		
V. — Diensten.			
1. Vervoer :			
a) Bedrijvigheid van de N.M.B.S., de N.M.B. en de Sabena	V - 1a		
b) Zeevaart	V - 1b		
c) Binnenscheepvaart	V - 1c		
2. Toerisme	V - 2		
3. Binnenlandse handel :			
a) Verkoopindexcijfers	V - 3a		
b) Verkoop op afbetaling	V - 3b		
VI. — Inkomens.			
1. Bezoldigingen van de arbeiders	VI - 1		
VII. — Prijzen en prijsindexcijfers.			
1. Groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 1		
2. Indexcijfers van de groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 2		
3. Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België ...	VII - 3		
4. Indexcijfers van de kleinhandelsprijzen in België ...	VII - 4		
VIII. — Buitenlandse handel van de B.L.E.U.			
1. Algemene tabel	VIII - 1		
2. Uitvoer volgens goederengroepen	VIII - 2		
3. Invoer volgens goederengroepen	VIII - 3		
4. Indexcijfers van het volume en van de gemiddelde waarden per eenheid	VIII - 4		
5. Geografische spreiding	VIII - 5		
IX. — Betalingsbalans van de B.L.E.U.			
1. Jaarcijfers	IX - 1		
2. Cijfers per kwartaal en per halfjaar	IX - 2		
3. Betalingsbalans met alle landen behalve Kongo en Ruanda-Urundi	IX - 3		
X. — Valutamarkt.			
1. Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers ...	X - 1		
2. Valuta's van de lidstaten van de E.M.O.	X - 2		
XI. — Rijksfinanciën.			
1. Stand van de Schatkist	XI - 1		
2. Belastingontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar	XI - 2		
3. Belastingontvangsten (per begrotingsjaar)	XI - 3		
4. Indeling van de belastingontvangsten	XI - 4		
XIII. — Geldscheppende instellingen.			
1. Gezamenlijke balansen van de geldscheppende instellingen	XIII - 1		
2. De balansen van de Nationale Bank van België, van de geldscheppende openbare instellingen en de Depositobanken	XIII - 2		
3. Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid	XIII - 3		
4. Geldhoeveelheid	XIII - 4		
5. Goud- en nettodeviezenvoorraad van de geldscheppende instellingen	XIII - 5		
6. Balansen van de Nationale Bank van België (1951-1958)	XIII - 6		
Balansen en weekstaten van de Nationale Bank van België (sedert 31 december 1959)	XIII - 6		
7. Algemene staat der banken	XIII - 7		

	Nummering van de tabellen		Nummering van de tabellen
8. Verrichtingen in postrekening	XIII - 8	3. Rentevoet van de Schatkistcertificaten en van de certificaten van het Rentenfonds	XIX - 3
9. Gezamenlijke betalingen door middel van direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoeden in postrekening	XIII - 9	4. Rentetarief voor deposito's in Belgische franken bij de banken en bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	XIX - 4
XIV. — Niet geldscheppende financiële instellingen.		5. Rendement van vast rentende waarden op de beurs te Brussel	XIX - 5
4. Voornaamste activa en passiva van het Rentenfonds	XIV - 4	XX. — Buitenlandse Circulatiebanken.	
5. Algemene Spaar- en Lijfrentekas :		1. Discontovoet	XX - 1
a) Beweging van de inlagen	XIV - 5a	2. Banque de France	XX - 2
b) Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas	XIV - 5b	3. Bank of England	XX - 3
c) Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekassen	XIV - 5c	4. Federal Reserve Banks	XX - 4
d) Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringskas	XIV - 5d	5. De Nederlandsche Bank	XX - 5
6. Particuliere spaarkassen	XIV - 6	6. Banca d'Italia	XX - 6
7. Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid	XIV - 7	7. Deutsche Bundesbank	XX - 7
8. Levensverzekeringsmaatschappijen	XIV - 8	8. Banque Nationale Suisse	XX - 8
9. Hypotheekinschrijvingen	XIV - 9	9. Banque des Règlements internationaux, à Bâle	XX - 9
XV. — Belangrijkste vormen van de in het binnenland beschikbare besparingen.		Voornaamste gebruikte afkortingen.	
	XV	Grafieken :	
XVI. — Emissies en schulden van de overheidssector.		I - 3b en 3c — { B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen tegen courante prijzen en tegen prijzen van 1950	I - 3b en c
1. Emissies in Belgische franken op lange en halflange termijn	XVI - 1	II - 3. — Daggemiddelden van het aantal gecontroleerde werklozen	II - 3
2. Voornaamste emissies op lange en halflange termijn van de overheidssector	XVI - 2	IV - 2. — Indexcijfers van de industriële productie	IV - 2
3. Staatsschuld	XVI - 3	IV - 7. — Vergelijkende evolutie van de industriële productie der E.E.G.-landen	IV - 7
4. Indeling van de schuld in Belgische franken op lange en halflange termijn van de overheidssector	XVI - 4	VI - 1. — Bezoldigingen van de arbeiders. — Indexcijfer van de gemiddelde brutoverdienste per gewerkt uur ...	VI - 1
XVII. — Effecten van de particuliere sector.		VII - 3. — Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België	VII - 3
1. Evolutie van de omzet, de noteringen en het rendement van de beurswaarden	XVII - 1	VII - 4. — Indexcijfers van de kleinhandelsprijzen in België	VII - 4
2. Rendement van de Belgische en Kongolese vennootschappen op aandelen — jaarcijfers	XVII - 2	VIII - — Buitenlandse handel van de B.L.E.U.	VIII
3. Rendement van de Belgische en Kongolese vennootschappen op aandelen — cumulatieve maandcijfers	XVII - 3	IX - 1. — Betalingsbalans van de B.L.E.U.	IX - 1
4. Uitgifte van vennootschappen — jaarcijfers	XVII - 4	XI - 2. — Belastingontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar	XI - 2
5. Uitgifte van vennootschappen — maandelijke cijfers	XVII - 5	XIII - 3. — Geldhoeveelheid en quasi-monetaire liquiditeiten	XIII - 3
XVIII. — Geldmarkt.		XIII - 9. — Gezamenlijke betalingen door middel van direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoeden in postrekening. — Verhouding van de omzet tot de hoeveelheid ...	XIII - 9
1. Markt van het daggeld en van het geld op zeer korte termijn	XVIII - 1	XIV - 5a — Algemene Spaar- en Lijfrentekas — Beweging van de inlagen	XIV - 5a
3. Bedrijvigheid van de verrekeningskamers	XVIII - 3	XVII - 1. — Indexcijfers van de aandelennoteringen op de contantmarkt	XVII - 1
XIX. — Disconto, rente- en rendementspercentages.			
1. Disconto- en rentetarief van de Nationale Bank van België	XIX - 1		
2. Daggeldrente	XIX - 2		

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wensen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.

DRUKKERIJ
DER NATIONALE BANK VAN BELGIË
HOOFDINGENIEUR VAN DE DRUKKERIJ
CH. AUSSEMS
15, NATION SQUARE, BRUSSEL 5

